

अबालेख
ऐंशीतील ऐशीतैशी
पश्चिम आशियात इराणला केंद्रस्थानी ठेवून
मंजूर झालेली शांतता इस्त्रायलला मान्य
नसते आणि नसणार. पण नेतान्याहूंना वेषण
घालण्याची कुवत ट्रम्प यांच्यात आहे?

लोकसत्ता

मुंबई, पुणे, नागपूर, अहिल्यानगर, छत्रपती संभाजीनगर आणि दिल्ली येथून प्रसिद्ध

लोकमान्य, लोकशक्ती !

क्रीडा
जपानची
रोमहर्षक
बरोबरी

गोल्डन रिकववा दार (पोली कामेवर)	११८ रु.प्रति किंमे
किंगडोम रिकीया दार (गिपत कामेवर)	१४६ रु.प्रति किंमे
इस्ट कॉवडी (रिकववाह) दार	१८१ रु.प्रति किंमे
अंडी रिकवको (किंमे दार)	८८ प्रति १२ अंडी
अनुमोदित दार	

ता प मा न
कमाल ३५ से किमान २९ से
हवामानाचा अंदाज
आकाश ढगाळ राहील.

काय चाललंय काय!
प्रशांत कुलकर्णी

होय, ‘ऑपरेशन टायगर’बद्दल मीही ऐकलंय! पण ते वाघ महाराष्ट्रातील आहेत की बंगालमधील हे नीटसं कळलं नाही!!

गोल निनो
रिपब्लिक फुटबॉल २०२६

नवोदित केप व्हर्डेचा अमेघ बचाव

ॲटलांटा : गोलकक्षात उभ्या केलेल्या बचावाची भक्कम भिंत आणि त्याचे नेतृत्व करणारा गोलरक्षक व्होडिन्या यांच्या प्रयत्नपूर्वक खेळाने विश्वचषक फुटबॉल स्पर्धेतील सामन्यात प्रथमच खेळणाऱ्या केप व्हर्डे संघाने बलाढ्य स्पेनला गोलशून्य बरोबरीत रोखले. या बरोबरीने केप व्हर्डे संघाने पदार्पणातल्या सामन्यातच पहिला गुण मिळविण्याची किमया साधली. -**क्रिडा**

विधिमंडळाचे पावसाळी अधिवेशन २२ जूनपासून

मुंबई : विधिमंडळाचे पावसाळी अधिवेशन २२ जून ते १० जुलै या कालावधीत मुंबईत होणार आहे. या अधिवेशनाचा कालावधी १४ दिवसांचा असेल, असा निर्णय विधानसभा व विधान परिषदेच्या कामकाज सल्लागार समित्यांच्या सोमवारी झालेल्या बैठकीत घेण्यात आला. - **पान ४**
अभिजीत दिपके यांना जयपूरमध्ये मारहाण
जयपूर : कॉंग्रेस जनता पार्टीचे संस्थापक अभिजीत दिपके यांना जयपूर येथे काही जणांनी मारहाण केली. या प्रकरणी दोघांना ताब्यात घेण्यात आले. नीट पेपरफुटीप्रकरणी आंदोलनासाठी शहीद स्मारक येथे मोठ्या संख्येने युवक जमले होते. निदर्शनेस्थळी दिपके यांना युवकांच्या एका गटांने खोदावरून आणले असताना जमावतील काही जणांनी मारहाण केल्याचे पोलिसांनी नमूद केले. हल्ल्यांनी घाबरणार नाही, असे दिपके यांनी सांगितले.

वीज मीटरबाबत ‘स्मार्ट’ संदेशांनी ग्राहकांमध्ये संभ्रम

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई/ नागपूर : सध्याचे वीज मीटर बदलून त्याऐवजी स्मार्ट मीटर लावण्याकरिता महावितरणकडून येत आलेल्या संदेशांमुळे वीज ग्राहकांमध्ये संभ्रम आहे. हा संदेश स्मार्ट मीटरविषयी माहिती देणारा असून ग्राहकांनी गैरसमज करून घेऊ नये, ४८ तासांत जुने मीटर बदलले नाही तर वीजप्रवाह रोखणार किंवा जबरदस्तीने वीज मीटर बदलणार, असा याचा अर्थ नाही. याबाबत ग्राहकांनी निश्चित राहावे, असे स्पष्टीकरण महावितरणकडून देण्यात आले आहे. कामगार संघटनांनी याला तीव्र विरोध केला आहे. हा संदेश मिळाल्यापासून ४८

सध्याच्या वीज मीटरऐवजी स्मार्ट मीटर लावण्याबाबत कोणतीही सक्ती नसल्याचे महावितरणने स्पष्ट केले. तसेच कोणत्याही ग्राहकाची वीजजोडणी खंडित केली जाणार नसल्याचे नमूद करण्यात आले .

तासांनी मीटर बसविण्यात येणार असल्याचे यात नमूद करण्यात आले आहे. संदेशाची भाषा धमकीची असून, स्मार्ट मीटर लावण्यासाठीचे हे दबावत्र

असल्याची ग्राहकांची तक्रार आहे. महावितरणने मात्र हा दावा फेटाळून लावत, ग्राहकांच्या संमतीनेच स्मार्ट मीटर बसविण्यात येत आहेत. यामुळे वीज देयकात अचूकता येते.

तसेच स्मार्ट मीटर स्वीकारलेल्या ग्राहकांना सकाळी ९ ते सायंकाळी ५ या कालावधीतील वीजवापरावर सवलत (टाइम ऑफ डे- टीओडी) (**पान ५ वर**)

दशकभरात ‘जीडीपी’चे दावे अतिरंजित!

ज्येष्ठ अर्थतज्ज्ञ प्रा. डॉ. अरुण कुमार यांचे मोजमापांतील त्रुटींवर बोट

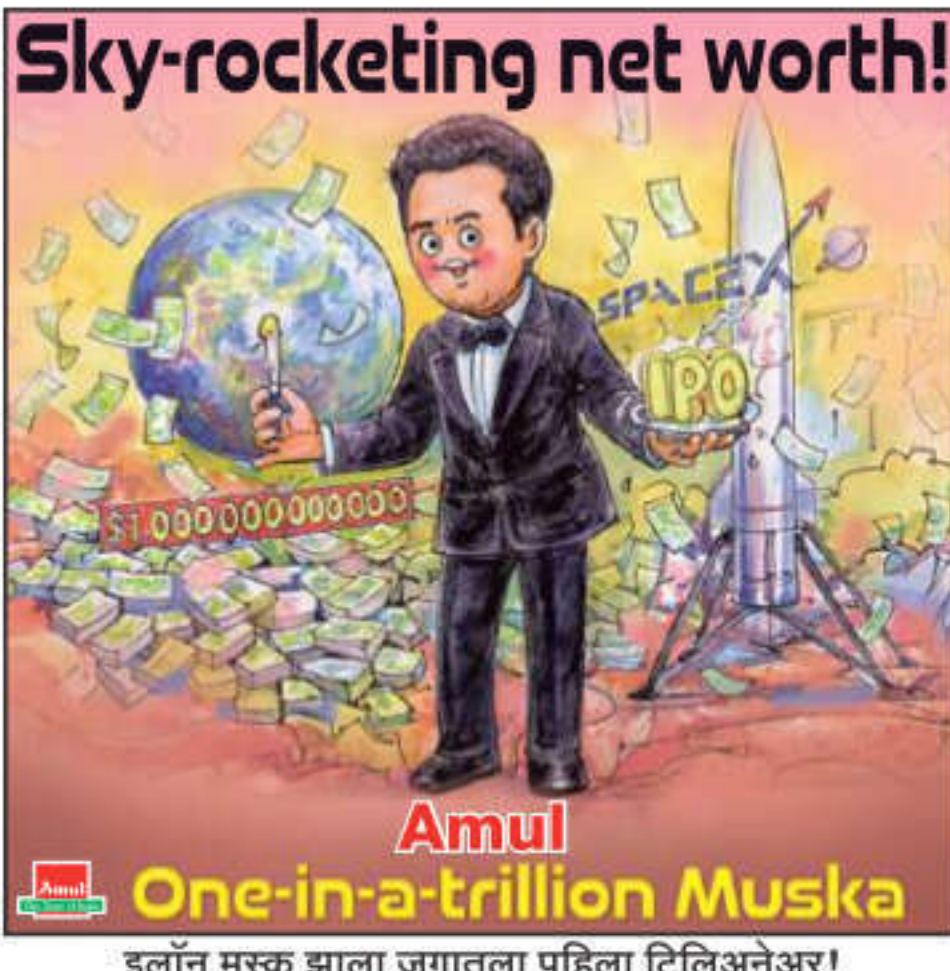
लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी

मुंबई : अर्थव्यवस्थेत ९० टक्के रोजगार आणि ४५ टक्क्यांहून अधिक उत्पादन ज्या असंघटित क्षेत्रातून येते, त्या क्षेत्रातील आर्थिक क्रियाकलापांची आकडेवारीच उपलब्ध नसल्याने, देशाच्या सांख्यिकी कार्यालयाकडून जाहीर होणारे सकल देशांतर्गत उत्पादन अर्थात जीडीपीचे आकडे हे प्रत्यक्षात

आहेत त्यापेक्षा खूप फुगवून पुढे येतात. मागील दशकभरात प्रसारित या आकड्यांमध्ये ५५ टक्के फुगवटा आहे, असा दावा ज्येष्ठ अर्थतज्ज्ञ प्रा. डॉ. अरुण कुमार यांनी सोमवारी केला.
जवाहरलाल (**पान ४ वर**)

बळजबरीने अर्थव्यवस्थेचे औपचारिकीकरण करणे म्हणजे रोजगारप्रवण लाखो सूक्ष्म व लघु उद्योगांचे पूर्ण विस्थापन अर्थात त्यांचे समूळ उच्चाटन करणारे लक्षण ठरेल. असंघटितांना संघटित क्षेत्रात आणता आले नाही तर त्यांना संपवून टाकण्याचे वळण घेणारा हा मार्ग आहे.
- **प्रा. डॉ. अरुण कुमार**, ज्येष्ठ अर्थतज्ज्ञ

खड्ड्यांवरून उच्च न्यायालयाचे मुंबई-ठाणे महापालिकांना खडे बोल

नागरिकांना रस्त्यावर उतरण्यास भाग पाडू नका!

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : ठाण्यातील घोडबंदर मार्गाची आतापासूनच खड्ड्यांमुळे चाळणी झाली असून त्यामुळे पावसाळ्यात हा मार्ग प्रवासासाठी अधिक धोकादायक ठरू शकतो. याच कारणांमुळे स्थानिकांनी रस्त्यावर उतरून निषेध केल्याची बाब निदर्शनास आल्यावर मुंबई उच्च न्यायालयाने सोमवारी त्याची दखल घेतली. तसेच या घटनांकडे दुर्लक्ष करून चालणार नाही, नागरिकांना रस्त्यावर उतरण्यास भाग पाडू नका, असे खडे बोल मुंबई-ठाणे महापालिकांना सुनावले. या मार्गावर अनेक अपघात झाले आहेत यात तथ्य असले तरी प्रत्येक अपघात खड्ड्यांमुळे झालेला नाही. काही अपघात हे बेदरकार वाहन चालवल्यामुळे किंवा चालकाच्या निष्काळजीपणामुळेही झालेले आहेत. तथापि या मार्गाचा बहुतांश

भाग हा सार्वजनिक बांधकाम विभाग (पीडब्ल्यूडी), मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या (एमएमआरडीए) अखत्यारित मोडत असल्याकडे ठाणे महापालिकेच्या वतीने वकील मंदार लिमये यांनी न्यायालयाचे लक्ष वेधले. त्यावर हा मार्ग महापालिकाच ताब्यात का घेत नाही, असा प्रश्न न्यायालयाने केला.

तसेच पुढील सुनावणीच्या वेळी भूमिका स्पष्ट करण्याचे आदेश दिले. तत्पूर्वी, पावसाळ्याच्या पार्श्वभूमीवर उघड्या भुयारी गटारामुळे (मॅनहोल) कोणतीही अनुचित घटना घडू नये, यासाठी कोणत्या उपाययोजना केल्या, अशी विचारणा न्यायालयाने मुंबई आणि ठाणे महापालिकांकडे केली.

भरपाईच्या निर्णयाबाबत कालमर्यादा आहे का?

रस्त्यांवरील खड्डे आणि उघड्या मॅनहोलमध्ये पडून अनेकांना जीव गमवावा लागला आहे. त्यांच्या कुटुंबीयांना लवकरात लवकर भरपाईची रक्कम मिळावी म्हणून न्यायालयाच्या आदेशानुसार, प्रत्येक महापालिका स्तरावर एक समिती स्थापन करण्यात आली आहे. तथापि, पीडितांना भरपाईसाठी वाट पाहावी लागत असल्याचेही याचिकाकर्त्यांनी न्यायालयाला सांगितले. त्याबाबत काही कालमर्यादा आहे का, अशी विचारणा न्यायालयाने केली. त्याची माहिती सादर करण्याचे आदेश न्यायालयाने मुंबई आणि ठाणे महापालिकांना दिले.

वास्तविक, मुंबई महानगर प्रदेशमधील (एमएमआर) असुरक्षित मॅनहोल आणि रस्त्यांवरील खड्ड्यांच्या संदर्भात न्यायालयाने वेळोवेळी आदेश दिले आहेत; परंतु आदेशांची पूर्तता करण्यात महापालिका अपयशी ठरल्या आहेत. सद्यःस्थितीला मुंबई-ठाण्यासह एमएमआर परिसरातील (**पान ५ वर**)

An investor education initiative by

LIC MUTUAL FUND

ती आयुष्यातील प्रत्येक गोष्ट सांभाळते, मग तिच्या आर्थिक गोष्टींनाही तोल का मिळू नये?

ती आधीच तिचं आयुष्य सुंदरपणे सांभाळते. तिच्या आर्थिक गोष्टीही त्याच लयीत येऊ शकतात.

एसआयपी (SIP) : सिस्टिमॅटिक इन्वेस्टमेंट प्लॅन

जीवनातील प्रत्येक भाग स्वतःच्या सौंदर्यासह पुढे जातो.

म्युच्युअल फंड SIP द्वारे शिस्तबद्ध गुंतवणूक केल्यास, आर्थिक नियोजनालाही तोच संतुलनाचा अनुभव मिळू शकतो.

आजच तुमची SIP सुरू करा. तुम्ही कल्पना केलेल्या भविष्यासाठी एक पाऊल टाका.

अधिक माहितीसाठी आपल्या आर्थिक सल्लागाराशी संपर्क साधा

म्युच्युअल फंड गुंतवणूकदाराना 'जे युअर कस्टमर (KYC)' प्रक्रिया पूर्ण करणे आवश्यक आहे, जी पूर्ण KYC कॉर्न आणि आवश्यक कागदपत्रे कोणत्याही AMC च्या शाखा कार्यालयात किंवा अधिकृत स्वीकृत केंद्रात सादर करून करता येते. KYC दस्तऐवजीकरणाच्या आवश्यकता, पत्ता, फोन नंबर, बँक तपशील इत्यादी बदलाची प्रक्रिया जाणून घेण्यासाठी कृपया नेट व्हा: <https://www.licmf.com/kyc-redressal>. गुंतवणूकदातांनी फक्त SEBI नोंदणीकृत म्युच्युअल फंडांमध्ये गुंतवणूक करावी, ज्याचे तपशील SEBI च्या संकेतस्थळावरील 'Intermediaries/Market Infrastructure Institutions' (<https://www.sebi.gov.in/intermediaries.html>) अंतर्गत पडताळले जाऊ शकतात. कोणत्याही तक्रारी आणि तक्रार निवारणासाठी गुंतवणूकदार संघवित AMC च्या गुंतवणूकदार संबंध अधिकारीशी संपर्क साधू शकतात, आणि AMC द्वारे दिलेल्या उपायाने समाधान न झाल्यास, ते SEBI च्या SCORES पोर्टलवर (<https://scores.sebi.gov.in/>) तक्रार नोंदवू शकतात आणि/किंवा ऑनलाइन वाद निवारण पोर्टलद्वारे (<https://smartodr.in/login>) तक्रार वादग्रह शकतात.

SEBI Reg: LIC Mutual Fund | Reg No: MF/012/94/5

म्युच्युअल फंडातील गुंतवणूक बाजारातील जोखमींना अधीन आहे, सर्व योजना संबंधित कागदपत्रे काळजीपूर्वक वाचा.

MUTUAL FUND INVESTMENTS ARE SUBJECT TO MARKET RISKS, READ ALL SCHEME RELATED DOCUMENTS CAREFULLY.

epaper.loksatta.com

संकेतस्थळ सुरू न झाल्याने बारावी प्रवेशाचा पेच

ऑनलाईन प्रक्रियेच्या बंधनामुळे विद्यार्थी अडचणीत लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राज्यात अकरावीप्रमाणेच बारावीची प्रवेश प्रक्रियाही ऑनलाईन पद्धतीनेच राबविण्याचा निर्णय शिक्षण विभागाने घेतला आहे. मात्र, नवे शैक्षणिक वर्ष सुरू होऊनही प्रवेशासाठीचे संकेतस्थळ अद्याप सुरू न केल्याने बारावीसाठी महाविद्यालय किंवा शिक्षण मंडळ (बोर्ड) बदलू इच्छणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशांबाबत पेच निर्माण झाला आहे. शाखा बदल, पालकांची बदली, वैद्यकीय कारण अशा परिस्थितीत विद्यार्थ्यांला इयत्ता बारावीसाठी त्याच जिल्ह्यातील अथवा जिल्ह्याबाहेरील महाविद्यालयात प्रवेश घ्यायचा असल्यास त्यासाठी संकेतस्थळावर ऑनलाईन प्रवेश सुविधा उपलब्ध करून दिली जाणार आहे. ही सुविधा उपलब्ध झाल्यानंतर कोणत्याही परिस्थितीत ऑफलाईन पद्धतीने प्रवेश करण्यास परवानगी देऊ नये, असे स्पष्ट करण्यात आले आहे. एका महाविद्यालयाच्या उपप्राचार्यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, बारावीची

विद्यार्थ्यांचे स्वागत पाठ्यपुस्तकांविनाच!

अनेक शाळांत विद्यार्थिसंख्येच्या तुलनेत पुरवठा कमी

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : नव्या शैक्षणिक वर्षाच्या पहिल्या दिवशी विद्यार्थ्यांच्या स्वागतासाठी मुख्यमंत्री, मंत्री, लोकप्रतिनिधी, अधिकारी शाळांमध्ये पोहोचले. मात्र, राज्यातील अनेक शाळांमध्ये पाठ्यपुस्तके पोहोचली नाहीत. बऱ्याच ठिकाणी पाठ्यपुस्तकांची संख्या शाळेतील विद्यार्थिसंख्येच्या तुलनेत अपुरी आहे. त्यामुळे या शाळांमध्ये विद्यार्थी, शिक्षकांचे शैक्षणिक वर्ष पाठ्यपुस्तकांविनाच सुरू झाले.

विदर्भवगळता उर्वरित भागांतील राज्य मंडळाशी संलग्न शाळा सोमवारी (१५ जून) सुरू झाल्या. समग्र शिक्षा योजनेंतर्गत स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा, अनुदानित शाळांतील इयत्ता पहिली ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांना मोफत पाठ्यपुस्तके दिली जातात. त्या अनुषंगाने काही दिवसांपूर्वी शालेय शिक्षणमंत्र्यांनी घेतलेल्या आढावा बैठकीत पहिल्या दिवशीच विद्यार्थ्यांना पाठ्यपुस्तके वितरित करण्यासाठी आवश्यक ती कार्यवाही पूर्ण करण्याच्या सूचना

शाळा प्रवेशोत्सव कार्यक्रमात विद्यार्थीही आनंदात सहभागी झाले. छाया : दीपक जोशी.

सेतू अभ्यासक्रमाच्या पुस्तकाचीही वानवा

यंदा इयत्ता दुसरी, तिसरी, चौथी, सहावी या इयत्तांना राष्ट्रीय शिक्षण धोरण २०२०नुसार नव्या अभ्यासक्रमाची पाठ्यपुस्तके लागू करण्यात आली आहेत. त्यामुळे या इयत्तांच्या विद्यार्थ्यांना २9 दिवसांचा सेतू अभ्यासक्रम पूर्ण करावा लागणार आहे. हा अभ्यासक्रम राज्य शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषदेने (एससीईआरटी) तयार केला आहे. ‘एससीईआरटी’ने या अभ्यासक्रमाची पीडीएफ प्रत संकेतस्थळावर उपलब्ध करून दिली आहे. मात्र, पाठ्यपुस्तकांप्रमाणेच सेतू अभ्यासक्रमाचे पुस्तकही अद्याप शाळांपर्यंत पोहोचलेले नाही. त्यामुळे सेतू अभ्यासक्रमाचे पुस्तक मिळेपर्यंत ‘पीडीएफ’च्या आधारेच काम करावे लागणार असल्याचे शिक्षकांनी नमूद केले.

शिक्षण विभागातील अधिकाऱ्यांना दिल्या होत्या. मात्र, राज्यातील टिकटिकाणच्या शाळांतील

शिक्षकांकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, अनेक शाळांत पाठ्यपुस्तकांचे वितरण झालेले

राज्यपाल, मुख्यमंत्र्यांकडून विद्यार्थ्यांचे स्वागत

मुंबई : नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या पहिल्या दिवशी राज्यभर शाळा प्रवेशोत्सव हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. शाळा प्रवेशोत्सव कार्यक्रमासाठी राज्यपाल जिष्णु देव वर्मा हे भायखळा येथील मुंबई महापालिकेच्या मुंबई पब्लिक स्कूलमध्ये उपस्थित होते. या वेळी महानगरपालिका आयुक्त अश्विनी भिडे व अतिरिक्त आयुक्त डॉ. अविनाश ढाकणे हेदेखील उपस्थित होते. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी पनवले तालुक्यातील वहाळ येथील पी.एम.श्री. रायगड जिल्हा प्राथमिक शाळेत विद्यार्थ्यांचे स्वागत केले. त्याचप्रमाणे उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे हे ठाण्यातील किसन नगर, तर उपमुख्यमंत्री सुनेत्रा पवार या मावळमधील शाळांत उपस्थित होत्या. सांस्कृतिक कार्यमंत्री आशिष शेजार घाटकोपर पंतनगर परिसरातील शाळा क्र. ३ येथे उपस्थित राहिले.

नाही. तर, काही शाळांमध्ये विद्यार्थीसंख्येपेक्षा कमी पाठ्यपुस्तके उपलब्ध झाली.

पीसीएम सीईटीचा निकाल जाहीर

लोकसत्ता प्रतिनिधी

२६ विद्यार्थ्यांना 9०० पर्सेंटाइल

मुंबई : अभियांत्रिकीसह इतर काही तंत्रज्ञान अभ्यासक्रम प्रवेशासाठी घेण्यात येणाऱ्या गणित, भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र (पीसीएम) समूहाच्या पहिल्या प्रवेश परीक्षेचा (सीईटी) निकाल सोमवारी सायंकाळी जाहीर करण्यात आला. या परीक्षेत २६ विद्यार्थ्यांना १०० पर्सेंटाइल मिळाले आहेत. त्यात २२ विद्यार्थी तर ४ विद्यार्थिनी आहेत. १०० पर्सेंटाइल गुण मिळविलेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये २४ विद्यार्थी राज्यातील तर दोन विद्यार्थी इतर राज्यातील आहेत. हा निकाल सर्व विद्यार्थ्यांच्या लॉगीनमध्ये उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

(धाराशिव), ऋतुराज राजे, जान्हवी अस्ती (गोंदिया), जान्हवी मिश्रा (चंद्रपूर), कनिष्क वाघ (नागपूर), खानापुरे सार्थक (सोलापूर), ध्रुव खोसे (लातूर), ऐश्वर्य लाडे (नागपूर), नमिष कौशिक (पुणे), नमया अग्रवाल (गोंदिया), राजदीप ठाकरे (यवतमाळ), रेयान कुमार (मुंबई), शौर्य फुलबांबे (नागपूर), शौर्य सिंग (ठाणे), वेद तळेले (ठाणे) या राज्यातील विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे. राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांमध्ये जबलपूरच्या अगस्त्य पचौरी व कोलकाता येथील आर्यमन डोकानिया यांचा समावेश आहे.

दहावी, बारावीच्या

पुरवणी परीक्षा आजपासून

पुणे : महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे इयत्ता दहावी, बारावीची पुरवणी परीक्षा आजपासून (१६ जून) सुरू होत आहे. दहावीच्या ४८ हजार ७२३, तर बारावीच्या १ लाख ४ हजार ४९४ विद्यार्थ्यांनी परीक्षेसाठी नोंदणी केली आहे. दहावीची परीक्षा १६ ते ३० जून, बारावीची परीक्षा १६ जून ते ८ जुलै या कालावधीत घेतली जाणार आहे. विद्यार्थ्यांनी राज्य मंडळामार्फत प्रसिद्ध केलेले वेळापत्रकच ग्राह्य धरावे. सकाळच्या सत्रात १०.३० वाजता आणि दुपारच्या सत्रात २.३० वाजता विद्यार्थ्यांनी परीक्षा दालनात उपस्थित राहणे आवश्यक आहे.

आयआयटीच्या विद्यार्थ्यांचा स्थापत्य अभ्यासक्रमाकडे कल

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : आयआयटीला प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा संगणक अभियांत्रिकी, माहिती तंत्रज्ञान या शाखांतील प्रवेशाकडे असणारा कल यंदा काहिसा बदलल्याचे चित्र आहे. यंदा देशातील प्रमुख आयआयटीमध्ये गुणवंत विद्यार्थ्यांनी स्थापत्य अभियांत्रिकी शाखेला (सिव्हिल इंजिनियरिंग) पसंती दिली असून या अभ्यासक्रमाला पुन्हा चांगले दिवस येण्याची शक्यता वर्तविण्यात येत आहे. देशभरात सुरू असलेले महामार्ग, मेट्रो, विमानतळ, बंदरे

आणि इतर मोठे पायाभूत विकास प्रकल्पांमुळे स्थापत्य अभियांत्रिकीकडे कल वाढत असल्याचे तज्ज्ञांचे म्हणणे आहे. आयआयटीमध्ये स्थापत्य अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमाला पसंती मिळाल्याने या शाखेच्या पात्रता गुणांमध्ये यंदा वाढ नोंदवण्यात आली आहे. गतवर्षी आयआयटी मुंबईत स्थापत्य अभियांत्रिकी शाखेसाठी अखिल भारतीय क्रमवारीत २,६६६ क्रमांक असलेल्या विद्यार्थ्यांला प्रवेश मिळाला होता. मात्र यंदा ३८५ गुणानुक्रमांक असलेल्या विद्यार्थ्यांला प्रवेश मिळणार आहे.

टीजेएसबी सहकारी बँक लिमिटेड.

सहकारी बँक

Bharose ka Bank

Bhavishya ka Bank

प्रस्तुत

लोकसत्ता

यशस्वी

भव!

१

TJSB चे व्यावसायिक कर्ज

प्रत्येक स्वप्नासाठी, प्रत्येक व्यावसायिकासाठी

@ 8.50%*

द.सा. पासून

शून्य पूर्वपरतफेड शुल्क*

EXCLUSIVE

डॉक्टर, सीए, सल्लागार व इतर व्यावसायिकांसाठी खास योजना*

तत्काळ मंजुरी*

www.tjsb.bank.in | 022 - 48897202

*अटी व शर्ती लागू

विद्यार्थी आणि पालक मित्रांने,
इयत्ता नववीचा वार्षिक निकाल जाहीर झाला की प्रत्येक घरात आई-वडील, पालक, नातेवाईक आणि शेजारी असे सर्वजण यंदा तुझे दहावीचे वर्ष नीट काळजी घे, यात्रा जत्रा, सण, उत्सव सर्व बंद !!!
अशा प्रकारचे उपदेश सुरू करतात. शालेय शिक्षणाच्या इयत्ता पहिली ते दहावीच्या प्रवासातील हे शेवटचे वर्ष असल्याने त्याचे नक्कीच महत्त्व आहे. म्हणूनच हे दहावीचे वर्ष म्हणजे नेमके काय? आत्तापर्यंतच्या शिक्षणात आणि दहावीच्या वर्गात आल्यानंतर नेमका फरक काय? हे समजून घेणे गरजेचे आहे.
महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्यावतीने म्हणजेच आपल्या परिचित एस.एस.सी.बोर्डातर्फे घेतली जाणारी इयत्ता दहावीची परीक्षा संपूर्ण राज्यातील सुमारे १७ लाख विद्यार्थ्यांची एकाच वेळी, एकाच प्रश्नपत्रिकेच्या आधारे घेतली जाणारी सार्वत्रिक परीक्षा आहे.
परीक्षेसाठी विशिष्ट भाशां आणि निश्चित प्रश्नपत्रिका आराखडा तयार केला जातो. या परीक्षा पद्धतीला वन टाइम असेसमेंट असेही म्हणतात, कारण आत्तापर्यंत आपला वार्षिक निकाल तयार होताना त्यात चाचणी परीक्षा/ सत्र परीक्षा /गृहपाठ/ निबंध/ प्रयोग वही / प्रकल्प यासारख्या विविध घटकांच्या गुणांचा एकत्रित विचार करून उत्तीर्णता ठरत होती.
परंतु इयत्ता दहावीच्या परीक्षेत मात्र दिलेल्या वेळापत्रकाच्या दिवशी दिलेल्या दोन किंवा तीन तासात तुम्ही उत्तरपत्रिकेमध्ये जे लेखन कराल त्यात प्राप्त गुणावरच तुमचे पास नापास ठरणार आहे. आता पर्यंत तुम्ही सत्र परीक्षा पद्धतीचा अनुभव घेतला आहे म्हणजे प्रथम सत्र परीक्षा पर्यंतच्या पाठांवर आधारित परीक्षा झाली की त्याचा संबंध संपला. पुढील सत्रातील पाठावर पुन्हा द्वितीय सत्र परीक्षा होत होती.
आता मात्र फेब्रुवारी मार्चमध्ये होणाऱ्या परीक्षेत तुम्हाला वर्षभरातील पूर्ण पाठ्यक्रमावर आधारित प्रश्नपत्रिका सोडवावी लागणार आहे. यामध्ये अंतर्गत पर्याय पद्धतीनुसार जेवढ्या गुणांची लेखी परीक्षा आहे त्याच्या दीडपट गुणांचे प्रश्न अंतर्गत पर्याय म्हणून दिलेले असतात.
हा परीक्षा दिलेल्या परीक्षा केंद्रावर म्हणजेच तुमच्या नेहमीच्या शाळेशिवाय अन्य ठिकाणी, अनोळखी पर्यवेक्षकांच्या देखरेखीत आणि अन्य शाळांच्या विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीच्या वातावरणात घावी लागणार आहे.
आत्तापर्यंत तुमच्या उत्तरपत्रिका तुमचे विषय शिक्षकच तपासत होते पण आता मात्र तुम्ही उत्तरपत्रिका शेजारच्या जिल्ह्यातील अनुभवी शिक्षक तपासणार आहेत आणि ती देखील बोर्डाने निश्चित केलेल्या आदर्श उत्तरपत्रिकेच्या आधारे ठरवलेल्या गुणदान पद्धतीनुसार असेल.
बारकोड पद्धतीचा गेल्या अनेक वर्ष वापर सुरू असल्याने तुमचे नाव, शाळा हे सर्व गुप्त राहणार असून मुलगा- मुलगी, गरीब- श्रीमंत, शहरी-

उद्याचे आदर्श विद्यार्थी व्हा !
ग्रामीण अशी कोणतीही तुमची ओळख न राहता उत्तरपत्रिकेचे मूल्यमापन होणार आहे. हे सर्व आपल्या अनुभवाशी पूर्णपणे भिन्न असले तरी याचा फारसा विचार करण्याची गरज नाही कारण नियोजनबद्ध पद्धतीने अभ्यास केल्यास उत्तरपत्रिका कुठेही बसून लिहिली आणि कोणीही तपासली तरी गुणात फरक पडण्याचे कारण नाही.
नियमानुसार विविध सवलतींचा वापर निकाल तयार करताना होत असतो हे लक्षात घ्या.
नियम एक नुसार फक्त प्रथम प्रयत्नात परीक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी तीन भाषांच्या उत्तीर्णता नियम आहे. यामध्ये तीन भाषा अथवा संयुक्त असल्यास चार भाषा मिळवून तीनशे गुणांच्या परीक्षेपैकी तिन्ही भाषांची एकत्रित बेरीज १०५ होणे गरजेचे आहे तथापि कोणत्याही विषयात शंबर पैकी २५ पेक्षा कमी गुण नसावेत.
दुसऱ्या नियमानुसार गणित आणि विज्ञान यांचा एकत्रित उत्तीर्णतेचा नियम आहे. ज्यामध्ये दोन्हीची बेरीज ७० होणे आवश्यक असते. तथापि कोणत्याही एका विषयात शंबर पैकी २५ पेक्षा कमी गुण नसावेत. याव्यतिरिक्त तीनही भाषेत प्रत्येकी ३३ गुण प्राप्त झाल्यास ऑटोमेटेड कॅडोलेशन नावाच्या नियमानुसार विद्यार्थी भाषा गटात उत्तीर्ण होतो.
वरील दोन्ही ही नियमातील कोणत्याही निकषात न बसणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी शंबर पैकी २५ गुण असल्यास सवलतीचे दहा गुण देऊन उत्तीर्ण घोषित करण्याची तरतूद मंडळ नियमावलीत आहे अर्थात त्याला सवलतीच्या गुणांची मर्यादा आहे.
याचाच सरळ अर्थ सर्वसाधारण बुद्धिमत्तेचा विद्यार्थी सहजासहजी लघुत्तरी प्रश्न, वस्तुनिष्ठ प्रश्न आणि काही अन्य प्रश्नांच्या मदतीने किमान पातळी सहज गाठू शकतो. म्हणूनच इयत्ता दहावी अनुत्तीर्ण होणे अवघड आहे असे माझे स्पष्ट मत आहे.
अनेक सवलतींचा लाभ परीक्षार्थी विद्यार्थ्यांला नियमानुसार दिला

Retail Direct Scheme

बँकिंग साक्षरता | ४८२

Retail Direct Scheme

याद्वारे सामान्य नागरिक

भारत सरकारचे रोखे, (G-Sec) ट्रेझरी बिल्स, थेट खरेदी करू शकतो.

संकल्पना व लेखन

विद्याधर अनारकर

मुख्य विषयस्त

बँकिंग साक्षरता प्रतियोग

‘लोकसत्ता यशस्वी भव’ आजपासून लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या इयत्ता दहावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी ‘लोकसत्ता’च्या माध्यमातून दरवर्षीप्रमाणे यंदाही ‘लोकसत्ता यशस्वी भव’ ही मार्गदर्शनपर अभ्यास मालिका मंगळवार, १६ जूनपासून सुरू होत आहे. या सदरात मराठी आणि सेमी इंग्रजी माध्यमाच्या दहावीच्या सर्व विषयांचे मार्गदर्शन अनुभवी शिक्षकांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना दिले जाते. दरवर्षी हजारो विद्यार्थी ‘लोकसत्ता यशस्वी भव’ अभ्यास मालिकेचा लाभ घेतात. यामध्ये दहावीच्या प्रत्येक विषयाची एक कृतिपत्रिका आदर्श उत्तरपत्रिकेसह प्रसिद्ध केली जाते. कृतिपत्रिकांमुळे विद्यार्थ्यांना विषयानुरूप मार्गदर्शन तर मिळतेच, शिवाय कृतिपत्रिका सोडविल्याने लेखन सरावही होतो. दहावीची राज्य मंडळाची प्रश्नपत्रिका वेळेत सोडविण्यासाठी वेळेचे नियोजन कसे करावे, याचेही सुयोग्य मार्गदर्शन या सदरातून केले जाते. राज्याच्या विविध भागांतील

तसेच राज्य मंडळ, अभ्यास मंडळातील तज्ज्ञ, अनुभवी, व्यासंगी शिक्षक या लेखमालिकेतून मार्गदर्शन करतात. राज्य मंडळाच्या अभ्यास मंडळाचे माजी सदस्य अखिल भोसले, पाले टिळक विद्यालयाच्या शिक्षिका स्वाती बापट, एस. जी. बर्वे हिंदी स्कूल, कुर्ला शाळेतील शिक्षक विलास राठोड, वांद्रे येथील महात्मा गांधी विद्यालयातील शिक्षक पद्माकर हिरनाईक, अंधेरीच्या आयईएस सेकंडरी शाळेचे शिक्षक संतोष देटे, दादरच्या बालमोहन शाळेतील शिक्षक प्रीती बेंद्रे आदी शिक्षक यंदा विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करणार आहेत.

दिनदर्शिका

मंगळवार, 9६ जून २०२६

भारतीय सौर २६ ज्येष्ठ शके 9९४८

मिती निज ज्येष्ठ शुक्लपक्ष

द्वितीया २४ : ७३ पर्यंत.

नक्षत्र : आर्द्रा 9६ : 9२ पर्यंत.

चंद्र : मिथुन

सूर्योदय : ०६ : ०३

सूर्यास्त : 9९ : 9६

• मेष : मनोरंजन होईल.

• वृषभ : आर्थिक लाभ होईल.

शुभ राशी : मिथुन, धनु

तेवढे लिहिले आहेत का याची खात्री करा.

मूलभूत संकल्पना स्पष्ट करून घ्या ज्याचा उपयोग कायमस्वरूपी होईल।

एकूणच वर्षभराच्या अभ्यास नियोजनात पाठ्यपुस्तक हे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. म्हणूनच पाठ्यपुस्तकाचे समज पूर्वक वाचन करा. प्रत्येक पाठाखालील सर्व प्रश्नांची उत्तरे पुस्तकात शोधून त्याला अधोरेखित करा / खुणा करा म्हणजे उजळणीच्या वेळी अशारितोने पुस्तकातील अधोरेखित केलेले मुद्दे पुनर्वाचन करताना सहज लक्षात येतात व उजळणी करताना उपयोगी पडतात.
आपल्या शाळेतील शिक्षक हे प्रदीर्घ अनुभव असलेले शिक्षक आहेत. त्यांना परीक्षेचे सर्व बारकावे आणि प्रत्येक विद्यार्थ्यांकडून होणाऱ्या छोट्या मोठ्या चुका माहीत असतात. याकरिता आपल्या शाळेतील विषय शिक्षक, वर्ग शिक्षक आणि जरूर पडल्यास मुख्याध्यापक यांच्या संपर्कात राहा. आपल्या शिक्षकांच्या मार्गदर्शनावर विश्वास ठेवा. शाळेतील शिक्षक तुम्ही शाळेत प्रवेश घेतलेल्या पहिल्या दिवसापासून तुमच्या प्रगतीचा आलेख लक्षात ठेवुन असतात. न समजलेल्या भागाबद्दल शिक्षकांना शंका विचारा. अभ्यासातील तुमच्या शंकांचे निरसन शाळेतील विश्वासू आणि आदर्श शिक्षक तुमच्या पालकानंतर पहिला मदतनीस असतो. तुम्हाला अभ्यास करताना आलेल्या अडचणी तुमच्या शिक्षकाच्या शिवाय कोण ओळखणार हे तुम्ही लक्षात ठेवले पाहिजे. खाजगी क्लासच्या मंडळींना हे माहीत असेलच याची खात्री नाही आणि ते फक्त परीक्षेपुरती तुम्ही तयारी करून घेत असतील तर ती फसवणूक आहे. तुम्हाला ज्ञान मिळवायचे आहे.

तुमचे पालक, कुटुंबीय आणि आमच्यासारखे हितचिंतक हे फक्त तुम्हाला प्रोत्साहन देणार आहेत. पण प्रत्यक्ष अभ्यास तुम्हाला करायचा आहे, उत्तरपत्रिका तुम्हाला लिहायची आहे आणि मिळणारे यश तुम्हाला मिळणार आहे. ते निष्कलंक असावे. स्वतःच्या गुणवत्तेवर मिळालेले असावे हे महत्त्वाचे आहे.

परीक्षेच्या कालावधीमध्ये अनावश्यक जागरण टाळा, नियमित सवयीच्या आहारापेक्षा वेगळा आहार घेणे टाळा कारण याचा विपरीत परिणाम प्रत्यक्ष परीक्षेच्या वेळी होऊ शकतो. गैरमार्गाचा वापर टाळा कारण त्यामुळे तुम्हाला माहीत असलेली उत्तरे देखील काही वेळा आत्मविश्वास गमावल्याने व मानसिक दडपणामुळे आठवत नाहीत. म्हणूनच नियोजनबद्ध पद्धतीने परीक्षेची तयारी करा. आत्मविश्वासाने परीक्षेला सामोरे जा आणि निष्कलंक उच्चत्व यश मिळवा.

महेंद्र गणपुले

(राज्य अभ्यासक्रम आराखडा समिती

आणि अभ्यासगट व मूल्यमापन समिती सदस्य)

उद्याचा विषय : मराठी प्रथम भाषा (कुमारभारती)

समन्वयक - सी. डी. वडके

epaper.loksatta.com

उन्हाळ्यात हलका, पोषक आहार आवश्यक

नवी दिल्ली : उन्हाळ्यात अनेकांना भूक कमी लागते किंवा भरपूर जेवण करावेसे वाटत नाही. यामागे शरीरातील काही नैसर्गिक बदल कारणीभूत असल्याचे आहारतज्ज्ञांनी सांगितले आहे. उष्णतेमुळे शरीरातून घामाद्वारे पाणी आणि इलेक्ट्रोलाइट्स मोठ्या प्रमाणात बाहेर पडतात. याचा परिणाम भूक, ऊर्जा आणि शरीराच्या कार्यक्षमतेवर होतो. भूक कमी झाली तरी शरीराला प्रथिनांची असलेली गरज कमी होत नाही. पोटात प्रथिने अपुऱ्या प्रमाणात गेल्यास थकवा, अशक्तपणा आणि

सायंकाळी जंक फूड खाण्याची इच्छा वाढते. उन्हाळ्यात शरीर स्वतःचे तापमान नियंत्रित करण्यासाठी अधिक ऊर्जा वापरते. त्यामुळे पचनक्रिया काही प्रमाणात मंदावते आणि भूक कमी लागते. जास्त घाम

आल्याने शरीरातील पाणी कमी होते. परिणामी थकवा, पोट भरल्यासारखे वाटणे आणि भूक न लागणे अशा समस्या निर्माण होतात. अनेक जण जेवणाऐवजी शीतपेये, मिठाई किंवा पॅकबंद पदार्थांकडे वळतात. त्यामुळे वजन वाढण्याचा आणि पचनाच्या समस्या निर्माण होण्याचा धोका वाढतो.

उन्हाळ्यात हलका पण पोषक आहार घ्यावा. ताजी फळे, सॅलड, दही, ताक आणि घरचे पचायला हलके अन्न असा आहार असावा. दिवसभर पुरेसे पाणी पिणे आवश्यक आहे. कलिंगड, काकडी, नारळपाणी, लिंबूपाणी आणि दह्यापासून बनविलेले पदार्थ शरीरातील पाण्याचे प्रमाण आणि इलेक्ट्रोलाइट्सचा समतोल राखण्यास मदत करतात.

अतिजलद रेल्वेगाड्यांची वाहतूक संध

तेजस एक्सप्रेसच्या १४२ फेऱ्यांपैकी ११३ फेऱ्या उशिरा

कुलदीप घायवट, लोकसत्ता

मुंबई : देशातील प्रीमियम सीएसएमटी ते मडगाव तेजस एक्सप्रेसचे वेळपत्रक पुरते कोलमडले असून प्रवाशांना जलद, आरामदायी आणि वेळेवर सेवा देण्याच्या उद्देशाने मे २०१७ मध्ये सुरू करण्यात आलेली ही गाडी गेल्या काही महिन्यांपासून सात ते आठ तासांपर्यंत उशिराने धावत असल्याच्या तक्रारी सातत्याने होत आहेत. त्यामुळे प्रीमियम, अतिजलद रेल्वेगाडी वेळखाऊ झाली आहे. मडगाववरून सीएसएमटी येथे येणाऱ्या तेजस एक्सप्रेसचा वक्तशीरपणा फक्त २०.४२ टक्के असल्याचे समोर आले आहे.

वक्तशीरपणा ४५.०७ टक्के राहिला. परतीचा प्रवास चिंताजनक आहे. गाडी क्रमांक २२१२० मडगाव ते सीएसएमटी तेजस एक्सप्रेसने १४२ फेऱ्यांपैकी तब्बल ११३ वेळा उशिरा धाव घेतली. या एक्सप्रेसचा वक्तशीरपणा २०.४२ टक्के आहे.

कोकण रेल्वेमार्गावर गाडी क्रमांक २२११५ एलटीटी ते मडगाव वातानुकूलित एक्सप्रेसचा

वक्तशीरपणा ४० टक्के, गाडी क्रमांक २२११६ मडगाव ते एलटीटी वातानुकूलित एक्सप्रेसचा २५ टक्के, गाडी क्रमांक ११०९९ एलटीटी ते मडगाव एक्सप्रेसचा वक्तशीरपणा ५२.६३ टक्के, गाडी क्रमांक १११०० मडगाव ते एलटीटी एक्सप्रेसचा ३०.३५ टक्के आणि गाडी क्रमांक १२१३४ मंगळूरु ते सीएसएमटी एक्सप्रेसचा ३२.४८ टक्के नोंदविण्यात आला आहे.

माजी न्यायमूर्ती पटेल यांना संरक्षण

राज्य सरकारची उच्च न्यायालयात माहिती

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : दाऊदी बोहरा समुदायातील वारसाहक्काच्या वादावर २०२४ मध्ये दिलेल्या निकालामुळे धमकावणारी पत्रे मिळत असलेले निवृत्त न्यायाधीश गौतम पटेल आणि त्यांच्या कुटुंबीयांना पोलीस संरक्षण देण्यात आल्याची माहिती राज्य सरकारने सोमवारी मुंबई उच्च न्यायालयाला दिली. त्यावर, ही एक गंभीर बाब असल्याचे नमूद करून मुंबईच्या पोलीस आयुक्तांनी या प्रकरणावर वैयक्तिकरित्या लक्ष ठेवावे. तसेच २ जुलै रोजी सद्यस्थितीचा अहवाल जाणे आवश्यक करावा, असे आदेश न्यायालयाने दिले.

तीन वकील संघटनांनी या

प्रकरणी जनहित याचिका केली आहे. प्रभारी मुख्य न्यायमूर्ती रवींद्र घुगे आणि न्यायमूर्ती गौतम अंखड यांच्या खंडपीठापुढे सोमवारी सुनावणी झाली. न्यायमूर्ती पटेल हे मुंबईत परतले असून त्यांनी गावदेवी पोलिसात तक्रार केली आहे. त्यांच्या तक्रारीच्या अनुषंगाने तपास सुरू असून न्यायमूर्ती पटेल आणि त्यांच्या पत्नीबरोबर २४ तास दोन पोलीस अधिकारी तैनात करण्यात आल्याची माहिती सरकारी वकील शिशीर हिरे यांनी न्यायालयाला दिली. अशा धमक्या न्यायव्यवस्था खपवून घेणार नाही, असा कठोर संदेश दिला जाणे आवश्यक असल्याचे आणि त्याअनुषंगाने न्यायालयाने आदेश देण्याची मागणी करण्यात आली होती.

अभिनेत्री संचिता उगलेची आत्महत्या

लोकसत्ता प्रतिनिधी

वसई : अभिनेत्री संचिता उगले हिने नालासोपाऱ्यातील घरात गळफास घेऊन आत्महत्या केल्याची घटना रविवारी सायंकाळी घडली. आत्महत्येमागचे कारण अस्पष्ट असून आचोळे पोलिसांकडून पुढील तपास केला जात आहे.

नालासोपारा पूर्वेकडील आचोळे गावातील संतोषी माता मंदिराजवळ साई संतोषी अपार्टमेंटमध्ये संचिता उगले (२२) कुटुंबाबरोबर राहत होती. रविवारी सायंकाळी साहाय्याने गळफास लावला. हा प्रकार लक्षात आल्यानंतर कुटुंबीयांनी तिला तातडीने नालासोपारा पूर्व येथील महापालिकेच्या तुळीज रुग्णालयात दाखल केले. मात्र, रुग्णालयात पोहोचल्यापूर्वीच तिचा मृत्यू झाला होता.

१७०० कि.मी. रस्त्यांचे काँक्रीटीकरण

मुंबईत पावसाळापूर्व तयारीचा उपमुख्यमंत्री शिंदेंकडून आढावा

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

मुंबई : मुंबईतील २००० किलोमीटर लांबीच्या रस्त्यांपैकी १७०० किलोमीटर लांबीच्या रस्त्यांचे काँक्रीटीकरण पूर्ण झाले असून रस्ते आणि खड्डे दुरुस्तीचा ८० टक्के खर्च कमी झाल्याची माहिती उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी दिली. पावसाळापूर्व कामांचा आढावा घेणारी बैठक शिंदे यांनी दूरदृश्यप्रणालीच्या माध्यमातून घेतली. त्यावेळी त्यांनी ही माहिती दिली. यावेळी महापौर रिंतू तावडे, उपमहापौर संजय घाडी, गटनेते अमेय घोले, आयुक्त अश्विनी भिडे, उपमुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव असीम गुप्ता, प्रधान सचिव

नवीन सोना, अतिरिक्त महानगरपालिका आयुक्त डॉ. विपिन शर्मा, डॉ. अश्विनी जोशी, अभिजीत बांगर, डॉ. अविनाश ढाकणे उपस्थित होते. पावसाळ्यात मुंबई आणि

महानगर परिसरात शून्य जीवितहानी हे उद्दिष्ट ठेवून यंत्रणांनी समन्वयातून काम करावे. यंदा पाऊस लांबणीवर पडल्याने आपत्ती नियंत्रणासोबतच पिण्याच्या पाण्याचे नियोजन करावे. नाला स्वच्छतेसोबतच भूमिगत

टाक्या, दरडप्रवण क्षेत्रात संरक्षण जाळी बसवणे, जाहिरात फलकांचे संरचनात्मक परीक्षण करावे. राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या धर्तीवर पालिकेने आपत्ती प्रतिसाद दल तयार करावेत, असे निर्देश उपमुख्यमंत्री शिंदे यांनी दिले.

शहरात १२५ पर्जन्यमापक यंत्रे असून यावर्षी जून ते सप्टेंबर या काळात भरतीचे २४ दिवस आहेत. पालिकेतर्फे ९३४ ठिकाणी पाणी उपसण्याचे पंप बसविण्यात आले असून ६५ मिनी पंपिंग केंद्र आहेत. यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी यंदा स्मार्ट पंप व्यवस्थापन प्रणाली कार्यान्वित करण्यात आली आहे. पालिकेच्या नियंत्रण कक्षातून त्याचे संनियंत्रण केले जाणार आहे.

अजित पवार

अपघात प्रकरणातील

याचिका मागे

मुंबई : माजी उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या अपघाती मृत्यूप्रकरणी विमान अपघात तपास विभागाचा अंतिम चौकशी अहवाल येत नाही, तोपर्यंत यासंदर्भात कोणतेही आदेश देऊ शकत नाही, असे मुंबई उच्च न्यायालयाने सोमवारी स्पष्ट केले. त्यानंतर या दुर्घटनेच्या सखोल चौकशीची मागणी करणाऱ्या दोन स्वतंत्र जनहित याचिका मागे घेण्यात आल्या. मुख्य मागण्या पूर्ण झाल्याने सध्या या याचिकांची गरज नाही, असेही प्रभारी मुख्य न्यायमूर्ती रवींद्र घुगे आणि न्या. गौतम अंखड यांच्या खंडपीठाने स्पष्ट केले व याचिका फेटाळण्यात येत असल्याचे नमूद केले. त्यानंतर, दोन्ही याचिका मागे घेत असल्याचे याचिकाकर्त्या वतीने न्यायालयाला सांगण्यात आले.

साडेपाच लाख ग्राहकांच्या घरात स्मार्ट मीटर

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : वीज वितरण प्रक्रिया अधिक अद्ययावत करण्यासाठी बेस्ट उपक्रमाच्या विद्युत विभागाने स्मार्ट मीटर योजना राबविली आहे. या योजनेंतर्गत आतापर्यंत ५ लाख ५० हजार वीज ग्राहकांना स्मार्ट मीटरची जोडणी देण्यात आली आहे. हे मीटर बसवणाऱ्या वीज ग्राहकांना सकाळी ९ ते सायंकाळी ५ दरम्यान प्रती युनिट ५० पैसे सवलत देण्यात येते. या सवलतीपोटी आतापर्यंत ५ कोटी ५० लाख रुपये अदा करण्यात आले

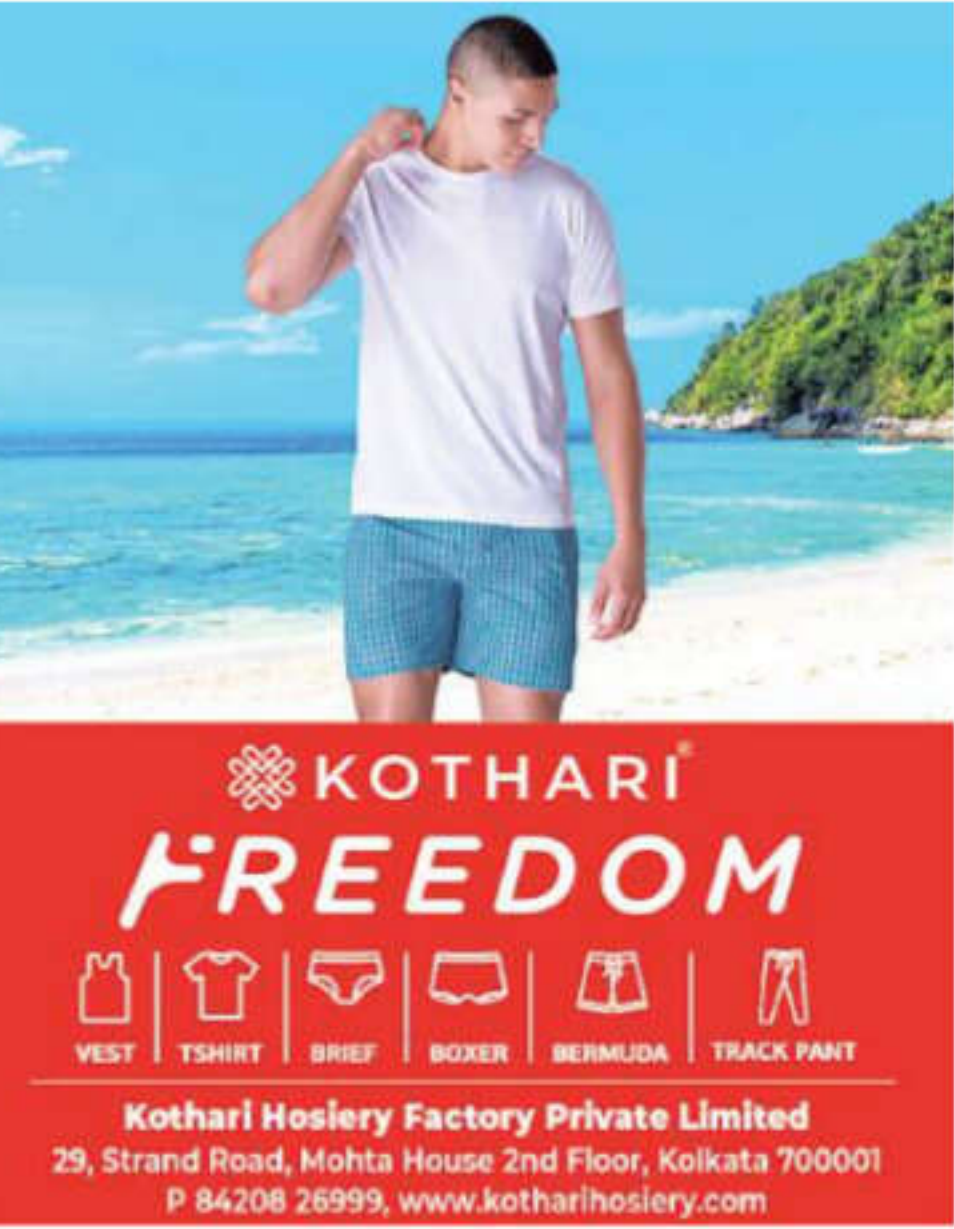
आहेत. तसेच ग्राहकावर प्रोपेड वीज मीटरची सक्ती नाही.

बेस्ट उपक्रमाच्या विद्युत विभागाच्या माध्यमातून १० लाख ६० हजार वीज ग्राहकांना अर्खडित वीजपुरवठा करण्यात येतो. वीज वितरण व्यवस्था अधिक पारदर्शक व अद्ययावत करण्यासाठी बेस्ट उपक्रमाने स्मार्ट मीटर योजना

अमलात आणली. स्मार्ट मीटर योजना फक्त कंपनीच्या फायद्यासाठी आहे, असा आरोप काँग्रेस, शिवसेनेने (ठाकरे गट) अनेकदा केला आहे. मात्र स्मार्ट मीटर वीज ग्राहकांच्या फायद्यासाठी असून स्मार्ट मीटर बसवल्यानंतर आपण रोज किती वीज वापरली याची माहिती रोज उपलब्ध होते. स्मार्ट मीटर बाबत नागरिकांमध्ये जनजागृती करण्यात येत आहे. स्मार्ट मीटर खरेच उपयुक्त आहे, हे पटल्यानंतर वीज ग्राहक स्मार्ट मीटर बसवण्यासाठी पुढाकार घेत आहेत.

मेट्रोच्या कामांमुळे बेस्टचे नुकसान

मुंबई : शहरातील मेट्रो प्रकल्पांच्या कामांदरम्यान अनेक ठिकाणी बेस्ट उपक्रमाचे बस थांबे हलविण्यात आले. काही ठिकाणी थांबे तोडण्यात आल्याने बेस्टच्या जाहिरातीतून मिळणाऱ्या सुमारे ४० कोटी रुपयांच्या महसूलावर पाणी फिरल्याचा मुद्दा पुढे आला आहे. या प्रकरणाचा संपूर्ण आर्थिक लेखाजोखा सादर करून संबंधित प्राधिकरणे, कंत्राटदार अथवा शासकीय यंत्रणांकडून नुकसानभरपाई वसूल करण्याची मागणी होत आहे. या नुकसानीचा अंदाज बेस्ट समितीचे सदस्य डॉ. नितीन नांदगावकर यांनी व्यक्त केला.

On the Occasion of Wedding Season Presenting

New Crafts

Silk India®

Exhibition & Sale 2026

An opulent show of Ethnic & Traditional Silk, Cotton Handloom Products made by master 100 Weavers from all over India

Silk Saree | Suits | Dress Material | Stoles | Dupattas | Kurtas | Kurties | Pure & Probable Silk | Tussar Silk | Shanthipur Silk

HOTEL TIP TOP PLAZA: Full

Near Check Naka, Lal Bahadur Shastri Marg, Thane, Mumbai

From : 10th to 17th June. 2026: A/c

Products on Display - **Orissa** : Sambhalpuri Ikkat Silk Saree, **Bihar** : Oragnic Tassar Silk Sarees, Suit & Stoles, **Assam** : Muga & Eri Silk Sarees, **Karnataka** : Creap Silk, Georgette Silk, Arini Silk & Printed Sarees, **Tamilnadu** : Kanjeevaram Silk Sarees & Designer Fancy Sarees, **Andra Pradesh** : Dharmavara, Uppada, Gadwal, Mangalagiri & Pochampalli Sarees, **Uttar Pradesh** : Mulbari Silk, Jamdani, Jamawar Silk Sarees & Chiffon Silk, **Maharashtra** : Designer Dress materials, **Chhatisgarh** : Exclusive Raw Silk Sarees, Kosa Silk, Tassar Suit & Duppatta, **Madhya Pradesh** : Maheswari, Chanderi Silk Sarees & Suit, **West Bengal** : Baluchari, Dhaka Masli, Gicha Sarees, Boutique Sarees, Kantha Sarees, Zordoshi, **Jammu & Kashmir** : Chinon Silk, Tady Silk Printed Sarees, Pashmina Shawls & Suit, **Rajasthan** : Kota Silk, Hand Block Print Dress & Sarees, Punjab : Fulkari Dress and many more...

Last 2 Days Don't miss it !

Time : 10.30 am - 8.30 pm Call: 9411650346 **Entry & Parking Free**

All Credit & Debit Cards Accepted

Since 1983

Dr. Vishwanath Karad

MIT WORLD PEACE UNIVERSITY | PUNE

TECHNOLOGY, RESEARCH, SOCIAL INNOVATION & PARTNERSHIPS

Stand Out With Your MHT-CET Score

ADMISSIONS OPEN 2026

Experiential Learning Opportunities at MIT-WPU

- iOS Development Centre Powered by Apple and Infosys
- 5 Day Residential Programme at the Life Transformation Centre
- Asia's First Subsea Engineering Lab
- International, National and Rural Immersion Programmes
- Co-Creation, Yoga and Peace Studies for Holistic Development

Scholarships & Financial Aid

Meritorious students are eligible for scholarships ranging from 25% to 100%.

Choose Your Programme from the Following Disciplines

- Engineering and Technology
- Computer Science & Engineering
- Pharmaceutical Sciences
- Law
- Education
- Management

43+ Years of Legacy

25,000+ Students on Campus

100,000+ Global Alumni

3500+ Industry Connects

100+ Student Clubs

100% Placement Assistance

NABL Accredited Labs

AI-powered Smart Classrooms and Advanced R&D Labs

Researchers Among Top 2% in the World

Student Startup and Incubation Facilities

Scan to Apply

A University For Life Transformation

MIT-WPU, Pune

+91 020-71177137

+91 98814-92848

admissions@mitwpu.edu.in

mitwpu.edu.in

कुस्ती संघटनेची मान्यता रद्दच

मुंबई : महाराष्ट्रातील कुस्ती क्षेत्रातील वर्चस्वाच्या संघर्षात महाराष्ट्र राज्य कुस्तीगीर संघाला (एमएसडब्ल्यूए) मोठा धक्का बसला आहे. भारतीय कुस्ती महासंघाने (डब्ल्यूएफआय) राज्य संघटनेची मान्यता रद्द करण्याचा घेतलेला निर्णय मुंबई उच्च न्यायालयाने सोमवारी कायम ठेवला. त्याचबरोबर या निर्णयाविरोधात दाखल करण्यात आलेली राज्य संघटनेची याचिकाही न्यायालयाने फेटाळून लावली.

न्यायमूर्ती भारती डांगरे आणि न्यायमूर्ती मंजूषा देशपांडे यांच्या खंडपीठाने हा निर्णय दिला. त्यामुळे महाराष्ट्रातील अधिकृत संलग्न कुस्ती संघटना म्हणून भाजपचे माजी खासदार राजेंद्र तडस यांच्या नेतृत्वाखालील महाराष्ट्र राज्य कुस्तीगीर संघाला (एमआरकेएस) मिळालेली मान्यता कायम राहणार आहे.

राजेभोसले यांची चित्रपट महामंडळाच्या अध्यक्षपदी फेरनिवड

कोल्हापूर : अखिल भारतीय मराठी चित्रपट महामंडळाच्या अध्यक्षपदी मावळते अध्यक्ष मेघराज राजेभोसले यांची सोमवारी पुन्हा एकदा एकमताने निवड करण्यात आली. कोल्हापूरचे धनाजी यमकर आणि मुंबईचे प्रसिद्ध गायक आनंद शिंदे यांची उपाध्यक्षपदी निवड झाली. निवड जाहीर होताच समर्थकांनी नूतन पदाधिकाऱ्यांचे अभिनंदन केले. महामंडळाची निवडणूक प्रक्रिया तब्बल दशकभरानंतर पार पडली. प्रमुख कार्यवाहपदी सुशांत शेलार, सहकार्यवाहपदी दीपक कदम व वासू पाटील, खजिनदारपदी सुनील महाजन, सहखजिनदारपदी शरद चव्हाण यांची निवड करण्यात आली आहे.

पोलिसांनी जप्त केलेला गुटखा पुन्हा विक्रीसाठी बाजारात

अहिल्यानगर : पोलिसांनी महिन्यापूर्वी केलेल्या कारवाईत जप्त केलेला गुटखा पुन्हा चोरट्या विक्रीसाठी बाजारात आल्याचा प्रकार श्रीगोंदात घडला. श्रीगोंद्यातील चोराची वाडी येथे एका कांडाच्या चाळीवर छापा टाकून स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पथकाचे ३ लाख ७० हजार ५५२ रुपयांचा प्रतिबंधित गुटखा व पानमसाला जप्त केला. हा जप्त गुटखा महिन्यापूर्वीच्या कारवाईतील जप्त मुद्देमाल असल्याच्या कारणावरून पोलीस उपअधीक्षक दर्जाच्या अधिकाऱ्यामार्फत चौकशी करण्यात येत असल्याचे जिल्हा पोलीस अधीक्षक मुम्मका सुदर्शन हा दर केवळ २ टक्के होता, असे डॉ. कुमार म्हणाले. आपला मुद्दा स्पष्ट करताना ते

बोलीभाषांच्या समावेशावरून संघर्षाची चिन्हे

मुंबई : राज्य सरकारच्या मराठी भाषा विभागाच्या सल्लागार समितीची बैठक पुढील आठवडयात होणार आहे. या बैठकीत बालभारतीच्या तापयपुस्तकामध्ये समाविष्ट करण्यात आलेल्या मालवणी आणि वऱ्हाडी बोलीभाषांच्या विषयावर जोरदार चर्चा होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. राज्यातील विविध भाषा अभ्यासक, साहित्यिक आणि बोलीभाषा संशोधकांनी या निर्णयावर आक्षेप घेतल्याने हा मुद्दा बैठकीत ऐरणीवर येण्याची चिन्हे आहेत.

केवळ मालवणी आणि वऱ्हाडी या दोनच बोलीभाषांना विशेष स्थान देण्यामागील निकष काय होते, असा प्रश्न उपस्थित केला जात आहे.

टाकरे गटात फुटीची धास्ती!

खासदार संजय देशमुख यांची दिल्लीत शिंदे गटाच्या मंत्र्याशी चर्चा

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी, नवी दिल्ली

शिवसेना-टाकरे गटाचे यवतमाळ-वाशिमचे खासदार संजय देशमुख यांनी सोमवारी दिल्लीत केंद्रीय राज्यमंत्री व शिंदे गटाचे खासदार प्रतापराव जाधव यांची भेट घेतली. त्यामुळे पुन्हा एकदा टाकरे गटातील खासदारांच्या कथित बंडाची चर्चा तीव्र झाली आहे.

खासदार संजय देशमुख हे रविवारी मुंबईमध्ये ह्यामातोश्रीह्म्वर शिवसेना-टाकरे गटाचे प्रमुख उद्धव टाकरे यांनी बोलावलेल्या बैठकीला प्रत्यक्ष उपस्थित राहिले नाहीत. ते ऑनलाइन माध्यमातून बैठकीत सहभागी झाले होते. या बैठकीला टाकरे गटातील ५ खासदार गैरहजर राहिल्याचे सांगितले जाते. मात्र, या बैठकीच्या दुसऱ्याच दिवशी, सोमवारी खासदार संजय देशमुख दिल्लीत दाखल झाले आणि त्यांनी केंद्रीयमंत्री प्रतापराव जाधव यांच्या सरकारी निवासस्थानी सकाळी भेट घेतली. या गाठीभेटीनंतर टाकरे गटातील खासदारांमध्ये पुन्हा फूट पडण्याची शक्यता व्यक्त होत आहे. या पार्श्वभूमीवर, टाकरे गटाचे

कोणते खासदार गैरहजर?

उद्धव टाकरेंची परवानगी घेऊनच मी बैठकीत सहभागी झालो. त्यांनीच मला मुंबईला आला नाहीत तरी चालेल असे सांगितले, असा दावा देशमुख यांनी केला. टाकरे गटात मी नाराज नाही, आम्ही दुसऱ्या पक्षात जाणार नाही, असाही दावा देशमुख यांनी केला. टाकरे यांच्या बैठकीला देशमुख यांच्यासह संजय जाधव (परभणी), ओमराजे निंबाळकर (धाराशीव), भाऊसाहेब वाघचौरे (शिर्डी), नागेश पाटील-आष्टीकर (हिंगोली) हे देखील गैरहजर होते.

खासदार संजय राऊतही मंगळवारी दिल्लीत येणार आहेत. राऊत कदाचित लोकसभाध्यक्ष ओम बिर्ला यांची भेट घेण्याची शक्यता असल्याचे सांगितले जाते. या घडामोडीमुळे शिवसेना-शिंदे गटाकडून ऑपरेशन टायगरला गती दिली जात असल्याची चर्चा राजकीय वर्तुळात रंगली आहे. केंद्रीय राज्यमंत्री प्रतापराव जाधव

कारवाईची धास्ती

शिवसेनेचे नऊ पैकी सात खासदार फुटणार असल्याची चर्चा सुरू झाली आहे. शिवसेनेच्या १९ जून रोजी होणाऱ्या वर्धापनदिनी काही तरी नक्कीच वेगळे घडेल, असे संकेत शिवसेना शिंदे गटाचे खासदार नरेश म्हस्के यांनी दिले आहेत. शिवसेनेचे एकूण नऊ खासदार असून, पक्षांतरबंदी कायद्यान्वये कारवाई टाळण्यासाठी सहा खासदारांनी वेगळा गट स्थापन केला तरच त्यांची खासदारकी वावू शकेल.

सत्तेच्या हत्यासापोटी आणि दोन तृतीयांश बहुमत मिळवण्यासाठी विरोधी पक्ष फोडणे, चिन्ह आणि नावे चोरणे हा भारतीय जनता पक्षाचा गलिच्छ डाव आहे. उद्धव टाकरे यांनी पक्षाबरोबर असणाऱ्यांवर नेहमीच विश्वास दाखविला आहे. जे मशालीच्या चिन्हावर आणि जनतेच्या विश्वासाने निवडून आले आहेत, ते सर्व आमच्याबरोबर आहेत. त्यामुळे अफवांवर कोणीही विश्वास ठेवू नये.

-आदित्य टाकरे, युवासेना प्रमुख

टाकरेही फडणवीस यांना भेटले
आम्ही राजकारणामध्ये जरी एकमेकांचे विरोधक असलो तरी संबंध चांगले आहेत. खासदार संजय देशमुख व मी मैत्रीचे संबंध जपले आहेत, असे केंद्रीय राज्यमंत्री प्रतापराव जाधव म्हणाले. उद्धव टाकरेही मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची भेट घेऊन गेले आहेत, असेही जाधव म्हणाले.

रायगड किल्ल्याच्या संवर्धन कामांचे परीक्षण कामाचा दर्जा, खर्चावरून प्रश्न

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

अलिबाग : छत्रपती शिवाजी महाराजांची राजधानी असलेल्या रायगड किल्ल्याच्या संवर्धनासाठी राज्य सरकारने ६०० कोटी रुपये मंजूर केले होते. आतापर्यंत सुमारे २०० कोटी रुपयांचा निधी खर्च करण्यात आला आहे. या कामाच्या दर्जावरून तसेच खर्चावरून प्रश्न उपस्थित होऊ लागल्याने कामांची पाहणी आयआयटी मुंबईच्या पथकाकडून करण्यात येणार असून झालेल्या कामांचे परीक्षणही केले जाणार आहे.

आरोप काय?

आतापर्यंत २0७ कोटी रुपयांची कामे पूर्ण झाली आहेत. गडाच्या पायरी मार्गावरील कामावा दर्जा योग्य नाही, स्वच्छतागुहांच्या परिस्थितीबाबतही टीका झाली. तसेच कामांच्या खर्चावरूनही प्रश्न उपस्थित केले जात असल्याने कामांची तपासणी करून परीक्षण अहवाल घेतला जाणार आहे.

परिसराचे जतन व संवर्धन, जिजामाता समाधी स्थळ परिसर जतन संवर्धन, २१ गावांतील पाण्याभूत सुविधांचा विकास यासह विविध कामांचा समावेश आहे.

‘सदानंदाचा येळकोट’ जयघोषाने जेजुरी गडा दुमदुमला

श्री क्षेत्र जेजुरी येथील खंडोबा देवाच्या सोमवती यात्रेसाठी मोठ्या प्रमामावर भाविक आले होते. जेजुरी गडावर सोमवारी मध्यरात्री दोन वाजता पारंपरिक पालखी सोहळा सुरू झाला. या वेळी भाविकांनी पिवळ्याधमक भंडाऱ्याची उधळण केली. ‘सदानंदाचा येळकोट’ या जयघोषाने सारा गड दुमदुमला.

काम पूर्ण होण्यापूर्वी उद्घाटनाचा घाट

लोकसत्ता प्रतिनिधी

अंबरनाथ : अंबरनाथ नगरपालिकेचे उपनगराध्यक्ष संदिपिव पाटील यांनी अर्धवट आणि पूर्णपणे मजबुती न आलेल्या पुलावरून वाहनांचा ताफा नेत तो वाहतुकीसाठी खुला केल्याचा प्रकार समोर आला आहे.

या घटनेचा व्हिडीओ सामाजिक माध्यमांवर प्रसारित झाल्यानंतर उपनगराध्यक्षांच्या भूमिकेवर तीव्र टीका होत असून, शिवसेनेच्या नगरसेविकेनेच घटनास्थळी धाव घेत नाराजी व्यक्त केल्याने युतीतील अंतर्गत मतभेदही उघड झाले.

‘ज्याला जायचे, त्याने जावे’

मुंबई : पक्षात चार वर्षांपूर्वी मोठी फूट पडली. चाळीस आमदार फुटले. मी राज्याचा मुख्यमंत्री होतो. जगाला कळते, समजते ते मला माहित नव्हते का? मला त्याची कुणकुण होती. पण मी कोणालाच काही बोललो नाही. दबाव टाकला नाही. त्यांच्या घोटाळ्याच्या फाईल तयार केल्या नाहीत. ज्यांना जायचं आहे त्यांना जोरजबरदस्तीने हात धरून थांबवण्यात काय अर्थ आहे. ज्याला जायचं आहे, त्याने खुशाल जावे. त्याचं भले व्हावे असेच मी म्हणेन, अशा शब्दांत शिवसेना पक्षप्रमुख उद्धव टाकरे यांनी खासदारांच्या कथित पक्षांतरावर तीव्र शब्दांत नाराजी व्यक्त केली आहे.

‘आज’ माझा नाही पण ‘उद्या’ माझा नक्की आहे. तो पर्यंत सोसावे लागेल, सहन करावे लागेल. त्यावेळी हे जे बाळासाहेबांची शिवसेना सोडून गेले आहेत. त्यांना पश्चाताप होईल पण त्यावेळी वेळ गेलेली असेल अशी खंत टाकरे यांनी मुंबईतील खासदारांकडे व्यक्त केल्याचे समजते.

पावसाळी अधिवेशनात १४ दिवस कामकाज

२२ जून ते १0 जुलैदरम्यान अधिवेशन लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : राज्य विधिमंडळाचे पावसाळी अधिवेशन २२ जून ते १० जुलै या कालावधीत मुंबईत होणार आहे. या अधिवेशनाचा कालावधी १४ दिवसांचा असेल, असा निर्णय विधानसभा व विधान परिषदेच्या कामकाज सल्लागार समित्यांच्या सोमवारी झालेल्या बैठकीत घेण्यात आला.

विधिमंडळाचे अधिवेशन २२ जून ते ३ जुलैपर्यंत घेण्याचा सरकारचा प्रस्ताव होता. कॉंग्रेसचे नाना पटोले आणि अन्न, नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री छगन भुजबळ यांच्या आग्रहानंतर तीन आठवड्याचे अधिवेशन करण्याची सरकारने तयारी दर्शवली. दुष्काळी परिस्थिती, पाणी टंचाई, शेतकरी कर्जमाफीमधील जाचक अटी, पुण्यातील विपारी दारू दुर्घटना, कांदा उत्पादकांचे प्रश्न, अनुसूचित जातींचे उपवर्गीकरण या विषयांवर मुख्यत्वे चर्चा करण्यात येणार आहे.

कोणत्याही चर्चेवर मंत्र्यांकडून लगेचच उत्तर मिळावे, अशी

निमंत्रण पत्रिकेतून शिंदेंना डावलल्याने नाराजी शिवसैनिकांकडून गणेश नाईकांना काळे झेंडे

लोकसत्ता प्रतिनिधी

नवी मुंबई : महापालिकेच्या विविध आरोग्य सुविधांच्या लोकार्पण कार्यक्रमाच्या निमंत्रण पत्रिकेत उपमुख्यमंत्री

तथा ठाणे जिल्ह्याचे पालकमंत्री एकनाथ शिंदे यांचे नाव वगळण्यात आल्याच्या आरोपावरून सोमवारी नवी मुंबईत राजकीय वातावरण तापले. संतप्त शिवसैनिकांनी वनमंत्री गणेश नाईक यांच्या ताफ्यासमोर काळे झेंडे दाखवत निषेध नोंदवला, तर महापालिका मुख्यालयात घोषणाबाजी करून प्रशासनाविरोधात नाराजी व्यक्त केली.

वाशी येथील सार्वजनिक रुग्णालयातील एमआरआय केंद्र, डायग्नोस्टिक सेंटर आणि अन्य आरोग्य सुविधांच्या लोकार्पणाचा कार्यक्रम सोमवारी वनमंत्री गणेश नाईक यांच्या हस्ते पार पडला. कार्यक्रमाच्या निमंत्रण पत्रिकेत गणेश नाईक, खासदार डॉ. श्रीकांत शिंदे, खासदार नरेश म्हस्के आणि अन्य लोकप्रतिनिधींची नावे नमूद करण्यात आली होती. मात्र, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांचे नाव नसल्याने शिवसेना कार्यकर्त्यांनी तीव्र आक्षेप घेतला.

या पार्श्वभूमीवर शिवसेना पदाधिकारी आणि कार्यकर्त्यांनी महापालिका मुख्यालयात धडक देत प्रशासनाला जाब विचारला. तसेच गणेश नाईक यांच्या ताफ्यासमोर काळे झेंडे दाखवत निषेध व्यक्त

लोकसत्ता प्रतिनिधी

नव्याने उधाण
विशेष म्हणजे, काही दिवसांपूर्वी नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर उभारण्यात आलेल्या छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याच्या अनावरण कार्यक्रमातही उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना निमंत्रण नसल्याने वाद निर्माण झाला होता. त्या घटनेचे पडसाद मंत्रिमंडळ बैठकीपर्यंत उमटले होते. त्यानंतर अवघ्या काही दिवसांत निमंत्रण पत्रिकेवरून पुन्हा वाद निर्माण झाल्याने महायुतीतील अंतर्गत मतभेदांच्या चर्चाना नव्याने उधाण आले आहे.

केला. शिवसेनेचे खासदार नरेश म्हस्के यांनीही या प्रकारावर नाराजी व्यक्त करत, वारंवार आमच्या नेत्यांचा अवमान होत असेल तर शिवसेना त्याला योग्य उत्तर देईल, असा इशारा दिला. यामुळे हा वाद वाढण्याची शक्यता आहे.

आमदार मंदा म्हात्रे यांचा कार्यक्रमावर बहिष्कार

भाजपच्या आमदार मंदा म्हात्रे यांनीही या कार्यक्रमावर बहिष्कार टाकत नाराजी व्यक्त केली.

स्थानिक लोकप्रतिनिधींना विश्वासात न घेता कामे केली जात असल्याचा आरोप करत त्यांनी गणेश नाईक यांच्यावर टीका केली.

मदारसंघातील विविध विकासकामे, रुग्णालय प्रकल्प आणि अन्य कामांच्या अंमलबजावणीबाबतही त्यांनी प्रश्न उपस्थित केले.

युद्धसमाप्ती!

नसल्याची माहिती सूत्रांनी दिली. इराणचे परराष्ट्रमंत्री अब्बास अराघाची यांनीदेखील लेबनॉनमधील इस्त्रायलचे हल्ले पूर्ण थांबायला हवेत, असे म्हटले असून, कराराच्या चौकटीची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी अमेरिकेची राहिल, असे स्पष्ट केले आहे. इराणचे उपपरराष्ट्रमंत्री काझम घारीबाबादी यांनी सांगितले, की अमेरिका आणि इराणमध्ये अधिक व्यापक चर्चा पुढील ६० दिवसांत शस्त्रसंधी काळात होणार आहेत.

इस्त्रायलचे मोन
अमेरिका-इराण करारावर इस्त्रायलचे पंतप्रधान बिन्यामिन नेतान्यहू यांनी प्रतिक्रिया दिलेली नाही. मात्र, दक्षिण लेबनॉनमध्ये

अमेरिका आणि इराणमध्ये पश्चिम आशियातील संघर्ष संपविण्यावर झालेले एकमत स्वागतार्ह आहे. या कराराच्या अंमलबजावणीमुळे या प्रदेशात शांतता आणि स्थिरता राखण्यास मदत होईल.

- नरेंद्र मोदी, पंतप्रधान

इस्त्रायलच्या फौजांवर माघारी परतण्यासाठी कुठला दबाव आला, तर त्याला विरोध करू, अशी प्रतिक्रिया इस्त्रायलचे संरक्षणमंत्री इस्त्रायल केंट्रुझ यांनी दिली. त्यामुळे इस्त्रायल-हेझबोला हा नजीकच्या काळात शांतताभंग्याचे कारण पुन्हा ठरण्याची शक्यता आहे.

‘होर्मुझ खुली; नाकेबंदी संपुष्टात

होर्मुझची सामुद्रधुनी खुली झाल्याची माहिती देताना ट्रम्प यांनी सांगितले, ‘अमेरिका-इराण यांच्यात डिजिटल पद्धतीने करार झाल्याने आता तेलवाहू जहाजे मार्गस्थ झाली आहे. अमेरिकेची नाविक नाकेबंदी संपुष्टात आल्याचेही त्यांनी जाहीर केले.

एकट्याने प्रवास करण्याकडे महिलांचा कल

सुरेखा चोपडे,लोकसत्ता

मुंबई : आर्थिक स्वावलंबन, तंत्रज्ञानाची मरत, सुरक्षिततेविषयी वाढलेल्या जागरुकतेसह स्वतःचे व्यक्तिमत्त्व नव्याने ओळखण्याची ओढ यामुळे सध्या महिलांमध्ये एकट्याने प्रवास करण्याचे प्रमाण वाढले आहे. त्यामुळे सध्या महिला मोठ्या संख्येने कुटुंबाशिवाय किंवा मित्र-मैत्रिणींशिवाय स्वतंत्रपणे नवनवीन ठिकाणांची सफर करताना दिसत आहेत.

महिला आता आर्थिकदृष्ट्या सक्षम झाल्या असून त्यात स्वतःच्या प्रवासाचे निर्णय स्वतः घेतात आणि प्रवासाचा खर्चही उचलतात. अनेक महिलांने महिलाही आता एकट्या किंवा महिला-मैत्रिणींसोबत सहलींचे नियोजन करत आहेत. एकल महिला पर्यटकांमध्ये ‘मिनिलियाल्ड’ आणि ‘जेन झी’ आघाडीवर आहेत. तरुणींनी देशांतर्गत केरळ, राजस्थान, हिमाचल प्रदेश, काश्मिरला विशेष इष्ट, युरोप, साऊथ अमेरिका या देशांनी त्यांना भुरळ घातल्याचे दिसत आहेत.

भारतीय मनोरंजन उद्योगाच्या उलाढालीत वाढ

‘मिफ’ उद्घाटन सोहळ्यात राज्यमंत्री मुरुगन यांची माहिती

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : भारतीय मनोरंजन उद्योगाचा वेगाने विस्तार होत असून डिजिटल आशयनिर्मितीला प्रचंड प्रतिसाद मिळतो आहे. गेल्यावर्षी मनोरंजन उद्योगाच्या आर्थिक उलाढालीत ९ टक्क्यांनी वाढ झाली असून पुढील दोन वर्षांत ही उलाढाल ३.३ लाख कोटी रुपयांपर्यंत पोहोचेल, असा विश्वास केंद्रीय माहिती आणि प्रसारण राज्यमंत्री डॉ. एल मुरुगन यांनी व्यक्त केला.

प्रभादेवीतील रवींद्र नाट्य मंदिर येथे १९ व्या मुंबई आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवाचा (मिफ) उद्घाटन सोहळा सोमवारी मुरुगन यांच्या उपस्थितीत पार पडला.

बासरीवादक पं. रोणू मजुमदार यांच्याशी ‘गप्पाष्टक’

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : जगभरातील संगीत रसिकांना सुरेल बासरीवादन आणि अनोख्या प्रयोगांच्या माध्यमातून मंत्रमुग्ध करणाऱ्या प्रसिद्ध बासरीवादक पंडित रोणू मजुमदार यांच्याशी गप्पाष्टकाचा योग ‘लोकसत्ता गप्पा’ च्या नव्या पर्वाच्या निमित्ताने जुळून आला आहे. यानिमित्ताने या बहुआयामी कलाकाराचा सांगीतिक प्रवास, संगीतात त्यांनी केलेले प्रयोग अशा विविध विषयांवर त्यांचे विचार ऐकण्याची संधी मिळणार आहे.

कलेच्या प्रांतात मुशफिरी करत, अंगी उपजत असलेल्या कलागुणांना अभ्यासाची जोड देत यशाची शिखरे पादाक्रांत करणाऱ्या कलावंताच्या अंतर्गतकाट डोकावण्याची संधी ‘लोकसत्ता गप्पा’ या कार्यक्रमाल्या निमित्ताने मिळत असते. या वैशिष्ट्यपूर्ण कार्यक्रमाच्या नव्या

पर्वाचे आयोजन आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या मुहूर्तावर रविवार, २१ जून रोजी करण्यात आले असून याप्रसंगी मैहर घराण्याचे प्रसिद्ध बासरीवादक पद्मश्री पंडित रोणू मजुमदार यांच्याशी सुरेल गप्पा रंगणार आहेत. प्रसिद्ध बासरीवादक अमर ओक हे

रुपये राहणार असून प्रौढांसाठी किमान भाडे १४ रुपये आणि मुलांसाठी ८ रुपये कायम राहील.मात्र, मासिक, त्रैमासिक व विद्यार्थी पासधारकांना या भाडेवाढीतून वगळण्यात आले आहे. तसेच, काही विशेष योजना व सेवांसाठी लागू करण्यात आलेल्या

१० टक्के हंगामी भाडेवाढीस आणखी एक महिन्याची मुक्तवाढ देण्यात आली असून वाढीव भाडेदर आता १५ जुलै मध्यरात्रीपर्यंत कायम असेल. उन्हाळी गर्दीच्या पाश्र्वर्भूमीवर १५ एप्रिलपासून लागू झालेली भाडेवाढ १५ जूनला संपणार होती. मात्र, डिझेलच्या वाढत्या किमती, महागाई भत्त्यातील वाढ आणि महामंडळावरील आर्थिक

तेव लक्षात घेता वाढीव दर कायम ठेवण्यात येणार आहेत. या निर्णयामुळे साथी आणि मिठी बस सेवांसाठी प्रति टप्पा दर ११.०५ रुपये राहणार असून प्रौढांसाठी किमान भाडे १४ रुपये आणि मुलांसाठी ८ रुपये कायम राहील.मात्र, मासिक, त्रैमासिक व विद्यार्थी पासधारकांना या भाडेवाढीतून वगळण्यात आले आहे. तसेच, काही विशेष योजना व सेवांसाठी लागू करण्यात आलेल्या १० टक्के हंगामी भाडेवाढीस आणखी एक महिन्याची मुक्तवाढ देण्यात आली असून वाढीव भाडेदर आता १५ जुलै मध्यरात्रीपर्यंत कायम असेल. उन्हाळी गर्दीच्या पाश्र्वर्भूमीवर १५ एप्रिलपासून लागू झालेली भाडेवाढ १५ जूनला संपणार होती. मात्र, डिझेलच्या वाढत्या किमती, महागाई भत्त्यातील वाढ आणि महामंडळावरील आर्थिक

राज्यावरील पाणीटंचाईचे मतभेद वाढत

धरणांमध्ये केवळ २३ टक्के पाणीसाठा

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : राज्यातील अनेक भागांमध्ये पाणीटंचाईची तीव्रता वाढू लागली आहे. नागपूर, अमरावती, छत्रपती संभाजीनगर, नाशिक, पुणे, कोकण या विभागांतील लघु, मध्यम आणि मोठ्या धरणांतील उपयुक्त जलसाठा केवळ २३ टक्के शिल्लक आहे. गेल्या वर्षी हा साठा २८ टक्के होता.

राज्यात जूनच्या पहिल्या आठवड्यात पडणाऱ्या पावसाने ओढ दिल्ली आहे. राज्यात अद्याप पाऊस सक्रिय झालेला नाही. एल निनोच्या प्रभावामुळे यंदाचा पाऊस सरासरीपेक्षा कमी होणार असल्याचा अंदाज व्यक्त केला गेला आहे. भविष्यातील ही पाणीटंचाई लक्षात घेता राज्य सरकारने उपलब्ध पाण्याचा काटकसरीने वापर करा, अशा सूचना सर्व जिल्हाधिकारी व स्थानिक स्वराज्य संस्थांना दिलेल्या आहेत. पाणीपुरवठ्याचा कृती

९९९ टँकर पाणीपुरवठा करीत आहेत. मराठवाडा, विदर्भात सर्वाधिक टँकरने पाणीपुरवठा करावा लागत असून छत्रपती संभाजीनगरमध्ये सर्वाधिक ३३२ टँकर आहेत. राज्यातील नागरिकांनी पाण्याचा वापर जपून करावा, पाणी वाया घालू नये आणि पाणीबचतीच्या उपाययोजना राबवाव्यात, असे आवाहन सरकारकडून करण्यात येत आहे. मोसमी पाऊस अपेक्षेप्रमाणे सक्रिय झाला नाही तर राज्यातील पाणीटंचाईचे संकट आणखी वाढत होण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे.

आराखडा तयार करण्यास सांगण्यात आले आहे. सरकारने धरणांतील उपलब्ध पाणीसाठा प्रामुख्याने पिण्याच्या पाण्यासाठी राखून ठेवण्याचे धोरण स्वीकारले आहे. नागरिकांसाठी पिण्याच्या पाण्याची गरज पूर्ण करणे याला प्राधान्य देण्यात आले आहे. अनेक भागांत शेती आणि औद्योगिक वापरासाठी धरणांमधून अतिरिक्त

टँकरची संख्या वाढली

राज्यातील ग्रामीण भागात पाणीटंचाईची झळ अधिक तीव्रतेने जाणवत आहे. ९९७ गावे व सुमारे अडीच हजार वाड्यांना टँकरद्वारे पाणीपुरवठा केला जात आहे. यासाठी ९९९ टँकर पाणीपुरवठा करीत आहेत. मराठवाडा, विदर्भात सर्वाधिक टँकरने पाणीपुरवठा करावा लागत असून छत्रपती संभाजीनगरमध्ये सर्वाधिक ३३२ टँकर आहेत. राज्यातील नागरिकांनी पाण्याचा वापर जपून करावा, पाणी वाया घालू नये आणि पाणीबचतीच्या उपाययोजना राबवाव्यात, असे आवाहन सरकारकडून करण्यात येत आहे. मोसमी पाऊस अपेक्षेप्रमाणे सक्रिय झाला नाही तर राज्यातील पाणीटंचाईचे संकट आणखी वाढत होण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे.

पाणी सोडण्याबाबत निर्बंध लागू करण्यात आले आहेत. राज्याच्या नागपूर, अमरावती, छत्रपती संभाजीनगर, नाशिक, पुणे व कोकण या विभागांत लघू (२६१६), मध्यम (२६४) आणि मोठी (१३८) धरणे व जलाशय आहेत. त्यांच्यात सरासरी २३ ते २५ टक्के पाणीसाठा शिल्लक आहे. हे पाणी जपून वापरण्याची गरज आहे.

माळशिरस अपघातप्रकरणी रस्त्याच्या कंत्राटदारावर गुन्हा

धोकादायक विहिरीकडे दुर्लक्ष

लोकसत्ता वार्ताहर

पंढरपूर : माळशिरस तालुक्यात भीषण अपघातास कारणीभूत ठरलेल्या विहिरीबाबत धक्कादायक बाब उघड झाली आहे. पंढरपूर-म्हसवड मार्गाच्या रुंदीकरणामुळे संबंधित विहीर रस्त्यालगत आलेली असताना तिचे संपादन करून ती बुजवणे किंवा तिच्याभोवती संरक्षित कटडा बांधणे गरजेचे होते. मात्र त्याकडे कंत्राटदाराने दुर्लक्ष केल्यामुळे हा अपघात घडल्याचे स्पष्ट झाले आहे.

या प्रकरणी सोमवारी संबंधित रस्ते कंत्राटदारविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या अपघातात रविवारी सायंकाळी आठ जणांचा मृत्यू झाला. या धोकादायक विहिरीबाबत संबंधित शेतकऱ्याने प्रशासनाला सांगितले होते. याबाबत प्रशासनाकडून संबंधित कंत्राटदारालाही आदेश दिले होते. मात्र त्याने याकडे दुर्लक्ष केले.

प्राण वाचवणारा देवदूत

रविवारी झालेल्या अपघातावेळी संबंधित मोटारीच्या पाठीमागून दुचाकीस्वाराने प्रसंगावधान राखत लगेलग्न विहिरीत उडी घेत तब्बल पाच जणांचे प्राण वाचवले.

करण्यात आला आहे. या अपघातात रविवारी सायंकाळी आठ जणांचा मृत्यू झाला. या धोकादायक विहिरीबाबत संबंधित शेतकऱ्याने प्रशासनाला सांगितले होते. याबाबत प्रशासनाकडून संबंधित कंत्राटदारालाही आदेश दिले होते. मात्र त्याने याकडे दुर्लक्ष केले.

कलाप्रवासातील किस्से ऐकण्याची संधी

पंडित रोणू मजुमदार यांनी पंडित रविशंकर, जॉर्ज हॅरिसन आणि गिटारिस्ट राय कूडर यांच्याबरोबर देश-परदेशात संगीताचे भव्य कार्यक्रम केले. आपल्या सुरेल बासरीवादनाच्या माध्यमातून जगभरातील श्रोत्यांपर्यंत पोहोचणाऱ्या या अवलिया कलाकाराने हिंदी चित्रपट, हॉलीवूडपट यांच्यासाठी संगीत संयोजनासह वेगवेगळ्या पद्धतीने कलापरंपरा पुढे नेली. ‘प्रायमरी कलर्स’ या हॉलीवूडपटासाठी आणि ‘मिस्टिक इंडिया’ या आयर्लेक्स चित्रपटासाठी त्यांनी संगीत दिले. संगीत क्षेत्रातील योगदानासाठी त्यांना संगीत अकादमी पुरस्कारानेही सन्मानित करण्यात आले आहे. त्यांच्या या दीर्घ कलाप्रवासातील अनेक किस्से ऐकण्याची संधी यानिमित्ताने मिळणार आहे.

कर्तो. प्रसिद्ध बासरीवादक पं. रोणू मजुमदार हे त्यापैकीच एक. त्यांनी बासरीवादन आणि शास्त्रीय गायनाचे शास्त्रज्ञत्व शिक्षण घेतले. विविध कलांची श्रीमंती, महान कलाकारांचा शेकडो वर्षांचा प्रवाही वारसा मिरवणाऱ्या वाराणसीसारख्या समृद्ध शहरात पं. रोणू मजुमदार यांच्यातील कलाकाराची सुरवातीच्या टप्प्यातील जडणघडण झाली.

वाडिलांसह अनेक दिग्गज गुरूंच्या मार्गदर्शनाने मजुमदार यांच्यातील कलाकार घडत गेला. कलेच्या पलीकडे एखाद्या कलाकाराचे व्यक्तिमत्त्व कसे घडते ? कलाकार म्हणून नावलीकिक मिळवत असताना व्यक्तिमत्त्वातील इतर पैलू कसे खुलत जातात ? याबद्दी पंडित मजुमदार यावेळी प्रकाश टाकणार आहेत.

नागरिकांना रस्त्यावर उत्तरण्यास भाग पाडू नका!

(**पान १ वरून**) नेमेके किती मॅनहोल सुरक्षित करण्यात आले याची आकडेवारी न्यायालयात सादर करण्यात आलेली नाही, असे या प्रकरणी अवमान याचिका दाखल करणाऱ्या वकील रजू ठक्कर यांनी सांगितले. त्याची दखल घेऊन न्यायालयाने मुंबई आणि ठाणे महापालिकेकडे त्याबाबत विचारणा केली. त्यावर,

खड्ड्यांच्या समस्येवरील उपाययोजना ही निरंतर सुरू राहणारी प्रक्रिया असून त्याची आकडेवारी वेळेवेळेी बदलते, असे मुंबई महानगरपालिकेच्या वतीने वरिष्ठ वकील अनिल साखरे यांनी न्यायालयाला सांगितले व पुढील सुनावणीच्या वेळी आकडेवारी सादर करण्याचे आश्वासन दिले. तथापि, किती मॅनहोल सुरक्षित

वीज मीटरबाबत ‘स्मार्ट’ संदेशांनी ग्राहकांमध्ये संभ्रम

(**पान १ वरून**) दिल्ली जात आहे. आतापर्यंत ७० लाख ग्राहकांना या योजनेमुळे २,२३५ कोटी रुपयांचा फायदा झाला आहे. यामध्ये १५,९०७ ग्राहक उद्योग क्षेत्रातील आहेत, अशी माहिती महावितरणकडून देण्यात आली. महावितरणने ग्राहकांना पाठवलेल्या संदेशावरून वाद तीव्र झाला असून ग्राहक संघटनांबरोबरच काही वीज कर्मचारी संघटनांनीही त्यावर आक्षेप घेतला आहे. या योजनेला विरोध करणाऱ्या ऑल इंडिया फेडरेशन ऑफ इलेक्ट्रिसिटी एम्प्लॉईज आणि नॅशनल कोऑर्डिनेशन कमिटी ऑफ इलेक्ट्रिसिटी एम्प्लॉईज अँड इंजिनीअर्स या संघटनांनीही संताप व्यक्त केला आहे. फेडरेशनचे राष्ट्रीय अध्यक्ष एस. मूर्ती यांनी स्मार्ट मीटर योजना ही वीज क्षेत्राच्या खासगीकरणाकडे नेणारी पायरी असल्याचा दावा केला.

राज्यात चार कंपन्यांना स्मार्ट मीटर बसविण्याचे काम देण्यात आले आहे. राज्यात एकूण ग्राहकापैकी जवळपास ५० टक्के म्हणजे १ कोटी २० लाख ग्राहकांनी

पोलीस ठाण्यासमोर तरुणाचा खून

छत्रपती संभाजीनगर : कन्नड शहरातील पोलीस ठाण्यासमोर रविवारी मध्यरात्री २५ वर्षीय तरुणाची चाकूने भोसकून हत्या करण्यात आली. नाविद शेख अकरम असे मृताचे नाव असून, या

प्रकरणी सात जणांविरुद्ध गुन्हा दाखल झाला आहे. शहरातील करीमनगर येथील सख्खे भाऊ वहाब आणि आदिल खान उस्मान खान यांच्यात आईला शिवीगाळ केल्याच्या कारणावरून वाद झाला

होता. वाद वाढल्यानंतर दोन्ही गट कन्नड शहर पोलीस ठाण्यात गेले. मध्यरात्री एक वाजण्याच्या सुमारास सर्वजण पोलीस ठाण्यातून बाहेर पडल्यानंतर त्यांच्यातील वाद पुन्हा उफाळून आला.

टाटा मोटर्स पॅसेंजर व्हेइकल्स लिमिटेड

(आधीची टाटा मोटर्स लिमिटेड)

नॉंदणीकृत कार्यालय : बॉम्बे हाऊस, २४, होमी मोदी स्ट्रीट, मुंबई-४००००१.

टेलि. : +९१ २२ ६६६५ ८२२ **ईमेल :** inv_rel@tatamotors.com

वेबसाइट : <https://cars.tatamotors.com/> / **सीआयएन -** एल२८९२०एमएच१९४५पीएलसी००४५२०

८१ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना

सूचना यादारे देण्यात येत आहे की, **टाटा मोटर्स पॅसेंजर व्हेइकल्स लिमिटेड ('कंपनी')** ची **८१ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा ('एजीएम') बुधवार, दि. ८ जुलै २०२६ रोजी सकाळी १०.३० वाजता (भारतीय प्रमाणवेळेनुसार) व्हिडिओ कॉन्फरन्स ('व्हीसी')/इतर दृकश्राव्य माध्यमांद्वारे ('ओएचएम') आयोजित केली जाईल**, सदर या सभेच्या आयोजनासाठी, वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या सूचनेत नमूद केलेले कामकाज पार पाडले जाईल, जी सूचना सभासदंना विवरित केली जाईल.

सदर हे कंपनी कायदा, २०१३ आणि त्याअंतर्गत बनवलेले नियम, आणि भारतीय प्रतिभूति आणि विनियम मंडळ (सूचीबद्धता आणि दाखले आणि प्रकटीकरण आवश्यकता) नियम, २०१५ ('सेबी सूचीकरण नियम') यांच्यासोबत सहवाचना कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाचे ('एमसीए') सर्वसाधारण परिपत्रक क्र. १४/२०२० दिनांक ८ एप्रिल २०२०, १७/२०२० दिनांकित १३ एप्रिल २०२०, २०/२०२० दिनांकित ५ मे २०२० आणि सदर या संदर्भात जारी केलेली त्यानंतरची परिपत्रके, ज्यापैकी सर्वात नवीन परिपत्रक ०३/२०२५ दिनांकित २२ सप्टेंबर २०२५ आहे (सामूहिकपणे 'एमसीए परिपत्रके' म्हणून संदर्भित) यांच्या अनुपालनात आहे.

वरील निर्देशित एमसीए परिपत्रकांच्या अनुषंगाने, कंपनीने वित्तीय वर्ष २०२५-२०२६ च्या एकात्मिक वार्षिक अहवालासह वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना, सोमवार, दि. १५ जून २०२६ रोजी, त्या सदस्यांना इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने पाठवण्यात येत आहे, ज्यांचे ई-मेल पते कंपनी/ नॅशनल सिक्युरिटीज डिपॉझिटरी लिमिटेड ('एनएसडीएल') आणि सेंट्रल डिपॉझिटरीज सर्व्हिसेस (इंडिया) लिमिटेड ('सीडीएसएल') (सामूहिकपणे 'डिपॉझिटरीज'/ 'डीपीएल' म्हणून संदर्भित) रजिस्ट्रार आणि ट्रांसफर एजंट ('रजिस्ट्रार'/ 'आरटीए') यांच्याकडे नोंदणीकृत होते. कंपनी, ज्या सदस्यांनी inv_rel@tatamotors.com यावर त्यांचा फोल्डो क्रमांक/डीपी आयडी आणि कलपयेंत आयडी नमूद करून विनंती केली आहे, त्यांना एकात्मिक वार्षिक अहवालाची छापील प्रत देखील पाठवेल.

सूचनेची ई-प्रत, एकात्मिक वार्षिक अहवाल, वित्तीय विवरण आणि इतर वैधानिक अहवालांसह, कंपनीचा <https://cars.tatamotors.com/investors/financial-information/annual-reports.html> या वेबसाइटवर आणि एनएसडीएलची www.evoting.nsdl.com या वेबसाइटवर उपलब्ध असेल. याव्यतिरिक्त, वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना आणि एकात्मिक वार्षिक अहवाल, ज्या शेरअ बाजारावर कंपनीचे शेे शेे सूचीबद्ध आहेत, म्हणजेच बीएसई लिमिटेड आणि नॅशनल स्टॉक एक्सचेंज ऑफ इंडिया लिमिटेड यांच्या अनुक्रमे www.bseindia.com आणि www.nseindia.com या वेबसाइटवरदेखील उपलब्ध असतील.

वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या सूचनेत नमूद केल्यानुसार, सदस्य केवळ व्हीसी/ओएचएम सुविधेद्वारेच वार्षिक सर्वसाधारण सभेत उपस्थित राहू शकतात आणि सहभागी होऊ शकतात. कृपया नोंद घ्यावी की, कंपनीच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत प्रत्यक्ष उपस्थित राहण्याची आणि सहभागी होण्याची कोणतीही तरतूद असणार नाही.

वार्षिक सर्वसाधारण सभेपूर्वी आणि सभेदरम्यान दूरस्थ ई-मतदानासाठी सूचना :

(व्यवस्थान आणि प्रशासन) नियम, २०१४ (सुधारित) चा नियम २० सहवाचना निर्देशित कायद्याच्या कलम १०८ की तरतुदींच्या अनुषंगाने, इन्स्टिट्यूट ऑफ कंपनी सेक्रेटरीज ऑफ इंडियाने जारी केलेले सर्वसाधारण सभांबरोबर सेक्रेटरियल स्टॅंडर्ड्स, सुधारित लिस्टिंग रेग्युलेशन्सचा नियम ४४ आणि एमसीए परिपत्रकांनुसार, कंपनी आपल्या सदस्यांना वार्षिक सर्वसाधारण सभेत होणाऱ्या कामकाजासाठी दूरस्थ ई-मतदानाची सुविधा उपलब्ध करून देईल आणि या उद्देशासाठी, कंपनीने इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांद्वारे मतदानाची सोय करण्यासाठी एनएसडीएलची नियुक्ती केली आहे. सदर या उद्देशाने, त्यानुसार, वार्षिक सर्वसाधारण सभेपूर्वी दूरस्थ ई-मतदान प्रणालीचा वापर करून सदस्याला मत देण्याची सुविधा, तसेच वार्षिक सर्वसाधारण सभेदरम्यान दूरस्थ ई-मतदान करण्याची सुविधा, एनएसडीएलद्वारे प्रदान केली जाईल.

ज्या व्यक्तीचे नाव डिपॉझिटरीजद्वारे ठेवल्या जाणाऱ्या सभासदांच्या नोंदवळ/लाभपत्री मालकांच्या नोंदवळीमध्ये अंतिम तारखेपर्यंत, म्हणजेच बुधवार, दि. १ जुलै २०२६ ('अंतिम तारीख') रोजीपर्यंत नोंदवलेले आहे, तीच व्यक्ती एनएसडीएलद्वारे प्रदान केलेल्या दूरस्थ ई-मतदानाच्या सुविधेचा लाभ, वार्षिक सर्वसाधारण सभेपूर्वी किंवा वार्षिक सर्वसाधारण सभेदरम्यान घेण्यास पात्र असेल.

दूरस्थ ई-मतदान सुविधा खालील कालावधीत उपलब्ध असेल :

ई-मतदान सुरू होणे	शनिवार, दि. ४ जुलै २०२६ रोजी सकाळी १.०० वाजल्यापासून (भाप्रवे)
ई-मतदान समाप्त होणे	मंगळवार, दि. ७ जुलै, २०२६ रोजी सायं. ५.०० वाजेपर्यंत (भाप्रवे)

त्यानंतर मतदानासाठी एनएसडीएलद्वारे दूरस्थ ई-मतदान मोड्यूल अक्षम केले जाईल. सभेदरम्यान ई-मतदानाची सुविधा उपलब्ध करून दिली जाईल आणि वार्षिक सर्वसाधारण सभेला उपस्थित असलेले जे सदस्य सभेपूर्वी मतदान केलेले नाहीत, ते वार्षिक सर्वसाधारण सभेदरम्यान ई-मतदानाद्वारे मतदान करण्यास पात्र असतील. एकदा सदस्याने ठरावावर मत दिल्यानंतर, त्या सदस्याला नंतर ते बदलण्याची परवानगी दिली जाणार नाही.

ज्या सदस्यांनी वार्षिक सर्वसाधारण सभेपूर्वी दूरस्थ ई-मतदानाने ठरावावर आपले मत नोंदवले आहे, ते व्हीसी/ओएचएमद्वारे वार्षिक सर्वसाधारण सभेत उपस्थित राहू शकतात/सहभागी होऊ शकतात, परंतु त्यांना वार्षिक सर्वसाधारण सभेत त्याच ठरावावर पुन्हा मत देण्याचा अधिकार असणार नाही.

कंपनी/डीपीकडे ई-मेल पत्त्याची नोंदणी करणे आणि ई-मतदानासाठी युझर आयडी व पासवर्ड मिळवणे.

ज्या सदस्यांक फिजिकल स्वरूपात शेअर्स आहेत आणि ज्यांनी कंपनीकडे त्यांचे ईमेल पते अद्ययावत केलेले नाहीत, त्यांना investor.helpdesk@in.in.moms.mufg.com यावर लिहून ते अद्ययावत करणाऱ्या विनंती आहे. ज्या सदस्यांकडे डिमिटेरिअलाइड स्वरूपात शेअर्स आहेत, त्यांना त्यांच्या संबंधित डीपीकडे त्यांचे ईमेल पते नोंदणी/अद्ययावत करण्याची विनंती आहे. पर्यायाने, एकात्मिक वार्षिक अहवाल प्राप्त करण्यासाठी सदस्य, कंपनीचे आरटीए, एमएसएफजी इनटाइम इंडिया ग्रायव्हेट लिमिटेड यांच्याकडे https://web.in.moms.mufg.com/EmailReg/Email_Register.html या लिंकला भेट देऊन किंवा सोमवार, दि. २२ जून २०२६ रोजी भारतीय प्रमाणवेळेनुसार सायं. ५.०० वाजेपर्यंत त्यांचे ईमेल पते नोंदणी करू शकतात. ईमेल पते नोंदणी करण्याची सविस्तर प्रक्रिया वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या सूचनेत दिली जाईल.

डिपॉझिटरी, म्हणजेच एनएसडीएल आणि सीडीएसएलद्वारे लॉगिंनशी संबंधित कोणत्याही तांत्रिक समस्यांसाठी, डिमेंट मोडमध्ये सिक्युरिटीज धारण करणाऱ्या वैयक्तिक शेअरधारकांसाठी हेलप्लेस्क.	
लॉगिन प्रकार	हेल्पडेस्क तपशील
एनएसडीएलकडे डिमेंट मोडमध्ये सिक्युरिटीज धारण करणारे वैयक्तिक शेअरधारक	लॉगिन करताना कोणत्याही तांत्रिक समस्यांसाठी सामना करणारे सदस्य evoting@nsdl.com यावर विनंती पाठवून किंवा ०२२-४८८६ ७००० या क्रमांकावर कॉल करून एनएसडीएल हेल्पडेस्कशी संपर्क साधू शकतात.
सीडीएसएलकडे डिमेंट मोडमध्ये सिक्युरिटीज धारण करणारे वैयक्तिक शेअरधारक	लॉगिन करताना कोणत्याही तांत्रिक समस्यांचा सामना करणारे सदस्य helpdesk.evoting@cdsindia.com यावर विनंती पाठवून किंवा टोल-फ्री क्रमांक १८०० २८ ५५ ३३ यावर संपर्क साधून सीडीएसएल हेल्पडेस्कशी संपर्क साधू शकतात.
संचालक मंडळाने, दूरस्थ ई-मतदान प्रक्रियेची तसेच वार्षिक सर्वसाधारण सभेदरम्यान होणाऱ्या ई-मतदानाची निष्पक्ष आणि पारदर्शकपणे छाननी करण्यासाठी, में. पारिख अँड असोसिएट्स, प्रॉक्टिसिंग कंपनी सेक्रेटरीज येथील श्री. पी. एन. पारिख (सदस्यत्व क्र. एफसीएस ३२७) आणि त्यांच्या अनुपस्थितीत सुश्री शर्वाी शाह (सदस्यत्व क्र. एफसीएस २९६७) आणि त्यांच्या अनुपस्थितीत सुश्री अनुजा पारिख (सदस्यत्व क्र. एफसीएस ११५२०) यांची छाननीकर्ता म्हणून नियुक्ती केली आहे.	
दूरस्थ ई-मतदान आणि वार्षिक सर्वसाधारण सभेदरम्यान झालेल्या ई-मतदानाचा निहाल, वार्षिक सर्वसाधारण सभा संपल्यापासून दोन कामकाजाच्या दिवसांच्या आत जाहीर केले जातील. घोषित केलेले निकाल, छाननी अहवालासह, जाहीर झाल्यानंतर लगेचच कंपनीच्या https://cars.tatamotors.com/investors/financial-information/annual-reports.html या वेबसाइटवर आणि एनएसडीएलच्या www.evoting.nsdl.com या वेबसाइटवर ठेवले जातील. तसेच, ज्या स्टॉक एक्सचेंजेवर कंपनीचे शेअर्स सूचीबद्ध आहेत, म्हणजेच बीएसई आणि एनएसई, त्यांना याची माहिती कळवली जाईल आणि त्यांच्या संबंधित वेबसाइट्स www.bseindia.com व www.nseindia.com वर उपलब्ध करून दिले जातील.	
लाभांश आणि रेकॉर्ड तारीख :	
संचालक मंडळाने दि. १४ मे २०२६ रोजी झालेल्या आपल्या सभेत शिफारस केली आहे की, दि. ३१ मार्च २०२६ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी, वार्षिक सर्वसाधारण सभेत घोषित केल्यास, प्रत्येकी रु. २ दरमिती मुल्याच्या प्रत्येक पूर्ण भागण झालेल्या इक्विटी शेअरवर रु. ३.०० (म्हणजेच १५.००) लाभांश, उद्गम कर कपातीच्या (टीडीएस) अधीन राहून, मंगळवार, दि. १४ जुलै २०२६ रोजी किंवा त्यापूर्वी खालीलप्रमाणे दिले जाईल :	
अ. इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपात धारण केलेल्या शेअर्सच्या संदर्भात, डिपॉझिटरीजद्वारे सादर केल्या जाणाऱ्या लाभधारक मालकांच्या सूचीनुसार, शुक्रवार, १९ जून २०२६ रोजी दिवसअखेरपर्यंत सर्व लाभधारक मालकांना; आणि ब. शुक्रवार, दि. १९ जून २०२६ रोजी कार्यालयीन वेळ संपेपर्यंत कंपनीकडे दाखल केलेल्या वैध हस्तांतरण किंवा स्थानांतरण विनंतीची अंमलबजावणी केल्यानंतर फिजिकल स्वरूपात धारण केलेल्या शेअर्सच्या संदर्भात सर्व सदस्यांना.	
कंपनीने दि. ३१ मार्च २०२६ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी वरील निर्देशित अंतिम लाभांश मिळण्याच्या सभासदांच्या पात्रतेचे निर्धारण करण्याच्या उद्देशाने शुक्रवार, दि. १९ जून २०२६ ही 'रेकॉर्ड तारीख' म्हणून निश्चित केली आहे.	
लाभांशावरील कर :	
वित्त कायदा, २०२० च्या अनुषंगाने, दि. १ एप्रिल २०२० रोजीपासून सदस्यांच्या हातात लाभांश उत्पन्न करपास असेल आणि कंपनीला सदस्यांना दिलेल्या लाभांशातून आयकर कायदा, १९६१ ('आयटी कायदा') मध्ये विहित दराने उद्गम कर (टीडीएस) कापात करणे आवश्यक आहे. सर्वसाधारणपणे, टीडीएसच्या आवश्यकतेचे पालन करणे शक्य व्हावे यासाठी, सदस्यांना विनंती आहे की, त्यांनी मंगळवार, दि. २३ जून २०२६ (सायं. ७.०० वाजेपर्यंत) पर्यंत कागदपत्रे पाठवून, आयटी कायद्यानुसार त्यांचा व्हिडिओ पॅरिटीसिपंट्स दर्जा, पॅन आणि प्रत्यक्ष डिपॉझिटरी पॉर्टिसिपंट्सकडे ('डीपी') किंवा शेअर्स मौलिक स्वरूपात असल्यास, कंपनीकडे पूर्ण आणि/किंवा अद्ययावत करवा, जेणेकरून कंपनीला लागू होणाऱ्या योग्य टीडीएस/विथहोल्डिंग टॅ	

हे सत्ता आणि संपत्तीचे ऋणानुबंध

‘मूठभरशाही!’ हा अग्रलेख (१५ जून) वाचला. अमेरिकी उद्योगपती इलॉन मस्क हे जागतिक पातळीवर सर्वात श्रीमंत झाले असले तरी, त्यांचे पंख कापण्याचे बळ अमेरिकी कायद्यात आहेत. मायक्रोसॉफ्ट, एटी अँड टी या दूरसंचार कंपनीवर कायदेशीर आळा घालून, त्यांची मक्तेदारी मोडीत काढण्यात अमेरिकेस आलेले यश, हे राजकीय मुत्सद्देगिरीचे वाख्णाय्यासारखे उदाहरण म्हणावे लागेल. इलॉन मस्क यांच्यावर मात्र असली बंधने लादून मक्तेदारी मोडीत काढता येणार नाही. कारण त्यांनी अंतराळातील प्रवास, विजेवर चालणाऱ्या मोटारी अशा अशक्य विकासाची धुरा समर्थपणे सार्थकी लावली. आर्थिक दबदबा आणि राजकीय वर्चस्व प्रस्थापित करण्यासाठी त्यांनी कमालीची पायाभरणी करून ठेवली असली तरी, एखाद्याची मक्तेदारी मोडीत काढणारा कायददेखील तिथे अस्तित्वात आहे.

नेमकी याउलट परिस्थिती आपल्या देशात आहे. इथे सरकार स्वतःच मक्तेदारीस प्रोत्साहन देताना दिसते, भलेही मग अशा उद्योगपतीला संबंधित क्षेत्रातील ज्ञानाचा, अनुभवाचा गंध असो वा नसो ! ‘अदानी’सारख्या अननुभवी उद्योग समूहाला बंदरे, विमानतळे, रेल्वे, नैसर्गिक संपदेचा नाश करून सिमेंटचे जंगल उभारण्यासाठी मुभा देण्यात सरकार स्वतः पुढाकार घेत असेल तर तो आत्मघातकी निर्णयच ठरेल. सत्तेच्या चक्रव्यूहात अडकलेल्या सरकारने देशाच्या संपत्तीचे विकेंद्रीकरण करण्यासाठी धोरणात्मक निर्णय घेण्याची आवश्यकता आहे. भारतीय अर्थव्यवस्थेच्या ट्रिलियन उड्डाणांचे दावे हास्यास्पद ठरत आहेत. रेवड्यांची उखळपट्टी करून सत्तेचे सिंहासन टिकवून ठेवण्यात, सरकार भलेही तरबेज असो, त्यातून लोकशाही मूल्ये बाधित होत आहेत.

भारतात सत्ता आणि संपत्ती यांच्या ऋणानुबंधाच्या गाठी बांधल्या गेल्याचे स्पष्ट दिसत आहे. भारतीय जनमानस हे विश्वासानुषाचा चौकटीत बंदिस्त आहे. त्यामुळे राज्यकर्त्यांना रान मोकळे झाले आहे. संपत्तीच्या विकेंद्रीकरणातूनच तळागाळापर्यंतचे जनजीवन समृद्ध होऊ शकेल.

■ **डॉ. नूतनकुमार पाटणी**, चिकलठाणा (छत्रपती संभाजीनगर)

राहुल गांधींचे मुद्दे कागदावर योग्यच, पण...

‘राहुल गांधींच्या भाषणाचा अर्थ काय ?’ हा ‘लाल किल्ला’ सदरातील लेख वाचला. राहुल गांधींना आता वास्तवाचे भान आले आहे असे जाणवते. पण त्यांनीच तुणमूत कॉॅंग्रेसवर आतिशय कठोर टीका केली त्याला एक महिनादेखील झालेला नाही. तेच पुढे माकपवरही टीका करतात, मग विरोधी पक्षांची एकजूट होणार तरी कशी ?

मुळात सोनिया गांधी यांनी यूपीए जशी साकारली व नेतृत्वगुण दाखवून टिकवून ठेवली, तसे राहुल गांधींना जमलेले नाही. त्यातही यूपीएचा काळात कॉंग्रेस सत्तेत होती त्याची यांच्या पक्ष एकत्र येण्यास तयार असत. सत्ता नसेल आणि नजीकच्या काळात ती येण्याची शक्यताही नसेल तर कठीण परिस्थिती आहे हे मात्र खरे. ‘इंडिया’ आघाडी फक्त केंद्रात करायची असे असेल तर आघाडीला फार बिकट अवस्था येणार आहे. प्रत्येक निवडणूक आघाडी एकत्र लढणार असेल तरच बरोबरीची टक्कर होईल. रालोआ समजूकडे एकत्र लढते. त्यामुळे लढत एकाकी होत आहे. तसेही राहुल छान बोलतात, मुद्देही चांगले असतात, पण त्यांची पुरेशी दखल माध्यमे घेत नाहीत. दोन दिवसांपूर्वी प्रिंयंका गांधींनी कॉंग्रेसमध्ये नेता ते कार्यकर्ता अशी पक्षीय रचना अस्तित्वात नाही असे म्हटले होते. हे वास्तव पाहता इतर घटक पक्ष राज्याराज्यांत कॉंग्रेसला का साथ देतील ? बाकी सांविधानिक संस्था नेहमीच सत्तेच्या बाजूने असतात त्याबद्दल बोलणे व्यर्थच. कागदावर राहुल गांधींचे मुद्दे योग्य आहेत तरीही प्रत्यक्ष निवडणुकीत तसेच होईल याची कमी शक्यता वाटते.

■ **डॉ. मंगेश नागापूरकर**, शिरडशहापूर (हिंगोली)

भ्रष्टाचारमुक्ती केवळ घोषणांतच ?

‘ठेकेदारीतील ५६ टक्के रक्कम अधिकारी व आमदारांना’ ही बातमी (लोकसत्ता- १५ जून) वाचली. जीएसटीची रक्कम सोडली तर बाकीचा सरळसरळ भ्रष्टाचारच आहे आणि तो सरकारी स्तरावर सुरू आहे, असेच यावरून दिसते. कामाचा योग्य दर्जा राखला नाही म्हणून कोणत्या तोंडाने सरकार कंत्राटदारांना जाब विचारणार ? आणि दंड करणार ? तेव्हा ही अत्यंत गंभीर बाब समजून, या अत्यंत गंभीर सरकारी भ्रष्टाचाराप्रकरणी खुद्द पंतप्रधानांनी लक्ष घालून याचा सोक्षमोक्ष लावावा, तरच त्यांच्या भ्रष्टाचारमुक्त प्रशासन आणि सरकारसंदर्भातील घोषणा आणि दाव्यांना अर्थ प्राप्त होईल, अन्यथा त्या केवळ पोकळ घोषणा ठरतील.

■ **मोहन गव्रे**, कांदिवली (मुंबई)

ही टक्केवारी लोकशाहीच्या मुळावर !

‘ठेकेदारीतील ५६ टक्के रक्कम अधिकारी व आमदारांना’ ही बातमी (लोकसत्ता- १५ जून) वाचली. कोल्हापूर येथे महाराष्ट्र राज्य शासकीय ठेकेदार महासंघाच्या अधिवेशनात जाहीरपणे शासकीय कामात कुणाला किती टक्केवारी द्यावी लागते याचे वर्णन झाले. मुदलातच एखाद्या शासकीय कामाचा खर्च भरमसाट वाढवून दाखवलेला असतो, हे काही लपून राहिलेले नाही. त्याला कारण म्हणजे यंत्रणेतील प्रत्येकाचा टक्केवारीनुसार असलेला वाटा ! हे यानिमित्ताने ठळकपणे निर्दोषीस आले. बऱ्याच दिवसांपासून शासनाने ठेकेदारांमार्फत केलेल्या कामांचे पैसे दिले नसल्याच्या बातम्या वारंवार विविध माध्यमांवर येतात. याचा फटका बसतो तो सामान्य जनतेला. कारण कामाचा दर्जा ‘अर्थपूर्ण’ संबंधांमुळे राखला जात नाही, कामाला विलंब होतो आणि करदात्यांचा पैसा विनाकारण खर्च होतो. हे दीर्घकालीन लोकशाहीसाठी घातक आहे.

■ **अतुल श्रेष्ठ**, छत्रपती संभाजीनगर

पोलिसांची अकार्यक्षमता की संमतीच ?

‘गिरगावातही पांढऱ्या पडद्यांवरून वाद’ (१५ जून) ही बातमी वाचली. त्यावरून ‘आमचीच खरी’ शिवसेना गण्य कशी ? हे आणि ‘हे जैन समाजावर व त्यांच्या मुनींवर शिंतोडे उडवणारे’ ही दोन्ही पत्रे वाचली. कोणी तरी हेतुपुरस्सर ही शांत मुंबई पेटण्याचा पद्धतशीरपणे प्रयत्न करत आहे आणि मुंबई पोलीसही त्यात सामील आहेत, असा संशय येतो.

रातेरात येऊन कोणी ती चांगली जाडजूड, आकृतिबद्ध आणि अत्यंत व्यवस्थित अशी लांबलचक सफेद पट्टी रस्त्यावर मारून जातो, रात्रभर हा कारनामा रस्त्यावर घडत असतो आणि मुंबई पोलिसांना याची कानोकान खबरही लागू नये हा सारा प्रकारच अतिशय हास्यास्पद वाटतो. ‘मुंबई कधीच झोपत नाही !’, ‘मुंबई पूर्णपणे सुरक्षित आहे !’ हे मुंबई पोलीस मोठ्या अभिमानाने सांगत असतात. मुंबईतील सर्व पोलीस ठाणी हल्ली सीसीटीव्हीच्या निगराणीखाली आहेत असेही सांगितले जाते. असे असताना रातेरात केली जाणारी ही सफेदी एकदुकरे मुंबई पोलिसांच्या तोंडावर काळे फासल्यासारखीच आहे, याचे भान मुंबई पोलिसांना का नसावे ? की हे सर्व पोलिसांच्या संमतीने सुरू आहे ? हा गुन्हा प्रत्यक्ष घडत असताना पकडून मुंबई पोलिसांनी आपला खाक्या दाखवला, तर ताबडतोब यामागचा सूत्रधार कोण, हे सहज कळेल आणि हा खेळ बंद होईल.

■ **अॅड. एम. आर. सबनीस**, अंधेरी (मुंबई)

शेतकऱ्यांच्या तोंडाला पाने पुसणे नित्याचेच

‘शेतीसाठी पाणीपुरवठा बंद, राज्य सरकारचे आदेश’ हे वृत्त (लोकसत्ता- १५ जून) वाचले. सरकारने पिण्याच्या पाण्याची गरज भागवताना शेतीकडे दुर्लक्ष करणे योग्य वाटत नाही. अशा कृतीमुळे सरकार जुमदावर करत असल्याचे स्पष्ट होते. पिफांका पाणीपुरवठा बंद केला तर जोमदाग भिरे तरी येणार कशी ? व अशा वेळी असहाय शेतकऱ्यांनी दाद कोणाकडे मागायची ? या संदर्भात शेतकऱ्यांचे दोन्ही बाजूंनी मरण असते. एक तर पेरणी करून पाऊसच पडला नाही तर शेतकऱ्यांवर दुबार पेरणीचे संकट ओढवते, अन्यथा पेरणी केल्यानंतर मुसळधार पाऊस पडल्यास विषाणे वाहून जाते. अशा कठीण प्रसंगी सरकारकडून शेतकऱ्यांना वेळेवर आर्थिक मदतसुद्धा केली जात नाही. सरकारचा शेतकऱ्यांबद्दलचा कळवळा किती बेगडी आहे, हे अनेक उदाहरणांवरून दिसून येते. उदा. अजिंतदादा हयात असताना, त्यांनी स्पष्टपणे सांगितले होते की, यंदा सरकारची आर्थिक स्थिती बिकट असल्याने, शेतकऱ्यांना तुम्हीच कर्ज फेडा. तसेच फडणवीस यांनी ज्या शेतकऱ्यांचे कर्ज दोन लाखांपर्यंत आहे अशांचेच कर्ज माफ करण्याची घोषणा करून इतरांच्या तोंडाला पानेच पुसली.

■ **गुरुनाथ मराठे**, बोरिवली (मुंबई)

विचार

साखर उद्योग राज्याच्या अर्थव्यवस्थेचा कणा !

साखर कारखाने म्हणजे केवळ उद्योग नाहीत, तर शेतकऱ्यांच्या प्रगतीची, ग्रामीण विकासाची आणि राष्ट्रनिर्मितीची ती प्रभावी केंद्रे आहेत.

पहिली बाजू

साखर उद्योग हा महाराष्ट्राच्या सहकार चळवळीचा आधारस्तंभ आहे. हा उद्योग केवळ शेतकरी समृद्धी आणि हरित अर्थव्यवस्थेकडे वाटचाल करणारा आणि महाराष्ट्रातील औद्योगिक व्यवसाय नसून राज्याच्या ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा मजबूत कणा आहे. या उद्योगाशी प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्षपणे ५० लाख ऊस उत्पादक शेतकरी, १० लाख ऊसतोडणी कामगार आणि सुमारे दीड लाख कायम कर्मचारी जोडलेले आहेत. म्हणजेच ग्रामीण महाराष्ट्रातील लाखो कुटुंबांचे जीवनमान साखर उद्योगावर अवलंबून आहे. राज्यातील सहकारी साखर कारखान्यांनी गेल्या अनेक दशकांत ग्रामीण भागात रोजगार, शिक्षण, आरोग्य, पायाभूत सुविधा आणि सामाजिक विकासाला चालना दिली आहे.

शेतकऱ्यांसाठी साखर उद्योग का महत्त्वाचा ?

ऊस हे महाराष्ट्रातील सर्वात विश्वासार्ह नगदी पीक मानले जाते. ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना बाजारातील चढ-उतारांच्या तुलनेने कमी फटका बसतो. कारण केंद्र सरकारकडून एफआरपी (फेअर अँड रेग्युनेटिव्ह प्राइस) निश्चित केली जाते. २०१८-१९ मध्ये उसाची एफआरपी २,७५० रु. प्रति टन होती. ती वाढून २०२६-२७ मध्ये ३,६५० रु. प्रति टन झाली आहे. म्हणजे आठ वर्षात सुमारे ३३ टक्के वाढ झाली आहे. यामुळे शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नात सातत्याने वाढ होत असून ग्रामीण अर्थव्यवस्थेत चलनवाढ झाली आहे. ऊस पिकाला हमखास खरेदीदार उपलब्ध असल्याने शेतकऱ्यांना उत्पादन विक्रीची चिंता राहत नाही. कारखान्यांच्या माध्यमातून शेतकऱ्यांना वाहतूक, तंत्रिक मारगदर्शन, पद्धती व्यवस्थापन आणि आधुनिक शेती संस्थानांचा लाभ मिळतो. याच कारणामुळे महाराष्ट्रातील ऊस पट्ट्यातील अनेक भागांमध्ये आर्थिक स्थैर्य अधिक दिसून येते. नियमित उत्पन्न, कारखान्यांशी थेट संबंध आणि उसाचे निश्चित मूल्य यांमुळे शेतकऱ्यांच्या आर्थिक जोखमीत घट होते. ग्रामीण भागांतील रोजगार निर्मितीमुळे कुटुंबांना पर्यायी उत्पन्नाचे स्रोत मिळतात.

रोजगाराचा मोठा स्रोत
साखर उद्योग हा शेतीनंतर ग्रामीण भागातील सर्वात मोठा रोजगारदाता उद्योग आहे. राज्यातील

दहा लाख ऊसतोडणी कामगारांना या उद्योगामुळे हंगामी रोजगार मिळतो. याशिवाय दीड लाख कायम कर्मचारी विविध कारखान्यांमध्ये कार्यरत आहेत. ग्रामीण भागात उद्योग निर्माण करणे हे कोणत्याही राज्यासाठी मोठे आव्हान असते. मात्र साखर कारखान्यांनी गावागावांत आर्थिक क्रियाशीलता निर्माण केली आहे. अनेक ठिकाणी साखर कारखान्यांच्या माध्यमातून रस्ते, शाळा, महाविद्यालये, रुग्णालये आणि सामाजिक सुविधा विकसित झाल्या आहेत. वाहतूक, दुरुस्ती, यंत्रसामग्री, खत-औषध पुरवठा, किरकोळ व्यापार, बँकिंग, शिक्षण आणि सेवा क्षेत्रालाही या उद्योगामुळे चालना मिळते. एका साखर कारखान्याभोवती संपूर्ण ग्रामीण अर्थचक्र निर्माण होते. त्यामुळे ग्रामीण भागातील स्थलांतर कमी होण्यास या उद्योगाने मोठा हातभार लावला आहे.

महसूल व विकासाचा आधार

महाराष्ट्र शासनाला साखर उद्योगातून दरवर्षी सुमारे आठ हजार कोटी रुपये महसूल प्राप्त होतो. जीएसटी, वीज वापर, वाहतूक, विविध परवाने आणि संबंधित आर्थिक व्यवहारांमधून राज्याच्या तिजोरीत मोठ्या प्रमाणावर उत्पन्न जमा होते. साखर उद्योग मजबूत राहिल्यास राज्य शासनालाही अधिक महसूल मिळतो. हा निधी पायाभूत सुविधा, सिंचन प्रकल्प, रस्ते, शिक्षण, आरोग्य आणि ग्रामीण विकास योजनांसाठी वापरला जाऊ शकतो. त्यामुळे साखर उद्योगाचा विकास म्हणजे राज्याच्या एकूण विकासाला गती मिळणे होय.

इथेनॉल : आत्मनिर्भरतेचा पाया

गेल्या काही वर्षात इथेनॉल उत्पादनामुळे साखर उद्योगाला नवे आर्थिक बळ मिळाले आहे. केंद्र सरकारच्या ‘बायोफ्युएल पॉलिसी २०१८’ मुळे साखर कारखान्यांनी मोठ्या प्रमाणावर इथेनॉल प्रकल्प उभारले आहेत. महाराष्ट्रात एकूण ४२४ कोटी लिटर इतकी इथेनॉल उत्पादन क्षमता निर्माण करण्यात आली आहे. इथेनॉल हे पेट्रोलमध्ये मिश्रणासाठी वापरले जाणारे स्वदेशी जैवईंधन आहे. त्यामुळे देशाचे परकीय चलन वाचते, पेट्रोलियम आयातीवरील अवलंबित्व कमी होते आणि पर्यावरणपूरक ऊर्जा उपलब्ध होते.

इथेनॉल उत्पादनामुळे उसाचा अधिक परिणामकारक वापर होतो. साखरेच्या अतिरिक्त उत्पादनाचा प्रश्न कमी होतो आणि कारखान्यांना उत्पन्नाचे अतिरिक्त साधन उपलब्ध होते. याचा थेट फायदा शेतकऱ्यांना आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला मिळतो. राष्ट्रीय स्तरावर मका व धान्यआधारित इथेनॉलसाठी ७०० कोटी लिटर तर ऊसआधारित इथेनॉलसाठी ३०० कोटी लिटरचे वाटप करण्यात आले आहे. महाराष्ट्राला एकूण स्थापित ४२४ कोटी

कुतूहल

साखर की गूळ?

साखर आणि गूळ हे दोन्ही उसाच्या रसापासून मिळणारे पदार्थ आहेत. तरीही वारंवार असं म्हटलं जातं की आहारात साखरेचा वापर कमी करा आणि त्याऐवजी गूळ वापरा ! ‘साखरेपेक्षा गूळ चांगला’ या विधानात कितपत तथ्य आहे हे कळण्यासाठी, मुळात उसाच्या रसापासून साखर आणि गूळ मिळण्याच्या प्रक्रिया आणि या प्रक्रियांमुळे त्यांच्या पोषणमूल्यांमध्ये पडणारा फरक आपण समजून घेऊ या.

साखर तयार करताना सर्वप्रथम ऊस धुऊन घेतात. नंतर त्यातला रस काढण्यासाठी तो चिरून रोलसंमधून फिरवला जातो. या कच्चा रसात चुन्याचं पाणी मिसळून त्याला उष्णता देतात. या प्रक्रियेमुळे रसातला मळ आणि तंतू वेगळे होऊन स्वच्छ, पातळ रस मिळतो. हा स्वच्छ, पातळ रस मोठ्या भांड्यांमध्ये उकळतून दाट करतात. उसाचा हा दाट पाक म्हणजेच ‘काकवी’. ती थंड करताताना त्यात साखरेचे स्फटिक तयार होतात. नंतर मिश्रण एका मोठ्या यंत्रात फिरवून साखरेचे स्फटिक काकवीपासून वेगळे केले जातात. तयार झालेले ओलसर साखरेचे स्फटिक वाळवण्यानंतर पांढरी दाणेदार साखर मिळते. या संपूर्ण प्रक्रियेत साखरेतली बहुतांश खनिजं आणि जीवनसत्त्वं नष्ट होतात.

गूळ तयार करताना उसापासून काढलेला रस प्रथम स्वच्छ कापड किंवा गाळणीने गाळून घेतला जातो. हा गाळलेला रस एका जाड बुडाला कढईत टाकून भट्टीत घट्ट, चिकट होईपर्यंत उकळला जातो. घट्ट झालेला गरम रस साच्यामध्ये किंवा ट्रमध्ये ओतून

इंडेक्स’ हा साखरेपेक्षा जास्त आहे. एखादा पदार्थ खाल्ल्यावर रक्तातली साखरेची पातळी किती वेगाने वाढते, हे मोजण्याचं एक मापक म्हणजे ग्लायसेमिक इंडेक्स म्हणजेच जीआय ! गूळाचा जीआय ८४ ते ९६ आहे तर साखरेचा साधारणपणे ६५ !

याचाच अर्थ साखरेऐवजी गूळ खाण्यामुळे रक्तातली साखरेची पातळी जास्त वेगाने वाढते. म्हणूनच मधुमेहासारख्या व्याधी असणाऱ्या किंवा साखर टाळणाऱ्या मंडळींनी आपल्या आहारात गूळाचा वापर डॉक्टरांच्या सल्ल्यानेच करावा आणि एरवीही गूळ आणि साखर यांचे गुणदोष लक्षात घेऊनच विचारपूर्वक आपला रोजचा आहार घ्यावा.

- प्रज्ञा नाडकर्णी
मराठी मविपान परिषद
ॲमेल : office@mavipa.org
संकेतस्थळ : www.mavipa.org

राजवाडे विचारविश्व

फारशी-मराठी सान्निध्याचे गुणविशेष

फारशी शब्द महाराष्ट्रातील सर्व लहानमोठ्या जातींतील लोकांच्या कानांवरून हमेशा जाऊ लागले व व्यवहारात जिकडेतिकडे फारशी शब्दांचा सुळसुळोट झाला. ’

‘फारशी’ बोलणाऱ्या मुसुलमानांचे राज्य महाराष्ट्रावर ३५० वर्षे होते, त्याअर्थी मराठीत फारशी शब्द यावेत, ही साहजिक गोष्ट आहे. या दोन भाषांच्या सान्निध्यात विशेष आहे, तो निराळाच आहे’, असे सांगून राजवाड्यांनी पुढे केलेले दीर्घ सोदाहरण विवेचन म्हणजे त्यांच्या भाषाशास्त्रीय पांडित्याचा एक छोटासा नमुना होता. त्यांनी लिहिले, ‘तो विशेष म्हणजे मराठीत बरेच विशिष्ट प्रयोग फारशीवरून आलेले आहेत. शफथ खाणे असा प्रयोग मराठीत करतात. शफथ घेणे असा मूळचा मराठी प्रयोग पूर्वी होता व सध्याही चालू आहे. परंतु खाणे या क्रियापदाचा शफथेशी जोड

लिटर क्षमतेपैकी ११६ कोटी लिटरचे वाटप झाले आहे. यामुळे सध्या सुमारे २६ टक्के क्षमता वापरली जात आहे. भविष्यात क्षमता वापर वाढल्यास राज्याच्या अर्थव्यवस्थेला आणखी मोठा फायदा होऊ शकतो.

सरकारला होणारे फायदे

इथेनॉल उत्पादन हे देशाच्या ऊर्जा सुरक्षेसाठीही अत्यंत महत्त्वाचे आहे. यामुळेपेट्रोल आयात खर्चात बचत, परकीय चलनाची मोटी बचत, कार्बन उत्सर्जनात घट, हरित आणि स्वदेशी इंधनाचा वापर, ग्रामीण भागांत नवीन उद्योगांची निर्मिती, अतिरिक्त रोजगाराच्या संधी, ऊस उत्पादकांना अधिक स्थिर बाजारपेठ, इत्यादी उद्दिष्टे साध्य होऊ शकतात. म्हणूनच इथेनॉल क्षेत्रातील गुंतवणूक ही देशाच्या दीर्घकालीन ऊर्जा धोरणाचा महत्त्वाचा भाग बनली आहे.

आव्हाने व शासनाचा दृष्टिकोन

साखरेच्या उत्पादनाचा खर्च वाढला असला तरी केंद्र आणि राज्य शासन या उद्योगाच्या बळकटीकरणासाठी सातत्याने प्रयत्नशील आहेत. उपलब्ध माहितीनुसार ११ सप्टेंबर २०२५च्या पत्रानुसार साखरेचा उत्पादन खर्च ४,०२९ रु. प्रति किंवटल आहे. यामध्ये ऊस एफआरपीचा खर्च ३,४६३ रु. प्रति किंवटल आहे. प्रक्रियेदरम्यान लागणारी रसावेन, इंधन आणि इतर खर्चातही वाढ झाली आहे. यापार्श्वभूमीवर उद्योगाने काही मागण्या मांडल्या आहेत. त्यामध्ये साखरेचा किमान आधारभूत दर ४,१०० रु. प्रति किंवटल करण्याची मागणी, रस/सिरप आधारित इथेनॉलसाठी ७२ रु. प्रति लिटर आणि बी-हेवी मोलॅसेस आधारित इथेनॉलसाठी ६७ रु. प्रति लिटर दर निश्चित करण्याची मागणी समाविष्ट आहे. तसेच ३१ मार्च २०२६ पर्यंतची थकीत कर्जे पुनर्गठित करून दोन वर्षांचा स्थगिती कालावधी आणि १०-१२ वर्षांचा परतफेड कालावधी देण्याचा प्रस्ताव मांडण्यात आला आहे. SEFASU 2014, Soft Loan 2015 आणि Soft Loan 2019 प्रमाणे व्याज अनुदानाची अपेक्षाही व्यक्त करण्यात आली आहे. याशिवाय इथेनॉल प्रकल्पांसाठी घेतलेल्या कर्जांवरील व्याज अनुदानापोटी २१ कारखान्यांचे ६९ कोटी रुपये

प्रलंबित असल्याची माहिती देण्यात आली आहे.

ग्रामीण विकासाचा नमुना

महाराष्ट्रातील सहकारी साखर कारखाने हे ग्रामीण विकासाचे प्रभावी मॉडेल मानले जातात. शेतकरी, कामगार, कारखाने आणि शासन यांच्यातील परस्परसहकार्यामुळे राज्यात आर्थिक क्रियाशीलता निर्माण झाली आहे. साखर उद्योगामुळे लाखो शेतकरी कुटुंबांना स्थैर्य मिळाले, रोजगार निर्माण झाला आणि ग्रामीण भागात विकासाची गती वाढली. आज ५० लाख शेतकरी, १० लाख ऊसतोडणी कामगार आणि दीड लाख कर्मचारी यांचे जीवन या उद्योगाशी जोडलेले आहे. ५५-६० हजार कोटींची उलाढाल आणि आठ हजार कोटी रुपये महसूल निर्माण करणारा हा उद्योग महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेचा एक भक्कम आधारस्तंभ आहे. इथेनॉलसारख्या हरित ऊर्जेच्या नव्या संधी, केंद्र व राज्य शासनाचे सहकार्य, सहकार क्षेत्राची मजबूत परंपरा आणि ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांची मेहनत यांच्या बळावर महाराष्ट्राचा साखर उद्योग आगामी काळात अधिक सक्षम, आधुनिक आणि आत्मनिर्भर भारताच्या निर्मितीत अग्रणी भूमिका बजावेल. ग्रामीण समृद्धी, शेतकरी कल्याण, रोजगार निर्मिती आणि ऊर्जा स्वावलंबन या सर्व उद्दिष्टांना गती देणारा साखर उद्योग हा महाराष्ट्राच्या विकासाचे खरे ईंजन ठरत आहे.

एकंदर, महाराष्ट्रातील साखर उद्योग हा शेतकरी, कामगार, ग्रामीण अर्थव्यवस्था आणि शासन यांच्यातील यशस्वी भागीदारीचे उत्तम उदाहरण आहे. लाखो शेतकऱ्यांना स्थिर उत्पन्न, ग्रामीण भागात रोजगार, सरकारला महसूल, देशाला स्वच्छ ऊर्जा आणि अर्थव्यवस्थेला गती देण्याचे काम या उद्योगाने केले आहे. विशेषतः ऊस उत्पादक भागांमध्ये निर्माण झालेली आर्थिक स्थिरता, सहकार चळवळीची मजबूत परंपरा आणि ग्रामीण विकासाची प्रक्रिया यामुळे साखर उद्योगाचे महत्त्व अधिक अधोरेखित होते. इथेनॉलसारख्या नव्या संधींमुळे हा उद्योग आता केवळ साखरेपुरता मर्यादित राहिलेला नसून भारताच्या ऊर्जा स्वावलंबनाचा आणि ग्रामीण समृद्धीचा एक प्रमुख आधारस्तंभ बनला आहे. आजच्या घडीला साखर कारखाने म्हणजे केवळ उद्योग नाहीत, तर शेतकऱ्यांच्या प्रगतीचे, ग्रामीण विकासाचे आणि राष्ट्रनिर्मितीचे प्रभावी केंद्र आहेत. योग्य धोरणात्मक पाठबळ आणि तांत्रिक आधुनिकीकरणे जोरावर हा उद्योग भविष्यातही महाराष्ट्र आणि देशाच्या विकासात अधिक मोठे योगदान देईल. त्यासाठी या उद्योगाकडे राजकीय नजरेतून न पाहता शाश्वत विकासाचा मूलभूत घटक म्हणून संरक्षित करणे ही काळाची गरज आहे.

उलटा चष्मा

माझणे कमी टोमणेच जास्त!

एकमेकांना मारलेल्या टोमण्यांमुळे गाजलेला राष्ट्रवादीचा मेळावा यथासांग पार पडल्यावर सर्व नेते आपापल्या निवासस्थानाकडे निघाले. घरी थोडा निवांतपणा लाभल्यावर त्यांचे विचारचक्र सुरू झाले.

सुनील तटकरे – येता जाता यांना माझ्याच कुटुंबाचा उत्कर्ष दिसतो. इतके दिवस सोबत ठेवूनही स्वतःचा पुतण्या मागे का राहिला यावर हे कधी गंभीरपणे विचार करणार की नाही ? अरे कबड्डी हा मैदानी खेळ तर बुद्धिबळ बैठा. राजकारणात बुद्धिबळाच्याच चाली महत्त्वाच्या असतात. नुसते कबड्डी कबड्डी म्हणून चालत नाही. कसलाही आवाज न करता संधी साधावी लागते. हे महाशय नुसता आवाज करतात. यांचा प्रत्येक गोष्टीत खळखळाटच फार. सेनेपासूनची सवय गेलीच नाही अजून. आम्ही लहानांचे मोठे झालो ते साहेबांच्या तालमीत. आवाज न करता एकाच दगडात अनेक पक्षी कसे मारायचे याची कला आहे अवगत आम्हाला. यांना जमत नसेल त्याला मी काय करणार ? म्हणे, मला मुख्यमंत्रीपदाची ऑफर होती. मग घेतली का नाही ? आता संतापून काय फायदा ?

धनंजय मुंडे – मी स्वतः पुण्यास असल्यामुळे त्याच्या वेदना काय असतात हे समजतो, पण किती काळ हे साहेब तेच चंदन उगळणार ? एकदाचे हे राज्यसभेवर गेले असते तर मला संधी मिळाली असती ना ! स्वतःचा नाही तर मानलेला पुतण्याच सही असे म्हणत मन मोठे केले असते तर काय बिघडले असते ? संधीचे सोपे नाही तर माती केली असे मला म्हणाले. हो, आमच्या बीडच्या मातीचा गुणच आहे तो. निष्पन्न तर काहीच झाले नाही. उगीच ज्येष्ठकांची टिमकी वाजवत रहातात. तरुणांना कधी संधी मिळणार ? एक पद सोडले की लगेच दुसरे दवे. अरे काही काळ कळ सोसा ना ! आम्हीही सोसलीच

की ! या सगळ्या काका लोकांचा हाच प्रॉब्लेम आहे. प्रत्येक वेळी नडतात. त्यात नुकसान होते ते आमच्यासारख्या नव्या ‘दमाच्या’ नेत्यांचे.

छगन भुजबळ – आज चांगलीच झडती घेतली सगळ्यांची. हो, आहे मी मैदानातला खेळाडू. दबक्या पावलांचे राजकारण कधी जमलेच नाही आपल्याला. पुतण्या मागे राहिला तो त्यामुळेच. एक हात ईंडीखाली दबून आहे म्हणून, अन्यथा एकाच चालीत प्रतिसपर्ध्यांचे अनेक खेळाडू गारद करण्याची धमक अजूनही आहे माझ्यात. म्हातारा झालो असे कुणी समजू नये. विशेषतः त्या कोकणवाल्यांनी. मराठांच्या पक्षात असलेला एकमेव ओबीसी म्हणून माझी गळचेपी करता काय ? माझे बाहू एकदा स्फुरले की कुणालाच एकत नाही मी. ज्येष्ठांचा सन्मान राखावा हेही या नेत्यांना समजत नसेल तर काय कामाचा असा पण ? राज्यातून मला बाद करायला निघाली होती ही चौकडी. जास्त कराल तर पक्ष कसा फोडायचा हे चांगले ठाऊक आहे मला. ‘तो छगन करी तुज टाटा’ ही सुरेश भट्टांची गाजलेली ओळ पुन्हा म्हणण्याची पाळी आहे आणू शकतो सर्व्वीर.

सुनेत्रा पवार – काय भांडतात हे नेते म्हणवणारे लोक ? दादांनी कसे सांभाळले असेल या सर्वांना. शेवटी म्हणावेच लागले- अनावश्यक हस्तक्षेप खपवून घेणारा नाही म्हणून. अरे किमान अधिवेशनात तरी पक्ष कसा वाढवायचा यावर बोला ना ! मला तर आताच हे सारे नकोसे झाले आहे. मात्र, बारामतीच्या रक्तातच राजकारण आहे हे ठाऊक नाही यातल्या अनेकांना. दबावाचे राजकारण सहन करणार नाही म्हणजे नाही. भविष्यात हे असेच करणारे या क्रियेशी संबंध जोडण्याचा प्रघात फारशी प्रयोगांशी परिचय होईतोपर्यंत मराठीत नव्हता. तो फारशीवरून आपण घेतला आहे.’ राजवाड्यांची सूक्ष्म शोधक दृष्टी या विवेचनाना्तून स्पष्ट होत होती.

- आनंद हर्डीकर

anand47.hardikar@gmail.com

संपादकीय

ऐंशीतील ऐशीतैशी

पश्चिम आशियात इराणला केंद्रस्थानी ठेवून मंजूर झालेली शांतता इस्त्रायलला मान्य नसते आणि नसणार. पण नेतान्याहूंना वेसण घालण्याची कुवत ट्रम्प यांच्यात आहे ?

इराण-अमेरिका यांच्यात शांतता करारावर मतैक्य झाल्याचे आणि येत्या शुक्रवारी जीनिव्हात त्यावर शिक्कामोर्तब होणार असल्याचे शुभवर्तमान अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी रविवारी रात्री उशिरा जाहीर केले. हा दिवस/ती वेळ दोन्ही महत्त्वाचे. कारण सोमवारी जगभरातील भांडवली बाजार उघडतील तेव्हा तेथे उसळी दिसलीच पाहिजे अशी ट्रम्प यांची प्रामाणिक भावना. भारतासह बहुतेक देशांतील बाजारांनी त्यांना सुरुवातीस मानवंदना दिलीच. त्यांच्या अलीकडच्या काळातील घोषणांचे चक्र यापेक्षा वेगळे काय दर्शवते ? कारण त्यांच्या घोषणेपश्चात ब्रेंट वायदेबाजारातील कच्च्या तेलाचे दर ८३.३३ डॉलर प्रति बॅरलवर स्थिरावले. हे दर गेल्या आठवड्यापर्यंत १०० डॉलर प्रति बॅरलच्या आसपास हेलकावत होते. त्याहीआधीच्या आठवड्यात तर शंभरीपार पोहोचले होते. त्या उसळीसाठी कारणीभूत असलेली होमुझ सामुद्रधुनीची नाकेबंदी आता त्वरित उठवली जाईल. पर्शियन आखाताला ओमानच्या आखाताशी जोडणारा हा चिंचोळा जलमार्ग जागतिक तेलकाणासाठी अत्यंत मोक्याच. कारण एकूण जागतिक आवाढासाठी जवळपास २० टक्के खनिज तेलाची आवक-जावक येथूनच होते. इराणची नाविक नाकेबंदी करणार नाही अशी हमी अमेरिकेने दिलेली आहे. त्यामुळे इराणनेही करारासंबंधी सामंजस्य मसुद्याला होकार कळवल्याचे ट्रम्प यांच्या घोषणेनंतर काही तासांनी जाहीर झाले. त्यामुळे गेले अनेक दिवस ‘यांनी एक सांगायचे नि त्यांनी ते नाकारायचे’ या फेऱ्यातून दोन्ही देश बाहेर पडल्याचे दिसून आले. अनिश्चिततेतून काही तरी निश्चित हाती लागले त्याचे स्वागतच. इंधनटंचाईमुळे पोळून निघालेल्या देशांनी याबद्दल सुटकेचा निःश्वास टाकला हेही स्वाभाविक.

इस्त्रायलच्या दुराग्रहामुळे फेब्रुवारी सरत असताना इराणवर अमेरिकेचे भीषण हल्ले सुरू झाले, तेव्हापासून संपूर्ण जग नव्याने अनिश्चिततेच्या गर्तेत ढकलले गेले. अमेरिकेने पहिल्याच प्रहारात इराणचे धार्मिक नेते अयातोल्ला खामेनी यांना संपवले. लष्करी नेतृत्वाची शीर्षस्थ फळीच कापून काढली. पण इराणचा प्रतिकार सुरूच राहिला असे नव्हे, तर तो विध्वंसकही ठरू लागला. अमेरिकेपेक्षाही या प्रतिकाराचा फटका पश्चिम आशियातील अमेरिकेच्या दोस्त अरब देशांना बसला. आजही बसतो आहे. सौदी अरेबिया, कतार, संयुक्त अरब अमिराती, बहारिन, कुवेत या तेलसमृद्ध देशांची दुसरी ओळख अमेरिकेचे मित्र अशी होती. ती येथून पुढे वागवणे कसे जड जाणार याची वेदनादायी जाणीव इराणने त्यांना करून दिली. यांतील प्रत्येक देश इराणच्या विध्वंसक क्षणास्त्रांच्या टप्प्यात येतो आणि इराणने ठरवले तर त्यांचा मार थोपवण्याची क्षमता किंवा इच्छाशक्ती विद्यमान अमेरिकी नेतृत्वाकडे नाही. गेलाबाजार ओमान आणि जॉर्डन या तुलनेने नेमस्त देशांच्या बाबतीतही हे सत्य. यांतील कोणत्याही देशाकडे होमुझसारख्या जलमार्गांची नाकेबंदी उठवण्याची ताकद नाही. म्हणूनच या अरब मंडळींसाठी इराणचा त्रस्त समंध शांत होणे सर्वाधिक गरजेचे होते. अमेरिकेने पुन्हा इराणची कळ काढण्याचे ठरवले तर त्याचा सर्वाधिक फटका आपल्याला बसणार याची जाणीव अरबांना झालेली आहे. त्यामुळेच इस्त्रायलचे नरसंहारी पंतप्रधान बिन्यामिन नेतान्याहू यांच्याप्रमाणेच कधी काळी ‘इराणला अद्वल घडवण्या’विषयी आग्रही असलेले सौदी शासक मोहम्मद बिन सलमान यांची भाषा आता बदलली. तशात अब्राहम कराराची नवी ‘ट्रम्पेट’ वाजवण्यास ट्रम्प यांनी सुरुवात केल्याने समस्त अरब शेख शिरोमणी सावध झाले आहेत. त्याविषयी फेरचर्चा न

होताच शांतता पदरात पडत असेल तर फारच छान अशी त्यांची भावना.

शांतता करारात किंवा त्याबाबतच्या मसुद्यात दोन कळीच्या दुखण्यांचा अंतर्भाव नाही - इराणचा अण्वस्त्र विकास कार्यक्रम आणि गोठवलेल्या इराणी मालमत्तांची सोडवणूक. येत्या ६० दिवसांचा शस्त्रविराम नव्याने घोषित झाला असून त्यात या दोन मुद्द्यांवर चर्चा अपेक्षित आहे. याआधीही एप्रिल आणि मेच्या सुरुवातीस शस्त्रविरामाच्या

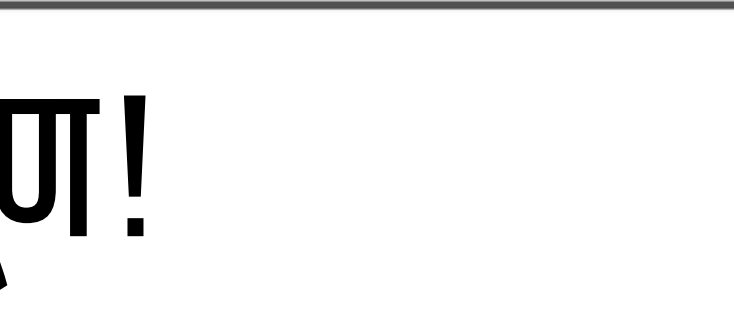

...नरसंहारी नेतान्याहू पुढे काय करतात किंवा त्यांना तसे करू दिले जाते यावर शांततेची शाशवतता आणि संभाव्य संहाराची दिशा ठरेल...

घोषणा झाल्या. त्या व्यवस्थेस किती झपाट्याने तडे जाऊ शकतात हे फार मागे नाही तर गेल्याच आठवड्यात दिसून आले. अगदी ज्या रविवारी स्वतःच्या ८०व्या वाढदिवसाच्या भव्यदिव्य क्षणी ट्रम्प करार जाहीर करण्याच्या तयारीत होते, तेथे त्यांच्या सजवलेल्या ताटात इस्त्रायलच्या लेबनॉनवरील हल्ल्यांनी मक्षिकापात झालाच. त्यामुळे कोपित ट्रम्प यांनी मित्र नरसंहारी नेतान्याहूंना शेलक्या शिब्यांची लाखोली वाहिली. पण याचा अर्थ ते गप्प बसतील असा नव्हे. आताही इस्त्रायलने आपण या

इराण-अमेरिका करारास बांधील नाही, अशी भूमिका घेतलेली आहे. मागील किमान दोन वेळा शांतता चर्चा अंतिम टप्प्यात असताना नेतान्याहूंनी हेझबोलावर कारवाईचे निमित्त करून लेबनॉनवर आग ओकली. त्यामुळे इराणने वाटाघाटी तात्काळ थांबवल्या. पश्चिम आशियात इराणला केंद्रस्थानी ठेवून मंजूर झालेली शाशवत शांतता इस्त्रायलला मान्य नसते आणि नसणार. तेव्हा येत्या ६० दिवसांमध्ये नेतान्याहू गप्प बसतील ही शक्यता कमीच. ट्रम्प अलीकडे नेतान्याहूवर वारंवार जाहीरपणे वैतागतात; पण नेतान्याहूंना वेसण घालण्याची त्यांची कुवत राहिलेली नाही, हा या संपूर्ण प्रक्रियेतील पुढील संभाव्य धोका. नेतान्याहूंचे राजकीय अस्तित्व पणाला लागले आहे. ट्रम्प यांच्यासाठीही पुढील काळातील राजकीय लढाई महत्त्वाची असली तरी त्यांच्या सिंहासनास तूर्त धोका नाही. कधी गाझा, तर कधी इराणनिमित्ताने नरसंहारी नेतान्याहू मतदारांना भुलवत, झुलवत राहिले. आता हे रणकंदन थंडावत असेल तर तो नरसंहारी नेतान्याहूंसाठी अस्तित्वाचा मुद्दा ठरतो. त्यामुळे वेडसर इराणी नेतृत्व आणि किंबहुना त्यापेक्षा अधिक खुळ्ळट अमेरिकी नेतृत्व यांच्यापेक्षाही, खुनशी नि अप्पलपोटे नरसंहारी पुढे काय करतात किंवा त्यांना तसे करू दिले जाते यावर शाशवत शांततेची किंवा संभाव्य संहाराची दिशा ठरेल.

युद्धात किंवा शांतता प्रक्रियेत सहभागी न होताही ज्या एका देशाची या काळातील अग्निवर्षावात लक्षणीय मनुष्यहानी झाली तो देश म्हणजे भारत. आपली इराणशी घनिष्ठ मैत्री, अमेरिकेशीही शत्रुत्व नाही आणि आखाती देशांशी तर आर्थिक-सांस्कृतिक मैत्रीबंध वर्षानुवर्षे घट्ट बनलेले. यांतील कोणत्याही देशाने भारतीय जीविताची हमी दिली नाही किंवा मनुष्यहानीविषयी माफी मागितली नाही. आपणही पोकळ निषेध खलिते धाडणे वा प्रसारित

करत असल्याचा इतिहास आहे. अगदी २००८ च्या जून महिन्यात तेव्हाचे राष्ट्राध्यक्ष परवेझ मुशर्रफ यांच्या विरोधातला संतापही वकिलांनी ऐतिहासिक ‘लॉंग मार्च’ काढून व्यक्त केला होता. या कमिटीचे नेते शौकत नवाब मीर, उमर नाझिर काश्मिरी, मेहरान अर्शद ख्वाजा आणि सरदार अमन हे सध्या भूमिगत आहेत... पण पाकव्याप्त काश्मीरचे सध्याचे पंतप्रधान फैसल राटोड मुमताज यांनी, या नेत्यांची माहिती देणाऱ्यांना एक कोटी पाकिस्तानी रूपयाचे (जवळपास ३६,००० अमेरिकन डॉलर) बक्षीस देण्याचे जाहीर केले आहे. अॅक्शन कमिटीची स्थापना मुळात आर्थिक संकटाच्या विरोधातून झाली होती, परंतु आता पुढच्या महिन्यात निवडणुका असल्यामुळे निर्वासितांचा मुद्दा केंद्रस्थानी आला आहे.

गिलगिट-बाल्टिस्तान आणि पाकव्याप्त काश्मीर हे कायदेशीरपणे ‘पाकिस्तानचे प्रांत’ नाहीत. सरकार, विधिमंडळ हा डोलारा तिथे पाकिस्तानने उभा केला असला तरी, पाकिस्तानचे प्रांत चारच (पंजाब, सिंध, खैबर-पख्तुनख्वा आणि बलुचिस्तान). गिलगिट-बाल्टिस्तान आणि पाकव्याप्त काश्मीर हे खरे तर व्याप्त भाग आहेत. पाकव्याप्त काश्मीरमध्ये अध्यक्ष, पंतप्रधान, सर्वोच्च न्यायालय इत्यादी पाकिस्तानने ताब्यात ठेवले आहे. संपूर्ण जम्मू-काश्मीरचे पाकिस्तानात विलीनीकरण हवे, असे निवेदन करणाऱ्या व्यक्ती व पक्षांलाच तिथे निवडणुकीत उभे राहण्याचा अधिकार आहे. काश्मिरी स्वातंत्र्याच्या समर्थकांना तिथे निवडणुकीत उभे राहण्याचा अधिकार नाकारण्यात येतो. पाकव्याप्त काश्मीरची खरी सत्ता इस्लामाबाद येथे असलेल्या ‘काश्मीर परिषदे’कडे आहे. पाकिस्तानचे पंतप्रधानच या परिषदेचे प्रमुख असतात. विधिमंडळाने मंजूर केलेला कायदा नाकरण्याचा अधिकार पाकिस्तान सरकारकडे आहे. अशात, ‘निर्वासितांसाठी राखीव ठेवलेल्या १२ जागांना राज्यघटनेचे संरक्षण आहे,’ असे सर्वोच्च न्यायालयाने म्हटले आहे. या जागा रद्द करण्याचा वा कमी करण्याचा निर्णय पाकिस्तानी घटनेत दुरुस्ती करूनच घेतला जाऊ शकतो, पंतप्रधानांना आदेशाने तो रद्द करता येत नाही असा या ‘आझाद काश्मीर’मधल्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाचा अर्थ. शिवाय निवडणूक घेणे घटनात्मक आवश्यक आहे आणि आंदोलन किंवा इतर कारणांमुळे निवडणूक पुढे ढकलता येत नाही, असेही हा निकाळ बजावतो.

या निकालामुळे पाकव्याप्त काश्मीरमधील आंदोलनाला धक्का बसला आहे. आंदोलनाचे केंद्र रावळकोट आहे. मिरपूर, कोटली, भिम्मसारखी शहरे आंदोलनात सक्रिय आहेत. हे आंदोलन चिरडले जाण्याची प्रशासकीय तयारी संघटनेवरील बंदी आणि न्यायालयीन आदेशामुळे झालेली आहे, त्यामुळे यापुढे या आंदोलनाचे काय होते, याकडे मानवी हक्कांच्या दृष्टीनेही लक्ष ठेवावे लागेल. अमेरिका-इराण युद्धबंदी जणू आपल्यामुळेच घडल्याचे समाधान पाकिस्तानी सत्ताधारी सत्ता मिळवत आहेत; पण पाकव्याप्त काश्मीर ही त्यांच्या नैतिक पराभवाची खूण ठरते आहे.

करण्यापलीकडे आपली वेदना दर्शवू शकलो नाही. कालपरवा अमेरिकेच्या बिनचेहऱ्याच्या कोणा मुत्सद्द्यास ‘पाचारण’ करून आपण निषेध व्यक्त केला. चीन किंवा युरोपीय देश अशा प्रकारे व्यक्त झाले असते ? इराण, इस्त्रायल, अमेरिका यांच्याशी मैत्री असूनही आणि ताज्या युद्धाच्या तीव्र झळा आपल्याला पोहोचत असूनही जागतिक व्यासपीठावर आपण लेचेपेचे नाही तरी बोटचेपे तरी का राहतो ? पाकिस्तानसारखे विस्कळीत देशही योग्य वेळी योग्य प्रकारची चलाखी दाखवून अशी संधी सोडत नाहीत. भारतासारख्या उभरत्या, जगस्र, आयातावलंबी, उत्पादन- बाल्यावस्थेतील देशास जागतिक शांतता, सागरी मार्गांची निर्वंधता हे सारे इंधन- खते- उद्योगमालाचे अभिसरण, कृषीमालासाठी बाजारपेठांची उपलब्धता यांसाठी अत्यंत महत्त्वाचे ठरते. या शृंखलेत खंड पडतो तेव्हा येथे हजारो सर्वसामान्यांचे कोट्यवधींचे नुकसान होते. उभे संसार देशोधडीला लागतात. त्यांच्या उत्थानासाठी नव्याने कोट्यवधी ओतावे लागतात. तेव्हा अशा संघर्षाविषयी आपण सजग आणि सव्यक्त असलेच पाहिजे. त्याऐवजी आपण व्यग्र वर्षपूर्ती कार्यक्रमांत नाही तर राजकीय काळकाटीत !

साजरेकरणआ आपल्याइतकाच सोस असलेल्या ट्रम्प यांनी रविवारी ऐंशीच्या वर्षात पदार्पण केले. याच शुभमुहूर्तावर त्यांना इराण युद्धामध्ये शांतता घडवून आणायची होती. इराणने त्या बेतास चकवा दिला आणि काही तास उलटल्यानंतर स्वतःच्या मजीने कराराच्या मसुद्यास मान्यता दिली. या युद्धाने कोणी काय मिळवले, काय गमावले, कोणी यशस्वी मध्यस्थी केली, कोण केवळ बघे ठरले इत्यादी प्रश्नांची उत्तरे लपवण्याचा प्रयत्न होईलही; पण या युद्धाने अनेकांच्या शहाणपणाची कशी ऐंशी-तैशी केली ते लपवता येणे अवघड.

अन्वयार्थ

‘हाडामांसाच्या रोबो’ना (अखेरचा) निरोप !

‘संगणक अभियांत्रिकी आणि व्यवस्थापनशास्त्र-एमबीए- अभ्यासक्रमांचे युग आता संपले’ हे निरीक्षण देशाचे मुख्य आर्थिक सल्लागार व्ही. अनंत नागेश्वरन यांनी एका मुलाखतीत नोंदवले. या विधानाला पुष्टी देणारे काही मुद्देही त्यांनी पुढे मांडले. भारताने जागतिकीकरण स्वीकारल्यानंतर ज्या दोन पदव्यांची आताआतापर्यंत चलती होती, त्यांचे युग संपले, असे खुद्द देशाचे मुख्य आर्थिक सल्लागार म्हणत असल्याने त्याची दखल घेणे क्रमप्राप्त. ते असे का म्हणताहेत ? या दोन अभ्यासक्रमांचे अस्तित्त्वच पूर्ण संपून जाणार आहे का ?

संगणकशास्त्र, सॉफ्टवेअर अभियांत्रिकी, एमबीए हे अभ्यासक्रम केले की आयुष्य स्थिरावले, असा समज विशेषतः मध्यमवर्गीयांनी बाळगला होता, आहे. नागेश्वरन यांचे वक्तव्य या समजाला मोठा तडा देणारे आहेतच आणि तो तडा जाणेतुझा आवश्यक आहे. याचे सर्वांत महत्त्वाचे कारण म्हणजे कृत्रिम प्रज्ञा (एआय). मुळात संगणकशास्त्राशी संबंधित एखादा अभ्यासक्रम करून ज्या कामासाठी सॉफ्टवेअर अभियांत्रिकी क्षेत्रात प्रवेश मिळायचा, ते कामच ‘एआय’ करू लागला आहे. त्यामुळे त्यासाठी मनुष्यबळ नेमण्याची गरजच कंपन्यांना नाही. ‘एमबीए’बाबतही तेच. एखाद्या कामाचे प्राथमिक विश्लेषण, विपणन यासाठी एखादे ‘एआय’ साधन पुरेसे असल्याने एमबीए पदवीधरांची फौज नेमण्यात हौसोलच उरलेले नाही. या अर्थाने नागेश्वरन म्हणतात त्याप्रमाणे या दोन पदव्यांचे युग संपले आहे. नागेश्वरन जे म्हणत आहेत, त्याची चाहूल काही काळात लागली होती. अलीकडेच ‘टीसीएस’ या सॉफ्टवेअर क्षेत्रात सर्वाधिक नोकऱ्या देणाऱ्या कंपन्याने म्हटले की, येत्या तीन वर्षात कंपनीत जितके मनुष्यबळ काम करील, तेवढ्याच संख्येने त्यांच्याबरोबर ‘एआय एजंट’ काम करतील. याचा अर्थ सध्याच्या मनुष्यबळालाही एआय एजंटबरोबर काम करावयाला शिकावे लागेल. अन्यही बड्या सॉफ्टवेअर कंपन्या याच मार्गाने जागेचे म्हणत आहेत. खुद्द ‘ॲंश्रॉपिक’चा रडार चालू - जो कोणकोणत्या क्षेत्रात ‘एआय’चा शिरकाव होऊन त्या नोकऱ्याच संपून जातील, असे दर्शवतो - त्यातही नागेश्वरन यांनी सांगितलेल्या दोन क्षेत्रांना सर्वाधिक धोका असल्याचे दिसते. आता दुसरा प्रश्न या दोन पदव्यांच्या अस्तित्त्वाचा. तर, त्याचे उत्तर ‘बदल’ हेच आहे. या अभ्यासक्रमांत, त्यांच्या उपयोगनांत आणि त्यामुळे निर्माण होणाऱ्या रोजगारक्षमतांत वाढ करणारे बदल होत नाहीत, तोवर ते कालसुसंगत नसतील. उदा. - संगणकशास्त्र अभ्यासक्रम केले केल्यांना सध्या भरती करताना नुसता सॉफ्टवेअर डेव्हलपर चालत नाही, तर एआय ऑसिस्टेड सॉफ्टवेअर डेव्हलपर लागतो. थोडक्यात, ‘एआय’ फक्त वापरता येणारे नाही, तर त्याच्याबरोबर काम करता येणारे मनुष्यबळ निर्माण करावे लागेल. पुन्हा पुढे जाऊन सगळेच काम ‘एआय’ करू लागलेल्या हे नोकऱ्यातुझा संपून जाऊच शकण्याचा धोका आहेच. म्हणूनच नागेश्वरन या मुलाखतीत पुढे जे म्हणतात की, बेरोजगारी आणि रोजगार अक्षमता या दोन्ही प्रश्नांना एकत्र भिडायची गरज आहे, तेही महत्त्वाचे.

भांडवलप्रधान उद्योग नोकऱ्यांची गरज पूर्ण करू शकणार नाहीत. वर म्हटल्याप्रमाणे या उद्योगात ‘एआय’ जवळपास सर्व कामे करेल. अशा वेळी भारतात रोजगार निर्माण करू शकणारे उद्योगच वाढण्याची गरज आहे. म्हणून नागेश्वरन यांनी इलेक्ट्रिशियन, प्लम्बिंग, पाककला, रग्गालये वा वृद्धांसाठीचे काळजीवाहक, क्रीडा शिक्षण अशा क्षेत्रांचा उल्लेख केला. या क्षेत्रांत एआय नव्हे, तर जिवंत माणसेच उपयोगी पडणार आहेत आणि याची केवळ भारताला नव्हे, तर साऱ्या जगाला गरज आहे.

नागेश्वरन यांची खंत अशी, की मानवी कौशल्याे आणि शारीरिक कष्टावर आधारित कामांचा आपण उचित आदर करत नाही. ती बरोबरच. तो आदर न रुजण्याला जातिव्यवस्थेपासून वर्गव्यवस्थेपर्यंतची सामाजिक कारणे आहेत. त्यासाठी मूटधरानी आर्थिक सुबत्तेच्या जोरावर बहुसंख्यांना सामाजिक उणावलेल्याकडे कसे आणले, याच्या विश्लेषणात जावे लागेल. आता ‘एआय’ ही व्यवस्था नष्ट करील की आणखी दृढ करील, हे येणारा काळ ठरवील. पण नागेश्वरन यांच्या मुलाखतीच्या निमित्ताने इतके तरी स्पष्ट आहे की, सध्या ‘एमबीए’ किंवा ‘सॉफ्टवेअर इंजिनीअर’ होऊन कोणत्या मिळवले, या नोकऱ्यांआधारे जीवनशैली बदलणे नाक्या मग त्या जीवनशैलीच्याच अधीन होऊन जगणे अशा यंत्रवत चक्रात अडकलेल्या ‘हाडामांसाच्या रोबो’ ना अखेर निरोप मिळणार आहे !

पाकिस्तान व्याप्त काश्मिरातील (पीओके) परिस्थिती गेल्या दोन आठवड्यांपासून पुन्हा एकदा, अतिशय स्फोटक झाली आहे. तिथल्या महत्त्वाच्या शहरांतील बाजारपेठा बंद ठेवून लोक विरोध व्यक्त करत आहेत. इथल्या लोकांच्या योग्य मागण्या चिरडून टाकण्यासाठी पाकिस्तानकडून नेहमीच पोलीस आणि लष्कराच्या पाशवी बळाचा वापर करण्यात येतो. आतादेखील पोलीसांच्या गोळीबारात व हिंसाचारात ३० जण मृत्युमुखी पडले असल्याचे म्हटले जाते. या बळींमध्ये काही मुले आणि गर्भवती महिलांचादेखील समावेश आहे. पण ‘जॉइंट अवामी अॅक्शन कमिटी’ या जनसंघटनेवर बंदी घालण्याचा ५ जून रोजीचा निर्णय हा ताज्या आंदोलनाचे कारण ठरला.

या पाकव्याप्त काश्मीरचे विधिमंडळ मुळात नावापुरतेच-त्याला अधिकार अत्यंत कमी. या विधिमंडळाची निवडणूक २७ जुलै रोजी आहे. ‘या निवडणुकीत तरी १२ राखीव जागा राहू’ ही इथल्या आंदोलनाची मागणी जुनीच आहे. पण ती न्यायालयामार्फत फेटाळण्यापूर्वी पाकिस्तानच्या केंद्रीय सरकारने पाकव्याप्त काश्मीरमधल्या लोकांची संघटनाही बेकायदा ठरवली. याचे तपशील पुढे पाहू. प्रथम थोडी पार्श्वभूमी.

या पाकव्याप्त काश्मीरला पाकिस्तानात कागदोपत्री ‘आझाद जम्मू-काश्मीर’ म्हटले जाते. मात्र कोणत्याही अर्थाने या भागातले लोक स्वतंत्र नाहीत. या लोकांकडे-आणि लोकप्रतिनिकडेही- राजकीय, सामाजिक आर्थिक अधिकार नाहीत. नावासाठी तिथे पंतप्रधान आहेत पण पाकिस्तानची राजधानी इस्लामाबाद येथील वरिष्ठ सचिवाकडे असतात तेवढेही अधिकार ‘आझाद काश्मीरच्या पंतप्रधानां’ना नाहीत. याउलट, पाकिस्तानच्या पंतप्रधानांकडे देशाच्या चार प्रांतांबाबत जेवढे अधिकार आहेत त्यापेक्षा जास्त अधिकार तथाकथित ‘आझाद’ काश्मीरवर आहेत. इस्लामाबादेत बसून पंतप्रधान ठरवणार आणि मग या कथित ‘आझाद’ काश्मीरमधील सूत्रे हलणार, अशी गत. अशीच मुस्कटदाबी पाकव्याप्त काश्मीरलागतच्या गिलगिट-बाल्टिस्तान या भागाचीही होते आहे. या गिलगिट-बाल्टिस्तान भागातील निवडणूक अलीकडेच, ७ जून रोजी पार पडली. तिथे एकूण ३३ जागा असल्या तरी केवळ २४ मतदारसंघांतच सरळ मतदान होते. यापैकी १० जागांवर पीपीपीचा विजय झाला आहे. पीएमपल पक्षाला सहा तर पीटीआय समर्थकांचा दोन ठिकाणी विजय झाला आहे. अपक्ष म्हणून निवडून आलेल्या पाच जणांना महत्त्व मिळाले आहे.

गिलगिट-बाल्टिस्तान आणि पाकव्याप्त काश्मीर हे दोन्ही भूभाग भारताचा अविभाज्य भाग असल्याची भारताची सुरुवातीपासून भूमिका राहिली आहे. गिलगिट-बाल्टिस्तान हा भाग चीन, अफगाणिस्तानला लागून असल्याने त्याला सामरिक महत्त्व आहे. या भागातून दुर्मीळ खनिजे मोठ्या प्रमाणात मिळू शकतात, म्हणून चीनची नजर त्यावर आहे. ‘चायना-पाकिस्तान इकॉनॉमिक कॉरिडोर’ इथूनच जातो. मात्र पाकव्याप्त काश्मीर हा पाकिस्तानलागत

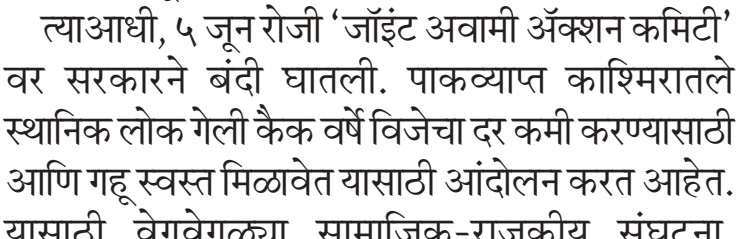
पाकव्याप्त काश्मीर हा धड पाकिस्तानचा प्रांतसुद्धा नाही- त्या भागाला पाकिस्तान ‘आझाद काश्मीर’ म्हणतो; पण न्याय मागणाऱ्या इथल्या जनसंघटनांवर बंदी घालणे, आंदोलन चिरडणे, लोकशाहीचा देखावा हे सारे पाकिस्तानातून केले जाते...

असल्यामुळे भारतात घुसखोरी करण्यासाठी सोपा. हे दोन्ही भूभाग जम्मू-काश्मीरचे महाराजा हरिसिंग यांच्या साम्राज्याचादेखील भाग होते. दोन्ही ठिकाणी पाकिस्तानने निवडणुका घेण्यास सुरुवात केली तेव्हापासून, इस्लामाबाद येथे ज्या पक्षाची सत्ता असते त्याच पक्षाचा तिथे विजय होत असतो. साहजिकच सत्ता आणि लष्कराचा वापर करून तिथल्या निवडणुका जिंकल्या जातात. भारताने सातत्याने गिलगिट-बाल्टिस्तान आणि पाकव्याप्त काश्मीर भागात घेण्यात येणाऱ्या निवडणुकांचा विरोध केला आहे. भारताकडून बळकावलेल्या भूभागावर निवडणुका घेण्याचा किंवा त्यात काही बदल करण्याचा पाकिस्तानला अधिकार नाही, असे भारताने अनेकदा सांगितले आहे. या भागांचे शोषण पाकिस्तान करत असल्याचा आरोप वारंवार झाला आहे. पाकव्याप्त काश्मीरमधील लोक अनेकदा अत्याचारी पाकिस्तान सरकारच्या विरोधात रस्त्यावर उतरून आंदोलन करतात. ब्रिटनच्या ५० हून अधिक खासदारांनी ब्रिटनच्या परराष्ट्रमंत्र्यांना पत्र लिहून, पाकिस्तानच्या सैन्याकडून पाकव्याप्त काश्मिरात होणाऱ्या मानवाधिकाराच्या उल्लंघनाबद्दल चिंता व्यक्त केली आहे.

पाकव्याप्त काश्मिरात विधानसभेच्या एकूण ५३ जागा आहेत. त्यापैकी ४५ जागांवर सरळ मतदान होते. उरलेल्या १२ जागा ‘निर्वासितांसाठी’ राखीव आहेत. भारताच्या जम्मू-काश्मीरमधून पाकिस्तानात आलेल्या लोकांसाठी या जागा (जम्मूसाठी सहा, काश्मीर खोऱ्यासाठी सहा) राखीव आहेत. मात्र या जागा खुद्द पाकव्याप्त काश्मिरात नाहीत. पाकिस्तानच्या अन्य चार प्रांतांत राहणाऱ्या भारतीय काश्मिरी निर्वासितांसाठी त्या राखीव आहेत. तेच या मतदारसंघातून निवडणूक लढू शकतात. याखेरीज उर्वरित विमानाला मिळाली नाही आणि मिनिटभरातच ते कोसळले, असे नमूद आहे. पण हा अहवाल अगुरा असून तो घाईने लिहिल्याची टीका झाली. दुर्घटनेनंतर ३० दिवसांच्या आत प्राथमिक अहवाल आणि एका व्याख्या आत अंतिम अहवाल सादर करणे बंधनकारक असते. त्यानुसार ११ जुलैच्या मध्यरात्री, घटनेस ३० दिवसांची मुदत संपण्याच्या वेळी प्राथमिक अहवाल जाहीर झाला. त्यातील वैमानिकीविषयीच्या उल्लेखामुळे त्यांच्या क्षमतेविषयीच नव्हे, तर हेतुविषयीही प्रश्न उपस्थित होऊ लागले.

वैमानिकांत अखेरच्या क्षणी काय संभाषण ?

वैमानिक कॅप्टन सुमित सभरवाल (८६०० तासांचा उड्डाण अनुभव) आणि सहवैमानिक क्लाईड कुंदर (११०० तासांचा उड्डाण अनुभव) हे अनुभवी वैमानिक हे विमान उडवत होते. सहवैमानिक कुंदर यांच्याकडे विमानाचे साध्थ्य (कमांड) होते. कॅप्टन सभरवाल यांच्याकडे निरीक्षण आणि संज्ञापनाची (कम्युनिकेशन) जबाबदारी होती. जमिनीवरून उड्डाण घेतल्याक्षणी दोन्ही इंजिनच्या पशुपुल रिचममध्ये ‘रन’ (इंधनपुरवठा सुरू) स्थितीमधून ‘कट-ऑफ’ (इंधनपुरवठा बंद) असा अनाकलनीय बदल झाला. सहस्रा असे होत नाही. मुद्दमहून

विश्लेषण
सिद्धार्थ खांडेकर
 sidddharth.khandekar@expressindia.com

बोईंग ७८७-८ ड्रीमलायनर प्रकारातील या विमानाचे इंजिन जीई एरोस्पेस या कंपनीने बनवले होते. या कंपनीकडूनही इंजिनातील संभाव्य दोषांचा तपास सुरू आहे. निष्कर्षास विलंब लागत असल्याचे सांगितले जाते.

दोन्ही इंजिन बंद केल्याखेरीज असे शक्य नाही. ‘इंधनपुरवठा बंद का केलास?’ असा प्रश्न एका वैमानिकाने दुसऱ्या वैमानिकास विचारल्याचे कॉकपिट व्हॉइस रेकॉर्डरमधील संभाषणातून स्पष्ट झाले. आपण असे काही केले नसल्याचे दुसरा वैमानिक उत्तरला. नंतर त्वरित इंधन ‘स्विच ऑन’ करण्यात आले. पण तोपर्यंत खूप उशीर झाला होता. त्यामुळेच एका वैमानिकाने ‘मे-डे’ असा निर्वाणीचा इशारा दिला. पण विमान लगेच कोसळले.

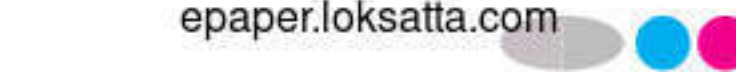
दुर्मीळात दुर्मीळ घटना ?
 वैमानिकांच्या मूल्भूत आज्ञावलीमध्ये टेक-ऑफच्या वेळी दोन्ही पशुपुल रिचचेस ‘रन’ पोझिशनमध्ये आणणे ही प्रक्रिया अंतर्भूत असते. लॉडिंगनंतर ते ईप्सित हे मध्ये किंवा गेट्समोर स्थिरावल्यानंतरच इंधनपुरवठा खंडित करणारा कट-ऑफ स्विच दाबला जातो. ऐन उड्डाणाच्या प्रक्रियेच्या वेळी हे कधीही होत नाही. ‘ऑन’ व ‘ऑफ’ करण्याच्या प्रक्रियेत ‘लॉक’ ही स्थिती असते. त्यामुळे चुकून हात लागून इंजिन स्विच-ऑन किंवा स्विच-ऑफ (विमानांच्या परिभाषेत रन किंवा कट-ऑफ) होणे संभवत नाही.

दोष इंजिनातच ?
 ‘एएआयबी’चे अधिकारी गेल्या काही महिन्यांमध्ये अमेरिका आणि फ्रान्स येथे जाऊन आले. या दौऱ्यात त्यांनी अधिक सखोल तपास केला. बोईंग ७८७-८ ड्रीमलायनर प्रकारातील या विमानाचे इंजिन जीई एरोस्पेस या कंपनीने बनवले होते. या कंपनीकडूनही इंजिनातील संभाव्य दोषाविषयी तपास सुरू आहे. त्यामुळे वर्षपूर्तीनंतरही अंतिम रिचरूपाचे निवेदन जारी करण्यात आले. जीईकडून इंजिनाविषयी तपास आणखी काही आठवडे सुरू राहील, असे वृत्त रॉयटर्स वृत्तसंस्थेने दिले आहे.

एअर इंडिया दुर्घटनेमागील कारणांचा शोध वर्षपूर्तीनंतरही अपूर्ण कसा ?

अंतिम अहवालाची प्रतीक्षाच ?
 एअर इंडियाच्या अहमदाबाद - लंडन विमानाला (उड्डाण क्र. एआय - १७१) गतवर्षी १२ जून रोजी अहमदाबादेत झालेल्या दुर्घटनेस नुकतेच एक वर्ष पूर्ण झाले. मात्र या दुर्घटनेमागील कारणांचा तपशील अजूनही जाहीर झालेला नाही. गतवर्षी प्रसृत झालेल्या प्राथमिक अहवालात दोन वैमानिकांमधील संभाषणाचा उल्लेख होता. त्यात एक वैमानिकाने इंजिनाला इंधनपुरवठा करणारा पशुपुल स्विच बंद केल्याचा उल्लेख होता. मात्र हा स्विच वैमानिकाने जाणूनबुजून किंवा चुकून बंद केला नसावा यावर अनेक आजी-माजी वैमानिक आणि काही विश्लेषक ठाम आहेत. उपकरणात वा इंजिनला इंधनपुरवठा करणाऱ्या यंत्रंगेत दोष निर्माण झाला असावा, असा या मंडळींचा दावा आहे.

प्राथमिक अहवालात काय ?
 अपघातामागील कारणांचा प्राथमिक अहवाल भारताच्या एअर अँक्सिडेंट इन्वेस्टिगेशन ब्यूरोने (एएआयबी) गतवर्षी ११ जुलैच्या मध्यरात्री प्रसिद्ध केला. यात दोन्ही इंजिनांचा इंधनपुरवठा अचानक खंडित झाल्यामुळे ती बंद पडली. त्यामुळे उड्डाण घेत असताना आवश्यक ती ताकद

तेल थंडावताच रुपयाला बळ

मुंबई: अमेरिका-इराण शांतता कराराच्या घोषणेनंतर जागतिक तेलाच्या किमतीत झालेल्या मोठ्या घसरणीचा सकारात्मक परिणाम रुपयावर दिसून आला. सोमवारी रुपया अमेरिकी डॉलरच्या तुलनेत ४७ पैशांनी मजबूत होत ९४.७१ या पातळीवर बंद झाला. याआधी शुक्रवारीही रुपयाने ६७ पैशांची जोरदार उसळी घेतली होती.

परकीय चलन बाजारात रुपयाने ९४.७० या पातळीवरून व्यवहारास सुरुवात केली. दिवसभरात त्याने ९४.४५ ते ९४.७७ या दरम्यान व्यवहार केला आणि अखेरीस ९४.७१ वर स्थिरावला. सुमारे १०७ दिवसांपासून सुरू असलेला संघर्ष संपुष्टात आणण्यासाठी अमेरिका आणि इराण यांच्यात करार झाल्याची घोषणा अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी केली.

अमेरिका-इराण शांतता कराराने बाजारात चैतन्य सेन्सेक्सची ७३६ अंशांनी मुसंडी

लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी

मुंबई: अमेरिका-इराण शांतता करारामुळे जागतिक बाजारपेठांतीचे सकारात्मक वातावरणाचे देशांतर्गत उमटलेल्या उत्साही प्रतिक्रिबाने सलग दुसऱ्या सत्रात भांडवली बाजाराने दमदार कामगिरी केली. अमेरिका-इराण यांच्यातील १०७ दिवस सुरू असलेले युद्ध संपुष्टात आणण्याच्या कराराच्या पारवर्षभूमीवर खनिज तेलाच्या दरात दिलासा मिळाल्याने सेन्सेक्सने थेट ७३६ अंशांची वाढ नोंदवली.

सोमवारच्या सत्राअखेर सेन्सेक्स ७३६.३८ अंशांनी वधारून ७६,२६४.३३ पातळीवर स्थिरावला. दिवसाच्या व्यवहारादरम्यान, त्याने १,२९३.१२ अंशांची वाढ नोंदवत

मे महिन्यात बेरोजगारीचा दर ५.५ टक्क्यांवर

नवी दिल्ली : देशातील १५ वर्षे व त्यावरील वयोगटातील बेरोजगारी दर सरलेल्या मे महिन्यात ५.५ टक्क्यांवर नोंदवला गेला. तो मे २०२५ मधील ५.६ टक्क्यांच्या तुलनेत किंचित कमी असला, तरी एप्रिल २०२६ मधील ५.२ टक्क्यांच्या तुलनेत वाढल्याचे राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाच्या (एनएसओ) ताज्या 'नियोजकालिक श्रमशक्ती सर्वेक्षण' अहवालातून सोमवारी स्पष्ट झाले. अहवालानुसार, मे महिन्यात ग्रामीण भागातील बेरोजगारीचा दर ५.१ टक्क्यांवर पोहोचला असून तो एप्रिलमधील ४.६ टक्क्यांच्या तुलनेत वाढला आहे. उलट, शहरी भागातील बेरोजगारीचा दर ६.६ टक्क्यांवरून, ६.४ टक्क्यांपर्यंत घसरला. विशेष म्हणजे, शहरी बेरोजगारीचा हा मे २०२५ नंतरचा सर्वात नोचाकी स्तर आहे.

मध्य रेल्वे

बदल काम

खुली ई-निविदा सूचना क्र.: बीबी.एलडी.५८३.पी.रिव.२५/१५ कॉन्ट.आर २ दि. १०.०६.२०२६

वरि. डीईई (टीडी) सीएसएमटी, मुंबई यांचे काबालव. निविदा क्र.: बीबी.एलडी.५८३.पी.रिव.२५/१५ कॉन्ट.आर २. कामाचे नाव : मुंबई विभागामधील डीईई/टीडी/सीएलए आणि एडीईई/टीडी/जेएनजे यांच्या अधिकाक्षेत्रामध्ये १६० चौ. मी. जंपर वायस्सह १६० चौ. मी. मिमी. जम्पर्स आणि १०५ चौ. मी. 'जो' जंपर वायस्सह अंडरसाइड आयसोलेटर्स बदलणे, अंदाजे मूल्य : रु. २,४५,६५,०३३/- **बोली सुरक्षा :** रु. ४,९१,३००/- **निविदा अर्जाचे शुल्क :** रु. ०/- **पूर्वता कालावधी :** १२ महिने. **प्रस्तावांची वैधता :** ६० दिवस. **I) वरील निविदेच्या निविदा सप्तापत्तीचा दिनांक आणि वेळ :** ०३.०७.२०२६ रोजी ११.०० वा. पर्यंत आणि ११.०० वा. नंतर उघडण्यात येतील. **II)** प्रस्तावित निविदाकारांना निवेदनी करण्यात येत आहे की, त्यांनी निविदेच्या आणि जर असल्यास शुद्धिपत्रकच्या अधिक तपशिलासाठी www.ireps.gov.in ला भेट द्यावी. **III)** उपरोक्त ई-निविदेमध्ये निविदाकार केवळ www.ireps.gov.in संकेतस्थळावर इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपामध्ये सहभागी होऊ शकतात आणि ई-निविदेसाठी प्रत्यक्ष प्रस्ताव सादर करता येणार नाहीत. जर प्रत्यक्ष सादर करण्यात आल्यास ते उघडण्यात किंवा विचारात घेतले जाणार नाहीत. **IV)** बोली सुरक्षा निविदा कागदपत्रामध्ये देण्यात आलेल्या तपशिलानुसार सादर करावे. **V)** अधिक माहितीसाठी संदर्भ करा : वरिष्ठ विभागीय विद्युत अभियंता (कर्षण वितरण), मुंबई विभाग, मध्य रेल्वे, अ‍ॅनेक्स बिल्डिंग, २ रा मजला, मुंबई सीएसएमटी, ४००००१, दि. ०२२ २२६१२२५५ वर संपर्क करा. निविदाचा पूर्ण तपशील www.ireps.gov.in संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. वरिष्ठ विभागीय विद्युत अभियंता (कर्षण वितरण) मुंबई सीएसएमटी ४००००१ यांच्या सूचनाफलकावरदेखील उपलब्ध आहे.

१) रेल्वे अधिनियम १९८९ अन्वयेच्या अटी आणि शर्तीनुसार कामाची अटी

घाऊक महागाई दर दोन अंकी भडक्याकडे!

पीटीआय, नवी दिल्ली

देशातील घाऊक महागाई दराने मे महिन्यात मोठी उसळी घेत ९.६८ टक्क्यांवर मजल मारल्याचे सोमवारी अधिकृत आकडेवारीने स्पष्ट केले. एप्रिलमध्ये हा दर ८.२६ टक्के होता. इंधन, वीज, उत्पादित वस्तू आणि अन्नपदार्थांच्या किमतीत झालेल्या वाढीमुळे महागाईचा दर वाढल्याचे केंद्र सरकारच्या वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाने म्हटले आहे.

केंद्र सरकारने घाऊक किंमत निर्देशांकाचा आधार वर्ष २०११-१२ वरून २०२२-२३ असे बदलले आहे. त्यावर बेतलेल्या आकडेवारीनुसार, सरलेल्या मे महिन्यात इंधन आणि वीज गटातील महागाई ३०.३३ टक्क्यांवर पोहोचली. एप्रिलमध्ये ही किंमत वाढ २४.८९ टक्के स्तरावर होती. खनिज तेलाच्या

किमतीतील वाढ आणखी तीव्र असून या घटकातील महागाई दर ६१.५१ टक्क्यांवर गेला आहे. एप्रिलमध्ये तो ५६.३१ टक्के पातळीवर होता. पश्चिम आशियातील तणावपूर्ण परिस्थिती आणि होम्युझ सामुद्रधुनी या जगातील महत्त्वाचा तेलवाहतूक मार्गातील अडथळ्यांमुळे जागतिक तेलाच्या किमती वाढल्या. भारत मोठ्या प्रमाणावर तेल आयात करत असल्याने त्याचा येत परिणाम देशांतर्गत महागाईवर झाला आहे.

अन्नधान्यही महाग
अन्नपदार्थांच्या किमतींमध्येही

रिझर्व्ह बँकेच्या चिंतेत भर

मुख्यतः रेपो दराबाबत निर्णय घेताना किरकोळ महागाईचा विचार प्राधान्याने केला जातो. सरकारने रिझर्व्ह बँकेला महागाई ४ टक्क्यांच्या घरात ठेवण्याचे वैधानिक दायित्व दिले आहे. याच पार्श्वभूमीवर मध्यवर्ती बँकेने अलीकडेच वालू आर्थिक वर्षासाठी किरकोळ महागाई दराचा अंदाज ४.६ टक्क्यांवरून ७.९ टक्क्यांपर्यंत वाढवला आहे. जागतिक ऊर्जा दरांतील वाढ आणि त्याचा पेट्रोल-डिझेलच्या किमतींवर होणारा परिणाम यामुळे हा अंदाज वाढवण्यात आला. मे महिन्याच्या उत्तरार्धात पेट्रोल आणि डिझेलच्या किमतींमध्ये लिटरमागे सुमारे ७.५० रुपयांची वाढ केली गेली. त्यामुळे वाहतूक खर्च वाढून त्याचा परिणाम अन्नधान्य, उद्योग आणि इतर वस्तूंच्या किमतींवर झाला आहे.

वाढ दिसून आली. अन्नवस्तूंची महागाई एप्रिलमधील २.४३ टक्क्यांवरून मेमध्ये ३.६० टक्क्यांवर पोहोचली. यामुळे सामान्य नागरिकांच्या खिशावर अतिरिक्त ताण येण्याची शक्यता आहे. उत्पादित वस्तूंमधील महागाई ६.६८ टक्क्यांवरून ७.४८ टक्क्यांपर्यंत वाढली. कच्च्या मालाचा वाढलेला खर्च आणि ऊर्जा दरांतील वाढ याचा परिणाम

‘वेदान्त’च्या चार नवीन कंपन्यांचे भांडवली बाजारात पदार्पण सूचिबद्धतेलाच दोन कंपन्यांचे समभाग मूल्य नीचांकी

लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी

मुंबई: वेदान्त समूहातून वेगळ्या झालेल्या वेदान्त अ‍ॅल्युमिनियम मेटल, वेदान्त पॉवर, वेदान्त ऑइल अँड गॅस आणि वेदान्त आयर्न अँड स्टील या चार स्वतंत्र कंपन्यांच्या समभागांनी सोमवारी भांडवली बाजारात पदार्पण केले. वेदान्त अ‍ॅल्युमिनियम मेटलच्या समभागांने ५२७ रुपयांवरून व्यवहाराला सुरुवात केली आणि नंतर सुरुवातीच्या किमतीपासून ५ टक्क्यांच्या ‘लोअर सर्किट’ मर्यादेपर्यंत घसरण होऊन ते मुंबई शेअर बाजारात ५००.६५ रुपयांपर्यंत खाली घसरले. वेदान्त पॉवरचे समभाग ४१.३० रुपयांवर

सूचिबद्ध झाले, परंतु व्यवहाराच्या शेवटी ते ०.८४ टक्क्यांच्या

घसरणीसह ४०.९५ रुपयांवर बंद झाले. दिवसाच्या व्यवहारादरम्यान हा समभाग ४.९६ टक्क्यांनी वधारून ४३.३५ रुपयांपर्यंत पोहोचला होता. वेदान्त ऑइल अँड गॅसच्या समभागांचे व्यवहार ३९ रुपयांवर सुरू झाले. कंपनीचा समभाग सुरुवातीच्या किमतीपेक्षा ५ टक्क्यांनी घसरून ३७.०५ रुपयांच्या ‘लोअर सर्किट’

पातळीवर रोडावला. वेदान्त आयर्न अँड स्टीलचे समभाग २२.२५ रुपयांवर सूचिबद्ध झाले आणि ५.३९ टक्क्यांच्या घसरणीसह २१.०५ रुपयांवर बंद झाले.

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

इंजिनिअरिंग हब बिल्डिंग, तळमजला, वरली नाक्याजवळ, डॉ. ई. मोंसेस रोड, वरली, मुंबई-४०० ०१८.

नं. उप प्रमुख अभि./ २०८८/ वाहतूक दि. १२ जून, २०२६

ई-निविदा सूचना

बृहन्मुंबई महानगरपालिका आयुक्त याखाली दर्शवल्यानुसार कामाकरिता मोहोरबंद निविदा मागवीत आहेत :-

अनु. क्र.	कामाचे नाव	वॉर्ड	अंदाजित किंमत (रु.त)	बोली क्र.	कंत्राट कालावधी	इश्टे (रु.)	निविदेची किंमत (रु.त)
१.	गोखले रोड, मुंबई येथे स्थित, "जी/एस" वॉर्डमधील टी.पी.एस. IV माहोमचा व्हॉट थापण केलेला एक.पी. नं. १०४३ वरील पब्लिक पार्किंग लॉटचे प्रचालन, देखभाल व व्यवस्थापन याकरिता ई-निविदेस निर्माण.	"जी/एस"	रु. १४,९७,२२,३८०/-	2026_MCGM_1307853_1	५ वर्षे	रु. २९,९४,४४८/-	रु. १९,९६५/- + १८% जीएसटी
२.	"जी/एस" वॉर्डमधील एस.के.अहिरें मार्ग येथील महिला वनच गेट करिता आरक्षित ऑन स्ट्रट पॅ अँड पार्क साईटकरिता निविदा.	"जी/एस"	रु. ३७,४६,४००/-	2026_MCGM_1307852_1	२ वर्षे	रु. ७४,९२८/-	रु. ७,९८६/- + १८% जीएसटी

वरील बोलीकरिता, बोली सुरू शोणारी तारीख - १६.०६.२०२६ अधिक तपशीलवारित, कृपया <http://portal.mcgm.gov.in> या एमसीजीएम पोर्टलवर लॉग ऑन करा. पीआरओ/ ५७३, एबीसी, २०२६-२७

येता कणकण तापाची, तपासणी करून घ्या रक्ताची

स्वाक्षरी/-१२.०६.२६
उप प्रमुख अभियंता (वाहतूक)

SRM E-TENDER NOTICE (1st call)

The Executive Engineer HVDC TL (O&M) Division, Rajgurunagar on behalf of MSETCL (The Employer) invites online bids (SRM E-Tender) from reputed & registered agency on MAHATRANSCO SRM E-Tendering website <https://srmetender.mahatransco.in/irj/portal> for following work

Sr. No.	Particulars of Work	Tender/RfX No.	Cost in Rs. (Lakh)	EMD in Rs.	Start date	End Date
1	Tree cutting in ROW of 500 kV Chandrapur- Padghe HVDC Line, 400 kV Babhaleshwar-Padghe Ckt-I & Ckt-II lines and 33 kV Electrode line under the jurisdiction of Padghe, Junnar & Babhaleshwar Sdns of Rajgurunagar Division for the F.Y. 2026-27	7000040315	28.75	28750	14.06.26	29.06.26

For further details visit website <https://srmetender.mahatransco.in/irj/portal>
Contact person: 1) Assistant Engineer Mob: 9892820189.
 2) The Executive Engineer, Division, Rajgurunagar.
 E mail – ee7320@mahatransco.in.Contact No. +91-8329909813.
 The undersigned reserves all the rights to accept or reject any or all tenders without assigning reason thereof.

Sd/-
Executive Engineer
Padghe

5th Call RFx (E-TENDER) NOTICE

MSETCL invites online bids from reputed and registered contractors of appropriate class with MSETCL. Please visit Mahatransco website <https://srmetender.mahatransco.in> for following work.

RFx (Tender) No.	Name of work	Estimated cost in Rs.	EMD (Rs.)	Tender fee incl. GST (Rs.)
7000040321	5th Call for Supply of Neutral Bushing for BHEL & ABB make Converter Transformer at HVDC Terminal Station under HVDC RS (O&M) Circle, Padghe and Chandrapur.	INR 2,78,93,867/- (including taxes)	INR 2,78,938.67	INR 5900/-

1	Date of download of RFx (e tender) documents	From- 16.06.2026 from 00.00 hrs. to 29.06.2026 up to 10.00 hrs.
2	Date of submission of RFx (e tender)	29.06.2026 up to 10.00 hrs.
3	Date of technical bid opening	29.06.2026 at 11.00 hrs. (If possible)
4	Date of commercial bid opening	29.06.2026 at 13.00 hrs. (If possible)

Contact Person: The Executive Engineer (ADM), HVDC RS (O&M) Circle, Padghe,
Mob. No: 9011021483
 For further details visit our website: <https://srmetender.mahatransco.in>

Sd/-
Superintending Engineer
HVDC RS O&M Circle, Padghe

Extension to Tender

Ref: Tender No. **MSEDCL/IPO/2026-27/T-01**
 The Tender No. **MSEDCL/IPO/2026-27/T-01** is published on tender website for **Engagement of Book Running Lead Managers (Merchant Bankers) for Proposed Initial Public Offering (IPO)**. Further the last date of bid submission is extended to 22/06/2026 up to 5:00 PM with some modifications in tender clauses. The detailed information is available on Company's e-tender portal <https://etender.mahadiscom.in/eatApp/>. Please login for viewing the corrigendum and submit the bid under e tendering system of MSEDCL on above website.

HO PR No.143/26 **Executive Director (Finance & Account),**
MD.15.06.2026 **MSEDCL, Bandra (E)Mumbai**

Extension to Tender

Ref: Tender No. **MSEDCL/IPO/2026-27/T-02**
 The Tender No. **MSEDCL/IPO/2026-27/T-02** is published on tender website for **“Request for Proposal (RFP) for Engagement of Legal Advisor (LA) for Proposed Initial Public Offering (IPO)”**. Further the last date of bid submission is extended to 22/06/2026 up to 5:00 PM with some modifications in tender clauses. The detailed information is available on Company's e-tender portal <https://etender.mahadiscom.in/eatApp/>. Please login for viewing the corrigendum and submit the bid under e tendering system of MSEDCL on above website.

HO PR No.144/26 **Executive Director (Finance & Account),**
MD.15.06.2026 **MSEDCL, Bandra (E)Mumbai**

TATA POWER

टाटा पॉवर कंपनी लिमिटेड

नोदणीकृत कार्यालय: बॉम्बे हाऊस, २४, होमी मोदी स्ट्रीट, मुंबई ४००००१.
 टेलि.: ९१ २२ ६६५८२८२, सीआयएन: एल२८९२०एमएच१९१९पीएलसी००५६७
 ईमेल: investorcomplaints@tatapower.com वेबसाइट: www.tatapower.com

टाटा पॉवर कंपनी लिमिटेड

भागधारकांना सूचना

याद्वारे सूचना देण्यात येत आहे की, कंपनीच्या खाली नमूद केलेल्या प्रतिभूतीचे प्रमाणपत्र हवते/ पाहता झाले असुन, सदर प्रतिभूतीच्या धारकाने/ अर्जदाराने कंपनीकडे दुसरे प्रमाणपत्र जारी करण्यासाठी अर्ज केला आहे.

वरील निर्देशित प्रतिभूतीच्या संदर्भात ज्या कोणताच दावा असेल, त्याने सदर या तारखेपासून १५ दिवसांच्या आत कंपनीच्या नोंदणीकृत कार्यालयात असा दावा दाखल करावा, अन्यथा कंपनी पुढील सूचना न देता दुसरे प्रमाणपत्र जारी करण्याची कार्यवाही करेल.

अ. क्र.	फोलिओ क्र.	शेअरहोल्डरचे नाव	प्रतिभूतीचे प्रकार आणि दर्शनी मूल्य	प्रतिभूतीची संख्या	विशिष्ट संख्या
१.	एच५बी००७९ ०५७	बॉल्को मारिया एमनेलो हेन्रिक्स आणि प्रवीण ज्युड हेन्रिक्स	प्रत्येकी रु. १/- किमतीचे इक्विटी शेअर्स	४,२४०	५७७९६१३१-५७८००३७०

टाटा पॉवर कंपनी लिमिटेड यांच्यासाठी सही:-

विष्णू एस. पटेल
कंपनी सचिव
एफसीएस ७०२१

टाटा पॉवर कंपनी लिमिटेड

टिकाण: मुंबई
 दिनांक: १५ जून, २०२६

AMBARNATH MUNICIPAL COUNCIL, AMBARNATH, DIST. THANE

Notice For E-AUCTION Collection of fees from Daily Market and Slaughter House, Ambarnath.

Ambarnath Municipal Council, Ambarnath, invites proposals from reputed and experienced companies to participate in the competitive bidding process for Collection of fees from **Daily Market And Slaughter House** For the detailed Auction document, interested bidders should visit <https://mahatenders.gov.in>

Tenders submission would be online and the deadline to submit the proposals is Dt. 23.06.2026 at 13.00 p.m.

E-AUCTION DT. 03.07.2026 TIME : 11.00 am. To 05.00 pm.

(Std/-)
Chief Officer,
Ambarnath Municipal Council,
Ambarnath.

ठाणे महानगरपालिका, ठाणे

छत्रपती शिवाजी महाराज रुग्णालय
 प्रथम मुदत वाढ

छत्रपती शिवाजी महाराज रुग्णालयात दोन लिक्विड ऑक्सिजन टँक बर्सविणे, संपूर्ण प्रकल्प उभारणे व सुटेभागसह (CMC) पाच वर्षासाठी निगा देखभाल करणे बाबत निविदा ऑन-लाईन ई-टेंडरिंग पध्दतीने मागविण्यात येत आहे.निविदा सूचना व निविदा प्रपत्र ठाणे महानगरपालिकेचे संकेतस्थळावर <https://mahatenders.gov.in> दि.१६/०६/२०२६ ते दि.२२/०६/२०२६ पर्यंत संध्या. ०४.०० वाजेपर्यंत उपलब्ध होतील. दि.२२/०६/२०२६ रोजी संध्या. ०४.०० वाजेपर्यंत ऑनलाईन निविदा स्विकारण्यात येतील. दि.२९/०६/२०२६ रोजी संध्या. ०४.०० वा. स्विकारलेल्या निविदा ऑनलाईन उघडण्यात येतील, ठामपा /पिआरओ/अधिष्ठाता/१९९/२०२६-२७ सही/- दि.२५.०६.२०२६ अधिष्ठाता

plsvisitourofficialweb-site www.thanecity.gov.in www.thanecity.gov.in

अनधिकृत बांधकामाला आळा घाला..
 अनधिकृत बांधकाम दिसल्यास प्रभाग समितीत तक्रार करा !

परकीय गुंतवणुकीसाठी पायघड्या

अर्थमंत्र्यांचे आणखी अधिक पावलांबाबत सूतोवाच

पीटीआय, नवी दिल्ली

परकीय गुंतवणूक आकर्षित करण्यासाठी रिझर्व्ह बँक आणि सरकारने जाहीर केलेल्या उपाययोजना हे पहिलेच पाऊल आहे, भविष्यात यासासारखी आणखी पावले उचलली जातील, असे सूतोवाच केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी सोमवारी केले.

‘माईडमाईन’ परिषदेत सीतारामन बोलत होत्या. त्या म्हणाल्या की, परकीय भांडवल आकर्षित करण्यासाठी रोखे हे बाजारपेठ हे अतिशय चांगले माध्यम असल्याचे रिझर्व्ह बँक आणि सरकारने दाखवून दिले आहे. सरकारी रोख्यांमध्ये गुंतवणूक करण्यात परकीय गुंतवणूकदारांना भासणारा नियामक अडसर दूर करण्यात आला आहे. याचबरोबर परकीय

बँकांच्या हेजिंग खर्चाचा बोजा आता रिझर्व्ह बँक सोसणार आहे. यामुळे बँका परदेशांतून मुक्तपणे निधी उभारणी करू शकतील. देशाला आवश्यक असलेली परकीय गुंतवणूक रोखे बाजारातून उपलब्ध व्हावी, यासाठी हा अतिशय सुसंगत निर्णय घेण्यात आला.

- निर्मला सीतारामन,
केंद्रीय अर्थमंत्री

संस्थात्मक गुंतवणूकदारांनी सरकारी रोख्यांतील गुंतवणुकीतून मिळविलेले व्याज आणि भांडवली

नफ्यावर प्राप्तिकर सवलत देण्यात आली आहे. परकीय भांडवलाचा देशातील ओघ वाढविण्यासाठी हे पहिले पाऊल उचण्यात आले आहे. जागतिक पातळीवरील भू-राजकीय परिस्थितीमुळे भारतीय अर्थव्यवस्थेवर प्रचंड ताण आला आहे. खनिज तेल आणि खते यासारख्या प्रमुख कच्च्या मालाच्या आयातीचा खर्च मोठ्या प्रमाणात वाढला आहे. या परिस्थितीवर मात करण्यासाठी सरकारकडून पावले उचण्यात येत आहेत. त्यासाठी परकीय भांडवलाचा देशातील ओघ वाढविण्यावर भर दिला जात आहे. सध्या रिझर्व्ह बँक आणि सरकारने या दिशेने पहिले पाऊल टाकले आहे. ते सध्या केवळ रोखे बाजारांपुरते मर्यादित असले तरी भविष्यात आणखी व्यापक उपाययोजना केल्या जाणार आहेत, असे सीतारामन यांनी स्पष्ट केले.

पश्चिम रेल्वे

मुंबई विभागामध्ये ‘सर्व वाहनांचे पे आणि पार्क’ प्रचालन

विभागिय रेल्वे व्यवस्थापक, वाणिज्य विभाग, पार्किंग सेक्शन, मुंबई सेन्ट्रल, मुंबई - ४००००८.

अंश्र्शन कंट्रोलिंग क्र.:	बोसंटी-पीकेजी-२६२७-०७	वार्षिक बोली मूल्याच्या १०%
ई-लिलाव दिनांक:	२५.०६.२०२६	ई-लिलावाचा दिनांक - १२.०७.२०२६

अ. क्र.	स्थानक	ठिकाण	क्षेत्र (एसक्व्.एम)	कालावधी
१.	उधना	पश्चिम	१२३९.२२	०३ वर्षे
२.	पालवर	दक्षिण पश्चिम	२००.५३	०३ वर्षे
३.	वापी	पूर्व	१०६४.३२	०३ वर्षे
४.	डहाणू रोड	उत्तर पूर्व	८६२.२	०३ वर्षे

टीप: अधिक तपशिलासाठी प्रस्तावित बोलीदारांना आवश्यकपेपिस संकेतस्थळ www.ireps.gov.in वरील ई-ऑक्शन लिंकिंग मॉड्युलला भेट देण्याची निवेदनी करण्यात येत आहे. सार्वसय्या संदर्भात माहिती उपरोक्त नमूद कंट्रोलिंगमधील लॉट तपशिलामध्ये देण्यात आली आहे.

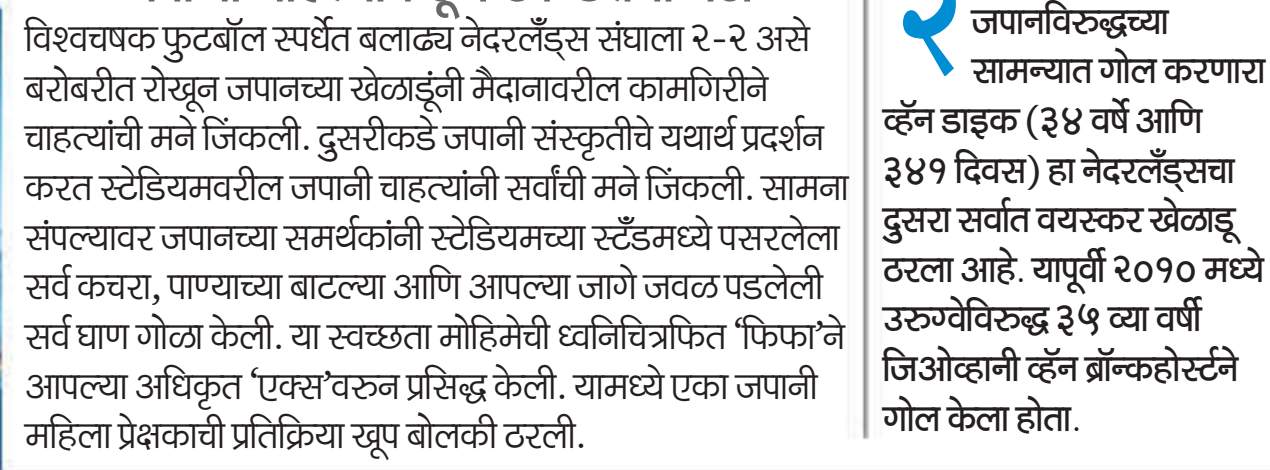
अप्रस्तावित लॉट कर: facebook.com/WesternRly + अप्रस्तावित बोली कर: x.com/WesternRly

रत्नागिरी नगरपरिषद, रत्नागिरी

ई-निविदा सूचना क्र. ६, २०२६-२७ बांधकाम विभाग दिनांक १५/०६/२०२६ ते २२/०६/२०२६ पर्यंत www.mahatenders.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

सही/-
मुख्याधिकारी

दिनांक : १२/०६/२०२६ रत्नागिरी नगरपरिषद

epaper.loksatta.com

संक्षिप्त

दापोली कृषी विद्यापीठाच्या विकासाला गती

दापोली : डॉ. बाळसाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठाच्या विविध विकासकामांसाठी ८६ कोटी रुपयांच्या निधीस प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. शासनाच्या मंजूरीनुसार कृषी, उद्यानविद्या, वानिकी तसेच कृषी अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालयांतील विद्यार्थिंनासाठी प्रत्येकी १०० क्षमतेची नवीन वसतिगृहे उभारण्यात येणार आहेत. प्रत्येक वसतिगृहासाठी सुमारे १४.४३ कोटी रुपयांचा निधी मंजूर केला आहे. त्यामुळे विद्यार्थिनींच्या निवासाच्या सुविधांमध्ये मोठी सुधारणा होणार आहे. याशिवाय उद्यानविद्या महाविद्यालयासाठी स्वतंत्र प्रशासकीय इमारतीच्या बांधकामासाठी २.४८ कोटी रुपयांची तर प्रशिक्षणासाठी येणारे शेतकरी, संशोधक आणि तज्ज्ञ यांच्या निवासासाठी आधुनिक अतिथीगृहासाठी सुमारे १४.४१ कोटी रुपयांची तरतुद केली आहे. विकासकामांमुळे विद्यार्थ्यांना दर्जेदार सुविधा मिळण्याबरोबरच संशोधन व प्रशिक्षण उपक्रमांना गती मिळेल, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

रत्नागिरीत विकासनिधीवरून महायुतीत श्रेयवाद

लोकसत्ता प्रतिनिधी

रत्नागिरी : रत्नागिरी शहरातील विकासकामांसाठी मंजूर झालेल्या कोट्यवधी रुपयांच्या निधीवरून महायुतीतच श्रेयवादाची ठिणगी पडली असून भाजप आणि शिवसेना (शिंदे गट) यांच्यातील अंतर्गत संघर्ष उघडपणे समोर आला आहे. भाजपचे शहराध्यक्ष दादा ढेकणे यांनी विकासनिधी मंजुरीचे श्रेय आपल्या पाटपुराव्याला दिल्यानंतर शिवसेनेचे दर्जेदार सुविधा मिळवणूक बरोबरच त्यांी त्यावर जोरदार आक्षेप घेत भाजपला थेट लक्ष्य केले आहे. दादा ढेकणे यांनी प्रसिद्धीस दिलेल्या निवेदनात प्रभाग क्रमांक १, २, ३, ७, १०, ११ आणि १५ मधील विविध विकासकामांसाठी शासन दरबारी सातत्याने पाटपुरावा केल्याचा दावा केला होता. त्यांच्या प्रयत्नांमुळेच महायुती सरकारने या कामांना मंजुरी दिल्याचे त्यांनी म्हटले होते. तसेच भाजप प्रदेशाध्यक्ष रवींद्र चव्हाण यांचे स्वीय सहाय्यक अनिकेत पटवर्धन यांनी प्रस्तावांना गती देण्यासाठी महत्त्वपूर्ण समन्वय साधल्याचाही उल्लेख करण्यात आला होता. बिपीन बंदरकर यांनी स्पष्ट शब्दांत सांगितले की, विकासकामांचे श्रेय कोणत्याही एका पक्षाने किंवा नेत्याने

स्मार्ट मीटर सक्तीबाबत राष्ट्रवादीचा आक्षेप

चिपळूण : स्मार्ट वीजमीटर बदलण्याबाबतचे संदेश समाजमाध्यमांवर झाल्यानंतर राष्ट्रवादी काँग्रेस (अजित पवार गट) पदाधिकाऱ्यांनी सोमवारी महावितरणच्या कार्यालयात जाऊन स्मार्ट मीटर बसविण्याच्या प्रक्रियेबाबत आक्षेप नोंदविला. स्मार्ट मीटरची सक्ती का केली जात आहे, असा सवाल उपस्थित करत पदाधिकाऱ्यांनी कार्यकारी अभियंत्यांना निवेदन सादर केले. त्यानंतर झालेल्या चर्चेत चिपळूणमध्ये स्मार्ट मीटर बसविण्याच्या प्रक्रियेला तूर्तास स्थगिती दिल्याची माहिती अधिकाऱ्यांनी शिष्टमंडळाला दिली. तालुका राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या शिष्टमंडळाने महावितरणचे कार्यकारी अभियंता भांबरे यांची भेट घेऊन

चिपळूणमध्ये टँकरने पाणीपुरवठा

दोन टँकर सुरू, चार टँकर भाड्याने घेण्याचा निर्णय, पंधरा विहिरींची स्वच्छता

लोकसत्ता वार्ताहर

चिपळूण : चिपळूण शहरात निर्माण झालेल्या पाणीटंचाईवर मात करण्यासाठी शहरातील नागरिकांना टँकरद्वारे पाणी देण्याचा निर्णय पालिकेने घेतला आहे. पालिकेच्या दोन टँकरने सकाळी सात ते रात्री अकरा वाजेपर्यंत पाणीपुरवठा सुरू आहे. शहरातील विहिरींची स्वच्छता केली जात आहे चार टँकर भाड्याने घेण्याचा निर्णय पालिकेने घेतला आहे, अशी माहिती शहराच्या उपनगराध्यक्ष रूपाली दांडेकर यांनी दिली.

गेल्या काही दिवसांपासून कोयना धरणाची पाणी पातळी पूर्णपणे कमी झाल्याने त्याचा परिणाम वीजननिर्मितवर झाला आहे. त्यामुळे काही टप्प्यांमध्ये वीजननिर्मिती होऊन त्या पाण्याचा होणारा वाशिष्टी नदीतील विसर्ग पूर्णपणे थांबला आहे. यामुळे शहरातील गोवळकोट, गोवळकोट रोड, मुरादपूर, पेटमाप, उक्ताड, बाजारपेठ या भागांचाही पाणी पुरवठा विस्कळीत झाला असून या भागातील नागरिकांनाही

चिपळूण शहरातील गोवळकोट करजीकर मोहल्ला येथे टँकरने पाणीपुरवठा करताना.

मचूळ, खारट, गढूळ पाणी मिळत आहे. त्यावर पर्याय म्हणून पालिकेने नागरिकांना टँकरने पाणीपुरवठा करण्याचा निर्णय घेतला आहे. नुकतीच पालिकेत यासंदर्भात तातडीची बैठक झाली. चिपळूण शहरांमध्ये विविध भागांत जुन्या विहिरी आहेत. त्या अनेक वर्षांपासून स्वच्छ केलेले नाहीत. नागरिकांनी मागणी केल्यानंतर पालिका त्या विहिरी स्वच्छ करत आहे आतापर्यंत शहरातील पंधरा विहिरी स्वच्छ

करून त्यातील पाणी पिण्यायोग्य करण्यात आले आहे.

आजार पसरण्याची भीती

मिरजोळी, कोंढे, शिरळ गावांना पाणीपुरवठा करणाऱ्या जॅकवेल वाशिष्टी नदीकिनारी आहेत. मात्र आता वीज निर्मितीनंतरचे पाणी वाशिष्टीत येत नसल्याने या गावांच्या जॅकवेलजवळ भरतीला खाडीचे पाणी येते. त्यामुळे याच पाण्याची उच्चल करून ते हजारो ग्रामस्थांना पुरवले जात आहे. या

पाणीटंचाईचा प्रश्न केवळ चिपळूणमध्ये नाही तर जिल्ह्यात आहे. चिपळूण पालिकेने नागरिकांची पाण्याची गैरसोय टाळण्यासाठी योग्य त्या उपाययोजना करण्यास सुरुवात केली आहे. पुढील दहा दिवसात शहरातील विहिरी स्वच्छ होतील. मागणीनुसार टँकरची संख्या वाढवण्यात येईल. नागरिकांनी पाण्याचा वापर जपून करावा.

- **रोहित खांडे,**

पाणीपुरवठा विभाग प्रमुख, चिपळूण पालिका

जिल्ह्याच्या तुलनेत चिपळूण शहरांमध्ये पाण्याची टंचाई कमी आहे. मात्र नागरिकांनी पाणी कमी वापरावे यासाठी जनजागृती केली जात आहे. पाऊस लांबला तर भीषण पाणीटंचाई निर्माण होईल. त्यामुळे नागरिकांनी पाण्याचा गैरवापर टाळावा यासाठी पालिका जनजागृती करणार आहे.

- **रूपाली दांडेकर,**
उपनगराध्यक्ष, चिपळूण

गावांकडे जलशुद्धीकरणाची कोणतीही व्यवस्था नाही. त्यामुळे पुरवल्या जाणाऱ्या अस्वच्छ पाण्याचा वापर कपडे धुणे, आंघोळ करण्यासह भांडी स्वच्छ करण्यासाठी करावा लागत आहे. याचा परिणाम म्हणून ग्रामस्थांच्या अंगाला खाज येत आहे. ही परिस्थिती अशीच राहिली तर साथीचे आजार पसरण्याची भीतीही व्यक्त केली जात आहे. पाणी हिरवट, उग्र वास सध्या वाशिष्टी

नदीकिनारी गेल्यास पाणी हिरवट दिसून येत असून पाण्याला उग्र वासही येत आहे.

भूगर्भातील पाणी पातळी कमी झाल्यामुळे यावर्षी चिपळूण पोलीस लाईनलाही पाणीटंचाई निर्माण झाली असून तेथे टँकरने पाणीपुरवठा केला जात आहे. चिपळूण मध्यवर्ती बस स्थानकालाही यावर्षी पाणीटंचाईचा फटका बसला असून तेथे टँकरने पाणीपुरवठा सुरू आहे.

रत्नागिरी जिल्ह्यात शाळा प्रवेशोत्सव; नवागतांचे स्वागत

लोकप्रतिनिधींच्या शाळा भेटींचे नियोजन करण्यात आले होते. पालकमंत्री तथा उद्योग व मराठी भाषा मंत्री उदय सामंत यांनी जिल्हा परिषद शाळा पाली क्रमांक १ आणि नगर परिषद शाळा क्रमांक १५

(दामले विद्यालय) येथे भेट देऊन विद्यार्थ्यांना शुभेच्छा दिल्या. यावेळी समाजकल्याण सभापती अॅड. सुयोग कांबळे, शिक्षणाधिकारी शिरभाते, गटशिक्षणाधिकारी डुबल व विस्तार अधिकारी सोपनुर

उपस्थित होते. मनुज जिंदल यांनी जिल्हा परिषद पूर्ण प्राथमिक शाळा कुवारबांव क्रमांक १ येथे भेट देऊन इयत्ता पहिलीत प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांचे स्वागत केले. मुख्य

कार्यकारी अधिकारी वैदही रानडे यांनी कुवारबांव महालक्ष्मीनगर येथील शाळेला, तर अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी परीक्षित यादव यांनी पानवळ-होरंबेवाडी येथील शाळेला भेट दिली. जिल्ह्यातील

विविध वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनीही शाळांमध्ये जाऊन विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला.

प्रवेशोत्सवानिमित्त अनेक ठिकाणी शाळा प्रवेश दिंडीचे आयोजन करण्यात आले होते. शिक्षणाची पालखी, बेंजेो व वाद्यवृंद, ढोल-ताशांच्या गजरात विद्यार्थ्यांची मिरवणूक काढण्यात आली. काही ठिकाणी नवागत विद्यार्थ्यांना घोडागाडीतून शाळेत आणण्यात आले. पुष्पगुच्छ देऊन त्यांचे स्वागत करण्यात आले, तर विद्यार्थ्यांच्या पावलांचे ठसे घेऊन ते पांनवळ-होरंबेवाडी येथील शाळेला भेट दिली. जिल्ह्यातील

SHRIRAM

Finance

श्रीराम फायनान्स लिमिटेड

नॉटणीकृत कार्यालय : श्री टॉवर, प्लॉट नं. १४ अ, साऊथ फेझ, इंडस्ट्रियल इस्टेट, गिंडी, चेन्नई - ६०००३२.
प्रशासकिय कार्यालय : ५, ६ आणि ७ प्लॉट नं. ४८, निको चेम्बर्स, सेक्टर - ११, सि.बि.डी. बेलापूर, नवीमुंबई - ४०००१४.
विभागीय कार्यालय : सी. टी. एस. नं. १४१४, १-५ सी, ओम इस्टेट बिल्डींग, फोर्ड कॉर्नर, लक्ष्मीपुरी, कोल्लपूर.
वेबसाईट : www.shriramfinance.in

परिशिष्ट — ४ — अ

(नियम ८(६) व ९ मधील तरतुद पहा)

स्थावर मालमत्ता विक्रीसाठी विक्री सुचना

आर्थिक मालमत्तेचे सिक्कुरिटायझेशन आणि रिकन्स्ट्रक्शन अँड एनफोर्समेंट ऑफ सिक्कुरिटी इंटेरेस्ट कायदा २००२ सुरक्षा हित (अंमलबजावणी) २००२ च्या नियम ८(६) व ९ च्या तरतुदीसह सोबत वाचले असता स्थावर मालमत्तेच्या विक्रीसाठी ई-लिलाय विक्री सुचना. (राष्ट्रीय कंपनी कायदा न्यायाधिकरण विशेष खंडपीठ एनसीएलटी चेन्नई, यांच्या आदेशानुसार "श्रीराम सिटी युनियन फायनान्स लिमिटेड" चे "श्रीराम ट्रान्सपोर्ट फायनान्स लिमिटेड" सोबत एकर्रीकरण करण्यात आले आहे. त्यानंतर "श्रीराम ट्रान्सपोर्ट फायनान्स लिमिटेड" चे नाव दिनांक ३०/११/२०२२ रोजीच्या नावातील बदलाच्या अनुषंगाने इन्कॉर्पोरेशन प्रमाणपत्राद्वारे दिनांक ३०/११/२०२२ पासून "श्रीराम फायनान्स लिमिटेड" असे बदलण्यात आले.)

याद्वारे सामान्यतः जनतेला आणि विशेषतः कर्जदार / आणि जामीनदारांना नोटीस देण्यात आली आहे की, खाली वर्णन केलेल्या स्थावर मालमत्ता ही "श्रीराम फायनान्स लिमिटेड" (पुर्वी श्रीराम सिटी युनियन फायनान्स लिमिटेड म्हणून ओळखल्या जाणारे) यांच्याकडे गहाण/ तारण ठेवली/ आकरली गेली आहे. ज्यांचा भौतिक ताबा / कड्या हा श्रीराम फायनान्स लिमिटेड (पुर्वी श्रीराम सिटी युनियन फायनान्स लिमिटेड म्हणून ओळखल्या जाणारे) यांच्या प्रधिकृत अधिकारी यांनी घेतला आहे. सदर ती तारण मालमत्ता ई-लिलावामध्ये "जसे आहे जेथे आहे", "जसे आहे तसे" आणि "जे काही आहे" या आधारावर विकले जाईल. तक्त्यामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे कर्जदार आणि जामीनदारांकडून "श्रीराम फायनान्स लिमिटेड" च्या थकबाकीच्या वसुलीसाठी कर्जदार आणि जामीनदार यांचे तपशील, देय रक्कम, स्थावर मालमत्तेचे संक्षिप्त वर्णन आणि त्यावर ज्ञात असलेला भार, ताब्याचा प्रकार, राखीव किंमत आणि बयाणा ठेव, लिलावाची तारीख आणि वेळ देखील दिली आहे.

कर्जदाराचे / सहकर्जदाराचे जामिनदार/ मालमत्ता धारक यांचे नाव व पत्ता	१३(२) मागणी नोटीसची तारीख आणि रक्कम	मालमत्तेचे वर्णन	राखीव किंमत (रु. ६४,२९,६००) आणि बोली वाढविण्याची रक्कम	बयाणा पैसा ठेव तपशील (EMD) तपशील	लिलावाची तारीख आणि वेळ	संपर्क व्यक्ती आणि तपासणी तारीख																															
1) शिवम व्हेल्हलपर्स, प्रो.प्रा. श्री विवेक भास्कर नलवडे रा.: जामसंडे, नाईक ट्रॅडल ऑफिसजवळ, ता. देवगड, जि. सिंधुदुर्ग - ४१६६१२. 2) श्री. विवेक भास्कर नलवडे रा.: जामसंडे, सातपायरी, ता. देवगड, जिल्हा. सिंधुदुर्ग - ४१६६१२. 3) श्री. नितीन भगवान दलवी रा.: घर नं. २४७५, पिंगुळी थिठा, ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग - ४१६५२०. तसेच रा.: रोशन आर्केड, शिवाजी नगर, कुडाळ, जिल्हा: सिंधुदुर्ग - ४१६५२०.	कर्ज खाते क्र. CDKUDTF1803220011 रु. ७२,३०,८८३/- दि. १६/०२/२०२३ रोजी म्हणजेच डिमांड नोटीस दि. १६ फेब्रुवारी २०२३	"स्थावर मालमत्ता म्हणजे खालीलप्रमाणे मोजमाप करणारे सर्व जमिनीचे तुकडे:- <table> <tr> <th>Sr. No.</th><th>Plot No.</th><th>Area Sq.Mtrs.</th><th>New S.No. & Hissa No.</th><th>Old S.No. & Hissa No.</th></tr> <tr> <td>1.</td><td>1</td><td>530</td><td>48/1B/6</td><td>48/1A/1</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>3</td><td>500</td><td>48/1B/4</td><td>48/1A/1</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>4</td><td>525</td><td>48/1B/3</td><td>48/1A/1</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>5</td><td>967</td><td>48/1B/2</td><td>48/1A/1</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>6</td><td>1165</td><td>48/1B/1</td><td>48/1A/1</td></tr> <tr> <td colspan="2">Total</td><td>3687 Sq.Mtrs.</td><td></td><td></td></tr> </table> त्यावरीलप्रस्तावित बांधकामासह, दामोले ग्रामपंचायत, तालुक्यातीलस्थानिक हद्दीत दामोले गावातस्थित - देवगड आणि जिल्हा: सिंधुदुर्ग, ज्याची सीमा खालीलप्रमाणे आहे:- पूर्वकडेकिवा दिशेने - लेआउट प्लॅननुसार.दक्षिणेकडे किवा दिशेने - लेआउट प्लॅननुसार, पश्चिमेकडे किवा दिशेने - लेआउट प्लॅननुसार, उत्तरेकडे किवा दिशेने - लेआउट प्लॅननुसार. स्थावर मालमत्ता म्हणजे प्लॉट क्रमांक २०३, सुमारे ५३० चौरस फूट बांधकाम क्षेत्रफळ असलेले, दुसऱ्या मजल्यावर, "ब" विंगवर, "शिवशिल्पा कॉम्प्लेक्स" म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या इमारतीत, प्लॉट क्रमांक ६, सर्व्हे क्रमांक ४९६/अ/१/अ/	Sr. No.	Plot No.	Area Sq.Mtrs.	New S.No. & Hissa No.	Old S.No. & Hissa No.	1.	1	530	48/1B/6	48/1A/1	2.	3	500	48/1B/4	48/1A/1	3.	4	525	48/1B/3	48/1A/1	4.	5	967	48/1B/2	48/1A/1	5.	6	1165	48/1B/1	48/1A/1	Total		3687 Sq.Mtrs.		
Sr. No.	Plot No.	Area Sq.Mtrs.	New S.No. & Hissa No.	Old S.No. & Hissa No.																																	
1.	1	530	48/1B/6	48/1A/1																																	
2.	3	500	48/1B/4	48/1A/1																																	
3.	4	525	48/1B/3	48/1A/1																																	
4.	5	967	48/1B/2	48/1A/1																																	
5.	6	1165	48/1B/1	48/1A/1																																	
Total		3687 Sq.Mtrs.																																			

उन्हाळ्यात हलका, पोषक आहार आवश्यक

नवी दिल्ली : उन्हाळ्यात अनेकांना भूक कमी लागते किंवा भरपूर जेवण करावेसे वाटत नाही. यामागे शरीरातील काही नैसर्गिक बदल कारणीभूत असल्याचे आहारतज्ज्ञांनी सांगितले आहे. उष्णतेमुळे शरीरातून घामाद्वारे पाणी आणि इलेक्ट्रोलाइट्स मोठ्या प्रमाणात बाहेर पडतात. याचा परिणाम भूक, ऊर्जा आणि शरीराच्या कार्यक्षमतेवर होतो. भूक कमी झाली तरी शरीराला प्रथिनांची असलेली गरज कमी होत नाही. पोटात प्रथिने अपुऱ्या प्रमाणात गेल्यास थकवा, अशक्तपणा आणि

सायंकाळी जंक फूड खाण्याची इच्छा वाढते. उन्हाळ्यात शरीर स्वतःचे तापमान नियंत्रित करण्यासाठी अधिक ऊर्जा वापरते. त्यामुळे पचनक्रिया काही प्रमाणात मंदावते आणि भूक कमी लागते. जास्त घाम

आल्याने शरीरातील पाणी कमी होते. परिणामी थकवा, पोट भरल्यासारखे वाटणे आणि भूक न लागणे अशा समस्या निर्माण होतात. अनेक जण जेवणाऐवजी शीतपेये, मिठाई किंवा पॅकबंद पदार्थांकडे वळतात. त्यामुळे वजन वाढण्याचा आणि पचनाच्या समस्या निर्माण होण्याचा धोका वाढतो.

उन्हाळ्यात हलका पण पोषक आहार घ्यावा. ताजी फळे, सॅलड, दही, ताक आणि घरचे पंचायला हलके अन्न असा आहार असावा. दिवसभर पुरेसे पाणी पिणे आवश्यक आहे. कलिंगड, काकडी, नारळपाणी, लिंबूपाणी आणि दह्यापासून बनविलेले पदार्थ शरीरातील पाण्याचे प्रमाण आणि इलेक्ट्रोलाइट्सचा समतोल राखण्यास मदत करतात.

रायगडच्या शाळांमध्ये प्रवेशोत्सव

फुलांची उधळण, औक्षणाने नवागतांचे स्वागत

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

अलिबाग : उन्हाळ्याची सुट्टी संपवून नवीन वट्या-पुस्तके, नवीन आशा मनात घेउन विद्यार्थ्यांनी सोमवारी (ता.१५) शाळेत आपले पहिले पाऊल टाकले. ढोल-ताशांचा गजर, फुलांची उधळण, औक्षण करत शाळांमध्ये नवोगत विद्यार्थ्यांचे जोरदार स्वागत करण्यात आले. रायगड जिल्हा परिषदेच्या विविध शाळांमध्ये अनोखे उपक्रम यावेळी राबविण्यात आले. पनवेल तालुक्यातील रायगड जिल्हा परिषदेच्या पीएमश्री वहाळ या शाळेत राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी भेट दिली. या वेळी त्यांनी पहिलीमध्ये नव्याने प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसह इतर विद्यार्थ्यांशीही संवाद साधला. त्याचप्रमाणे शाळेत उभारण्यात आलेल्या अत्याधुनिक सेंटर लॅबचे उद्घाटनही यावेळी करण्यात आले.

वहाळ शाळेत झालेल्या प्रवेशोत्सवाच्या कार्यक्रमासाठी माजी खासदार रामशेट ठाकूर, प्रधान सचिव शालेय शिक्षण रणजीत सिंह देओल, आयुक्त शालेय शिक्षण सचिंद्र प्रताप सिंह, विभागीय आयुक्त कोकण रुबल अग्रवाल, विधानपरिषद सदस्य विक्रान्त पाटील, विधानसभा सदस्य महेश बालदी, विधानसभा सदस्य प्रशांत

ठाकूर, रायगड जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष मंगेश वाकडीकर, जिल्हाधिकारी किशन जावळे, शिक्षण सभापती चंद्रकांत कळंबे, दुग्ध व पशुसंवर्धन सभापती वैकुंठ पाटील, राजिप मुख्य कार्यकारी अधिकारी नेहा भोसले, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. रूपाली सातपुते, राजिप सदस्य कमला देशेकर, सदस्य अनन्या गाताडे, सदस्य प्राची जाधव, सदस्य हर्षदा घरत, सदस्य निकिता खारकर, शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) महारूद्र नाळे, शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) ललिता दहितुले यांच्यासह इतर मान्यवर, पालक उपस्थित होते.

यानंतर राजिपच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी नेहा भोसले यांनी अलिबाग तालुक्यातील राजिप शाळा नवगाव, अतिरिक्त मुख्य

कार्यकारी अधिकारी डॉ. रूपाली सातपुते यांनी पनवेल तालुक्यातील राजिप शाळा पळसे, मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी राहुल कदम यांनी पोलादपूर तालुक्यातील राजिप शाळा चांभारमणी बु. येथे भेट देत विद्यार्थ्यांना व पालकांना प्रोत्साहन दिले. त्याचप्रमाणे विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. यासोबतच विविध अधिका-यांनी आपापल्या परिसरातील राजिपच्या शाळांना भेट देत प्रवेशोत्सव साजरा केला. यावेळी विद्यार्थ्यांना पाठ्यपुस्तके व गणवेशाचे वाटपही करण्यात आले.

डॉ. चंद्रशेखर दाभाडकर यांना राज्यस्तरीय जीवनगौरव पुरस्कार

अलिबाग : येथील ज्येष्ठ बालरोगतज्ज्ञ डॉ. चंद्रशेखर दाभाडकर यांना अॅडोलसेंट हेल्थ अर्कॅडमी (महाराष्ट्र राज्य शाखा) तर्फे देण्यात येणारा प्रतिष्ठेचा 'जीवनगौरव पुरस्कार' प्रदान करून सन्मानित करण्यात आले. किशोरवयीन आरोग्य क्षेत्रात कार्यरत असलेल्या राष्ट्रीय बालरोगतज्ज्ञ संघटनेच्या विशेष उपशाखेकडून हा सन्मान प्रदान करण्यात आला. नवी मुंबई येथील एमजीएम मेडिकल कॉलेजमध्ये आयोजित राज्यस्तरीय अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येला झालेल्या विशेष समारंभात हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. डॉ. दाभाडकर यांनी गेल्या चार दशकांहून अधिक काळ वैद्यकीय सेवेसोबतच पालक जनजागृती, किशोरवयीन मुलांच्या

आरोग्यविषयक मार्गदर्शन, आरोग्य शिक्षण, सामाजिक व सांस्कृतिक उपक्रम तसेच राज्य आणि राष्ट्रीय स्तरावरील संघटनात्मक नेतृत्व अशा विविध क्षेत्रांत उल्लेखनीय कार्य केले आहे. त्यांच्या या बहुआयामी योगदानाची दखल घेऊन त्यांना जीवनगौरव पुरस्काराने गौरविण्यात आले. अॅडोलसेंट हेल्थ अर्कॅडमीच्या राष्ट्रीय अध्यक्ष डॉ. सुषमा देसाई, राष्ट्रीय सचिव डॉ. शमिक घोष, राज्य अध्यक्ष डॉ. चित्रा कुलकर्णी आणि राज्य सचिव डॉ. वैशाली शिरसेट्टी यांच्या हस्ते डॉ. दाभाडकर यांना पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. या कार्यक्रमामास अर्कॅडमीचे माजी राष्ट्रीय अध्यक्ष डॉ. उदय बोधनकर, डॉ. उपेंद्र किजवडेकर, रायगड जिल्ह्यातील अनेक बालरोगतज्ज्ञ तसेच विविध क्षेत्रातील मान्यवर उपस्थित होते.

अभिनेत्री संचिता उगलेची आत्महत्या

वसई : अभिनेत्री संचिता उगले हिने नालासोपाऱ्यातील घरात गळफास घेऊन आत्महत्या केल्याची घटना रविवारी सायंकाळी घडली. आत्महत्येमागचे कारण अस्पष्ट असून आचोळे पोलिसांकडून पुढील तपास केला जात आहे. नालासोपारा पूर्वकडील आचोळे गावातील संतोषी माता मंदिराजवळ साई संतोषी अपार्टमेंटमध्ये संचिता उगले (२२) कुटुंबाबरोबर राहत होती. रविवारी सायंकाळी सातच्या सुमारास घरात

एकटी असताना तिने बेडरूममधील सिलिंग पंख्याला ओढणीच्या साहाय्याने गळफास लावला. हा प्रकार लक्षात आल्यानंतर कुटुंबीयांनी तिला तातडीने नालासोपारा येथील महापालिकेच्या रुग्णालयात दाखल केले. रुग्णालयात पोहोचवण्यापूर्वीच तिचा मृत्यू झाला होता.

On the Occasion of Wedding Season Presenting

New Crafts

Silk India®

Exhibition & Sale 2026

An opulent show of Ethnic & Traditional Silk, Cotton Handloom Products made by master 100 Weavers from all over India

Silk Saree | Suits | Dress Material | Stoles | Dupattas | Kurtas | Kurties | Pure & Probable Silk | Tussar Silk | Shanthipur Silk

HOTEL TIP TOP PLAZA: Full A/c

Near Check Naka, Lal Bahadur Shastri Marg, Thane, Mumbai

From : 10th to 17th June. 2026

Products on Display - Orissa : Sambhalpuri Ikkat Silk Saree, Bihar : Oragnic Tassar Silk Sarees, Suit & Stoles, Assam : Muga & Eri Silk Sarees, Karnataka : Creap Silk, Georgetowne Silk, Arini Silk & Printed Sarees, Tamilnadu : Kanjeevaram Silk Sarees & Designer Fancy Sarees, Andra Pradesh : Dharmavara, Uppada, Gadwal, Mangalagiri & Pochampalli Sarees, Uttar Pradesh : Mulbari Silk, Jamdani, Jamawar Silk Sarees & Chiffon Silk, Maharashtra : Designer Dress materials, Chhatisgarh : Exclusive Raw Silk Sarees, Kosa Silk, Tassar Suit & Duppatta, Madhya Pradesh : Maheswari, Chanderi Silk Sarees & Suit, West Bengal : Baluchari, Dhaka Masli, Gicha Sarees, Boutique Sarees, Kantha Sarees, Zordoshi, Jammu & Kashmir Chinon Silk, Tady Silk Printed Sarees, Pashmina Shawls & Suit, Rajasthan : Kota Silk, Hand Block Print Dress & Sarees, Punjab : Fulkari Dress and many more...

Last 2 Days Don't miss it !

Time : 10.30 am - 8.30 pm Call: 9411650346 Entry & Parking Free All Credit & Debit Cards Accepted

विविधा

रायगडात जून सरासरीच्या दोन टक्केच पाऊस

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

अलिबाग : रायगड जिल्ह्यात जून महिन्याच्या सरासरीच्या तुलनेत पहिल्या पंधरा दिवसात २ टक्केच पावसाची नोंद झाली आहे. त्यामुळे पाणी टंचाईचे संकट अधिकच गडद झाले आहे. जिल्ह्यात धरणांची पाणी पातळीत मोठी घट झाली असून लघुपाटबंधारे विभागाच्या अखत्यारित असलेल्या २८ धरणांमध्ये केवळ १९ टक्के पाणी साठा शिल्लक राहीला आहे. त्यामुळे जलचिंता वाढली आहे.

मोसमी वारे रायगडच्या वेशीवर दाखल झाले आहेत. पण दहा दिवसांपासून त्यांची जिल्ह्यात प्रवेश केलेला नाही. अर्धा जून महिना सरला तरी रायगडकरांना पावसाची प्रतीक्षा आहे. जिल्ह्यात दरवर्षी

साधारणपणे जून महिन्याच्या सुरवातीला मोसमी वारे जिल्ह्यात दाखल होण्यास सुरूवात होते. पण यंदा ते रत्नागिरीतील हर्णे पर्यंत येऊन स्थिरावले आहेत. एल निनोच्या प्रभावामुळे मोसमी वाऱ्यांच्या वाटचालीत अडथळा निर्माण झाला आहे. त्यामुळे जिल्ह्यात पावसाचे आगमन लांबले आहे.

धरणांमधील पाणीसाठा १९ टक्क्यांवर

जिल्ह्यात जून महिन्यात सरासरी ३२७ मिलीमीटर पाऊस पडतो. यंदा मात्र १५ जून पर्यंत जिल्ह्यात सरासरी ८.२ मिलीमीटर पावसाची नोंद झाली आहे. जूनच्या सरासरी सामान्य पावसाच्या तुलनेत हे प्रमाण अवघे २ टक्के आहे. ही एक चित्तेची बाब आहे. जिल्ह्यात अजूनही पावासाला अनुकूल

परिस्थिती निर्माण झालेली नाही. त्यामुळे रायगडकरांना पावासाची आणखिन काही दिवस प्रतीक्षा करावी लागणार आहे.

पावसाचे आगमन लांबल्याने पाणी संकट गंभीर रूप धारण करण्याची चिन्हे दिसत आहेत. लघुपाटबंधारे विभागाच्या अखत्यारीत असलेल्या धरणांमध्ये अवघा १९ टक्के पाणीसाठा शिल्लक राहिला आहे. आठ प्रकल्पामध्ये दहा टक्क्यापेक्षा कमी तर आठ प्रकल्पामध्ये २० टक्क्यांहून कमी पाणीसाठा शिल्लक आहे. उर्वरीत धरणांमधील पाणी पातळी झपाट्याने घटत आहे. त्यामुळे पावसाचे आगमन आणखिन काही दिवस लांबले तर पाणी संकट

गंभीर रूप धारण करण्याची शक्यता आहे. जिल्ह्यातील ७३ गावे आणि २५८ वाड्यांमधील १ लाख ३१ हजार ९९ नागरिकांना टँकरद्वारे पाणीपुरवठा केला जात आहे. पेण, कर्जत, खालापूर, महाड, पोलादपूर तालुक्यांना भीषण पाणी टंचाई जाणवत आहे. हीच परिस्थिती कायम राहील्यास पाणी टंचाई उग्र रूप धारण करण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे नागरीक चिंतातूर आहेत. तपमानाचा पारा ४० पार जाऊ आहे. उष्णता आणि हवेतील आद्रता कमालीची वाढली आहे, यामुळे आंगाची काहिली होत आहे. पावसा अभावी शेतीची कामे रेंगाळली असून, पेरण्याही खोळंबल्या आहेत. यंदा ७० हजार हेक्टरवर भात पिकाची लागवड होणे अपेक्षित आहे. पण पाऊस लांबल्याने शेतकरीही पेरणीच्या प्रतिकेत आहेत.

विद्यार्थ्यांसाठी एसटीचे स्मार्ट कार्ड

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

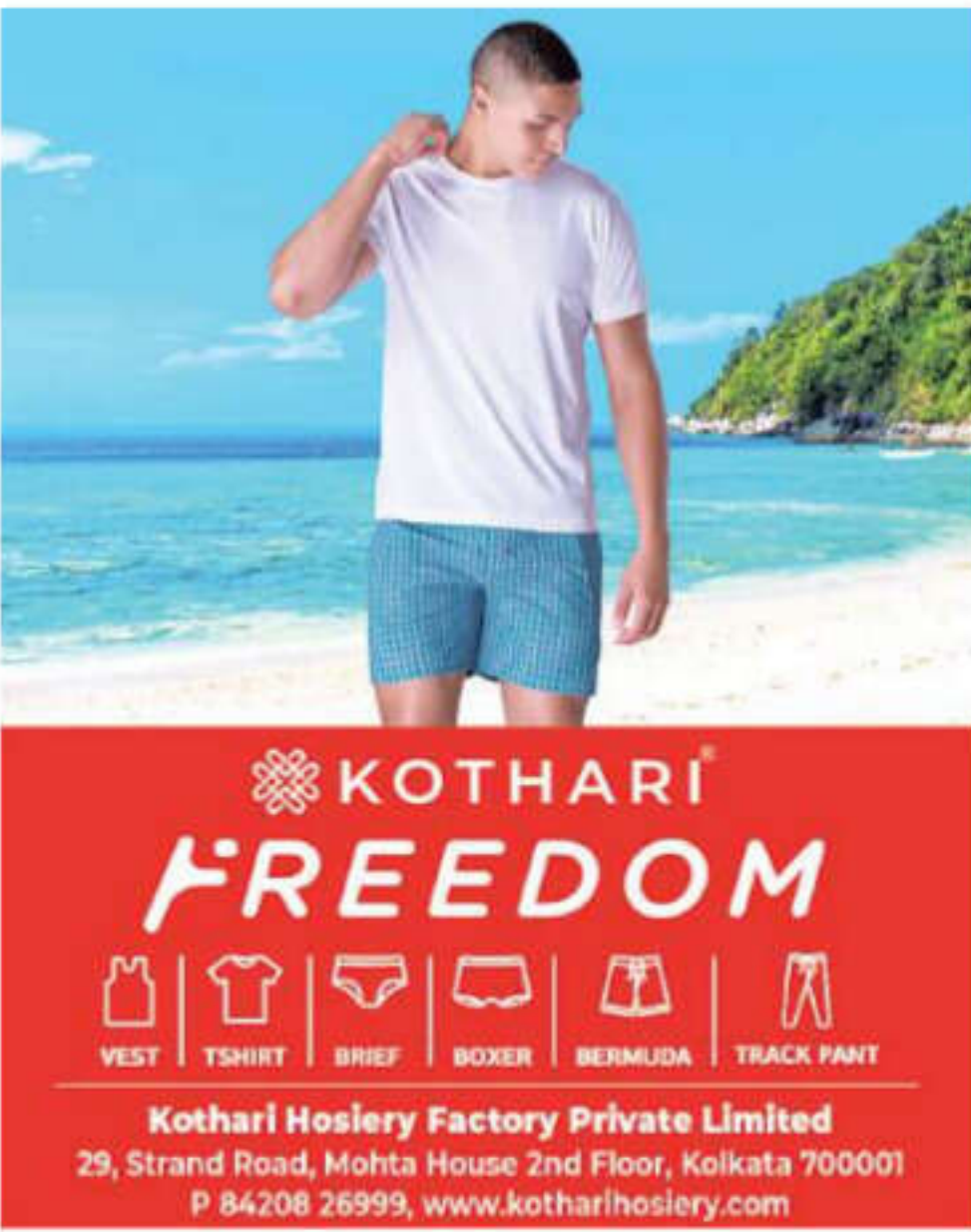
अलिबाग : राज्य मार्ग परिवहन महामंडळातर्फे सवलतधारी प्रवाशांसाठी डिजिटल पद्धतीने सेवा देण्यात येत आहे. अमृत ज्येष्ठ नागरिक, ज्येष्ठ नागरिक, महिला प्रवाशानंतर आता शालेय विद्यार्थ्यांना नॅशनल कॉमन मोबिलिटी कार्ड (एनसीएमसी) हे स्मार्ट कार्ड देण्याचा निर्णय महामंडळाने घेतला आहे. शाळा सोमवारपासून (दि. १५ जून) सुरू होणार आहेत. त्यामुळे शालेय विद्यार्थी पाससाठी नोंदणी प्रक्रिया सुरू होणार आहे. त्यावेळी विद्यार्थ्यांना एनसीएमसी कार्डचे वितरण केले जाणार आहे.

राज्य परिवहन महामंडळाच्या विविध सवलतधारी व विनासवलतधारी प्रवाशांना आधुनिक प्रवासाची सुविधा देण्यासाठी मे. ईबिक्स टेक्नोलॉजिस्ट लि. एनएसडीएल पेमेंट बँक यांच्या संयुक्त विद्यमाने हे एनसीएमसी कार्ड प्रकल्प राबवला जात आहे. या प्रकल्पांतर्गत कार्ड नोंदणी वितरण प्रक्रिया एसटीच्या सर्व आगारांमध्ये सुरू आहे. शालेय शिक्षण (शैक्षणिक, तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण) घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना हे स्मार्टकार्ड मिळविण्यासाठी सरल किंवा अपार क्रमांक असणे अनिवार्य आहे. विद्यार्थ्यांचा हा सरल किंवा अपार क्रमांक आधार क्रमांकाशी संलग्न असणे आवश्यक आहे.

प्रमाणित केलेला अर्ज

बसस्थानकावरील किंवा आगारातील वाहतूक नियंत्रक, अधिकृत एजंट यांच्याकडे सादर करावा लागेल. तेथे कागदपत्रांची पडताळणी करून विद्यार्थ्यांची एनसीएमसी कार्ड नोंदणी केली जाईल. शालेय विद्यार्थ्यांना मासिक पाससाठी लागणारा अर्ज एसटी महामंडळाच्या अधिकृत संकेतस्थळावर मोफत उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. विद्यार्थ्यांच्या अर्जांतील माहिती व आवश्यक कागदपत्रे संबंधित शाळेच्या मुख्याध्यापकांकडून

प्रमाणित करून घेणे आवश्यक आहे. नोंदणी करताना विद्यार्थी किंवा त्यांच्या पालकांचा मोबाइल क्रमांक देणे सक्तीचे आहे.पाससाठी निश्चित शुल्काची रक्कम भरल्यानंतर विद्यार्थ्यांना पावती दिली जाईल. नोंदणी झाल्यापासून ३० दिवसांच्या आत हे कार्ड प्रॅटि होऊन संबंधित आगारात देण्यात येणार आहे. आगारात कार्ड आल्यानंतर तिथल्या ह्यपीओएसह्म मशीनद्वारे ते चालू करून विद्यार्थ्यांना देण्यात येणार आहे.

Thomas Cook

सादर करत आहोत

Bhakti

आस्थेचा प्रवास, आता आणखी सोपा

दर्शन अॅक्सेस पवित्र विधिंचा समावेश एक्सपर्ट मार्गदर्शन

4 दिवस - पुरी रथ यात्रा स्टर्लिंग स्टे सह @ ₹ 31 900.00 pp 5 दिवस - पुरी रथ यात्रा (स्टॅडर्ड) @ ₹ 37 900.00 pp (प्रस्थान तारीख: 16 जुलै 2026)

4 दिवस - महाकाल ओंकारेश्वर यात्रा ताज स्टे सह @ ₹ 35 800.00 pp 6 दिवस - आग्रा वृंदावन बटेदर ताज स्टे सह @ ₹ 39 800.00 pp

4 दिवस - तिरुपती यात्रा ताज स्टे सह @ ₹ 43 900.00 pp 7 दिवस - अयोध्या काशी यात्रा ताज स्टे सह @ ₹ 1 02 100.00 pp

समावेश: हॉटेल्स, जेवण, विमा, साइटसिंग आणि प्रवासमार्गानुसार आमच्या 'अनुभवी मॅनेजर'सच्या' सेवा

तुमच्या जवळच्या स्टोअरमध्ये संपर्क करा

Fort: 8879837843 Charni Road: 8879594186 Chembur: 8879837607 Powai: 8879585609 Juhu: 9167534675

Khar: 8291989962 Panvel: 8879976215 Dombivli: 8879932256 Thane Meadows: 9167086436 Seawoods: 9619189543

thomascook.in

Since 1983

MIT-WPU

Dr. Vishwanath Karad MIT WORLD PEACE UNIVERSITY | PUNE

TECHNOLOGY, RESEARCH, SOCIAL INNOVATION & PARTNERSHIPS

Stand Out With Your MHT-CET Score

ADMISSIONS OPEN 2026

Choose Your Programme from the Following Disciplines

Engineering and Technology Computer Science & Engineering Pharmaceutical Sciences Law Education Management

Scholarships & Financial Aid

Meritorious students are eligible for scholarships ranging from 25% to 100%.

Experiential Learning Opportunities at MIT-WPU

iOS Development Centre Powered by Apple and Infosys 5 Day Residential Programme at the Life Transformation Centre

Asia's First Subsea Engineering Lab International, National and Rural Immersion Programmes

Co-Creation, Yoga and Peace Studies for Holistic Development

43+ Years of Legacy 25,000+ Students on Campus 100,000+ Global Alumni 3500+ Industry Connects 100+ Student Clubs

100% Placement Assistance NABL Accredited Labs AI-powered Smart Classrooms and Advanced R&D Labs Researchers Among Top 2% in the World Student Startup and Incubation Facilities

Scan to Apply

A University For Life Transformation

MIT-WPU, Pune +91 020-71177137 +91 98814-92848 admissions@mitwpu.edu.in mitwpu.edu.in

३। त रं ग

रेल्वे अपघातात ७०० प्रवाशांचा मृत्यू

मुंबई : मुंबईतील रेल्वे अपघातानंतर उपायांची जंत्री प्रशासनाकडून जाहीर करण्यात येत असली तरी प्रत्यक्षात ती फळाला आलेली नाही. मुंबई उपनगरीय रेल्वे मार्गावरील अपघातांचे सत्र अद्याप थांबले नसल्याचे वास्तव उघडकीस आले आहे. जानेवारी ते मे या अवघ्या पाच महिन्यांच्या कालावधीत विविध रेल्वे अपघातात ७०६ जणांचा मृत्यू झाला असून ५७५ जण जखमी झाले आहेत.

वृत्त...३

शाळेच्या पहिल्या दिवशी...गुलाब, चॉकलेट, शिरा नि आनंदही

लो

नव्या शैक्षणिक वर्षाच्या पहिल्या दिवशी पालिकेच्या शाळांत प्रवेशोत्सव आयोजित करण्यात आला . अध्ययनाचे आनंददायी स्थान म्हणून शाळा सजवण्यात आल्या .

शाळेत प्रवेश करण्यापूर्वी स्फुंदून रडणाऱ्या चिमुकल्यांची

प्रवेशद्वारावर आल्या आल्या रया बदलून गेली. फुलांनी सजवलेले

जिज्ञासू वृतीला प्राधान्य

शिक्षणाबरोबरच स्वस्थ शरीर आणि स्वस्थ मन जीवनात यशस्वी होण्यासाठी आवश्यक असून विद्यार्थ्यांनी जिज्ञासू वृत्तीने शिक्षण घेतानाच मैदानी खेळ, योग व संगीतालाही प्राधान्य द्यावे, असे आवाहन राज्यपाल जिष्णु देव वर्मा यांनी केले.

औक्षण करून विद्यार्थ्यांना वर्गात नेण्यात आले. रांगोळ्या, तोरणे, विद्यार्थ्यांच्या आवडीच्या कार्टूनच्या प्रतिकृती, फुग्यांनी शाळा

सजवण्यात आल्या होत्या. आठवी ते दहावीतील विद्यार्थ्यांनी लेडीमच्या तालावर शाळेतील चिमुकल्यांचे स्वागत केले. विद्यार्थ्यांना मधल्या सुट्टीत शिरा देण्यात आला. अनेक पालक सुट्टी घेऊन आपल्या पाल्याला शाळेत सोडण्यासाठी आले होते. तसेच नर्सरी व पहिलीतील रडणाऱ्या मुलांची पालक समजूत घालताना दिसत होते. शाळेतील वातावरण पाहून विद्यार्थी भारवून गेले होते. शाळांमध्ये आयोजित करण्यात आलेल्या विविध कार्यक्रमांमुळे

मुलांनी शाळेचा पहिला दिवस धमाल करत आनंदाने घालवला. शाळेचा पहिला दिवस पावसाबरोबर सुरू होत असतो. यंदा उन्हाचा तडाखा कायम असल्याने विद्यार्थी यंदा छत्र्या-रेनकोर्टविना वर्गात आले होते. मोठ्या इयत्तांमधील विद्यार्थी बदललेली तुकडी, मित्रमैत्रिणी, वर्गशिक्षक कोण, या चर्चा करताना दिसत होते. अनेक शाळांमध्ये माजी विद्यार्थ्यांनी एकत्र येऊन या नव्या विद्यार्थ्यांसाठी व्हत्या-पुस्तकांचे वाटप करण्याचा उपक्रमही राबवला.

पुनरावलोकनाचा अधिकार नाही

मुंबई : मानीव अभिहस्तांतरणाबाबतचा निर्णय एकदा अंतिमतः देण्यात आला असल्यास कायदेशीर अधिकाराशिवाय सक्षम प्राधिकरणाला स्वतःच्याच आदेशाचे पुनरावलोकन वा फेरविचार करता येऊ शकत नाही, असे महत्त्वपूर्ण निरीक्षण उच्च न्यायालयाने नुकतेच नोंदवले. तसेच एका गुहनिर्माण संस्थेला नव्याने दिलेली मंजुरी रद्द केली.

वृत्त...३

बेस्ट बस प्रवासासाठी दीड तास प्रतीक्षा

मुंबई : अपुऱ्या बस संख्येमुळे मुंबईकरांना बेस्ट बस प्रवासासाठी दीड तासाची प्रतीक्षा करावी लागत आहे. शनिवारी दुपारी झकारिया मस्जिदलगत बस थांब्यावर एक ज्येष्ठ नागरिक बसची वाट पाहत उभे होते. माहीमसाठी बस कधी येईल, हे मला तपासून सांगू शकला का, अशा प्रश्न त्यांनी एका तरुणाला केला. ते दुपारी अडीच वाजल्यापासून बसची वाट पहात होते. त्यानंतर दीड तासाच्या प्रतीक्षेनंतर बस क्रमांक २ मिळाली.

वृत्त...३

दहा सोसायट्यांना ३० वर्षांनंतर भूखंड

मुंबई : जागतिक बँक प्रकल्पांतर्गत मालवणी येथील दहा सहकारी गुहनिर्माण संस्थांना सोडतीद्वारे वितरीत करण्यात आलेल्या भूखंडांचा आता ३० वर्षांनंतर ताबा मिळण्याची आशा निर्माण झाली आहे. याबाबत या संस्थांना सर्वोच्च न्यायालयात धाव घ्यावी लागली होती.

वृत्त...४

वाट पाहूनी जीव शिणला...

मुंबईत केवळ १२ मिमी पावसाची नोंद

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : मे अखेरपासूनच चिंब होणारी मुंबापुरी यंदा अद्यापही कोरडीच आहे. वळिवाने हलकावणी दिलीच मात्र जून महिन्याचा पंधरवडा संपला तरीही मुंबई व उपनगरात समाधानकारक पावसाची नोंद झालेली नाही. जून महिन्यात आतापर्यंत सांताक्रूझ येथे १२.९ मिमी तर कुलाबा येथे केवळ ४.२ मिमी पावसाची नोंद झाली आहे. दरम्यान, मंगळवारीही शहरात उष्ण व दमट वातावरण राहील, असा हवामान विभागाचा अंदाज असून पुढील काही दिवस या स्थितीत बदल होणार नाही, असा अंदाज व्यक्त केला जात आहे. तापमानाचा पाराही ३५ अशांवर स्थिर आहे. शहरात अधेमधे वळीव पडून जात आहे. वळिवाचा तडाखा अद्याप जाणवलेला नाही. मुंबईकरांचे लक्ष मोसमी पावसाच्या आगमनाकडे लागले आहे. मागील ७५ वर्षांच्या हवामानाच्या नोंदीनुसार गेल्यावर्षी मोसमी पाऊस सरासरी वेळेहून लवकर म्हणजेच २६ मे रोजी दाखल झाला होता.

पाऊसगाथा

जूनमध्ये ५०० मिमीहून अधिक पावसाची नोंद झाली होती. ● शहरात मोसमी पाऊस दाखल होण्याची सरासरी तारीख १०-११ जून मानली जाते. मात्र, यंदा मोसमी पावसाची वाटचाल संवगतीने आहे. ● गेले चार ते पाच दिवस मोसमी पावसाची उत्तर सीमा कोकणातील हर्णे व मध्य महाराष्ट्रातील सोलापूर येथे कायम आहे. तेथेच त्याची वाटचाल होण्यास काही दिवस लागण्याची शक्यता हवामान अभ्यासकांनी व्यक्त केली आहे.

जूनमध्ये ५०० मिमीहून अधिक पावसाची नोंद झाली होती. ● शहरात मोसमी पाऊस दाखल होण्याची सरासरी तारीख १०-११ जून मानली जाते. मात्र, यंदा मोसमी पावसाची वाटचाल संवगतीने आहे. ● गेले चार ते पाच दिवस मोसमी पावसाची उत्तर सीमा कोकणातील हर्णे व मध्य महाराष्ट्रातील सोलापूर येथे कायम आहे. तेथेच त्याची वाटचाल होण्यास काही दिवस लागण्याची शक्यता हवामान अभ्यासकांनी व्यक्त केली आहे.

सोमवारी हवामान केंद्राच्या कुलाबा केंद्रात ३५ अंश सेल्सिअस तर सांताक्रूझ केंद्रात ३५.२ अंश सेल्सिअस कमाल तापमानाची नोंद झाली. कुलाबा येथे २९.६ अंश सेल्सिअस व सांताक्रूझ येथे २९.५ अंश सेल्सिअस तापमान नोंदले गेले.

पांढऱ्या पट्ट्यांचे लोण लालबागमध्येही

‘सर्व धर्मांचा आदर करावा’

कोणत्याही दोन समाजांमध्ये तेढ निर्माण करणे योग्य नाही. एखाद्या समाजाची परंपरा असेल तर ती परंपरा त्यांनी जपली पाहिजे आणि इतरांनी त्याचा आदर केला पाहिजे. प्रत्येक समाजाने दुसऱ्या समाजाच्या परंपरेचा आदर केला पाहिजे, अशी प्रतिक्रिया मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी रविवारी एका सागरी किनारा मार्गाच्या पाहणीदरम्यान प्रसारमाध्यमांशी बोलताना दिली होती. अकारण प्रत्येक गोष्टीला वादात नेऊन राजकारण केल्याने कधीच फायदा होत नाही आणि त्याने मतेही मिळत नाहीत, असाही टोला मुख्यमंत्र्यांनी मनसेचे नाव न घेता लगावला.

समाजमाध्यमावरील सुप्रसिद्ध प्रभावक (इन्फ्लुएन्सर) प्रसाद वेदपाठक यांनी याबाबत समाजमाध्यमावरून नाराजी व्यक्त केली होती. त्यावरून मोठा वाद निर्माण झाला होता. हा वाद शमत नाही तोच शुक्रवारी अशाच पांढऱ्या

पांढऱ्या पट्ट्यांचे लोण लालबागमध्येही

‘सर्व धर्मांचा आदर करावा’

कोणत्याही दोन समाजांमध्ये तेढ निर्माण करणे योग्य नाही. एखाद्या समाजाची परंपरा असेल तर ती परंपरा त्यांनी जपली पाहिजे आणि इतरांनी त्याचा आदर केला पाहिजे. प्रत्येक समाजाने दुसऱ्या समाजाच्या परंपरेचा आदर केला पाहिजे, अशी प्रतिक्रिया मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी रविवारी एका सागरी किनारा मार्गाच्या पाहणीदरम्यान प्रसारमाध्यमांशी बोलताना दिली होती. अकारण प्रत्येक गोष्टीला वादात नेऊन राजकारण केल्याने कधीच फायदा होत नाही आणि त्याने मतेही मिळत नाहीत, असाही टोला मुख्यमंत्र्यांनी मनसेचे नाव न घेता लगावला.

समाजमाध्यमावरील सुप्रसिद्ध प्रभावक (इन्फ्लुएन्सर) प्रसाद वेदपाठक यांनी याबाबत समाजमाध्यमावरून नाराजी व्यक्त केली होती. त्यावरून मोठा वाद निर्माण झाला होता. हा वाद शमत नाही तोच शुक्रवारी अशाच पांढऱ्या

पांढऱ्या पट्ट्यांचे लोण लालबागमध्येही

‘सर्व धर्मांचा आदर करावा’

कोणत्याही दोन समाजांमध्ये तेढ निर्माण करणे योग्य नाही. एखाद्या समाजाची परंपरा असेल तर ती परंपरा त्यांनी जपली पाहिजे आणि इतरांनी त्याचा आदर केला पाहिजे. प्रत्येक समाजाने दुसऱ्या समाजाच्या परंपरेचा आदर केला पाहिजे, अशी प्रतिक्रिया मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी रविवारी एका सागरी किनारा मार्गाच्या पाहणीदरम्यान प्रसारमाध्यमांशी बोलताना दिली होती. अकारण प्रत्येक गोष्टीला वादात नेऊन राजकारण केल्याने कधीच फायदा होत नाही आणि त्याने मतेही मिळत नाहीत, असाही टोला मुख्यमंत्र्यांनी मनसेचे नाव न घेता लगावला.

समाजमाध्यमावरील सुप्रसिद्ध प्रभावक (इन्फ्लुएन्सर) प्रसाद वेदपाठक यांनी याबाबत समाजमाध्यमावरून नाराजी व्यक्त केली होती. त्यावरून मोठा वाद निर्माण झाला होता. हा वाद शमत नाही तोच शुक्रवारी अशाच पांढऱ्या

पांढऱ्या पट्ट्यांचे लोण लालबागमध्येही

‘सर्व धर्मांचा आदर करावा’

कोणत्याही दोन समाजांमध्ये तेढ निर्माण करणे योग्य नाही. एखाद्या समाजाची परंपरा असेल तर ती परंपरा त्यांनी जपली पाहिजे आणि इतरांनी त्याचा आदर केला पाहिजे. प्रत्येक समाजाने दुसऱ्या समाजाच्या परंपरेचा आदर केला पाहिजे, अशी प्रतिक्रिया मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी रविवारी एका सागरी किनारा मार्गाच्या पाहणीदरम्यान प्रसारमाध्यमांशी बोलताना दिली होती. अकारण प्रत्येक गोष्टीला वादात नेऊन राजकारण केल्याने कधीच फायदा होत नाही आणि त्याने मतेही मिळत नाहीत, असाही टोला मुख्यमंत्र्यांनी मनसेचे नाव न घेता लगावला.

समाजमाध्यमावरील सुप्रसिद्ध प्रभावक (इन्फ्लुएन्सर) प्रसाद वेदपाठक यांनी याबाबत समाजमाध्यमावरून नाराजी व्यक्त केली होती. त्यावरून मोठा वाद निर्माण झाला होता. हा वाद शमत नाही तोच शुक्रवारी अशाच पांढऱ्या

जोखमीची माहिती न देताच शस्त्रक्रिया करणे महागात!

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : कोणतीही शस्त्रक्रिया करताना तिचे संभाव्य धोके आणि गुंतागुंतीची स्पष्ट माहिती किंवा पूर्वकल्पना रुग्णाला देणे डॉक्टरांसाठी अनिवार्य आहे. परंतु, ही प्रक्रिया योग्यरीत्या पार न पाडल्यामुळे रुग्णाला कायमची दृष्टी गमवावी लागल्याबद्दल ताशेरे ओढून राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोगाने एका नेत्रतज्ज्ञाला तडाखा

जोखमीची माहिती न देताच शस्त्रक्रिया करणे महागात!

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : कोणतीही शस्त्रक्रिया करताना तिचे संभाव्य धोके आणि गुंतागुंतीची स्पष्ट माहिती किंवा पूर्वकल्पना रुग्णाला देणे डॉक्टरांसाठी अनिवार्य आहे. परंतु, ही प्रक्रिया योग्यरीत्या पार न पाडल्यामुळे रुग्णाला कायमची दृष्टी गमवावी लागल्याबद्दल ताशेरे ओढून राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोगाने एका नेत्रतज्ज्ञाला तडाखा

जोखमीची माहिती न देताच शस्त्रक्रिया करणे महागात!

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : कोणतीही शस्त्रक्रिया करताना तिचे संभाव्य धोके आणि गुंतागुंतीची स्पष्ट माहिती किंवा पूर्वकल्पना रुग्णाला देणे डॉक्टरांसाठी अनिवार्य आहे. परंतु, ही प्रक्रिया योग्यरीत्या पार न पाडल्यामुळे रुग्णाला कायमची दृष्टी गमवावी लागल्याबद्दल ताशेरे ओढून राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोगाने एका नेत्रतज्ज्ञाला तडाखा

जोखमीची माहिती न देताच शस्त्रक्रिया करणे महागात!

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : कोणतीही शस्त्रक्रिया करताना तिचे संभाव्य धोके आणि गुंतागुंतीची स्पष्ट माहिती किंवा पूर्वकल्पना रुग्णाला देणे डॉक्टरांसाठी अनिवार्य आहे. परंतु, ही प्रक्रिया योग्यरीत्या पार न पाडल्यामुळे रुग्णाला कायमची दृष्टी गमवावी लागल्याबद्दल ताशेरे ओढून राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोगाने एका नेत्रतज्ज्ञाला तडाखा

धारावी प्रकल्पासाठी पालिकेच्या चाळींवर कारवाईची नोटीस

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

मुंबई : धारावी पुनर्विकास प्रकल्पात माहीम पूर्वेकडील राजर्षी शाहूनगर ही पालिकेची जुनी व मोठी वसाहतही नामशेष होणार आहे. एखादे गाव वसेल इतक्या मोठ्या या वसाहतीत अग्निशमन केंद्र, पोलिस स्थानक, दोन उद्याने, एक मैदान, पोस्ट ऑफिस, दुकानेही आहेत. ४७ इमारतींच्या या वसाहतीतील सुस्थितीत असलेल्या इमारती या प्रकल्पासाठी तोडल्या जाणार आहेत. या ४७ इमारतींतील रहिवाशांना नुकतेच पालिकेच्या मालमनात विकताने घरे रिकामी करण्यासाठी नोटीस बजावली आहे.

माहीम पूर्वेकडे असलेल्या शाहूनगर वसाहतीला मुंबई महापालिकेने गेल्या आठवड्यात

धारावी प्रकल्पासाठी पालिकेच्या चाळींवर कारवाईची नोटीस

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

मुंबई : धारावी पुनर्विकास प्रकल्पात माहीम पूर्वेकडील राजर्षी शाहूनगर ही पालिकेची जुनी व मोठी वसाहतही नामशेष होणार आहे. एखादे गाव वसेल इतक्या मोठ्या या वसाहतीत अग्निशमन केंद्र, पोलिस स्थानक, दोन उद्याने, एक मैदान, पोस्ट ऑफिस, दुकानेही आहेत. ४७ इमारतींच्या या वसाहतीतील सुस्थितीत असलेल्या इमारती या प्रकल्पासाठी तोडल्या जाणार आहेत. या ४७ इमारतींतील रहिवाशांना नुकतेच पालिकेच्या मालमनात विकताने घरे रिकामी करण्यासाठी नोटीस बजावली आहे.

माहीम पूर्वेकडे असलेल्या शाहूनगर वसाहतीला मुंबई महापालिकेने गेल्या आठवड्यात

धारावी प्रकल्पासाठी पालिकेच्या चाळींवर कारवाईची नोटीस

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

मुंबई : धारावी पुनर्विकास प्रकल्पात माहीम पूर्वेकडील राजर्षी शाहूनगर ही पालिकेची जुनी व मोठी वसाहतही नामशेष होणार आहे. एखादे गाव वसेल इतक्या मोठ्या या वसाहतीत अग्निशमन केंद्र, पोलिस स्थानक, दोन उद्याने, एक मैदान, पोस्ट ऑफिस, दुकानेही आहेत. ४७ इमारतींच्या या वसाहतीतील सुस्थितीत असलेल्या इमारती या प्रकल्पासाठी तोडल्या जाणार आहेत. या ४७ इमारतींतील रहिवाशांना नुकतेच पालिकेच्या मालमनात विकताने घरे रिकामी करण्यासाठी नोटीस बजावली आहे.

माहीम पूर्वेकडे असलेल्या शाहूनगर वसाहतीला मुंबई महापालिकेने गेल्या आठवड्यात

धारावी प्रकल्पासाठी पालिकेच्या चाळींवर कारवाईची नोटीस

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

मुंबई : धारावी पुनर्विकास प्रकल्पात माहीम पूर्वेकडील राजर्षी शाहूनगर ही पालिकेची जुनी व मोठी वसाहतही नामशेष होणार आहे. एखादे गाव वसेल इतक्या मोठ्या या वसाहतीत अग्निशमन केंद्र, पोलिस स्थानक, दोन उद्याने, एक मैदान, पोस्ट ऑफिस, दुकानेही आहेत. ४७ इमारतींच्या या वसाहतीतील सुस्थितीत असलेल्या इमारती या प्रकल्पासाठी तोडल्या जाणार आहेत. या ४७ इमारतींतील रहिवाशांना नुकतेच पालिकेच्या मालमनात विकताने घरे रिकामी करण्यासाठी नोटीस बजावली आहे.

माहीम पूर्वेकडे असलेल्या शाहूनगर वसाहतीला मुंबई महापालिकेने गेल्या आठवड्यात

epaper.loksatta.com

दुचाकी चोरणारी टोळी जेरबंद

ठाणे : ठाण्यातील हिरानंदानी इस्टेट परिसरात दुचाकी चोरी करून दहशत निर्माण करणाऱ्या सराईत टोळीचा कासारवडवली पोलिसांनी उद्ध्वस्त केली. तीन आरोपींना अटक करून पोलिसांनी आठ मोटारसायकल चोरीचे गुन्हे उघडकीस आणले. त्यांच्याकडून सुमारे नऊ लाख रुपये किमतीच्या दुचाकी जप्त करण्यात आल्या आहेत. सीसीटीव्ही फुटेजच्या आधारे केलेल्या तपासातून ही कारवाई करण्यात आली. मागील दोन महिन्यांपासून हिरानंदानी इस्टेट परिसरात रस्त्याच्या बाजूला उभ्या करण्यात आलेल्या मोटार सायकली चोरीला जाण्याच्या घटना वाढल्या होत्या. या प्रकरणाचा तपास करण्यासाठी कासारवडवली पोलिसांनी विशेष पथक तयार केले होते. परिसरातील १२० हून अधिक सीसीटीव्ही चित्रणाची तपासणी करून पोलिसांनी आरोपींना शोधून काढले. तपासदारम्यान पोलिसांनी प्रथम सोहेल अब्दुल शेख (२१, सांताक्रूझ) याला ताब्यात घेतले.

ठाण्यातील आम्रपाली बारवर कारवाई

लोकसत्ता प्रतिनिधी

ठाणे : ठाण्यातील तलावपाळी परिसरातील आम्रपाली बार अँड रेस्टॉरंटमध्ये पुन्हा एकदा पोलिसांच्या कारवाईनंतर चर्चेत आला. या बारमध्ये नौपाडा पोलिसांनी छापा टाकून महिला वेटर, ग्राहक आणि बारमधील कर्मचारी अशा ३२ जणांविरोधात कारवाई करून गुन्हा दाखल केला आहे. २०२१ मध्ये याच आम्रपाली बारमध्ये कॅराना नियमांचे उल्लंघन करून अ‍ॅक्सीडेंट्स बार सुरू असल्याचे आढळून आले होते. यानंतर प्रशासनाने राज्य उत्पादन शुल्क विभाग व ठाणे पोलीस दलातील तत्कालीन दोन वरिष्ठ अधिकाऱ्यांवर कारवाई झाली होती.

पांढऱ्या पट्ट्यांचे लोण लालबागमध्येही

(पान १वरून) लागला आहे. घाटकोपर, दादर, गिरगाव आणि लालबागमध्ये गेल्या काही वर्षात जैन समुदायाची संख्या वाढली असून या भागातच पांढऱ्या पट्ट्या आखल्याचे दिसून आले आहे. लालबागमधील पूनम पार्क सोसायटीत ऑईल पेंटने अशा पट्ट्या आखण्यात आल्या आहेत. या संकुलात जैन धर्मीयांची संख्या मोठी असून या पट्ट्यांना फारसा विरोध झाला नाही. मात्र समाजमाध्यमांवर याबाबतची चर्चा सुरू होती.

कशासाठी पट्ट्या ... जैन साधूसंम जेव्हा अनुयायांच्या घरी जातात तेव्हा त्यांच्या घराच्या

पालिकेच्या चाळींवर कारवाईची नोटीस

(पान १वरून) घरे रिकामी करण्यासाठी नोटीस का असा सवाल येथील रहिवासी करीत आहेत. या वसाहतीत २७५ ते ३७५ चौरस फूटांची घरे असून धारावीतील झोपड्यांना जेवढी घरे दिली जाणार आहेत तेवढीच घरे या रहिवाशांना दिली जाणार असल्यामुळे त्याबाबतही रहिवाश्यांमध्ये नाराजी आहे. **शाहूनगर वसाहती ....** शाहूनगरमध्ये चार चार मजल्यांच्या अशा ४७ इमारती असून त्यात १००० कुटुंबे राहतात. त्यापैकी दीडशे कुटुंबे ही महापालिकेच्या कर्मचाऱ्यांची आहेत. तर उर्वरित ८५० कुटुंबे ही भाडेकरूंची आहेत. १९६७ च्या काळातील या इमारती असून अद्याप स्थितीत असल्याचे रहिवाशांचे म्हणणे आहे. त्या काळात मुंबईतील विविध रस्ते रुंदीकरणात प्रकल्पबाधित झालेल्या कुटुंबांना या वसाहतीत घरे देण्यात आली होती. अशा इतक्या वर्षांनी रहिवाशांना पुन्हा एकदा प्रकल्पबाधितांचे जीणे

रेल्वे अपघातात ७०० प्रवाशांचा मृत्यू

रुळ ओलांडताना सर्वाधिक बळी; रेल्वे मार्गावर बेशिस्त वर्तन कायम

एकदा अश्याच प्रकारचा अपघात झाला होता.

मुंबई : मुंबईतील रेल्वे अपघातांनतर उपायांची जंत्री प्रशासनाकडून जाहीर करण्यात येत असली तरी प्रत्यक्षात ती फळाला आलेली नाही. मुंबई उपनगरीय रेल्वे मार्गावरील अपघातांचे सत्र अद्याप थांबले नसल्याचे वास्तव उघडकीस आले आहे. जानेवारी ते मे या अवघ्या पाच महिन्यांच्या कालावधीत विविध रेल्वे अपघातात ७०६ जणांचा मृत्यू झाला असून ५७५ जण जखमी झाले आहेत.

दररोज सरासरी चारहून अधिक जणांचा मृत्यू होत असल्याने रेल्वे सुरक्षेचा प्रश्न पुन्हा ऐंणीवर आला आहे. बहुतेक मृत्यू घटना रेल्वे रूळ ओलांडताना आणि धावत्या लोकलमधून पडल्यामुळे घडल्या आहेत.

मुंबई उपनगरीय रेल्वे सेवा ही रोज विलंबाने धावते. उपनगरी रेल्वेगाड्या अवेळी धावत असल्याबाबत रेल्वे प्रशासनाद्वारे

जोखमीची माहिती न देताच शस्त्रक्रिया करणे महागात !

(पान १वरून) माहिती तक्रारदाराला न देताच केवळ रुग्णालयाच्या छापील अर्जावर त्यांची सही घेण्यात आली.

हा एक पूर्व-मुद्रित नमुना अर्ज असून त्यावर केवळ तक्रारदाराची सही आहे. अर्जांमध्ये तक्रारदारावर होणाऱ्या शस्त्रक्रियेचे स्वरूप, संबंधित धोके, संभाव्य गुंतागुंत किंवा सर्वाधिक महत्त्वाचे म्हणजे या शस्त्रक्रियेमुळे डोळ्याची दृष्टी गमवावी लागू शकते याबाबतच्या माहितीचा कुठेही उल्लेख नव्हता.

याचा अर्थ प्रतिवाद्याने तक्रारदाराला संपूर्ण माहिती देण्याचे आपले कर्तव्य योग्यरित्या पार पाडले नाही, त्यामुळे हे एक सेवेतील त्रुटीचे प्रकरण आहे, असे ताशेरे ओढून आयोगाने मलिक यांची तक्रार योग्य ठरवली व प्रतिवादीला भरपाईचे आदेश दिले.

‘कृतीला निकाळजी म्हणता येणार नाही’ त्याचवेळी, तक्रारदाराला शस्त्रक्रियेनंतर गंभीर त्रासाला सामोरे जावे लागले. परंतु, ती गुंतागुंत प्रतिवादीच्या कोणत्याही निकाळजी कृतीमुळे किंवा कर्तव्यातील कसुरीमुळे उद्भवल्याचे रुग्णालयाच्या नोंदीवरून स्पष्ट होत नाही, असेही आयोगाने शेवटी नमूद करताना स्पष्ट केले.

१९ वर्षांपासून फरार आरोपी राजस्थानातून ताब्यात

मुंबई : गेली १९ वर्षे पोलिसांना गुंगारा देणाऱ्या आरोपीला गुन्हे शाखेच्या अधिकाऱ्यांनी राजस्थान येथून अटक केली. काळूसिंह राजपूत (४०) असे या आरोपीचे नाव आहे.

चेंबूर परिसरात २००७ मध्ये या आरोपीला शस्त्रसाठा जवळ ठेवल्याप्रकरणी पोलिसांनी अटक केली होती. काही दिवसानंतर या आरोपीची जामिनावर सुटका झाली

होती. मात्र सुटकेनंतर तो आरोपी न्यायालयात तारखेसाठी हजर राहिला नाही. अखेर न्यायालयाने या आरोपीविरोधात जाहीरनामा काढला होता. त्यानुसार पोलीस या आरोपीचा शोध घेत होते. गुन्हे शाखा कक्ष ६ कडूनही या आरोपीचा शोध घेण्यात येत होता.

तपासात हा आरोपी मध्यप्रदेश येथे असल्याची माहिती अधिकाऱ्यांना मिळाली होती.

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : बसचे हँड ब्रेक, क्लच व स्टेअरिंग हाताळताना चालकांनी दक्षता घ्यावी. शहरातील रस्त्यांवर बसचा वेग मर्यादितच ठेवा. आगारातून बाहेर पडताना बसची योग्य तपासणी करून घ्यावी, शिवाय रस्त्यांवर दुचाकीच्या पुढे जाण्याचा (ओव्हरटेक) प्रयत्न करू नका, असा सुरक्षाविषयक सल्ला समुपदेशनाच्या माध्यमातून बेस्ट बसचालकांना दिला जात आहे. दादरमधील वीर कोतवाल उद्यानाजवळ झालेल्या बस अपघातानंतर बेस्टने हा उपक्रम सुरू केला आहे.

येत्या काळात सुमारे सात हजारांहून अधिक चालकांचे समुपदेशन करण्यात येईल. कुर्ला, भांडुप, दादर व कांदिवली

येथे बेस्ट बसचे अपघात झाले आहेत. सर्व अपघात भाडेतत्त्वावरील बसला झाले आहेत. त्यामुळे भाडेतत्त्वावरील

शहर

२०२५ च्या तुलनेत मृत्यूंमध्ये घट

जानेवारी ते मे २०२५ या कालावधीत रेल्वे अपघातांत ७२३ जणांचा मृत्यू झाला होता. यावर्षी ही संख्या ७०६ वर आली असली, तरी ती गंभीर मानली जात आहे. दुसरीकडे जखमींची संख्या ६५७ वरून ७७५ पर्यंत कमी झाली आहे. रेल्वे प्रशासनाने वारंवार जनजागृती करूनही प्रवासी रेल्वे रूळ ओलांडणे, दरवाजात उभे राहून प्रवास करणे व चालत्या रेल्वेत चढ-उतार करण्याचे प्रकार सुरुच असल्याने अपघातांचे प्रमाण चिंताजनक असल्याचे निरीक्षण आहे. सुरक्षा उपाययोजनांवर कोट्यवधी रुपये खर्चूनही बळी जात असल्याने सुरक्षा उपाय प्रभावी करण्याची गरज व्यक्त होत आहे.

उपायांनंतरही जीवितहानी कायम

रेल्वे प्रशासनाकडून जनजागृती मोहिमा, कुंपण उभारणी, सीसीटीव्ही यंत्रणा आणि विविध सुरक्षा उपाययोजनांवर मोठा खर्च केला जात असला तरी अपघातांचे प्रमाण अपेक्षितरीत्या कमी होत नसल्याचे चित्र आहे. विशेषतः रूळ ओलांडणे आणि दरवाजात उभे राहून प्रवास करणे या धोक्यादायक प्रवृत्ती

ढासळत आहे. शिवाय, प्रवासी वेळ वाचविण्यासाठी रूळ ओलांडत आहेत. यावर रेल्वे प्रशासनाद्वारे अनेक उपाययोजना राबवल्या जात आहे. परंतु, या उपाययोजना प्रभावी

ठरत नसल्याने रेल्वे रूळ ओलांडताना प्रवाशांचा मृत्यू होतो वा प्रवासी गंभीर जखमी होतात.

जानेवारी ते मे २०२६ या कालावधीत रेल्वे रूळ ओलांडताना

तुटपुंजा पगार, जादा कामाचा भार

(पान १वरून) वैयक्तिक चारचाकी असलेले चालक नजीकच्या मार्गावर अॅप आधारित सेवा पुरवतात.

शिवाय, बस मार्गांचे अव्यवहार्य वेळापत्रक व फेऱ्यांमध्ये मिळणाऱ्या अपुऱ्या विश्रांतीमुळे गर्दीच्या रस्त्यांवर या चालकांवर अतिरिक्त ताण येत असल्याचे काही चालकांनी सांगितले.

कंत्राटी चालकांना महिन्याला २० ते २२ हजार रुपये पगार मिळतो. त्यातच काही कारणास्तव चालकांनी सुट्टी घेतल्यास पगारात कपात केली जाते. दोन दिवसांची सुट्टी घेतल्यास चालकाच्या खाती महिन्यासाठी १८ ते २० हजार रुपये पडतात. त्यामुळे पर्यायी नोकरीशिवाय पर्याय नसल्याचे काही चालकांनी सांगितले.

एकूण सात हजारांपैकी सुमारे निम्म्याहून अधिक चालक दुसऱ्या नोकरीवर अवलंबून आहेत. कंत्राटी चालकांसाठी कामाचा कालावधी नऊ तास आहे. त्यात विश्रांती तासही समाविष्ट आहेत. अनेक चालक दिवसाआड बेस्टसाठी सेवा दिल्यानंतर चार ते पाच तास टॅक्सी चालवतात. काही चालक

मनुष्यबळ		
संख्या	स्वमालकीची	भाडेतत्त्वावरील
● चालक	६,३४९७,	०६९९३,४७८
● वाहक	६,४३२२२,	७६५८,५९७
	● एकूण बस २४९२४५७२,७००	
	● मार्ग ५७ ३४९ ४००	
	● दिवसाला फेऱ्या २,६६२२५,७८३ २८,४४५	

भूगर्भीय स्फोटांबाबत प्रशासन सतर्क

संयुक्त बैठक घेण्याचे पालघर जिल्ह्याचे पालकमंत्री गणेश नाईक यांचे संकेत

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पालघर : जिल्ह्यात गौण खनिज उत्खननासाठी काही ठिकाणी वापरण्यात येत असलेल्या बोअर ब्लास्टिंग पद्धतीबाबत प्रशासनाने गांभीर्याने दखल घेतली आहे. खोल भूगर्भात होणाऱ्या या शक्तिशाली स्फोटांमुळे परिसरातील घरांना तडे जाण्याच्या तक्रारी पुढे आल्यानंतर

संबंधित विभागांची संयुक्त बैठक घेण्याचे संकेत पालकमंत्री गणेश नाईक यांनी दिले आहेत.

राष्ट्रीय पायाभूत प्रकल्पांसाठी मोठ्या प्रमाणात दगड, खडी आणि मुरुमाची आवश्यकता असल्याने पारंपरिक नियंत्रित स्फोटांऐवजी काही ठिकाणी बोअर ब्लास्टिंग पद्धतीचा वापर होत असल्याची माहिती समोर आली आहे. पारंपरिक

बसच्या सुरक्षित प्रवासावर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. बेस्टचे सदृशियतीत २५ लाख प्रवासी आहेत. सुरक्षित व सर्वात

स्वस्त प्रवास म्हणून मुंबईकर उपक्रमाच्या माध्यमातून ये-जा करतात. सध्या बेस्टच्या ताप्यात मालकी व भाडेतत्त्वावरील

स्मशानभूमीतील पाण्याच्या टाकीत मृतदेह

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पनवेल : पनवेल महापालिकेने सिडकीकडून हस्तांतरित करून घेतलेल्या कोपरा येथील सेक्टर १० मधील (कोपरा गावाजवळील) स्मशानभूमीच्या पाण्याच्या टाकीत कुजलेल्या अवस्थेतील मृतदेह आढळून आला. हा मृतदेह गेल्या पंधरा दिवसांपासून ते महिनाभरापासून टाकीत पडून असावा, असा संशय व्यक्त केला जात असून या काळात अंत्यविधीसाठी आलेल्या नागरिकांनी त्याच टाकीतील पाण्याचा वापर केल्याने महापालिका प्रशासनाविरोधात नागरिकांनी संताप व्यक्त केला आहे.

कोपरा गावातील स्मशानभूमीचा वापर प्रामुख्याने स्थानिक ग्रामस्थांकडून केला जातो. गुरुवारी ११ जून रोजी गावातील संतोष तांबोळी यांच्या २७ वर्षीय पुतण्याचा मेंदूतील रक्तस्त्रावाने मृत्यू झाला होता. या २७ वर्षी तरुणाचा अंत्यविधीसाठी करण्यासाठी

तांबोळी यांच्यासह अनेक नातेवाईक स्मशानभूमीत गेले असता परिसरात उग्र दुर्गंधी येत होती. मात्र त्याकडे विशेष लक्ष देण्यात आले नाही. शुक्रवार १२ जून रोजी होम व पुढील विधीसाठी पुन्हा स्मशानभूमीत तांबोळी यांचे नातेवाईक गेल्यावर त्यांना पाण्यातून दुर्गंधी अधिक तीव्र येऊ लागल्याने ग्रामस्थांनी परिसराची पाहणी केलं त्यांना काही सापडले नाही महापालिकेच्या कर्मचाऱ्याला तेथे बोलावल्यानंतर त्या कर्मचा-यांनी पाण्याच्या टाकीत डोकावून पाहिल्यानंतर त्यांना कुजलेल्या अवस्थेतील मृतदेह आढळला. घटनेच्या वेळी भाजपचे नगरसेवक अॅड. नरेश ठाकूर उपस्थित होते. खारघरचे प्रभाग अधीक्षक जितेंद्र मढवी यांना तातडीने बोलावल्यानंतर त्यांनी खारघर पोलिसांना घडलेला प्रकार सांगितला. पोलिस आणि स्वच्छता कर्मचाऱ्यांच्या मदतीने जेसीबीच्या साहाय्याने टाकी फोडून कुजलेला मृतदेह बाहेर काढण्यात आल्याचे पोलिसांनी सांगितले.

अंतिम निर्णयानंतर पुनरावलोकनाचा अधिकार नाही

सोसायटीचे मानीव अभिहस्तांतरण उच्च न्यायालयाकडून रद्द

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : मानीव अभिहस्तांतरणाबाबतचा (डीमॅ कन्व्हेयन्स) निर्णय एकदा अंतिमतः देण्यात आला असल्यास कायदेशीर अधिकाराशिवाय सक्षम प्राधिकरणाला स्वतःच्याच आदेशाचे पुनरावलोकन वा फेरविचार करता येऊ शकत नाही, असे महत्त्वपूर्ण निरीक्षण उच्च न्यायालयाने नुकतेच नोंदवले. तसेच, अंधेरी (पश्चिम) येथील एका गृहनिर्माण संस्थेला नव्याने दिलेली मंजूरी रद्द केली.

अंधेरी (पश्चिम) येथील अपेक्षा को-ऑपरेटिव्ह हाउसिंग सोसायटीला सक्षम प्राधिकरणाने २०१७ मध्ये मंजूर केलेल्या मानीव अभिहस्तांतरणाच्या निर्णयाला विकासक बोके कॉर्पोरेशनने उच्च न्यायालयात आव्हान दिले होते. विकासकाची याचिका योग्य ठरवून न्यायमूर्ती फरहान दुबाश यांच्या एकलपीठाने उपरोक्त आदेश दिला. ओशिवरा येथील लोखंडवाला मार्गावरील सुंदरवन कॉम्प्लेक्स येथे विकासकाने सामायिक जागेवर चार इमारती बांधल्या होत्या. नंतर अपेक्षा, नोबल हाऊस, व्हॅलेन्सिया आणि कॅमरॉन हाइट्स अशा चार गृहनिर्माण स्थापन करण्यात आल्या. यातील अपेक्षा सोसायटीने

सक्षम प्राधिकरणाने महाराष्ट्र सदनिका मालकी हक्क कायद्यांतर्गत आढावा घेण्याच्या अधिकार उपलब्ध नसतानाही त्याचा वापर केला. त्यामुळे, संबंधित आदेशात अधिकारक्षेत्राशी संबंधित मूलभूत त्रुटी आहेत, असे न्यायालयाने नमूद केले. त्याआधारे ३७ मे २०१७ रोजीचा अपेक्षाला मानीव अभिहस्तांतरण मंजूर करण्याचा आदेश व त्यानंतर एप्रिल २०१८ मध्ये नोंदणीकृत केलेला एकतर्फी मानीव अभिहस्तांतरण दस्तऐवजही न्यायालयाने रद्दबातल ठरवला. त्याच वेळी, न्यायालयाने सदनिका खरेदीदारांचे कायदेशीर अधिकार मान्य केले व अपेक्षाला सक्षम प्राधिकरणाच्या २०१६ मधील मूळ आदेशाला योग्य त्या मंवासमोर आव्हान देण्याची मुभा दिली

आदेशाला चार आठवड्यांची स्थगिती

नोबल हाऊसचा प्रलंबित दावा एका वर्षाच्या आत निकाली काढण्यासाठी त्याची सुनावणी जलद गतीने घेण्याचे आदेश देखील न्यायालयाने यावेळी शहर दिवाणी न्यायालयाला दिले. तसेच, सर्वोच्च न्यायालयाद दाद मागता यावी यासाठी अपेक्षच्या विनंतीवरून न्यायालयाने निकालाची अंमलबजावणी चार आठवड्यांसाठी स्थगित केली.

सर्वप्रथम २०१६ मध्ये मानीव अभिहस्तांतरणासाठी अर्ज केला होता. मात्र, सक्षम प्राधिकरणाने ४ ऑगस्ट २०१६ रोजी सोसायटीचा अर्ज फेटाळून लावला. त्याच जागेशी संबंधित हस्तांतरण हक्कांबाबत नोबल हाऊसने दाखल केलेले दिवाणी प्रकरण कनिष्ठ न्यायालयात प्रलंबित असल्याचे कारण त्यासाठी सक्षम प्राधिकरणातर्फे देण्यात आले होते. प्रकरणाचा निकाल लागल्यानंतरच नवीन अर्ज करण्याची मुभा प्राधिकरणाने अपेक्षाला दिली होती.

असे असूनही, अपेक्षाने जानेवारी २०१७ मध्ये दुसरा अर्ज दाखल केला आणि सक्षम प्राधिकरणाने तो मंजूरही केला. तसेच, २०१८ मध्ये एकतर्फी मानीव अभिहस्तांतरण दस्तऐवज मंजूर करण्यात आले. त्यावेळीही नोबल हाऊस दाखल केलेले प्रकरण अद्याप प्रलंबित होते. न्यायमूर्ती दुबाश यांच्या एकलपीठाने विकासकाची याचिका मंजूर करताना, आधीच्या आदेशाला कधीही आव्हान दिले गेले नव्हते आणि दिवाणी दावाही प्रलंबित होता याकडे आदेशात लक्ष वेधले.

दहा सोसायट्यांना ३० वर्षांनंतर भूखंड

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : जागतिक बँक प्रकल्पांतर्गत मालवणी येथील दहा सहकारी गृहनिर्माण संस्थांना सोडतीद्वारे वितरीत करण्यात आलेल्या भूखंडांचा आता ३० वर्षांनंतर ताबा मिळण्याची आशा निर्माण झाली आहे. याबाबत या संस्थांना सर्वोच्च न्यायालयापर्यंत धाव घ्यावी लागली होती. अखेरीस न्यायालयाने या संस्थांच्या बाजुने निकाल दिल्यानंतर आता ‘महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणा’ने (म्हाडा) भूखंडांचा ताबा देण्याबाबत प्रक्रिया सुरू केली आहे.

१९९४ मध्ये म्हाडाने अत्यल्प व अल्प उत्पन्न गटातील नागरिकांसाठी मालवणी, गोराई आदी भागात जागतिक बँकेच्या अर्थसहाय्याने ह्य़्मबुई नागरी विकास प्रकल्प’ (बीयूडीपी) राबवण्याची योजना आखली. यानुसार म्हाडाने सोडतीद्वारे २१, २५ आणि ४० चौरस मीटर क्षेत्रफळाचे भूखंड सहकारी संस्थांना मंजूर केले. याबाबत आवश्यक ती दहा

उपाध्यक्षांच्या मंजूरीनंतर ताबा

सर्वोच्च न्यायालयचा आदेश येऊन वर्ष झाले तरी म्हाडाने याबाबत प्रक्रिया सुरू केली नव्हती. आता मात्र ही प्रक्रिया सुरू झाल्याचे मुंबई गृहनिर्माण मंडळाच्या उपमुख्य अधिकारी केतकी गिलानकर यांनी सांगितले. याबाबत प्रस्ताव तयार करण्यात आला असून म्हाडा उपाध्यक्षांच्या मंजूरीनंतर भूखंडांचा प्रत्यक्ष ताबा दिला जाणार आहे, असेही त्यांनी स्पष्ट केले.

टक्के रक्कम संस्थांनी म्हाडाला अदा केली. त्यानुसार म्हाडाने भूखंडाचे वाटप केले गेले. परंतु प्रत्यक्षात या संस्थांना भूखंडांचा अद्याप ताबा मिळालेला नाही. सागरी हद्द नियंत्रण कायद्यानुसार ५० मीटर अंतरावरील बांधकामावर निर्बंध आल्याने भूखंडाचा ताबा देता येत नाही, अशी भूमिका म्हाडाने घेतली. त्यामुळे या संस्थांना भूखंडाचे वितरण होऊनही ताबा न मिळाल्याने घरे बांधता आलेली नाहीत. सदर

भूखंडांची जागा ३० वर्षांनंतरही पडीक आहे. यामुळे या दहा सहकारी गृहनिर्माण संस्थांनी २०११ मध्ये मुंबई उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली. मुंबई पर्यावरण कृती समितीने दाखल केलेल्या याचिकांसोबत या याचिकांचीही सुनावणी झाली. न्यायालयाने स्थगिती देण्यास नकार दिला. त्यानंतरही म्हाडाने भूखंडाचा ताबा दिला नाही. त्यामुळे याबाबत सर्वोच्च न्यायालयात याचिका दाखल करण्यात आली. सर्वोच्च न्यायालयाने २४ फेब्रुवारी २०२५ च्या आदेशान्वये संबंधित सहकारी संस्थांच्या बाजुने निकाल दिला. १९८७ ते १९९४ कालावधीत मंजूर झाले आहे. या ठिकाणी रस्ते व पायाभूत सुविधांचे काम तत्पूर्वी पूर्ण झाले होते. परिणामी या भूखंडांवर झालेल्या विकास कामामुळे आता ५० मीटरचा बफर झोन तयार करणे जवळपास अशक्य आहे. त्यामुळे संबंधितांना भूखंडाचे वितरण करावे. मंजूरीच्या वेळी ५० मीटर बफर झोनचा विचार करता येऊ शकतो, असे स्पष्ट केले.

लोकसत्ता प्रतिनिधी

ठाणे : पूर्व द्रुतगती महामार्गालगत मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडून (एमएमआरडीए) साकेत ते आनंदनगर उन्नत मार्गिकेच्या निर्माणाचे काम सुरू आहे. या कामासाठी आनंदनगर रेल्वे पुलाजवळ सिमेंटचे खांब उभारण्याचे काम केले जात आहे. या कामामुळे सोमवारी प्रवाशांना प्रचंड वाहतूक कोंडीचा त्रास सहन करावा लागला. अंतर्गत मार्गावरही कोंडी झाली होती. सुमारे आठवडाभर हे काम सुरू राहण्याची शक्यता आहे.

पूर्व द्रुतगती महामार्गावरून ठाणे, कल्याण, भिवंडी, नाशिक आणि समृद्धी महामार्गावरून प्रवास करणारी हजारो वाहने मुंबईच्या दिशेने वाहतूक करतात. नोकरदारांच्या वाहनांची संख्यादेखील यामध्ये अधिक असते. महामार्गावरील वाहतुकीचा ताण कमी करण्यासाठी ‘एमएमआरडीए’च्या माध्यमातून साकेत पूल ते कोपरी येथील आनंदनगर पर्यंत उन्नत मार्गिका निर्माण केली जात आहे. या कामासाठी मुंबईच्या दिशेने वाहतूक करणाऱ्या मार्गिकेलागत ठिकठिकाणी खोदकामे करण्यात आली आहेत. त्याचा परिणाम महामार्गावरील वाहतूक व्यवस्थेवर होत आहे.

महामार्गावरील आनंदनगर रेल्वे पुलाजवळ सिमेंटचे खांब उभारले जाणार आहे. त्यासाठी रस्त्यालागत खड्डे खणण्याचे काम सुरू आहे. या कामाचा परिणाम सोमवारी सकाळी नोकरदारांना सहन करावा लागला. मुंबईच्या

दिशेने वाहतूक करणाऱ्या मार्गिकेवर मोठ्या प्रमाणात वाहतूक कोंडी झाली होती. त्यामुळे तीन हात नाका, पाचपाखाडी, कंडबरी जंक्शन भागात वाहनांच्या रांगा लागल्या होत्या. अवघ्या १० मिनिटांच्या अंतरासाठी किमान २५ ते ३० मिनिटे लागत होती. या कोंडीत बेस्टच्या बसगाड्या देखील अडकून होत्या. त्यामुळे मुंबईकडे निघालेल्या नोकरदारांचे हाल झाले. काही वाहन चालकांनी महामार्गावरील कोंडी टाळण्यासाठी ठाणे शहरातील अंतर्गत मार्गांचा पर्याय निवडला. परंतु अंतर्गत मार्गावरही वाहनांचा भार वाढला. दुपारी १ नंतर येथील वाहतूक कोंडी काही प्रमाणात सुटली होती. एमएमआरडीएकडून खांब उभारणीच्या कामासाठी आठवडा लागू शकतो असे वाहतूक पोलिसांनी सांगितले.

पालघर जिल्ह्यात खैर लाकूड जप्त

वाडा : वनसंपत्तीच्या अवैध तस्करीविरोधात जव्हार वनविभागाने मोठी कारवाई करत वाडा-मनोर महामार्गावरून वाहतूक होत असलेले ४८९ घनफूट खैर लाकूड आणि दोन मालवाहू ट्रक जप्त केले. या कारवाईत सुमारे २२ लाख रुपयांचा मुद्देमाल हस्तगत करण्यात

आला असून वाहनचालक अंधाराचा फायदा घेऊन पसार झाले. उपवनसंरक्षक डॉ. संपून शेख यांना मिळालेल्या गुप्त माहितीच्या आधारे वाडा वनक्षेत्रपाल (संरक्षण व अतिक्रमण निर्मूलन) एकनाथ चौधरी यांच्या नेतृत्वाखाली मध्यरात्री ही कारवाई करण्यात आली.

ॲलर्जी आणि दमा

ॲलर्जी आणि दम्याची लक्षणे

- जुनी सर्दी - सतत एका पाठोपाठ शिंका येणे.
- नाक चोंबणे, खाज येणे, नाकाचे हाड वाढणे.
- नाकाचे हाड वाढणे, श्वास घेण्यास त्रास होणे, नाक नेहमी बंद वाटणे.
- सायनसचा जुना आणि सतत होणारा त्रास, डोकेदुखी.
- एडेनॉइड आणि टॉन्सिलचा लहान मुलांमधील होणारा त्रास.
- शुळ, धुर, केमिकल्स, उग्र वास, प्रदूषणामुळे होणारी ॲलर्जी
- ब्रॉंकायटिस
- अन्न पदार्थांची ॲलर्जी

यावर शास्त्रोक्त पध्दतीने होमिओपॅथिक उपचार व मार्गदर्शन

शर्विल होमियोपॅथी

डॉ. योगेश पाटोळे
एम. डी. होमियोपॅथी (पुणे)
र. नं. ३४८७६

दादर (फक्त तिसरा रविवार)
पालकर पॉलीक्लिनिक, शिवाजी पार्क,
दादर (पश्चिम)

7506862929 / 9082071102

नाटक सिनेमा वाद्यवृंद

तिकीट आख्या
२.२२ ची एसी लोकल... दोन मैत्रीणींनी ठाण्याहून ठरवून थंडयार प्रवासाला सुरुवात केली. एकीचा पहिलावहिला एसी ट्रेनचा प्रवास... तर दुसरी सरावलेली. ट्रेन फलटाला लागली... दोघींनी काढलेले तिकीट चाचपून लगबगीने ट्रेनमध्ये चढत आवडती सीट पटकावली. नव्याने प्रवास करत असलेल्या मुलीने मैत्रीणीला विचारले, ‘मला जरा तिकीट दाखव ना.’ त्यावर दुसऱ्या मैत्रीणीचे उत्तर आले, ‘तिकीट काय बघायचं... तिकिटासारखं तिकीट ते!’ तरीही पहिलीचा हट्ट, ‘‘दाखवच तु मला तिकीट.’’ मग दुसरीने बॅगेतून तिकीट काढून पहिलीच्या हातात थोपवले. तिकिटावर लक्ष जाताच पहिली मैत्रीण जोरात ओरडली, ‘अगं, आपल्याला परळला जायचं आहे ना आणि तू दादरचं तिकीट का काढलंस?’ तसे जवळपास बसलेल्या प्रवाशांचे त्यांच्याकडे लक्ष गेले. मग दुसरीने मैत्रीणीला दामटवत गप्प केले; आणि मग प्रवास करताना आपण कशी चलाखी

करतो, हे मैत्रीणीला पटवून देत दोघींचा हास्यकल्लोळ सुरू झाला. पहिली मैत्रीण चेहऱ्यावर गंभीर भाव आणत, घाबरत दुसरीचे ऐकत होती. ‘एसी लोकलमध्ये हमखास टीसी येतात... यापासून बचावण्यासाठी अनेक पळवाटा आहेत,’ हे शब्द कानावर पडताच सहप्रवासीही अगदी कान देऊन हा संवाद ऐकू लागले. ‘बघ, आपलं तिकीट आधीच टीसी पाहून गेला, तर बिनधास्त परळला उतरायचं; किंवा आपल्यापर्यंत टीसी आलाच नाही, तरीही आपण सहज परळला उतरू शकतो. आणि तिसरं विशेष म्हणजे, जर उतरल्यावर आपल्याला टीसी भेटलाच, तर दादरच्या पुढचं स्टेशन परळ आहे. त्यामुळे ‘उतरायला मिळालंच नाही, आम्ही झोपी गेलो किंवा मग गप्पांच्या नादात उतरायला विसरलो...’ यांपैकी एक कारण सांगायचं.’ हे ‘तिकीट आख्यान’ ऐकून झाल्यावर पहिल्या मैत्रीणाने घाबरून विचारलेच, ‘अगं, आपण दादरपर्यंत तिकीट काढलंच ना, मग परळचं काढलं असतं तर काय झालं असतं?’ तर दादरचं तिकीट काढण्यामागे किती फायदा आहे, याचं गणित दुसरीने मांडलं, ‘दादरपर्यंत तिकीट ७०, तर परळपर्यंत ९५ रुपये आहे. दादरचं तिकीट काढल्यामुळे दोघींचे २५-२५ रुपये वाचले. यामधून पुढे जाऊन वडापाव खाऊ शकतो.’ हे ऐकून पहिल्या मैत्रीणीने कपाळ्यावर हातच मारला !

दुचाकी चोरणारी टोळी जेरबंद

ठाणे : हिरानंदानी इस्टेट परिसरात दुचाकी चोरी करून दहशत निर्माण करणाऱ्या टोळीचा कासारवडवली पोलिसांनी छडा लावला. तीन आरोपींना अटक करून दुचाकी चोरीचे आठ गुहे उघडकीस आणले. त्यांच्याकडून नऊ लाख रुपये किमतीच्या दुचाकी जप्त करण्यात आल्या.

रानसई, पुनाडे धरणांतील साठा तळाळा

(पान १वरून) तळ गाठल्याने पाणी विकत घ्यावे लागत आहे. तालुक्यातील अनेक जलजीवन योजनांची कामे अपूर्ण असल्याने पाणीटंचाई अधिकच तीव्र झाली आहे. त्यातच साठवणूक करण्यात आलेले पाणीदुष्पीत होत असल्याने नागरिकांच्या आरोग्यावर विपरीत परिणाम होत आहे. जलजीवन योजना मागील चार वर्षांपासून रखडलेली आहे. पाणीपुरवठा करणाऱ्या दोन विद्युत पंपांपैकी एक पंप बंद असल्याने पाणीपुरवठ्यामध्ये आणखीनच भर पडली. पंप दुरुस्तीसाठी जीवन प्राधिकरण विभागाला सांगितले आहे. मात्र तोपर्यंत नागरिकांना पाणी टंचाईचा सामना करावा लागत आहे, अशी माहिती पुनाडे आठ गाव पाणीपुरवठा कमिटीचे अध्यक्ष आणि रायगड जिल्हा परिषद सदस्य अॅड. अविनाश ठाकूर यांनी दिली. उरण तालुक्यातील रानसई, केळ्याचा माळ, चांदयली वाडी, खैरकाठी, बंगल्याची वाडी, सागाचीवाडी, मार्गाची वाडी अशा आदिवासी वाड्यांना पाणीटंचाईने ग्रासले आहे. यापैकी दोन वाड्यांना टँकरने पाणीपुरवठा केला जात आहे, अशी माहिती उरण पंचायत समितीचे सभापती महेश म्हात्रे यांनी दिली.

निमंत्रण पत्रिकेवरून संघर्ष

(पान १वरून) कार्यक्रमासाठी प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या निमंत्रण पत्रिकेत वनमंत्री गणेश नाईक यांच्यासह खासदार डॉ. श्रीकांत शिंदे, खासदार नरेश म्हस्के आणि इतर लोकप्रतिनिधींची नावे असताना पालकमंत्री एकनाथ शिंदे यांचे नाव नसल्याचे समोर आल्यानंतर वादाला सुरुवात झाली. विशेष म्हणजे, ६ जून रोजी नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याच्या अनावरण सोहळ्यातही एकनाथ शिंदे यांना निमंत्रण देण्यात आले नव्हते. त्या घटनेचे पडसाद मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत उमटले होते. त्यानंतर अवघ्या काही दिवसांत पुन्हा एकदा पालकमंत्र्यांचे नाव वगळण्यात आल्याने शिवसेना पदाधिकारी आणि कार्यकर्त्यांनी याबाबत आक्रमक भूमिका घेतली. कार्यक्रम सुरू असतानाच खासदार नरेश म्हस्के यांनीही या प्रकाराबद्दल तीव्र नाराजी व्यक्त केली. युती धर्माचे पालन आणि लोकप्रतिनिधींचा परस्पर सन्मान राखणे अपेक्षित असताना वारंवार अशा घटना घडत असल्याचा आरोप त्यांनी केला.

आरोग्यसेवा सक्षमीकरणाला नवा आयाम

प्रशासन काळातील महत्त्वाकांक्षी प्रकल्पांना अखेर हिरवा कंदील

जयेश सामंत, लोकसत्ता

नवी मुंबई : सर्वसामान्य नवी मुंबईकरांसाठी अतिशय उपयुक्त आणि परवडतील अशा दरात महत्त्वाच्या आरोग्य सेवा उपलब्ध व्हाव्यात यासाठी महापालिका आयुक्त डॉ. कैलाश शिंदे यांनी गेल्या दीड वर्षांपासून महत्त्वाकांक्षी योजनांची आखणी केली होती. त्या योजनांना सोमवारी वनमंत्री गणेश नाईक यांच्या उपस्थितीत हिरवा कंदील दाखविण्यात आला. यामुळे प्रशासनाने नागरिकांच्या आरोग्य सक्षमीकरणाच्या दृष्टीने मोठे पाऊल उचलल्याची चर्चा आहे.

आपला पहिला अर्थसंकल्प सादर करत असताना आयुक्त डॉ. शिंदे यांनी त्यामध्ये विविध आरोग्य सुविधांचे सुतोवाच केले होते. हृदयविकार उपचार केंद्र, अत्याधुनिक असे डायलिसिस केंद्र, पशुवैद्यकीय रुग्णालय, नागरी आरोग्य केंद्रांसारख्या महत्त्वाच्या आणि शहरातील सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेचा पाया मजबूत करणाऱ्या या प्रकल्पांचे लोकार्पण झाल्याने महापालिकेच्या आरोग्य व्यवस्थेच्या वाटचालीतील हा ऐतिहासिक दिवस ठरला.

नवी मुंबईतील वाढती लोकसंख्या आणि सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेवर अवलंबून असणाऱ्यांचे

महत्त्वाच्या सेवा

जुईनगर येथे पशुवैद्यकीय दवाखाना, महापे येथे नागरी आरोग्य केंद्र, गरजू मातांसाठी मिलक बँक अशा महत्त्वाच्या सेवांवैही सोमवारी लोकार्पण करण्यात आले. ठाण्याप्रमाणे नवी मुंबईतही मिलक बँकची व्यवस्था उभी राहावी यासाठी बेलापूरच्या आमदार मंदा म्हात्रे यांचा पाठपुरावा होता. आयुक्त डॉ. शिंदे यांनी आपल्या प्रशासकीय कार्याकाळात हे प्रकल्प अंमलबजावणीच्या स्तरावर आणले. याशिवाय

मध्यवर्ती निर्जंतुकीकरण विभाग, रुग्णालयात खाटांची उपलब्धता पारदर्शक पद्धतीने कळवी यासाठी डॅशबोर्डची व्यवस्थाही कार्यान्वित झाली.

त्यामधील प्रमाण लक्षात घेता गेल्या काही वर्षांपासून ही व्यवस्था अधिक

सक्षम केली जावी, अशी मागणी सातत्याने पुढे येत होती. कोविडकाळात येथील आरोग्य

व्यवस्थेवर मोठा ताण आला. स्वतःच्या सुसज्ज अशा इमारती असूनही महापालिकेस सिडकोने उभारलेल्या प्रदर्शनी केंद्रांवर अवलंबून राहण्याची वेळ

आवली. साधारण दोन वर्षांपूर्वी महापालिकेत आयुक्तपदी आलेले डॉ. कैलाश शिंदे यांनी आपल्या पहिल्याच अर्थसंकल्पात आरोग्य व्यवस्थेच्या बळकटीकरणासाठी

मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्षाचा मोर्चा

लोकसत्ता प्रतिनिधी

उरण : मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्षाच्या वतीने रविवारी उरणमध्ये महागाईविरोधात मोर्चा काढण्यात आला. यावेळी सरकारच्या

धोरणांवर टीका करत निदर्शने करण्यात आली.

या वेळी कां. भूषण पाटील, महिला नेत्या हेमलता पाटील, शेतकरी नेते संजय ठाकूर यांनी आंदोलनकर्त्यांना मार्गदर्शन केले.

या मोर्चात मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्ष, सीआयटीयू कामगार संघटना, जन्वादी महिला संघटना, डीआयएफआय युवक संघटना, किसान सभा या संघटना सहभागी झाल्या होत्या.

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पनवेल : पनवेल महापालिकेची स्थगित केलेली सर्वसाधारण सभा (महासभा) आता २३ जून रोजी सकाळी ११.३० वाजता शहरातील आद्यक्रांतीवीर वासुदेव बळवंत फडके नाट्यगृहात आयोजित करण्यात आली आहे. विधानपरिषदेच्या स्थानिक प्राधिकारी मतदारसंघ निवडणुकीसाठी लागू झालेल्या आचारसंहितेमुळे ही सभा स्थगित करण्यात आली होती.

महापालिकेची महासभा २० मे रोजी होणार होती. मात्र, विधानपरिषदेच्या स्थानिक प्राधिकाारी मतदारसंघाच्या निवडणुकीची

पाणी परिषदेची प्रतीक्षा

महापौर नितीन पाटील यांनी पाणीपरिषद लवकर होईल, असे आश्वासन यापूर्वीच्या महासभेत दिले होते. मात्र ही परिषद पुढे ढकलण्यात आली. त्यानंतर निवडणुकीची आचारसंहिता लागू झाली. त्यामुळे आचारसंहिता उठल्यानंतर पाणी परिषद होईल असे वाटत होते. मात्र २३ जूनला महासभा जाहीर करण्यात आल्यामुळे पाणी परिषदेला निश्चित मुहूर्त कधी, असा प्रश्न नागरिक विचारत आहेत.

आचारसंहिता लागू झाल्याने सभेचे आयोजन स्थगित करण्यात आले होते. त्यानंतर संबंधित निवडणूक बिनविरोध झाल्याने आचारसंहिता संपुष्टात आली आहे. त्यामुळे महापालिकेच्या नगरसचिव विभागाने महासभेची नवी तारीख जाहीर केली आहे.

या महासभेचे कामकाज यापूर्वी २० मे रोजीच्या महासभेसाठी निश्चित करण्यात आलेल्या विषयपत्रिकेनुसारच चालविण्यात येणार आहे. पनवेल शहरात बहुमजली वाहनतळ व दुकाने बांधणे, तसेच महापालिकेच्या प्रभाग समिती स्थापन

लोकसत्ता प्रतिनिधी

नवी मुंबई : महापालिकेला पाणीपुरवठा करणाऱ्या मोरबे धरणातील पाणीसाठा कमी होत असल्याने पाणी नियोजनाबाबत व शहरात सुरू असलेल्या पाणीकपातीबाबत पुनरावलोकन करण्यात येत असल्याची माहिती महापालिका आयुक्त डॉ. कैलाश शिंदे यांनी दिली आहे. त्यामुळे शहरात सध्या सुरू असलेल्या पाणीकपातीमध्ये वाढ होण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे.

नवी मुंबई महापालिका हद्दीतील बेलापूर, नेरुळ विभागात गेल्यावर्षी २६ मे रोजी अचानक झालेल्या पावसाने बेलापूर पाण्यात गेल्याचे चित्र पाहायला मिळाले होते. यंदा मात्र पावसांने हात आखडता घेतला असून १५ जूनपर्यंत शहरात फक्त ०.५५ मिमी तर मोरबे धरण परिसरात फक्त ६ मिमी पावसाची नोंद झाली आहे. त्यामुळे नवी मुंबईकर

प्रशासनाची सज्जता

पाऊस लांबणीवर पडल्याने पालिकेने पाणीपुरवठ्याबाबतचे नियोजन केले आहे. त्यामुळेच विभागवार पालिकेने पाणीकपातीचे नियोजन सुरू असले तरी आगामी काळात पावसाने अधिक ओढ दिल्यास नव्याने पाणीपुरवठ्याबाबत नियोजन करावे लागणार आहे. त्याबाबत पालिका प्रशासन योग्य ती खबरदारी घेत आहे.

नागरिकांनी पाण्याबाबत खबरदारी घेऊन पाण्याचा जपून वापर करण्याची आवश्यकता आहे.

उरण-द्रोणागिरी मार्ग खड्डेमय

गतिरोधकांजवळ अपघाताची भीती

लोकसत्ता प्रतिनिधी

उरण : उरण शहराला जोडणाऱ्या नवीन शेवा-उरण मार्ग तसेच द्रोणागिरी नोड परिसरातील खड्ड्यांच्या संख्येत वाढ झाली आहे. याचा फटका स्थानिकांसह येथील वाहनचालकांना बसत आहे. यात नवीन शेवा व तेली पाडा येथील गतिरोधकांनजीक झालेल्या मोठमोठ्या खड्ड्यांमुळे अपघात होत असून पावसाळ्यापूर्वी हे धोकादायक खड्डे बुजवावेत, अशी मागणी येथील नागरिक करत आहेत.

द्रोणागिरी नोड परिसरातील रस्ते पुरते खड्डेमय झाले आहेत. या मार्गावरून सातत्याने प्रवासी व कंटेनर वाहतूक सुरू असते. या खड्ड्यांत कंटेनर वाहन आदळून अपघात होण्याची शक्यता आहे. याच परिसरात दुचाकी तसेच एसटी बसला वारंवार अपघात होण्याच्या घटना घडल्या आहेत. येथील उड्डाणपुलावरही खड्डे पडले आहेत. या पुलावरून प्रवासी वाहने व

परिसरातील नागरिकांना अनेक प्रकारच्या श्वसनाचे आजार होत आहेत. महामार्गावरील ही धूळ कमी करण्यासाठी सिडको तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाने योग्य ती उपाययोजना करावी.

- अशोक म्हात्रे, सामाजिक कार्यकर्ते.

विद्यार्थी प्रवास करीत आहेत. द्रोणागिरी व उरण पनवेल मार्गांवरील खड्डे बुजविण्यासाठी वापरण्यात आलेल्या खडीमुळे धूळ निर्माण होत आहे. महामार्गावरील धुळीचे लोट पसरल्याने प्रवासी त्रस्त झाले आहेत. या परिसरात उघड्यावर काम करणाऱ्या मजुरांच्या व वाहनचालकांच्या आरोग्याला यामुळे धोका पोहचत आहे. या संदर्भात उरणच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांशी संपर्क केला असता त्यांच्याकडून प्रतिसाद मिळाला नाही.

मोरबेतील साठ्यात घट झाल्याने नियोजनाबाबत पुनरावलोकन

पाणीकपातीत वाढीची शक्यता

प्रशासनाची सज्जता

पाऊस लांबणीवर पडल्याने पालिकेने पाणीपुरवठ्याबाबतचे नियोजन केले आहे. त्यामुळेच विभागवार पालिकेने पाणीकपातीचे नियोजन सुरू असले तरी आगामी काळात पावसाने अधिक ओढ दिल्यास नव्याने पाणीपुरवठ्याबाबत नियोजन करावे लागणार आहे. त्याबाबत पालिका प्रशासन योग्य ती खबरदारी घेत आहे.

नागरिकांनी पाण्याबाबत खबरदारी घेऊन पाण्याचा जपून वापर करण्याची आवश्यकता आहे.

पावसाची आकडेवारी (१ ते १५ जून)		
	२०२५	२०२६
बेलापूर -	१३६.८ मिमी	७.९ मिमी
नेरुळ-	१२२.८ मिमी	२.३ मिमी
वाशी -	१२९.८३ मिमी	३.३ मिमी
कोपरखैरणे-	१८८.१८ मिमी	० मिमी
ऐरोली-	२८६.८२ मिमी	० मिमी
दिघा-	२८३.२० मिमी	०मिमी
सरसरी -	१११.७० मिमी	२.२५ मिमी

मुंबई महापालिकेला पाणीपुरवठा करणाऱ्या मोरबी धरणातील पाणीसाठा कमी होत असून सध्या पाणी नियोजनाबाबत व शहरात सुरू असलेल्या पाणीकपातीबाबत पुनरावलोकन करण्यात येत आहे. शहरातील पाणीपुरवठ्याबाबत महापालिका प्रशासन बारकाईने लक्ष ठेवून आहे.

- डॉ. कैलाश शिंदे, आयुक्त, नवी मुंबई महापालिका

काही दिवस पाऊस लांबणीवर पडला तर आणखी पाणीकपात करावी लागण्याची शक्यता आहे.

दिवाळे शाळेचे काम अपूर्णच

विद्यार्थ्यांवर जुन्याच इमारतीत बसण्याची नामुष्की

लोकसत्ता प्रतिनिधी

नवी मुंबई : नव्या शैक्षणिक वर्षासाठी पालिकेने प्रवेशोत्सव साजरा करण्याची तयारी केली आहे. मात्र दिवाळे येथील शाळेचे काम अपूर्णच असल्याने विद्यार्थ्यांवर जुन्याच इमारतीत बसण्याची नामुष्की ओढावली आहे. दिवाळे येथील महाराष्ट्र भूषण डॉ. नानासाहेब धर्माधिकारी शाळेच्या नव्या इमारतीचे काम अद्याप अपूर्ण आहे. महापौर सुजाता पाटील व नगरसेवक सूरज पाटील यांच्या प्रभागातील शाळेत

नवी मुंबई महापालिका क्षेत्रातील दिवाळे गावातील इमारतीचे काम सुरू असून लवकरात लवकरास काम पूर्ण करण्याचा प्रयत्न केला जाईल.. **- मदन वाघचौडे,** कार्यकारी अभियंता

पुरेसे शिक्षक नसल्याने मुलांसह शाळा पालिका मुख्यालयातील पालिका आयुक्तांच्या कार्यालयाबाहेरच भरवण्यात आली होती. नवे शैक्षणिक वर्ष हे १५ जूनपासून सुरू होत आहे. दिवाळे गावातील शाळा इमारत जूनी असल्याने या शाळेच्या ठिकाणी

नवीन शाळेचे बांधकाम पालिकेने हाती घेतले आहे. गेल्यावर्षापासून २०२४ पासून या शाळेचे काम सुरू आहे. परंतु अद्याप या शाळेचे काम पूर्ण झाले नाही. त्यामुळे ही शाळा जुन्याच इमारतीत भरवावी लागणार आहे.

नव्या शाळा इमारतीसाठी ११ कोटी ११ लाख ४३ हजार ४४५ रकमेचे काम सुरू केले असले तरी अद्याप काम पूर्ण न झाल्याने जुन्या इमारतीतच शाळा भरवावी लागणार आहे. या कामासाठी अजून किती वर्ष लागणार असा प्रश्न निर्माण झाला आहे.

नवी मुंबईकरांना विहिरींचा आधार

(पान १वरून) आल्याने महापालिकेने यापूर्वीच १० टक्के पाणीकपात लागू केली आहे. मात्र पावसाबाबतची अनिश्चितता कायम असल्याने उपलब्ध जलस्रोतांचे अधिक परिणामकारक व्यवस्थापन करण्यावर भर दिला जात आहे. हवामान खाल्याच्या अंदाजानुसार मान्सूनची पुढील वाटचाल काही दिवस मंदावली असली तरी परिस्थिती सुधारण्याची शक्यता व्यक्त करण्यात आली आहे. मात्र अपेक्षित पाऊस होईपर्यंत शहराच्या पाणीपुरवठ्यावरचा दबाव कायम राहण्याची शक्यता असल्याने महापालिकेने

खबरदारीचा मार्ग स्वीकारला आहे. शहरातील १०० पारंपरिक विहिरी प्रत्यक्ष वापरात आल्यास पिण्याच्या पाण्यावरील अवलंबित्व काही प्रमाणात कमी होण्यास मदत होईल, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे. **पारंपरिक जलस्रोतांचा पर्याय** महापालिकेच्या विभागनिहाय आढावा बैठकीत जलस्थितीचा आढावा घेताना आयुक्त डॉ. शिंदे यांनी शहरातील विहिरींचे तातडीने सर्वेक्षण करण्याचे निर्देश दिले. त्यानुसार पाणीपुरवठा विभागाकडून विविध विभागांतील विहिरींची पाहणी, स्वच्छता आणि

त्यांचा उपयुक्तता तपासण्याचे काम हाती घेतले जाणार आहे. शहरातील अनेक उघड्या विहिरी वर्षानुवर्षे वापराअभावी दुर्लक्षित राहिल्या आहेत. या विहिरींमध्ये पाणी उपलब्ध असले तरी गाळ आणि कचऱ्यामुळे त्यांचा वापर मर्यादित झाला आहे. त्यामुळे वापरापूर्वी त्यांची सखोल स्वच्छता करून पाण्याची गुणवत्ता तपासली जाणार आहे. महापालिकेच्या मते, या विहिरींमधील पाणी पिण्यासाठी वापरले जाणार नसून धुणीभांडी, सार्वजनिक स्वच्छता, उद्यानांना पाणी देणे, बांधकामे आणि इतर दुय्यम गरजांसाठी वापरण्यावर भर दिला जाणार आहे.

(पान १वरून) पूर्वी चार ते पाच महिने नियमित कोसळणारा पाऊस आता अल्प कालावधीत अत्यंत तीव्र स्वरूपात पडतो. अनेक दिवस पावसाचा खंडही पडतो. त्यामुळे धरणांच्या पाणलोट क्षेत्रात सातत्याने पाणी साचण्याची प्रक्रिया बाधित होते. परिणामी एकूण पर्जन्यमान समाधानकारक असले तरी धरणांमध्ये अपेक्षित प्रमाणात पाणीसाठा होत नाही. याशिवाय जागतिक स्तरावरील एल निनो आणि इतर हवामानविषयक घटकांचाही परिणाम पावसावर होत आहे. तसेच यामुळे मान्सूनच्या आगमनात तसेच त्याच्या तीव्रतेत अनिश्चितता निर्माण होत आहे.

याच पाश्र्वभूमीवर यंदा अनेक धरणांमधील पाणीसाठा अपेक्षेपेक्षा कमी असल्याचे चित्र राज्यभर दिसत आहे. बारवी धरणाची एकूण साठवण क्षमता ३३८.८४ दशलक्ष घनमीटर इतकी आहे. मात्र सध्या धरणात केवळ ८५.५० दशलक्ष घनमीटर इतकेच पाणी उपलब्ध आहे. धरणातील साठा झपाट्याने कमी होत असल्याने आगामी काही आठवडे अत्यंत महत्त्वाचे ठरणार आहेत. कारण याच कालावधीत मान्सूनचा वेग वाढून धरण क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणावर पाणी जमा होण्याची अपेक्षा असते. मात्र जून महिन्याचा मध्य उलटूनही अपेक्षित पाऊस न झाल्याने चिंतेत भर पडली

आहे. बारवी धरणावर ठाणे जिल्ह्यातील लाखो नागरिकांचा पाणीपुरवठा अवलंबून आहे. कल्याण-डोंबिवली, उल्हासनगर, अंबरनाथ, बदलापूर, भिवंडी, ठाणे, मिरा भांदर परिसरासह नवी मुंबईच्या काही भागांना या धरणानून

पाणीपुरवठा केला जातो. याशिवाय एमआयडीसी क्षेत्रातील शेकडो लघु, मध्यम आणि मोठ्या उद्योगांनाही याच धरणानून पाणी उपलब्ध होते. त्यामुळे धरणातील साठा कमी होणे म्हणजे केवळ नागरिकांच्या दैनंदिन जीवनावर

परिणाम होणे नव्हे, तर औद्योगिक उत्पादन आणि स्थानिक अर्थव्यवस्थेवरही त्याचे दूरगामी परिणाम होऊ शकतात. धरणातील साठा घटल्याने जिल्ह्यातील अनेक भागांमध्ये पाणीपुरवठ्याचे नियोजन बदलण्यात आले आहे. काही शहरांमध्ये पाणीपुरवठ्याच्या वेळेत कपात करण्यात आली असून काही ठिकाणी टप्प्याटप्प्याने पाणी कपातीचे उपाय राबविले जात आहेत. प्रशासनाकडून उपलब्ध साठ्याचा काटकसरीने वापर करण्यावर भर दिला जात असून नागरिकांनाही पाण्याचा अपव्यय टाळण्याचे आवाहन करण्यात येत आहे.

प्रतिबंधित गुटख्याचा साठा जप्त
डहाणू : राज्यात प्रतिबंधित असलेला सुगंधित पानमसाला आणि गुटख्याची बेकायदा वाहतूक करणाऱ्या एका टेम्पोवर कासा पोलिसांनी कारवाई केली. डहाणू तालुक्यातील वाघाडी गावाच्या हद्दीत रात्रीच्या सुमारास टेम्पो अडवून वाहनासह ५१ लाख ५४ हजार रुपये किमतीचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. तसेच वाहनचालकलाही अटक करून त्याच्यावर गुन्हा दाखल केला आहे.
गुजरातमधील वलसाड येथून उधवा-कासामार्गे भिवंडीच्या दिशेने मोठ्या प्रमाणावर सुगंधित पानमसाला आणि तंबाखू घेऊन एक टेम्पो जाणार असल्याची माहिती स्थानिक गुन्हे शाखेला मिळाली. या माहितीच्या आधारे पोलिसांनी वाघाडी गावाजवळ सापळा रचला. संशयास्पद वाटणारा टेम्पो थांबवून त्याची तपासणी केली असता, त्यात विमल पानमसाला आणि तंबाखूचे हजारो पॅकिटे असलेले अनेक पोते आढळून आले. या प्रकरणी नवसारी येथील चालकाला पोलिसांनी ताब्यात घेत त्याच्यावर गुन्हा दाखल केला.

शिविरात ३६ रक्तपिशव्यांचे संकलन
पालघर : जागतिक रक्तदाता दिनानिमित्त मुख्यमंत्री सहायता निधी कक्ष व धर्मादाय रुग्णालय मदत कक्ष, जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर आणि सर्वजीवन सेवा फाऊंडेशन यांच्या वतीने पालघर रेल्वे स्थानक परिसरात रक्तदान शिबीर पार पडले. यावेळी ३६ रक्तपिशव्यांचे संकलन करण्यात आले.
या शिविरास खासदार डॉ. हेमंत सवरा आणि पालघर जिल्हा काँग्रेसचे अध्यक्ष कॅप्टन सत्यम ठाकूर यांनी विशेष उपस्थिती लावली. त्यांनी रक्तदात्यांचे आणि स्वयंसेवकांचे मनोबल वाढवत त्यांना प्रोत्साहित केले.
शिबिरामध्ये नागरिक, रक्तदाते आणि स्वयंसेवकांनी उत्साह दर्शवला. शिबिराच्या यशस्वी आयोजनातून एकूण ३६ रक्तपिशव्यांचे संकलन करण्यात आले. रक्तदातांसह या शिविरात हरीदया फाऊंडेशनच्या प्रतिनिधींनी अवयवदानाचे महत्त्व पटवून देत नागरिकांमध्ये जनजागृती केली.

विरार-नालासोपारा जोडरस्त्यावर गतिरोधक

वसई : विरार - नालासोपारा बायपास रस्त्यावर सातत्याने होणाऱ्या अपघातांच्या घटनांच्या पार्श्वभूमीवर महापालिका प्रशासनाने या मार्गावर गतिरोधक बसवले आहेत. नुकताच भरधाव येणाऱ्या दोन चारचाकी वाहनांची धडक लागून भीषण अपघात घडला. या नंतर प्रशासन खडबडून जागे झाले असून वेगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी ठीकठिकाणी गतिरोधक बसवले आहे. नालासोपारा पश्चिमेच्या श्रीप्रस्थ ते विरारच्या म्हाडा कॉलनीदरम्यान पालिकेने नवीन रस्ता तयार केला आहे. यासाठी पालिकेने ८ कोटी रुपये खर्च केले आहेत.

ग्रामपंचायतींना कर देऊ नका! ‘टिमा’च्या आवाहनामुळे बोईसरमधील ग्रामपंचायती आक्रमक

लोकसत्ता वार्ताहर

बोईसर : तारापूर औद्योगिक क्षेत्रातील ग्रामपंचायती आणि उद्योजकांची संघटना (टिमा)मध्ये मालमत्ता कर आकारणीवरून वाद निर्माण झाला आहे. शासनाकडून पुढील आदेश येईपर्यंत उद्योगांनी ग्रामपंचायतीकडे घरपट्टी न भरण्यासंदर्भातील पत्र टिमाकडून औद्योगिक आस्थापनांना पाठविल्यानंतर ग्रामपंचायतींनी यावर तीव्र आक्षेप घेतला. संतप्त ग्रामपंचायत पदाधिकाऱ्यांनी बोईसर पोलीस ठाण्यात धाव घेऊन टिमा पदाधिकाऱ्यांविरोधात कायदेशीर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे.

तारापूर उद्योग परिसरातील सरावली, कोलवडे, कुं भवली, खैरेपाडा, सालवड आणि पाम या ग्रामपंचायतींचे सरपंच आणि उपसरपंच यांनी बोईसर पोलीस ठाण्यात तारापूर येथील उद्योजकांची संघटना टीमाविरोधात कारवाईसाठी निवेदन दिले. निवेदनात महाराष्ट्र शासनाचा कोणताही शासन निर्णय, कायदेशीर आदेशानुसार कंपन्यांना ग्रामपंचायतीचे कर न भरण्याबाबत

कर मिळत नसल्याने महसुलात घट

उद्योगांनी ग्रामपंचायतींना मालमत्ता कर देणे बंद केल्यास परिसरातील परिसरातील खैरेपाडा, कोलवडे, कुंभवली, पाम, सालवड आणि सरावली या सहा ग्रामपंचायतींच्या महसुलात मोठी घट होऊन ग्रामपंचायतींचे आर्थिक गाणेत विस्कळीत होण्याची भीती पदाधिकाऱ्यांनी व्यक्त केली.

कोणतीही लेखी सूचना प्राप्त झालेली नाही, असे असताना टीमाकडून कायदेशीर कर वसुलीत

सुरुवातीपासूनच स्वतंत्र शुल्क आकारणी करून एमआयडीसीकडून सर्व सुविधा उपलब्ध करून दिल्या जात आहेत. त्यानंतर कोणतीही जबाबदारी नसलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थेकडून पुन्हा घरपट्टी आकारणी करणे म्हणजे दुहेरी शुल्क आकारणी करण्यासारखे आहे. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालानुसार, शासनाकडून अंतिम आदेश येईपर्यंत कोणत्याही उद्योगाने घरपट्टी भरू नये, असे पत्र उद्योगांना दिले, यात गैर काहीही नाही.

- दिनकर राऊत, अध्यक्ष, टिमा

मिळणारा अंदाजित महसूल पुढीलप्रमाणे आहे :
●सालवड : २.५८ लाख रुपये
●सरावली : १.७९ लाख रुपये
●पाम : ७९.४० लाख रुपये
●कोलवडे : ६१.२९ लाख रुपये
●कुंभवली : ४६.१० लाख रुपये
●खैरेपाडा : १४.९५ लाख रुपये

वातावरण निर्माण करणे, असे आरोप ग्रामपंचायतींकडून करण्यात आले आहेत.

वाडा एसटी बसस्थानक सुविधांची वानवा

प्रवाशांचे आरोग्य, सुरक्षिततेचा प्रश्न गंभीर

लोकसत्ता वार्ताहर

वाडा : तालुक्यातील प्रमुख वाहतूक केंद्र असलेल्या वाडा एसटी बस स्थानक सध्या असुविधांच्या गर्तेत सापडले आहे. स्थानकात मूलभूत सुविधांची दुरवस्था झाली असून तुंबलेले शौचालय, दुर्गंधीयुक्त फिरते स्वच्छतागृह, अवैध दुचाकी पार्किंग आणि पिण्याच्या पाण्याच्या सुविधेतील त्रुटींमुळे प्रवाशांना मोठ्या गैरसोयीचा सामना करावा लागत आहे.

बस स्थानकातील मुख्य स्वच्छतागृह पूर्णपणे तुंबल्याने ते बंद ठेवण्यात आले आहे. त्यामुळे पर्याय म्हणून वाडा नगरपंचायतीचे फिरते शौचालय बस स्थानक परिसरात उभारले आहे. मात्र, त्याची नियमित साफसफाई होत नसल्याने परिसरात दुर्गंधी पसरत असून प्रवासी, महिला, ज्येष्ठ नागरिक तसेच स्थानिक व्यावसायिक त्रस्त झाले आहेत. फिरते शौचालयही अडथळ्याचे ठरत असल्याची तक्रार

एका कंपनीला बस स्थानकातील स्वच्छतागृहाच्या देखभालीचा ठेका दिला आहे. अपुरे मनुष्यबळ असल्याने काम पूर्ण क्षमतेने सुरू झालेले नाही. तसेच अवैध पार्किंगबाबत पोलिसांना पत्र देऊन कारवाई केली जाईल.

— मधुकर धांगडा,
आगार व्यवस्थापक, वाडा

नागरिकांकडून करण्यात येत आहे. स्वच्छतागृहाच्या देखभालीसाठी कंत्राटी व्यवस्था असतानाही

प्रत्यक्षात स्वच्छतेकडे दुर्लक्ष होत असल्याचा आरोप प्रवाशांनी केला आहे. याचदरम्यान स्थानकातील पिण्याच्या पाण्याच्या फिल्टरमध्ये तांत्रिक बिघाड झाल्याने त्याचा वापरही बंद आहे. त्यामुळे प्रवाशांसमोर पिण्याच्या पाण्याचाही प्रश्न निर्माण झाला. दुसरीकडे, बसस्थानक परिसरात दुचाकींची अवैध पार्किंग होते. विविध ठिकाणी बेशिस्तपणे उभ्या केलेल्या वाहनांमुळे बसगाड्यांना अडथळा निर्माण होत आहे.

जिल्हाधिकाऱ्यांच्या नावे फसवणूक करणारे अटकेत

लोकसत्ता वार्ताहर

पालघर : पालघर जिल्हाधिकारी डॉ. इंद्र राणी जाखड यांचे नाव आणि फोटोचा वापर करून बनावट व्हॉट्सअॅप खाते तयार करणाऱ्या सायबर चोरांना पालघर पोलिसांनी झारखंडमधून अटक केली. या कारवाईत पोलिसांनी गुन्ह्यातील १०० टक्के रक्कम हस्तगत करण्यास यश मिळवले.

१७ मे रोजी फियाई विनीतकुमार मुंशीलाल मौणा (वय २८, रा. वाळुंसार, पालघर) यांना एका अज्ञात क्रमांकावरून व्हॉट्सअॅपवर संदेश आला. या खाल्याच्या

प्रोफाइलवर पालघर जिल्हाधिकारी डॉ. इंद्र राणी जाखड यांचा फोटो लावण्यात आला होता. संबंधित आरोपीने स्वतःला जिल्हाधिकारी असल्याचे भासवून फियाईचा विश्वास संपादन केला आणि एका बँक खात्यावर ५० हजार रुपये पाठवण्यास सांगितले. जिल्हाधिकारी मदत मागत आहेत.

या समजुतीने फियाईने तात्काळ रक्कम वर्ग केली. मात्र, काही वेळातच आपली फसवणूक झाल्याचे लक्षात येताच त्यांनी पालघर सायबर पोलिसांत धाव घेतली.

तक्रारीवरून पालघर सायबर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला. तपास अधिकारी प्रदीप पाटील आणि त्यांच्या टीमने तांत्रिक विश्लेषणाच्या आधारे पैसे ट्रान्सफर झालेल्या बँक खात्याचा शोध घेतला. या माहितीच्या आधारे तपासाची चक्रे फिरवत पोलिसांनी थेट झारखंड गाठले. झारखंडमधील धनबाद येथून पोलिसांनी दोन आरोपींना अटक केली. यामध्ये बलवंतकुमार कमलप्रसाद मंडल (२६, रा. मनोरमनगर, धनबाद) व राजकुमार दुखन चवानी (२२, रा. बँक कॉलनी, धनबाद) यांचा समावेश आहे. या कारवाईत पोलिसांनी फियाईची फसवणूक झालेली संपूर्ण ५० हजार रुपयांची रक्कम हस्तगत केली. ही कारवाई स्थानिक गुन्हे शाखा व सायबर पोलीस ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक प्रदीप पाटील, पोलीस उपनिरीक्षक समीर भोसले, रोहित खोत, राजेश वाघ तसेच पोलीस हवालदार व अंमलदार यांच्या उपचलने पार पाडली.

आरोपींना अटक केली. यामध्ये बलवंतकुमार कमलप्रसाद मंडल (२६, रा. मनोरमनगर, धनबाद) व राजकुमार दुखन चवानी (२२, रा. बँक कॉलनी, धनबाद) यांचा समावेश आहे.

या कारवाईत पोलिसांनी फियाईची फसवणूक झालेली संपूर्ण ५० हजार रुपयांची रक्कम हस्तगत केली. ही कारवाई स्थानिक गुन्हे शाखा व सायबर पोलीस ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक प्रदीप पाटील, पोलीस उपनिरीक्षक समीर भोसले, रोहित खोत, राजेश वाघ तसेच पोलीस हवालदार व अंमलदार यांच्या उपचलने पार पाडली.

‘स्मार्ट मीटर’ सक्तीमुळे ग्राहक-महावितरणमध्ये संघर्ष

डहाणूत नागरिकांचा विरोध तीव्र

लोकसत्ता वार्ताहर

डहाणू : तालुक्यात महावितरणकडून सुरू असलेल्या स्मार्ट मीटर सक्तीमुळे स्थानिक नागरिकांमध्ये तीव्र संतापाचे वातावरण निर्माण झाले आहे. कोणतीही पूर्वकल्पना न देता ग्राहकांचे जुने मीटर बदलणे आणि नवीन स्मार्ट मीटर बसवल्यानंतर विजेचे बिल भरमसाट येणे, यामुळे त्रस्त झालेल्या डहाणू शहरातील नागरिकांनी सोमवारी थेट महावितरण कार्यालयावर धडक देऊन प्रशासनाला जाब विचारला.

गेल्या काही दिवसांपासून डहाणू तालुक्यातील विविध भागात महावितरणकडून जुने वीज मीटर बदलून त्या जागी नवीन स्मार्ट मीटर बसवण्याचे काम वेगाने सुरू आहे. मात्र, हे काम करत असताना ग्राहकांना विश्वासात घेतले जात नसल्याचा गंभीर आरोप नागरिक करत आहेत. अनेक ठिकाणी घरमालक घरी नसताना किंवा कोणतीही पूर्वसूचना अथवा नोटीस न देताच मीटर बदलले जात असल्याच्या तक्रारी उघडकीस

जिल्ह्यातील शेतकरी लवकरच कर्जमुक्त

‘अहिल्यादेवी होळकर’ योजनेचा लाभ घेण्याचे आवाहन

लोकसत्ता वार्ताहर

पालघर : नैसर्गिक आपत्ती, अवकाळी पाऊस आणि सततच्या प्रतिकूल परिस्थितीमुळे आर्थिक संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना कर्जाच्या विळख्यातून मुक्त करण्यासाठी राज्य शासनाने पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना २०२६ जाहीर केली आहे. या योजनेमुळे जिल्ह्यातील हजारो शेतकऱ्यांना मोठा दिलासा मिळणार असून, पात्र शेतकऱ्यांना योजनेचा लाभ घेण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

३० सप्टेंबर २०२५ रोजी थकीत असलेले आणि ३१ मार्च २०२६ पर्यंत परतफेड न करू शकलेल्या शेतकऱ्यांना २ लाखांपर्यंत कर्जमुक्ती मिळणार आहे. जे शेतकरी नियमित कर्जफेड करतात, त्यांना शासनाकडून ५० हजारांपर्यंत प्रोत्साहनवर अनुदान दिले जाईल. ही योजना केवळ सहकारी बँकांपुरती मर्यादित नसून, राष्ट्रीयकृत, खासगी बँका, प्रादेशिक

भावनगर एक्सप्रेसला पालघरमध्ये थांबा खासदार डॉ. हेमंत विष्णू सवरा यांचे आश्वासन

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पालघर : भावनगर एक्सप्रेसला पालघरमध्ये लवकरच थांबा दिला जाईल, असे आश्वासन खासदार डॉ. हेमंत सवरा यांनी दिले आहे. गुजरातमध्ये जाणारे प्रवासी व समाज संघांनी या संदर्भात खासदार सवरा यांना निवेदन दिले आहे. यामुळे पालघर जिल्ह्याच्या दीर्घकालीन मागणीपूर्वता झाल्यास हजारो प्रवाशांना मोठा दिलासा मिळणार आहे.

कच्छ संघ, कच्छी विकास संघ

स्मार्ट मीटर बसविण्यासाठी वरिष्ठ पातळीवरून सूचना आहेत, त्यासाठी वेगळी यंत्रणा कार्यान्वित आहे. यामुळे बिलांमध्ये कोणत्याही प्रकारची वाढ होणार नाही, उलट व्यवस्थित बिले येतील.

- राणेश दांडगढाळ, उपअभियंता महावितरण, डहाणू

आल्या आहेत. महावितरणच्या या मनमानी कारभारामुळे ग्राहकांमध्ये तीव्र असंतोष आहे. नवीन स्मार्ट मीटर बसवल्यापासून वीज बिलांमध्ये मोठी वाढ होत असल्याची तक्रार नागरिकांकडून करण्यात येत आहे. पूर्वीच्या मीटरनुसार येणाऱ्या नेहमीच्या बिलाच्या तुलनेत स्मार्ट मीटर लागताच बिलाची रक्कम

आदिवासी क्रीडा संकुलासाठी प्रस्ताव

लोकसत्ता प्रतिनिधी
पालघर : जिल्ह्यातील विनवळ आदिवासी आश्रमशाळा या ठिकाणी विविध क्रीडा सुविधा निर्माण करण्यासाठी जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालयात, पालघर यांच्या वतीने प्रस्ताव व कृती आराखडा प्रकल्प अधिकारी कार्यालय, जव्हार व खासदार डॉ. हेमंत सवरा यांना सादर करण्यात आला. केंद्र शासनाच्या जनजाती व आदिवासी कल्याण मंत्रालयामार्फत भारतीय संविधान, अनुच्छेद २७५(१)यानुसार राज्य आदिवासी शेतकऱ्यांना आदिवासी भागात प्रत्येक क्षेत्रात अधिकची गतिमानता, आणण्यासाठी निधी उपलब्ध करून दिला जातो. याचा फायदा आदिवासी भागातील युवक व युवतींना व्हावा, हा मुख्य उद्देश क्रीडा संकुल उभारण्याबाबत आहे. यावेळी डॉ. हेमंत सवरा, बी के पाटील, गिरीश इरनाक (मुख्य क्रीडा कार्यकारी अधिकारी), कल्पेश पाटे, आशीष पाटील आदी उपस्थित होते.

भावनगर एक्सप्रेसला पालघरमध्ये थांबा खासदार डॉ. हेमंत विष्णू सवरा यांचे आश्वासन

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पालघर : भावनगर एक्सप्रेसला पालघरमध्ये लवकरच थांबा दिला जाईल, असे आश्वासन खासदार डॉ. हेमंत सवरा यांनी दिले आहे. गुजरातमध्ये जाणारे प्रवासी व समाज संघांनी या संदर्भात खासदार सवरा यांना निवेदन दिले आहे. यामुळे पालघर जिल्ह्याच्या दीर्घकालीन मागणीपूर्वता झाल्यास हजारो प्रवाशांना मोठा दिलासा मिळणार आहे.

कच्छ संघ, कच्छी विकास संघ

डहाणू अत्याचार प्रकरणातील फरार आरोपी अटकेत

लोकसत्ता वार्ताहर

डहाणू : डहाणूतील दोन सख्ख्या बहिणींवरील कथित लैंगिक अत्याचारप्रकरणातील फरार आरोपीला पालघरचे स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पथकाने गुजरातमधील भरूच येथून अटक केली. सैजान मूशी असे २२ वर्षीय आरोपीचे नाव आहे. पोलीस अधीक्षक यतीश देशमुख यांच्या मार्गदर्शनाखाली राबविण्यात आलेल्या विशेष शोध मोहिमेत ही कारवाई करण्यात आली.

आरोपीने प्रेमाचे आभिष दाखवून दोन सख्ख्या बहिणींना जाळ्यात ओढून त्यांच्यावर लैंगिक अत्याचार

केला. पीडितांपैकी एक मुलगी अल्पवयीन असल्याने आरोपीविरुद्ध पॉक्सोसह कायद्यांतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या घटनेनंतर आरोपी फरार झाला होता. ९ जून रोजी त्याला अटक केली. मात्र, न्यायालयीन प्रक्रियेतील त्रुटीमुळे अटक कायदेशीरदृष्ट्या अमान्य ठरल्याने आरोपी पुन्हा पसार झाला. दरम्यान, आरोपीच्या शोधासाठी पालघर पोलिसांनी विशेष मोहीम राबवली. तांत्रिक तपास व गुप्त माहितीच्या आधारे पोलिसांनी गुजरातमधील भरूच येथे सापळा रचून शनिवारी आरोपीला ताब्यात घेण्यात आले.

आजपासून दहावी, बारावीची पुरवणी परीक्षा

गैरप्रकार रोखण्यासाठी प्रशासन सज्ज

लोकसत्ता वार्ताहर

पालघर : महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या जून-जुलै २०२६ मधील दहावी व बारावीच्या पुरवणी परीक्षांमध्ये गैरप्रकार होऊ नये, यासाठी प्रशासन सज्ज पले आहे. दहावीची पुरवणी परीक्षा १६ ते ३० जून तर बारावीची परीक्षा १६ जून ते ८ जुलै २०२६ या कालावधीत पार पडणार आहे.

पुरवणी परीक्षांच्या अनुषंगाने
जिल्हा दक्षता समितीची बैठक
निवासी उपजिल्हाधिकारी सुभाष
भागडे यांच्या अध्यक्षतेखाली
नोकतीच जिल्हाधिकारी कार्यालयात
पार पडली. परीक्षांमध्ये कोणतेही
गैरप्रकार होऊ नयेत, तसेच
प्रश्नपत्रिका आणि उत्तरपत्रिकांची
सुरक्षित हाताळणी सुनिश्चित
करण्यासाठी विविध उपाययोजनांचा
आढावा यावेळी घेण्यात आला.

४ मराठी पथके, १४ बैठे पथक तैनात

या परीक्षेसाठी जिल्ह्यात एकूण ९ परिदक्षण केंद्रे आणि १४ परीक्षा केंद्रे निश्चित करण्यात आली आहेत. यामध्ये एसएससी परीक्षेसाठी १६३२ तर एचएससी परीक्षेसाठी ४४२७ असे एकूण ६०५९ विद्यार्थी परीक्षेला बसणार आहेत. परीक्षेचे कामकाज पारदर्शकपणे पार पाडण्यासाठी ४ मराठी पथके, १४ बैठे पथक आणि १४ चरमरी नियुक्ती करण्यात आली असून, जिल्हास्तरावर नियंत्रण कक्ष कार्यरत करण्यात आला आहे.

ठेवण्याचा निर्देश देण्यात आले. परीक्षा काळात वीजपुरवठा सुरळीत राहावा, सीसीटीव्ही यंत्रणा कार्यरत ठेवावी तसेच आवश्यक बँकअप व्यवस्था उपलब्ध करून द्यावी, अशा सूचनाही संबंधित विभागांना देण्यात आल्या.

परीक्षा केंद्रांच्या परिसरात गैरप्रकारांना आळा घालण्यासाठी विशेष दक्षता घेण्यात येणार असून, भरारी तपके व बैठे प्रक्रामांफर्त नियमित पथसणी केली जाईल. विद्यार्थ्यांना कोणताही त्रास होऊ नये आणि परीक्षा प्रक्रिया पारदर्शक व सुरळीत पार पडावी, यासाठी सर्व यंत्रणांनी समन्वयाने काम करण्याचे ठरविण्यात आले.

बैठकीस प्रभारी मुख्य कार्यकारी

बैठकीस प्रभारी मुख्य कार्यकारी

अधिकारी राजेंद्र पाटील, पोलीस अधीक्षक यांचे प्रतिनिधी अभिजित पाटील, पोलीस आयुक्त यांचे प्रतिनिधी वसंत लवदे, समिती सदस्य तथा कार्यकारी अभियंता (विद्युत वितरण) सुरेंद्र मुंगारी, प्राचार्य, डायट संभाजी भोजने, शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) सोनाली मातेकर, शिक्षणाधिकारी (योजना) शेषराव बडे, शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) अशोक पाटील तसेच उपशिक्षणाधिकारी शैलेशा सुर्वे उपस्थित होते. जून-जुलै २०२६ मध्ये आयोजित करण्यात आलेल्या एसएससी आणि एचएससी पुनर्वर्गीणीकरण प्रीक्षेसाठी पालघर जिल्हा शिक्षण विभाग सज्ज झाला आहे.

पावसाअभावी भात पेरणीला विलंब

(पान १ वरून) झाली आहे.

मात्र, जमिनीत पेरणीसाठी आवश्यक ओलावा नसल्याने शेतकरी पेरणी टाळत आहेत. पाऊस आणखी लांबल्यास पुन्हा मशागत करावी लागू शकते. त्यामुळे उत्पादन खर्चात वाढ होण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे.

दरवर्षी जूनच्या पहिल्या
आठवड्याच्या आखेरीस पावसाला
सुरुवात होत असल्याने त्यानुसार
शेतीकामांचे नियोजन केले जाते.
मात्र, यंदा जूनचा अर्धा महिना
उलटूनही समधानकारक पाऊस
झालेला नसल्याने खरीप हंगामा
अडचणीत येण्याची शक्यता शेतकरी
व्यक्त करत आहेत.

वाढत्या खर्चाने संकट तीव्र

बियाणे, खते, कीटकनाशके आणि डिझेलच्या वाढलेल्या किमतींमुळे शेतीचा खर्च आधीच वाढला आहे. त्याचतपास पासल्या विलांभाबाबत आर्थिक तणा अर्धक वाढला आहे. पासल्याबाबत अनर्थक चतता असल्याने अनेक शेतक-यांनी बियाणे व खतांची खरेदी पुढे ढकलली आहे. याचा परिणाम कृषी सेवा केद्रांच्या व्यवहारंवरही झाला आहे.

बदलत्या हवामानाचे आह्वान

वसई तालुक्यात मृग नक्षत्रात पेरणी आणि पुढील नक्षत्रात लावणी, असे वर्षानुवर्षे नियोजन असते. मात्र, यंदा पासल्या विलांभाबाबत हे संपूर्ण वेळापत्रक विस्कळीत झाले. बदलत्या हवामानाच्या पार्श्वभूमीवर कृषी विभागाचे शेतक-यांना पर्यायी शेत, पेरणीचे योग्य वेळापत्रक, हवामानानुसार शेती नियोजनाबाबत तातडीची मार्गदर्शन करावे, अशी मागणी होत आहे.

बदलत्या हवामानाचे आव्हान

वसई तालुक्यात मृग नक्षत्रात पेरणी आणि पुढील नक्षत्रात लावणी, असे वर्षानुवर्षांचे नियोजन असते. मात्र, यंदा पावसाच्या विलंबानमुळे हे संपूर्ण वेळापत्रक विस्कळीत झाले. बदलत्या हवामानाच्या पार्श्वभूमीवर कृषी विभागाने शेतकऱ्यांना पर्यायी पिके, पेरणीचे योग्य वेळापत्रक, हवामानानुसार शेती नियोजनाबाबत तातडीने मार्गदर्शन करावे, अशी मागणी होत आहे.

भेसळखोरांविरोधात धडक मोहीम

(पान १ वरून) गुणवत्तेबाबत संशय असल्याने त्याचे नमुने तपासणीसाठी पाठविण्यात आले आहेत. उद्घाटन्या मोठ्या प्रमाणावर विक्री होणाऱ्या आईस्क्रीम उत्पादकांवरही कारवाई करण्यात आली. या कारवाईत १८६ लिटर आईस्क्रीम जप्त करण्यात आले असून त्याची किंमत १ लाख ९१ हजार २०० रुपये आहे. हे उत्पादक निर्धारित निकषांनुसार तयार करण्यात आले नसल्याचे संशय व्यक्त करण्यात आला आहे.

गुटखा विक्रेत्यांवरही कारवाई

प्रतिबंधित गुटखा व पानमसाला विक्री करणाऱ्यांवरही प्रशासनाने धडक कारवाई केली. या मोहिमेत १८ दुकाने सील करण्यात आली असून २ लाख १० हजार ७१७ रुपयांचा मुद्देमाला जप्त करण्यात आला. या प्रकरणांत १९ जणांना अटक करण्यात आल्याची माहिती प्रशासनाने दिली.

नाटक सिनेमा वाद्यवृंद

[illegible]

बोरिवलीची ति.वि. आजपासून थिएटरवर सुरू
पाल्हाची ति.वि. उद्यापासून थिएटरवर सुरू

online tkts- **bookmyshow** वर सुरू

शुक्र ११ दु.४ प्रबोधनकार ठाकरे, बोरिवली

फोन बुकिंग ९८२०३१५४०४

शनि २० दु.४ दीनानाथ नाट्यगृह, पार्ले

फोन बुकिंग ९३२२३१९६८३

चंद्रकांत कुलकर्णी सादर कौतू आहे...

विनीता
अनिलकुमार
नाथ

श्रुमिका

मेखला- शिविराज पटवर्धन
निर्माता- चंद्रकांत कुलकर्णी संपन्न- प्रदीप मुखर्जी

समिधा गुरु, अनुप पहावन, मयंक शेंडके, जयश्री बगनाप, जाई जाईकार, आर्.सीधन शेंडके

रहाडी शांतनाथ अर्चनापार पात्र नाटक

online tickets - bookmyshow

शुक्र १९ सत्राँ ८.३० गडकरी रंगायातन ठाणे
शानि २० दु. ३.४५ प्रबोधनकार ठाकरे बोरिवली
रवि २१ दु. ३.४५ कालिदास नाट्य मंदिर मुलंड
ति. वि. - उण्याचो आजयामूर, बोरिवलीचो उद्यापामूर, मुलंडची दि. १८ परस सुरू

शुक्र २६ (मुठ्ठी) दु. ३.४५ डॉ. काशिनाथ घाणेंगेर, ठाणे
शानि २७ दु. ४ विष्णुदास भावे वाशी
रवि २८ दु. ४ खींद्र नाट्य मंदिर प्रभादेवी

हस्या चेहऱ्याचें देखणं नाटक !

लेखक- विदर्बा-
नीरव शिरडेकर
नेपाथ- प्रदीप मुखर्जी
गीतांत- विजय गुळे
निर्माता- मोक्ष कदम
कायकर्त्री निमाता- दिगंबर धर्मू

आम्हणे सामने

नाटककारकी
अभिनेत्री
मोक्ष कदम
रोहन मुक्त
केतकी विलास
लोणी
लेखा भांगवत

प्रयोग संख्या- १८४२२३४६४९

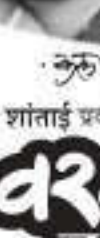
online tickets-
bookmyshow

शनि २० रात्रा ८.३० वा.
आचार्य अत्रे, कल्याण
ति.वि. उद्यापसुन ध्याटवर सुक.
फोन बुकिंग ९२२०९८७९४

प्रयोग
क्र. २७७

रवि २१ दु. ४.०० वा.
प्रबोधनकार ठाकरे, बोरिवली
ति.वि. दि. १८ पसुन ध्याटवर सुक.
फोन बुकिंग ९८२३९५४०४

शुक्र २६ रात्रा ८.३० कालिदास, मुलुंड

शुक्र २६ रात्रा ८.३० कालिदास, मुलुंड

शंताई प्रकाशित

वसुंधरा
वधू-कार

लेखक, दिग्दर्शक विराजस कुलकर्णी
सूत्रधार - प्रणाली बोर्डक १९७७०८६७८६

सुनल जोशी, सखी गोरेलले, सुनल पारसनेकर

AMAZING PERFORMANCE!
online tickets - bookmyshow
Phn bkg 9167275530

शुक्र १९ दु. ४ वा.
श्री शिवाजी मंदिर, दादर
ति. वि. आजपासून सुरू
शनि २० रात्री ८.३० वा.
गडकरी रंगावतन, ठाणे
रवि २१ रात्री ८.३० वा.
क्रा. वासुदेव फडके, पनवेल
शुक्र २६ दु. ४.३० वा.
प्रवाधनकार ठाकरे, बोरिवली

शनि २७ दु. ४ आ. अत्रे, कल्याण
रवि २८ सकाळी ११.३० वि. भावे, वाघो

वामन
श्रीकृष्णन
नितिन
अ
अभिनव

आंजिमल
लेखक, दिग्दर्शक
महेश वामन भोजेकर
विमल सिद्धार्थ रामचंद्र जाधव
ग्रंथदूत भक्तिरत्न सिद्धार्थ जाधव

सुवर्धा - गोदा सागर ९६९१३८८८८
महाराष्ट्र शासनच्या अंतर्गतचा पात्र नाव

Online Booking bookmyshow फोन बुकिंग 98673 29557

शुभारंभाचे प्रयोग

आज दु. ४ वा

गडकरी रंगायतन, ठाणे

उद्या दु. ४ वा.

प्र. ठाकरे, बोरोवली

लेखक / दिग्दर्शक :
प्रभाद विठ्ठल शेलार

विशेष आभार : आशिष डी. देशपांडे
कुलाकार

कांचन पगारे, भक्ती रत्नपारखी
स्नेहा पडाकर आणि सागर कारडे

तरंगिणी हॉस्टेन्स
+ नवनीत निर्मित

शिकवामूर्ति

सुवंधार : नितीन नाईक
संगीत : अप्रजित पेडाकार
निर्मिती प्रमुख : महेंद्र खार्बे

नेपथ्य : संदेश चेंद्रे
प्रकाश सोबना : शोभात ललवडे

डॉ. पी. वी. कुशिक
म. गुणगति

सामाजिक कार्य विभाग
सांस्कृतिक कार्य संचालकालय,
शासक राय, मुंबई
असिस्टेंट

डॉ. एम. वसंत लिंगे
म. गुणगति

सीनियर प्रोफेसर और
म. गुणगति

पं. नीलकण्ठ अम्बेडकर सांख्यीय जन्मशताब्दी वर्षांमिति

गुणसागर निर्गुणी

अमूल्य सनीत रत्नसांवा जगत्!

॥ संचीताकार ॥

गुरुज्योत् पं. नीलकण्ठ अम्बेडकर

संकल्पना आणि दिग्दर्शन:

डॉ. वर्षा भावे

संचीत संयोजक:

कमलेश भट्टकरकर

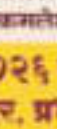
३२ वर्षावत नावक, चायिका आणि तेलीतल्ल कलावंत
सांख्यीय संचालीत एक अभिनव आविष्कार

समाज: अखिल तेली, विभाज्य सामाजिक, दुष्प्रमाण राबो,
असोय दायित्व, भरण भट्टकरकर, दुर्लभ ज्ञान, डीग वझे,
अग्रज हरिवर, सनमोती भट्टकरकर

वृषवार, १५ जून २०२१ सायंकाळी ६ वा.
एवंहीत नाट्य मंदिर, प्रभादेवी, मुंबई

सिनेट
सोमन पांडे
संयोजक
सांस्कृतिक कार्य संचालकालय
शासक राय, मुंबई

अॅड. आशिष शेताल
म. पंजी सांस्कृतिक कार्य संचालकालय
सांस्कृतिक कार्य संचालकालय
शासक राय, मुंबई

तन्हेह निमंत्रण! कला जगत् जयवा वरदा दिनमो

मुलुंडची ति.वि. उद्यापासून थिएटरवर सुरू
online tickets- bookmyshow
शनि २० दु.४.३० कालिदास नाट्य मंदिर,मुलुंड
रवि २१ सकाळी ११.३० डॉ.काशिनाथ घाणेकर,ठाणे
ति.वि. - टाणपाची ति.१८ पासून सुरू. फोन बुकिंग ७२०८२०५७८०
चंद्रकांत कुलकर्णी सादर करीत आहे..

चिरंजीव परफेक्ट
बिघडलाय!

लेखक - दिवदर्शन
विनोद रत्ना

जिगीषा
विभित

मुक्ता प्रीति केडके | निती श्रीधर पद्माकर, दिलीप वाघार | संचालक- १०५७७८७८०, ११२०८४४३१

श्रेयस जोशी, समृद्धी कुलकर्णी, वैभव रंधवे

online tkt- ticketalay / bookmyshow Phn bkg 9969635553

शुक्र १९ रात्रौ ८.३० वा.
प्रबोधनकार ठाकरे, बोरिवली
 ति. वि. आजपासू थिएटरवर सुरू

गुरु २५ दु. ४ वा. डॉ. काशिनाथ धाणेकर, ठाणे
शुक्र २६ रात्रौ ८.३० यशवंत नाट्य मंदिर, माटुंगा

प्रज्ञांत दामले कॅन काउन्सेलिंग प्रयोगशाळा गौरी थिएटर्स निवर्तन

**कुटुंब
किर्तन**

कथासुत्र - विनोद रत्ना
 लेखक - संकषण काडो
 दिग्दर्शक - अमोल दाक्षिणादास

मुख्यतः - अजय कामाडे
 ९८५७२३३०८१

संकषण काडो, नृप चितळे, अमोल कुलकर्णी आणि वंदना गावे

online tkts- bookmyshow

शनि २० दु. ४ रवींद्र नाट्य मंदिर, प्रभादेवी

ति. वि. उद्घाटनार्थमं थिएटरवर सुरू. फोन बुकिंग ९८२१११ ८२३९६

प्रमुख पाहुणे - श्री. राजसाहेब ठाकरे, सौ. शर्मिला राज ठाकरे

प्रयोग क्र. ५०

रवि २१ दु. ३. ४५ वा

दीनानाथ नाट्यगृह, पार्ले

ति. वि. दि. १८ पासून थिएटरवर सुरू.

फोन बुकिंग ९३२२३१९६०३

गुरु २५ दु. ४ प्रबोधनकार ठाकरे, रिविंरवली

शुक्र २६ (सुट्टी) दु. ४ गडकरी रंगाचयतन, ठाणे

शनि २७ दु. ४. ३० झवेरबेन हॉल, घाटकोपर

रवि २८ दु. ४ विष्णुदास भावे, वाशी

महागुरु प्रारंभार्थमं अदुनार्थमं पात्र नाट्य

हालका रंगमंचावर - अदुनार्थमं

Super Hit

ही दोस्ती तुदायरी नाय

Hi Dosti Tutaaychi Naay

नेपाळ मंचावर हाईब्रॉड कोलम मंचावर प्रथमं गुवाच प्रथमं कोलम १९७८-७९

चिन्मयी समीत, अमता राव, शुभंकर एकबोई आणि समीत राव

ति.वि. - बोरिवली, माटुंग, मुलुंड, कल्याणची थिएटरवर सुरू
online tickets-
bookmyshow

गुरु १८ दु. ४.०० वा.
प्रबोधनकार ठाकरे, बोरिवली
शुक्र १९ दु. ४.०० वा.
यशवंत नाट्य मंदिर, माटुंग
शनि २० रात्रौ ६.३० वा.
कालिदास नाट्य मंदिर, मुलुंड
रवि २१ दु. ४.३० वा.
आचार्य अत्रे, कल्याण
शुक्र २६ सकाळी ११ दीनानाथ, पाले

प्रिया वापट आनंद करीत आहे

सिनेट ऑ कलकत्ता प्रस्तुत

तारखी गोष्ट

संवाद - शकुंतल कर्पूर
दिखांड - अर्जुन दादकार, राखीरत परांरत
रेणुष - मंशर वंदु रेणुष - अरुण रेणुष
सोनर - श्रीरत मरुं रेणुष - कुंरत
दिखांड - वंदु रेणुष

प्रिया वापट आशुतोष गोखले पल्लवी अजय आणि उमेश कामर

अमेरिका - लंडन दौऱ्यापूर्वीचे प्रयोग

शुक्र १९ दु. ४ दीनानाथ, पार्ले
पाल्यांची ति. वि. आजपासून सुरु
शनि २७ दु. ४ प्र. ठाकरे, बोरीवली
रवि २८ दु. ४ श्रीशिवाजी मंदिर, दादर

Online **BookMyShow** | Ph. booking **998782080**

प्रत्येकाच्या मनात घर करणारे नाटक

अमृता सुभाष सादर करीत आहे... मिश्टीजि क्रिअलर + गारां निर्मा

असेन मी... तसेन मी...

लेखक : संदेश कुलकर्णी । दिग्दर्शक : अमृता सुभाष
नेपाथ - गवळण प्रदीप मुख्ळे । श्रवणा दिगांबर प्रभु ९९९२३६५९९

online tickets - bookmyshow
 शनि २० रात्री ८.३० क्रां.वासुदेव फडके,पन्वेल
 ति.वि. उद्यापामुन धिएटवर सुरू. फोन बुकिंग ९९२०४०९०८६
 शनि ४ जुलै रात्री ८.३० डॉ.काशिनाथ घाणेकर,ठाणे
 रवि ५ जुलै दु.४.३० झवेरबेन हॉल,घाटकोपर
 AMARUP + कल्पकला
 + सुबन धिएटमं निर्मिती
 रिसकार्वा प्रकाशित

 लेखन - विठ्ठलनं -
 खंडेकर, संदीप देवदार -
 गंगेल - मयूर खंडेकर
 लेखन - संदीप देवदार -
 प्रकाश - ललित कलामकर
 मुखार - दीपक गोडबोले
 मूकनाम मोने कालवर्षी, जानकी पणशीकर, आकाश पाटील, रेड्डीयॉ गेटे ऑफ डॉ.गिरीश ओक

स्पर्धा परीक्षेच्या प्रांगणात

यूपीएससी

डॉ. सुशील बारी

या पेपरमध्ये खालील घटकांचा समावेश होतो -

- अर्थव्यवस्था व आर्थिक विकास
- कृषी
- विज्ञान व तंत्रज्ञान
- पर्यावरण व जैवविविधता
- सुरक्षा
- आपत्ती व्यवस्थापन

आयोगाद्वारे दिलेला अभ्यासक्रम

अर्थव्यवस्था व आर्थिक विकास

➤ भारतीय अर्थव्यवस्था आणि नियोजनशी संबंधीत मुद्दे, साधनसंपत्तीचे एकत्रीकरण, वाढ, विकास व रोजगार.

➤ सर्वसमावेशक वाढ व त्यातून उद्भवणाऱ्या समस्या.

➤ सरकारी अर्थसंकल्प.

➤ अर्थव्यवस्थेवर उदारीकरणाचे परिणाम, औद्योगिक धोरणातील बदल आणि औद्योगिक विकासावर त्यांचे परिणाम.

➤ पायाभूत सुविधा: ऊर्जा, बंदरे, रस्ते, विमानतळ, रेल्वे इत्यादी.

➤ गुंतवणूक प्रतिमाने.

भारतीय अर्थव्यवस्थेला समजून घेणे या पेपरमध्ये अपेक्षित आहे. भारतीन् अर्थव्यवस्थेसमोरील आव्हाने त्यासाठीच्या उपाययोजना,

रचना जगत

किरण सबनीस

सोण्या भाषेत सांगायचे तर एखाद्या रेस्टॉरंटची सजावट, रंगसंगती आणि मेनू कार्डची रचना म्हणजे यूआय तर तेथे मिळणारा एकूण वापरकर्त्याचा अनुभव म्हणजे यूएक्स . भविष्यात तंत्रज्ञान कितीही प्रगत झाले, तरी मानवी भावना आणि गरजा समजून घेण्याची गरज कमी होणार नाही .हीच जबाबदारी स्वीकारणारे यूएक्स/ यूआय डिझायनर्स उद्याच्या डिजिटल जगाचे खरे शिल्पकार असतील .

शब्दकोडे- १४

१	२	३	४	५	६
		९	१०		
१२	१३	१४		१५	१६
१७		१८	१९		२०
	२१		२२		२३
२४				२५	२६
			२७	२८	२९
३१	३२	३३			३४
३५				३६	

यूपीएससी मुख्य परीक्षा २०२६

जीएस ३

या लेखात आपण यूपीएससी मुख्य परीक्षेतील ‘जीएस ३’ या पेपरबाबत जाणून घेणार आहोत . या पेपरमधील समाविष्ट विषयांच्या विविधतेमुळे या पेपरचा आवाका इतर जीएसच्या पेपरपेक्षा मोठा आहे . बहुतेक विद्यार्थ्यांसाठी हा पेपर अवघड वा अपेक्षित गुण न मिळणारा पेपर आहे . या पेपरच्या अभ्यासक्रमातील सर्व घटक नीट समजून त्याच्याशी संबंधित चालू घडामोडींचा अभ्यास केल्यास आपणास अपेक्षित प्रश्न मिळतात .

➤ भारतातील अन्न प्रक्रिया आणि संबंधित उद्योग- व्याप्ती आणि महत्त्व, स्थान, प्रतिवाह व अनुवाह आवश्यकता, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन.

➤ भारतातील जमीन सुधारणा. वर सांगितल्याप्रमाणे अभ्यासक्रमातील घटक समजून घ्यायला हवेत. उदा. भारतातील शेतकरी कोणत्या पिकांची निवड करतो व का करतो? त्याचा होणारा परिणाम आपण समजून घेणे इथे अपेक्षित आहे. यासंबंधी यावर २०२५ मध्ये विचारलेला पुढील प्रश्न बघा -

■ **भारतातील शेतकरी उच्च मूल्य असलेल्या पिकांची निवड करताना कोणत्या घटकांचा प्रभाव पडतो, याचे स्पष्टीकरण द्या. १० (१५० शब्दांत उत्तर द्या)**

यूएक्स व यूआय डिझाइन

सुमारे दहा वर्षांपूर्वीची गोष्ट. पुण्यात राहणाऱ्या सतर वर्षांच्या सुमनताईचा मुलगा नोकरीनिमित्त अमेरिकेत स्थायिक झाला होता. त्याच्याशी बोलण्यासाठी त्या इतरांच्या मदतीवर अवलंबून असत. स्मार्टफोन त्यांच्या हातात असला तरी त्यावरील अनेक पर्याय आणि इंग्रजी शब्द पाहून त्या गोंधळून जात. आज मात्र चित्र पूर्णपणे बदलले आहे. सुमनताई सहजपणे व्हिडिओ कॉल करतात, ऑनलाइन पैसे पाठवतात, सहलीची तिकिटे बुक करतात आणि नातवंडांचे फोटो पाहतात. हा बदल केवळ तंत्रज्ञान अधिक प्रगत

यूजर एक्सपिरिअन्स डिझाइन म्हणजे काय ?

सोण्या भाषेत सांगायचे तर, UI आणि UX हे एका नाण्याच्या दोन बाजू आहेत. एखाद्या रेस्टॉरंटची सजावट, रंगसंगती आणि मेनू कार्डची रचना म्हणजे UI, तर तेथे मिळणारा एकूण वापरकर्त्याचा अनुभव म्हणजे UX. डिजिटल जगात अॅप किंवा संकेतस्थळ कसे दिसते याची जबाबदारी UI डिझाइनर ची असते, तर ते वापरताना वापरकर्त्याला किती सहज, आनंददायी आणि परिणामकारक अनुभव मिळतो याची जबाबदारी UX डिझाइनरची असते. हे क्षेत्र केवळ कलेपुरते किंवा तंत्रज्ञानपुरते मर्यादित नसून

यूजर एक्सपिरीअन्स डिझाइन क्षेत्रातील संधी

UX/ UI क्षेत्र आता विविध

सुरक्षेच्या दृष्टीने तंत्रज्ञानाच्या बाबतीत २०२५ मध्ये आयोगाने विचारलेला पुढील प्रश्न बघा -

■ **भारताला स्वच्छ तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून २०४७ पर्यंत ऊर्जा क्षेत्रात आत्मनिर्भरता कशी मिळवता येईल ? या प्रयत्नात जैवतंत्रज्ञान कोणती महत्त्वाची भूमिका बजावू शकते ? (१५० शब्दांत उत्तर द्या)**

पर्यावरण व जैवविविधता

➤ प्सवर्धन, पर्यावरणीय प्रदूषण आणि अवनती, पर्यावरणीय आघात निर्धारण.

आपत्ती व्यवस्थापन

➤ आपत्ती व आपत्ती व्यवस्थापन, आपत्ती जोखीम लवचिकपणा, लवचिक समाज.

सुरक्षा

➤ विकास आणि उग्रवादाचा प्रसार यांच्यामधील दुवे.

➤ अंतर्गत सुरक्षेसाठी आव्हाने निर्माण करण्यात बाह्य राज्य व गैरराज्य घटकांची भूमिका.

➤ संश्लेषण जाळ्यामार्फत अंतर्गत सुरक्षेसाठी आव्हाने, अंतर्गत सुरक्षा आव्हानांमध्ये प्रसार माध्यमे व सामाजिक नेटवर्किंग साईटस्ची भूमिका, सायबर सुरक्षेच्या मूलभूत बाबी, आर्थिक गैरव्यवहार व त्यावरील प्रतिबंध.

➤ सुरक्षा आव्हाने आणि सीमाक्षेत्रातील त्यांचे व्यवस्थापन, दहशतवादाबरोबर संघटित गुन्हेगारीचा संबंध.

➤ विविध सुरक्षा दले आणि अभिकरणे व त्यांचे जनादेश.

३१ मार्च, २०२६ पर्यंत भारताला नक्षलमुक्त करण्याचे लक्ष्य शासनाने ठेवले असून २०२५ च्या मुख्य परीक्षेत यासंबंधीचा प्रश्न विचारला जाण्याची दाट शक्यता होती. २०२५ च्या मुख्य परीक्षेत

उप-शाखांमध्ये विभागले गेले आहे. यामध्ये यूजर रिसर्च, इन्फॉर्मेशन आर्किटेक्ट, इन्फॉर्मेशन डिझाइनर आणि व्हिज्युअल डिझाइनर अशा अनेक संधी उपलब्ध आहेत. केवळ आयटी कंपन्याच नव्हे, तर आरोग्य सेवा, बँकिंग आणि सरकारी उपक्रमांमध्येही आता डिझाइनर्सची मागणी वाढत आहे. कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI), व्हॉईस इंटरफेस आणि हॉटिक इंटरफेस यांसारख्या आधुनिक तंत्रज्ञानामुळे या क्षेत्राची व्याप्ती अधिक विस्तारत आहे. या क्षेत्रात काम करताना ‘डिझाइन एथिक्स’ किंवा नैतिकतेचे पालन करणे फूप महत्त्वाचे आहे. वापरकर्त्याला खसवून क्लिक करायला लागणे (डार्क पॅटर्न्स) चुकीचे आहे. एक जबाबदार डिझाइनर म्हणून पारदर्शक आणि उपयुक्त डिझाइन तयार करणे हे आपले कर्तव्य आहे.

करिअरची सुरुवात कशी करायची ?

या क्षेत्रात शिक्षणासाठी आणि करिअरची सुरुवात करण्यासाठी विविध मार्ग उपलब्ध आहेत. विद्यार्थी डिझाइन क्षेत्रातील पदवी (बॅचलर ऑफ डिझाइन) किंवा पदव्युत्तर अभ्यासक्रम निवडू शकतात, ज्यातून या विषयाचा सखोल पाया तयार होतो. याशिवाय, आज अनेक नामांकित ऑनलाइन प्लॅटफॉर्म्सवर UX/UI डिझाइनचे विशेष प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (सर्टिफिकेशन कोर्सेस) आणि बूटकॅम्पस उपलब्ध आहेत, जे व्यावहारिक कौशल्यांवर आधारित असतात. भारत सरकारने विकसित केलेल्या

नोकरीची संधी

सुहास पाटील

केंद्र सरकारी नोकरीची संधी

केंद्र सरकारच्या विविध कार्यालयांमध्ये 9२२५६ ग्रुप बी आणि ग्रुप सी पदांची भरती करण्यासाठी स्टाफ सिलेक्शन कमिशन (SSC) ‘कंबाईड गॅंज्युएट लेव्हल एक्झाम २०२६ (CGL-२०२६)’ दि. २9 मे २०२६ रोजी जाहीर झाली आहे.

विभाग/मंत्रालय निहाय रिक्त पदांचा तपशील - (A) ग्रुप-बी (नॉन-गॅंजेटेड) पदे -

(I) **पे-लेव्हल - ८** (रु. ४७,६०० - १,५१,१००) अंदाजे वेतन रु. ९२,०००/-.

(१) **असिस्टंट ऑडिट ऑफिसर** (सेंट्रल केंडर) (सी अँड एजी). पात्रता - पदवी (कोणतीही शाखा). इष्ट पात्रता (डिझायरेबल) सी.ए./सीएमए/सीएस/एम.कॉम./एम.बी.ए. (फिनान्स)/मास्टर्स इन बिझनेस इकॉनॉमिक्स.

(२) **असिस्टंट ऑडिट ऑफिसर** (स्टेट केंडर) (सी अँड एजी), (३) असिस्टंट अकाऊंट्स ऑफिसर (स्टेट केंडर) (सी अँड एजी) पद क्र. २ व ३ साठी पात्रता - पदवी उत्तीर्ण आणि ज्या राज्यातील पदांसाठी अर्ज करायचाचा आहे, त्या राज्याची स्थायिन भाषा घेऊन १० वी उत्तीर्ण.

पद क्र. १ ते ३ साठी इष्ट पात्रता - एम.कॉम./एम.बी.ए. (फिनान्स)/ मास्टर्स इन बिझनेस इकॉनॉमिक्स/सी.ए./सीएमए/सीएस. तसेच उमेदवारांना प्रोबेशन कालावधीमध्ये संबंधित सबऑर्डिनेट ऑडिट/अकाऊंट्स सर्व्हिस एक्झामिनेशन उत्तीर्ण करावी लागेल.

(II) **पे-लेव्हल-७** (रु. ४४,९००/- - १,४२,४००/-) अंदाजे वेतन - रु. ८७,०००/- असलेली सर्व पदे (ग्रुप-बी) असिस्टंट सेक्शन ऑफिसर - (४) सेंट्रल सेक्रेटरिएट सर्व्हिस (CSS), (५) आयबी, (६) रेल्वे, (७) परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालय, (८) एएफएचक्यू (९) MoE & IT

असिस्टंट/असिस्टंट सेक्शन ऑफिसर - (१०) केंद्र सरकारची इतर मंत्रालये आणि इतर खात्यांमधील

इन्स्पेक्टर - (११) CBDT मधील, (१२) सेंट्रल एक्साईज, CBIC (१३) प्रिव्हेटीव्ह ऑफिसर, (१४) एक्झामिनर (१५) असिस्टंट एम्फोर्समेंट ऑफिसर (ईडी)

(१६) सब इन्स्पेक्टर - सेंट्रल ब्युरो ऑफ इन्व्हेस्टिगेशन (सीबीआय) इन्स्पेक्टर (१७) पोस्ट, (१८) सीबीएन

(III) **पे लेव्हल-६** (रु. ३५,४००/- ते १,१२,४००/-) अंदाजे वेतन दरमहा रु. ७०,०००/- असलेली पदे (ग्रुप-बी)

(१९) असिस्टंट/असिस्टंट सेक्शन ऑफिसर (इतर मंत्रालये/खाती), (२०) एग्झिक्युटिव्ह असिस्टंट (CBIC), (२१) रिसर्च असिस्टंट (NHRC), (२२) डिक्विजनल अकाऊंटंट - (सी अँड एजी), (२३) सब इन्स्पेक्टर (एन आय ए), (२४)

सब इन्स्पेक्टर/ज्यु. इंटेलिजन्स ऑफिसर (NCB, MHA) (२५) ज्युनियर स्टॅटिस्टिकल ऑफिसर (स्टॅटिस्टिक्स आणि प्रोग्राम एप्लिमेंटेशन मिनिस्ट्री) (२६) स्टॅटिस्टिकल इन्व्हेस्टिगेटर ग्रेड - II (गृह मंत्रालय), (२७) ऑफिस सुपरिटेंडंट (CBDT)

(B) **ग्रुप-सी मधील पदे -** (IV) पे लेव्हल-५ (रु. २९,२००/- - ९२,३००/-) अंदाजे वेतन दरमहा रु. ८,७००/- असलेली पदे (ग्रुप-सी)

ऑडिटर (२८) सी अँड एजी, (२९) सीजीडीए, (३०) इतर मंत्रालये/खाती, अकाऊंटंट (३१) (सी अँड एजी), (३२) कंट्रोलर जनरल ऑफ अकाऊंट्स, (३३) अकाऊंटंट/ज्युनियर अकाऊंटंट (केंद्र सरकारची इतर खाती)

(V) **पे लेव्हल-४** (रु. २५,५००/- ८१,१००/-) अंदाजे वेतन दरमहा रु. २,०००/- असलेली पदे (ग्रुप-सी)

(३४) पोस्टल असिस्टंट/सॉर्टिंग असिस्टंट (डिपार्टमेंट ऑफ पोस्ट)

(३५) सिनियर सेक्रेटरिएट असिस्टंट/अप्पर डिक्विजन क्लर्क केंद्र सरकारची विविध खाती) (CSCS केंडर वगळता)

(३६) सिनियर अॅडमिनिस्ट्रेटिव्ह असिस्टंट - MES, MoD

टॅक्स असिस्टंट - (३७) इन्कम टॅक्स (सीबीडीटी), (३८) सीबीआयसी (३९) सब इन्स्पेक्टर (सी.बी.एन.)

पात्रतेच्या अटी - शैक्षणिक अर्हता दि. १ ऑगस्ट २०२६ रोजी (१) ज्युनियर स्टॅटिस्टिकल ऑफिसर - पदवी (कोणत्याही शाखेतील) (२) वीएल गणित विषयांत किमान ६०% गुण आवश्यक किंवा पदवी (कोणत्याही विषयातील) आणि पदवी स्तरावर स्टॅटिस्टिक्स हा एक विषय अभ्यासलेला असावा.)

(२) स्टॅटिस्टिकल इन्व्हेस्टिगेटर ग्रेड - II स्टॅटिस्टिक्स/मॅथेमॅटिक्स/ इकॉनॉमिक्स/डेमोग्राफी/ पॉप्युलेशन स्टॅटिस्टिक्स/ऑपरेशन रिसर्च/आयटी/कॉम्प्युटर सायन्स/ कॉम्प्युटर इंजिनीअरिंग/कॉम्प्युटर ऑप्लिकेशन/ डेटा सायन्स/एआय विषयातील पदवी.

(३) इतर सर्व पदांसाठी पदवी पात्रता परीक्षेच्या अंतिम वर्षांचे उमेदवार अर्ज करण्यास पात्र आहेत. (त्यांना संबंधित पात्रता दि. १ ऑगस्ट २०२६ पर्यंत प्राप्त करावी लागेल.)

ऑनलाइन पद्धतीने अर्ज https://ssc.gov.in या संकेतस्थळावर किंवा mySSC mobile application दि. २२ जून २०२६ (२३.०० वाजे) पर्यंत करावेत.

शब्दकोडे- १४

१	२	३	४	५	६
		९	१०		
१२	१३	१४		१५	१६
१७		१८	१९		२०
	२१		२२		२३
२४				२५	२६
			२७	२८	२९
३१	३२	३३			३४
३५				३६	

आडवे शब्द :

(१) रमणीय, रम्य

(४) बेपर्वा

(७) उदारपणा, प्रामाणिकपणा

(८) गळ्यात घालावयाची एक प्रकारची माळ (९) रक्षक (११) हद्द

(१२) सुग्रीवाचा भाऊ

(१४) विष्णूचे एक नाव (१६) लक्ष

(१७) नमस्कार

(१९) खडकाचा तुकडा, दगड

(२०) राजस्थानातील इतिहासप्रसिद्ध प्रदेश

(२१) न्यायालयात पक्षकाराची बाजू

मांडण्याचा व्यवसाय (२३) पोपट

(२४) बुद्धी, समज (२५) विद्युल्लता

(२७) खुप फिरणारा (२९) संग्रह

(३१) काम करून घेण्यासाठी गुप्तपणे दिलेले पैसे (३३) नर्मदा नदीचे आणखी एक नाव (३४) मुख्य दरवाजा (इंग्रजी शब्द)

(३५) XX सलामत तो पगडी पचास

(३६) मगर

सुडोकू - १४

		२	५				७
				२			
			६	५		९	
३				५	४		
		२				५	
	६			९	८		
४				७			
८						६	२

- मनाली रानडे

शब्दकोडे - १३ चे उत्तर

आ	से	तु	हि	म्ह	च	ल	स	जी
धा	वा	क	व	ळ	के	त	न	
द	त	म	स	ज	झ	दा		
म	ही	ध	ती	ध	ने	श	का	
रल	व	न		न	ख	र	वा	
क		नव	ता	र	म	णी		
फ	व	न	घ	कवी	जे	र		
नव	र	ळ		कवी	मो	न	ती	
श	व	द	क्र	वा	र	न	ब	
ज	व	ळ	ती	र	स	म	ज	

सुडोकू - १३ चे उत्तर

१	२	३	८	५	७	३	६
६	४	३	२	७	९	५	८
८	७	५	३	६	९	९	४
३	१	६	४	८	७	२	९
९	२	७	१	५	३	६	८
८	५	८	६	९	२	१	७
७	६	४	९	२	३	५	१
२	३	९	५	१	४	८	७
५	८	१	७	३	६	४	२

epaper.loksatta.com

प्रतिबंधित गुटख्याचा साठा जप्त

डहाणू : प्रतिबंधित सुगंधित पानमसाला आणि गुटख्याची बेकायदा वाहतूक करणाऱ्या एका टेम्पोवर कासा पोलिसांनी कारवाई केली. डहाणू तालुक्यातील वाघाडी गावाच्या हद्दीत रात्रीच्या सुमारास टेम्पो अडवून वाहनासह ५१ लाख ५४ हजार रुपये किमतीचा मुद्देमाल जप्त केला. तसेच वाहनचालकला अटक केली आहे. गुजरातमधील वलसाड येथून उधवा-कासामार्गे भिवंडीच्या दिशेने मोठ्या प्रमाणावर सुगंधित पानमसाला आणि तंबाखू घेऊन एक टेम्पो जाणार असल्याची माहिती स्थानिक गुन्हे शाखेला मिळाली. या माहितीच्या आधारे पोलिसांनी वाघाडी गावाजवळ सापळा रचला. संशयास्पद वाटणारा टेम्पो थांबवून त्याची तपासणी केली असता, त्यात विमल पानमसाला आणि तंबाखूचे हजारो पाकिटे असलेले अनेक पोते आढळून आले. या प्रकरणी नवरात्री येथील रहिवासी असलेल्या २८ वर्षीय चालकाला पोलिसांनी ताब्यात घेतले असून त्याच्यावर गुन्हा दाखल केला.

शिविरात ३६ रक्तपिशव्यांचे संकलन

पालघर : जागतिक रक्तदाता दिनानिमित्त मुख्यमंत्री सहायता निधी कक्ष व धर्मादाय रुग्णालय मदत कक्ष, जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर आणि सर्वजीवन सेवा फाऊंडेशन यांच्या वतीने पालघर रेल्वे स्थानक परिसरात रक्तदान शिबीर पार पडले. यावेळी ३६ रक्तपिशव्यांचे संकलन करण्यात आले.

या शिविरास खासदार डॉ. हेमंत सवरा आणि पालघर जिल्हा काँग्रेसचे अध्यक्ष कॅप्टन सत्यम ठाकूर यांनी विशेष उपस्थिती लावली. त्यांनी रक्तदात्यांचे आणि स्वयंसेवकांचे मनोबल वाढवत त्यांना प्रोत्साहित केले. शिविरामध्ये नागरिक, रक्तदाते आणि स्वयंसेवकांनी उत्साह दर्शवला. शिविराच्या यशस्वी आयोजनातून एकूण ३६ रक्तपिशव्यांचे संकलन करण्यात आले. रक्तदानासह या शिविरात हरीदया फाऊंडेशनच्या प्रतिनिधींनी अवयवदानाचे महत्त्व पटवून देत नागरिकांमध्ये जनजागृती केली.

आरोपीला अटक

डहाणू : डहाणूतील दोन सख्ख्या बहिणींवरील कथित लैंगिक अत्याचारप्रकरणातील फरार आरोपीला पालघर स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पथकाने गुजरातमधील भरूच येथून अटक केली. सैजान मूंशी असे २२ वर्षीय आरोपीचे नाव आहे. पोलीस अधीक्षक यतीश देशमुख यांच्या मार्गदर्शनाखाली राबविण्यात आलेल्या विशेष शोध मोहिमेत ही कारवाई करण्यात आली. आरोपीने प्रेमाचे आमिष दाखवून दोन सख्ख्या बहिणींना जळ्यात ओढून त्यांच्यावर लैंगिक अत्याचार केला. पीडितांपैकी एक मुलगी अल्पवयीन असल्याने आरोपीविरुद्ध यॉक्सोसह कायद्यांतर्गत गुन्हा दाखल केला आहे. या घटनेनंतर आरोपी फरार झाला होता.

दाटीवाटीच्या वस्तीत पुराचा धोका

पालिकेच्या नालेसफाईनंतरही वसई-विरारकरांना चिंता

लोकसत्ता वार्ताहर

वसई : वसई - विरार शहरात पावसाळ्यात सखल भागात साचणाऱ्या पाण्याचा सर्वाधिक फटका नाल्यांशेजारी असणाऱ्या वस्त्यांना बसतो. दाटीवाटीच्या परिसरातील नागरिकांचे जनजीवन विस्कळीत होते. त्यामुळे पालिकेने नालेसफाई व्यवस्थित करावी, त्यानंतर पाहणी करून पुराचा धोका टाळण्यासाठी पालिकेने ठोस उपाययोजना कराव्यात, अशी मागणी नागरिकांकडून होत आहे. गेल्या काही वर्षांपासून वसई-विरार शहरातील नागरीकरण मोठ्या प्रमाणात वाढले. यामुळे शहरातील मोकळे भूखंड, नाल्यांशेजारी नागरिकांची वस्ती तयार झाली. गेल्यावर्षी सखल भाग, चाळी आणि नाल्यांशेजारील वस्त्यांमध्ये पावसाचे पाणी साचून पूरपरिस्थिती निर्माण झाली. यामुळे नागरिकांचे जनजीवन विस्कळीत झाले. तर यंदाही अशीच परिस्थिती उद्भवण्याची भीती नागरिकांकडून व्यक्त केली जात

आहे. नालासोपारा, वसई पूर्व, विरार पूर्व हे अतिशय दाटीवाटीचे परिसर आहेत. या भागात लोकसंख्येची घनता जास्त असून या भागात पाणी

शिरल्यास ते ओसरण्यासाठी तासन्तास लागतात. तसेच यामुळे परिसरात कचरा, नाल्यातील गाळ यामुळे दुर्गंधी पसरते. त्यामुळे या भागात नालेसफाई व्यवस्थित

नालेसफाई अंतिम टप्प्यात

वसई- विरार शहरात नालेसफाईचे काम जवळपास पूर्ण होत आले आहे. यंदाच्या वर्षी विकास आरखडयानुसार, नालेसफाईची कामे हाती घेण्यात आली होती. त्यानुसार, नाल्यांचे रुंदीकरण व खोलीकरण करण्यात आले. तसेच ज्या- ज्या भागातून नालेसफाईबाबत नागरिकांच्या तक्रारी येत होत्या, अशा भागातही नालेसफाईचे काम पूर्ण करण्यात आले. मागील वर्षीच्या तुलनेत यावर्षी अधिक प्रभावीपणे नालेसफाईचे झाल्याचा दावा महापालिका प्रशासनाने केला आहे.

शहरातील पूरपरिस्थिती टाळण्यासाठी सखल भागांचे सर्वेक्षण करण्यात आले आहे. तसेच ज्या भागातील पाणी लवकर ओसरत नाही, त्या ठिकाणी पंप बसवण्यात येतील. तसेच लोकांपर्यंत आपत्कालीन परिस्थितीत वेळेत सेवा पुरवता याव्यात, यासाठीही पालिकेकडून यंत्रणा सज्ज ठेवण्यात आल्या आहेत.

- संजय हेरवाडे, अतिरिक्त आयुक्त, महापालिका

जिल्ह्यातील शेतकरी लवकरच कर्जमुक्त

शासनाच्या योजनेचा लाभ घेण्याचे आवाहन

लोकसत्ता वार्ताहर

पालघर : नैसर्गिक आपत्ती, अवकाळी पाऊस आणि सततच्या प्रतिकूल परिस्थितीमुळे आर्थिक संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना कर्जाच्या विळख्यातून मुक्त करण्यासाठी राज्य शासनाने पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना २०२६ जाहीर केली आहे. या योजनेमुळे जिल्ह्यातील हजारो शेतकऱ्यांना मोठा दिलासा मिळणार असून, पात्र शेतकऱ्यांना योजनेचा लाभ घेण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. ३० सप्टेंबर २०२५ रोजी थकीत असलेले आणि ३१ मार्च २०२६ पर्यंत परतफेड न करू शकलेल्या शेतकऱ्यांना २ लाखांपर्यंत कर्जमुक्ती मिळणार आहे. जे शेतकरी नियमित कर्जफेड करतात, त्यांना शासनाकडून ५० हजारांपर्यंत प्रोत्साहनपर अनुदान दिले जाईल. ही योजना केवळ सहकारी बँकांपुरती मर्यादित नसून, राष्ट्रीयकृत, खासगी बँका, प्रादेशिक ग्रामीण बँका आणि प्राथमिक कृषी पतपुरवठा सहकारी संस्थांनी दिलेल्या कर्जांनाही लागू असेल. पालघर हा प्रामुख्याने शेती आणि

शेतकऱ्यांचे आर्थिक सक्षमीकरण

कृषी तज्ज्ञांच्या मते, ही योजना केवळ थकबाकी संपवण्याचे साधन नसून, ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला चालना देणारा महत्त्वाचा टप्पा आहे. कर्जाचा डोंगर कमी झाल्यामुळे शेतकऱ्यांचा मानसिक ताण कमी होणार असून, ते पुन्हा नव्याने शेती व्यवसायात गुंतवणूक करू शकतील.

बागायतीवर अवलंबून असलेला जिल्हा आहे. आत या योजनेमुळे केवळ थकीत नव्हे, तर कर्ज फेडणाऱ्या शेतकऱ्यांनाही बळ मिळेल. पालघर जिल्ह्यातील पात्र शेतकऱ्यांनी आपल्या संबंधित बँकांशी किंवा नजीकच्या प्राथमिक कृषी पतपुरवठा सहकारी संस्थांशी संपर्क साधावा, असे आवाहन प्रशासनाने केले आहे.

लोकसत्ता प्रतिनिधी

वसई : विरार - नालासोपारा बायपास रस्त्यावर सातत्याने होणाऱ्या अपघातांच्या घटनांच्या पार्श्वभूमीवर महापालिका प्रशासनाने या मार्गावर गतिरोधक बसवले आहेत. नुकताच भरधाव येणाऱ्या दोन चारचाकी वाहनांची घडक लागून भीषण अपघात घडला. या नंतर प्रशासन खडबडून जोगे झाले असून वेगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी ठीकठिकाणी गतिरोधक बसवले आहे.

नालासोपारा पश्चिमेच्या श्रीप्रस्थ

शिरसाड अपघातानंतर ग्रामस्थ आक्रमक

क्षमतेपेक्षा अधिक मालवाहतुकीवर कारवाईची मागणी

लोकसत्ता प्रतिनिधी

वसई : विरार पूर्वेच्या भागातील शिरसाड- अंबाडी रस्त्यावर हायवा ट्रकच्या धडकेत ५७ वर्षीय व्यक्तीचा मृत्यू झाल्याच्या घटनेनंतर ग्रामस्थ आक्रमक झाले आहेत. वाहनात क्षमतेपेक्षा अधिक माल भरून त्याची वाहतूक केली जाते. याशिवाय ही वाहने बेदरकारपणे चालविली जात असल्याने अपघाताच्या घटना घडत असल्याचा आरोप ग्रामस्थांकडून होत आहे.

शिरसाड- वज्रेश्वरी मार्गावर शिरसाड नाक्याजवळ शुक्रवारी झालेल्या हायवा ट्रक व दुचाकी अपघातात पारोळ गावातील उद्योजक रविंद्र पाटील यांचा जागीच मृत्यू झाला. या घटनेनंतर परिसरातील ग्रामस्थ आक्रमक झाले आहेत. आपघातांवर नियंत्रण ठेवण्याच्या दृष्टीने नुकताच चांदीप येथील बा.बा.जाधव स्मारक विद्यालयात बैठक पार पडली. या बैठकीत परिसरातील ग्रामस्थ व सर्वपक्षीय पदाधिकारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

‘पर्यायी रस्त्याची आवश्यकता’

शिरसाड- वज्रेश्वरी रस्त्यावर वाहतूक मोठ्या प्रमाणात होते, या वाहतुकीमुळे रस्त्याच्या कॉंक्रीटीकरणच्या कामात अडथळा निर्माण होतो पर्यायी मार्ग म्हणून मुंबई - बडोदा या नव्या महामार्गाचे काम पूर्ण झाले आहे, येथील लोकप्रतिनिधी यांना सांगून शिरसाड ते अकलोली- वज्रेश्वरी असा मार्ग वाहतुकीस सुरू केल्यास शिरसाड- वज्रेश्वरी मार्गावरील ५० टक्के वाहने कमी होतील, असे मांडवी पोलीस ठाण्याचे वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक रणजित आंधळे यांनी ग्रामस्थांना मार्गदर्शन करताना सांगितले. त्यामुळे रस्त्याचे काम ही लवकर पूर्ण होईल. तसेच क्षमतेपेक्षा अधिक माल वाहणाऱ्या वाहनांवर कारवाई केली जाईल, असे आश्वासन दिले.

लवकरच समितीची स्थापना

शिरसाड - खानिवडे, चांदीप, पारोळ, भाताने या पंचक्रोशीतील प्रत्येक गावातील सर्वपक्षीयांना घेऊन एक समिती स्थापन करण्यात येईल. या समितीमार्फत परिवहन विभाग, वन विभाग, रस्ते विकास मंडळ, पर्यावरण विभाग, वीज अशा अनेक संबंधित खात्यांना पत्रव्यवहार करून समस्या सोडविल्या जातील, तसेच कामात दिरंगाई करणाऱ्या अधिकाऱ्यांविरोधात आंदोलनही केले जाईल, असा इशारा यावेळी ग्रामस्थांनी दिला.

प्रवाशांना मारहाण,

आठ जणांवर गुन्हा

पालघर : अजमेरे येथून मुंबईकडे रेल्वे गाडीमधून प्रवास करताना डब्यातील दिवा सुरू ठेवण्यावरून झालेल्या वादातून प्रवाशांना मारहाण करण्यात आली. डहाणू येथील एका प्रवासी कुटुंबाने आपल्या मित्र परिवाराला पालघर येथे बोलावून गाडी थांबली असता, मुंबईतील अंधेरी येथे राहणाऱ्या कुटुंबाला मारहाण केली. या प्रकरणी पालघर लोहमार्ग पोलिसांनी डहाणू परिसरात राहणाऱ्या आठ जणांविरोधात गुन्हा दाखल केला. १३ जून रोजी रात्री अजमेर येथून निघालेल्या रेल्वेच्या वातानुकूलित डब्यात हा प्रकार घडला.

आदिवासी क्रीडा

संकुलासाठी प्रस्ताव

पालघर : जिल्ह्यातील विनवळ आदिवासी आश्रमशाळा या ठिकाणी विविध क्रीडा सुविधा निर्माण करण्यासाठी जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय, पालघर यांच्या वतीने प्रस्ताव व कृती आराखडा प्रकल्प अधिकारी कार्यालय, जव्हार व खासदार डॉ. हेमंत सवरा यांना सादर करण्यात आला. केंद्र शासनाच्या जनजाती व आदिवासी कल्याण मंत्रालयामार्फत भारतीय

संविधान, अनुच्छेद २७५(१)यानुसार राज्य आदिवासी विभागाला आदिवासी भागात प्रत्येक क्षेत्रात अधिकची गतिमानता, आणण्यासाठी निधी उपलब्ध करून दिला जातो. याचा फायदा आदिवासी भागातील युवक व युवतींना न्दावा, हा मुख्य उद्देश आहे. यावेळी डॉ. हेमंत सवरा, बी के पाटील, गिरीश इर्नाक आदी उपस्थित होते.

भावनगर एक्सप्रेसला पालघरमध्ये थांबा

खासदार डॉ. हेमंत विष्णू सवरा यांचे आश्वासन

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पालघर : भावनगर एक्सप्रेसला पालघरमध्ये लवकरच थांबा दिला जाईल, असे आश्वासन खासदार डॉ. हेमंत सवरा यांनी दिले आहे. गुजरातमध्ये जाणारे प्रवासी व समाज संघांनी या संदर्भात खासदार सवरा यांना निवेदन दिले आहे. यामुळे पालघर जिल्ह्याच्या दीर्घकालीन मागणीपूर्वता झाल्यास हजारो प्रवाशांना मोठा दिलासा मिळणार आहे.

कच्छ संघ, कच्छी विकास संघ

तसेच गुजराती व जैन समाजाच्या प्रतिनिधींनी पालघरचे खासदार डॉ. हेमंत सवरा यांची भेट घेऊन गाडी क्रमांक १२९७१/७२ भावनगर एक्सप्रेसला पालघर येथे थांबा देण्याबाबत निवेदन सादर केले. या बैठकीदरम्यान भावनगर एक्सप्रेसचा पालघर थांबा हा गेल्या अनेक वर्षांपासूनचा प्रलंबित आणि न्याय्य विषय असल्याचे प्रतिनिधी मंडळाने खासदार यांच्या निदर्शनास आणून दिले. पालघर, बोईसर, सफाळे तसेच जिल्ह्यातील हजारो प्रवाशांना या थांब्याचा मोठा लाभ होणार

असल्याचे सांगण्यात आले. विशेषतः गुजरातकडे प्रवास करणारे प्रवासी तसेच पालिताणा येथे जाणारे जैन बांधव यांच्यासाठी हा थांबा अत्यंत उपयुक्त ठरणार आहे. खासदार डॉ. हेमंत सवरा यांनी या मागणीची सकारात्मक दखल घेत रेल्वे मंत्रालयाशी यासंदर्भात पाठपुरावा सुरू असल्याचे सांगितले. तसेच पालघरला भावनगर एक्सप्रेसचा थांबा मिळवून देण्यासाठी आपण कटिबद्ध असून हा थांबा लवकरच मंजूर होईल, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

जिल्हाधिकाऱ्यांच्या नावे फसवणूक करणारे अटकेत

लोकसत्ता वार्ताहर

पालघर : पालघर जिल्हाधिकारी यांचे नाव आणि फोटोचा वापर करून बनावट व्हॉट्सअॅप खाते तयार करणाऱ्या सायबर चोरांना पालघर पोलिसांनी झारखंडमधून अटक केली. या कारवाईत पोलिसांनी गुन्ह्यातील १०० टक्के रक्कम हस्तगत करण्यात यश मिळवले आहे.

१७ मे रोजी फियादी विनीतकुमार मुंशीलाल मौणा (वय २८, रा. वागळसार, पालघर) यांना एका अज्ञात क्रमांकावरून व्हॉट्सअॅपवर संदेश आला. या खाल्याच्या

प्रोफाइलवर पालघर जिल्हाधिकारी इंदू राणी जाखड यांचा फोटो लावण्यात आला होता. संबंधित आरोपीने स्वतःला जिल्हाधिकारी असल्याचे भासवून फियादीचा विश्वास संपादन केला आणि एका बँक खात्यावर ५० हजार रुपये पाठवण्यास सांगितले. जिल्हाधिकारी मदत मागत आहेत,

या समजुतीने फियादीने तात्काळ रक्कम वर्ग केली. मात्र, काही वेळातच आपली फसवणूक झाल्याचे लक्षात येताच त्यांनी पालघर सायबर पोलिसांत धाव घेतली.

तक्रारीवरून पालघर सायबर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला. तपास अधिकारी प्रदीप पाटील आणि त्यांच्या टीमने तांत्रिक विश्लेषणाच्या आधारे पैसे ट्रान्सफर झालेल्या बँक खात्याचा शोध घेतला. या माहितीच्या आधारे तपासाची चक्रे फिरवत पोलिसांनी थेट झारखंड गाठले. झारखंडमधील धनबाद येथून पोलिसांनी दोन आरोपींना अटक केली. यामध्ये बलवंतकुमार कमलप्रसाद मंडल (२६, रा. मनोरमनगर, धनबाद) व राजकुमार दुखन घवानी (२२, रा. बँक कॉलनी, धनबाद) यांचा समावेश आहे. या कारवाईत पोलिसांनी फियादीची फसवणूक झालेली संपूर्ण ५० हजार रुपयांची रक्कम हस्तगत केली. ही कारवाई स्थानिक गुन्हे शाखा व सायबर पोलीस ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक प्रदीप पाटील, पोलीस उपनिरीक्षक समीर भोसले, रोहित खोत, राजेश वाघ तसेच पोलीस हवालदार व अंमलदार यांच्या पथकाने पार पाडली.

आरोपींना अटक केली. यामध्ये बलवंतकुमार कमलप्रसाद मंडल (२६, रा. मनोरमनगर, धनबाद) व राजकुमार दुखन घवानी (२२, रा. बँक कॉलनी, धनबाद) यांचा समावेश आहे.

या कारवाईत पोलिसांनी फियादीची फसवणूक झालेली संपूर्ण ५० हजार रुपयांची रक्कम हस्तगत केली. ही कारवाई स्थानिक गुन्हे शाखा व सायबर पोलीस ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक प्रदीप पाटील, पोलीस उपनिरीक्षक समीर भोसले, रोहित खोत, राजेश वाघ तसेच पोलीस हवालदार व अंमलदार यांच्या पथकाने पार पाडली.

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पालघर : भावनगर एक्सप्रेसला पालघरमध्ये लवकरच थांबा दिला जाईल, असे आश्वासन खासदार डॉ. हेमंत सवरा यांनी दिले आहे. गुजरातमध्ये जाणारे प्रवासी व समाज संघांनी या संदर्भात खासदार सवरा यांना निवेदन दिले आहे. यामुळे पालघर जिल्ह्याच्या दीर्घकालीन मागणीपूर्वता झाल्यास हजारो प्रवाशांना मोठा दिलासा मिळणार आहे.

कच्छ संघ, कच्छी विकास संघ

डहाणू अत्याचार प्रकरणातील फरार आरोपी अटकेत

लोकसत्ता वार्ताहर

डहाणू : डहाणूतील दोन सख्ख्या बहिणींवरील कथित लैंगिक अत्याचारप्रकरणातील फरार आरोपीला पालघर स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पथकाने गुजरातमधील भरूच येथून अटक केली. सैजान मूंशी असे २२ वर्षीय आरोपीचे नाव आहे. पोलीस अधीक्षक यतीश देशमुख यांच्या मार्गदर्शनाखाली राबविण्यात आलेल्या विशेष शोध मोहिमेत ही कारवाई करण्यात आली.

आरोपीने प्रेमाचे आमिष दाखवून दोन सख्ख्या बहिणींना जाळ्यात ओढून त्यांच्यावर लैंगिक अत्याचार

केला. पीडितांपैकी एक मुलगी अल्पवयीन असल्याने आरोपीविरुद्ध पॉक्सोसह कायद्यांतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या घटनेनंतर आरोपी फरार झाला होता. ९ जून रोजी त्याला अटक केली. मात्र, न्यायालयीन प्रक्रियेतील नुटीमुळे अटक कायदेशीरदृष्ट्या अमान्य ठरल्याने आरोपी पुन्हा पसार झाला. दरम्यान, आरोपीच्या शोधासाठी पालघर पोलिसांनी विशेष मोहीम राबवली. तांत्रिक तपास व गुप्त माहितीच्या आधारे पोलिसांनी गुजरातमधील भरूच येथे सापळा रचून शनिवारी आरोपीला ताब्यात घेण्यात आले.

